

S L U Ž B E N I V J E S N I K
MOSTARSKO-DUVANJSKE I TREBINJSKO-MRKANJSKE BISKUPIJE
=====

Broj: I

Str.:

$$\begin{array}{cccccccc} \% & \& \$ & \times & + & \times & \$ & \& \% \\ & \$ & \times & + & \& + & \times & \$ \\ & & + & \times & \$ & \times & + \\ & & & \& + & \& \\ & & & & \& \\ & & & & + \end{array}$$

POS LAN ICA SVETOG OCA PAVLA VI

Z A K O R I Z M U 1974.

Ljubljani sinovi i kćeri,

Prošlo je desetak mjeseci otkako smo navijestili Svetu Godinu. OBNOVA i POMIRENJE ostaju ključne teme ovog slavlja; u njima su sažete nade koje mi polažemo u Jubilej; ali, kako smo već ranije rekli, one neće donijeti željenog ploda ako se u nama ne dogodi jedan prelom (usp. Alokucija od 9. svibnja 1973).

Evo nas sada u Korizmi, u najprikladnijem vremenu za našu obnovu u Kristu, za naše pomirenje s Bogom i s našom braćom. U Korizmi se, doista združujemo s Kristovom smrću i uskrsnućem, prekidajući s grijehom, nepravdom i sebičnošću.

Danas se, dakle, želimo zadržati na "prekidu" koji traži duh Korizme; prekidu s prevelikom vezanošću na materijalna dobra, bilo da su obilna, kao u slučaju bogatog Zakeja (usp. Lk 19,8), bilo da su oskudna, kao u siromašne udovice koju je Isus pohvalio (usp. Mk 12,43).

Slikovitim govorom svoga vremena sv. Bazilije ovako je govorio bogatašima: "Kruh koji vam preostaje - jest kruh gladnoga; odijelo koje vam visi u ormaru - jest odijelo gologa; obuća koju ne nosite - jest obuća bosoga; novac koji pomno držite skrivenim - jest novac siromaha; djela ljubavi koja ne izvršujete, jesu nepravde koje činite" (Homilija VI o Lk 12,8, PG XXXI, Col. 275).

Takve nas riječi sile na razmišljanje u jednom vremenu u kome nepravедnost onih koji zgrću dok drugi ništa ne posjeduju uzrokuje mržnju i sukobe; onih koji su više zabrinuti za svoje "sutra", nego za tuđe "danas"; onih koji, iz neznanja ili sebičnosti, odbijaju odricanje u korist onih koji nemaju ni najnužnije (usp. Mater et Magistra).

Kako da u ovaj čas ne bismo spomenuli obnovu i pomirenje koje traži i osigurava punina jedne jedine euharistijske gozbe? Da bismo bili dionici Kristova Tijela, treba iskreno htjeti da nitko ne bude bez onoga što mu je nužno, i pod cijenu osobnih žrtava; inače ćemo pokriti pogrdama Crkvu, otajstveno Tijelo Kristovo, čiji smo udovi. Sv. Pavao opominjući Korinćane, upozorava na opasnost prijekornog ponašanja u tom pogledu (usp. 1Kor 11, 17. slj.).

Griješili bismo protiv ovog jedinstva uma i srca ako bismo danas odbili milijunima svoje braće ono što im je nužno za njihov ljudski rast.

U ovo vrijeme Korizme Crkva i njezine karitativne ustanove sve više potiču kršćane na ovaj golemi potvat. Propovijedati Jubilej znači propovijedati odricanje, duboko i radosno, koje nas obnavlja u istini o nama samima i u istini o ljudskoj obitelji, kakvu je Bog hoće. Tako ova Korizma može pružiti i u ovom životu, osim jamstva nebeske nagrade, stostruki plod koji je Krist obećao onima koji daruju radosna srca.

U ovom našem pozivu poslušajte dvostruki odjek: odjek glasa Krista Gospodina, koji vam govori i koji vas potiče, te odjek vapaja ljudi koji plaču i traže pomoć.

Svi mi, biskupi i svećenici, redovnici, svjetovnjaci, mladi i stari, bilo kao pojedinci, bilo kao članovi zajednice, pozvani smo na darivanje u ljubavi, jer nam to Gospodin zapovijeda.

Svima vam podjeljujemo svoj Apostolski Blagoslov u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Dano u Vatikanu, 2. ožujka 1974.

PP PAVAO VI

& % \$ + \$ & %

TAJNIŠTVO BISKUPSKE KONFERENCIJE

Broj: 87/BK - 1974

Zagreb, 12. ožujka 1974.

Preuzvišeni gospodine,

Izvolite primiti priloženu korizmenu poslanicu koju je uputio Sv. Otac cijeloj Crkvi na inicijativu Papinskog Vijeća COR UNUM s molbom da joj date što širi publicitet u Vašoj (nad)biskupiji.

Odani Vam

N. Soldo, tajnik BK

svoj gg. Ordinarijima

D O K U M E N T I S V E T E S T O L I C E

I.- SACRA CONGREGATIO PRO DOCTRINA FIDEI:

DECRETUM DE SEPULTURA ECCLESIASTICA

Patres Sacrae Congregationis pro Doctrina fidei in Plenariis Comitibus dierum 14 - 15 novembris 1972 de sepultura ecclesiastica decreverunt:

ne prohibeantur exsequiae peccatoribus manifestis, si ante mortem aliqua signa dederint poenitentiae et absit publicum aliorum fidelium scandalum.

Sanctissimus Dominus Noster Paulus PP. VI in Audientia 17 novembris 1972 infrascripto Praefecto impertita praedictam Patrum decisionem, abrogando quatenus opus est can. 1240 par. 1 et contrariis quibuslibet non obstantibus, ratam habuit, approbavit et publicari iussit.

Romae, die 20 septembris 1973.

Franciscus Card. Šeper,
Praefectus

Hieronymus Hamer,
Archiepiscopus titl. Lorensis
A Secretis.

/Napomena Ordinarijata: Pogledati Sl. Vjesnik Dijeceze, 1973. br. III str. 54 - 55/.

II.- ISPRAVAK BITNE FORMULE BOLESNIČKOG POMAZANJA

SACRA CONGREGATIO PRO CULTU DIVINO

Prot. n. 871/73

ORDO UNCTIONIS INFIRMORUM EORUMQUE PASTORALIS CURAE

A n i m a d v e r t e !

Textus versionis croaticae quoad formulam sacramenti erit:

"OVIM SVETIM POMAZANJEM - I SVOJIM PREBLAGIM MILOSRDJEM NEKA
TE GOSPODIN MILOŠĆU DUHA SVETOGA POMOGNE.

O. AMEN!

NEKA TE OSLOBODJENA / OSLOBODJENU / OD GRIJEHA SPASI I
MILOSTIVO PRIDIGNE.

O. AMEN!".

Loco verbi "slobodna" ponitur "oslobodjena /oslobodjenu/ "
ad clarius exprimendum quod liberatio a peccato fit ope sacramenti.

+ A. Bugnini, m. pr.
Archiep. titl. Diocletianen.

A Secretis

DOKUMENTI BISKUPSKE KONFERENCIJE JUGOSLAVIJE

1.- PASTIRSKO PISMO BISKUPA JUGOSLAVIJE "OBNOVA I POMIRENJE"
ZA SVETU GODINU 1974/75.

Poslanicu našeg Episkopata objavio je knjižotiskom Odbor za proslavu Svete Godine Nadb. Duhovnog Stola kao brošuru s dodatkom "Mali katekizam" o Svetoj Godini.

Svakom župskom uredu na području naših biskupija dostavlja se uz ovaj broj Sl. Vjesnika po jedan primjerak, a također i po jedan plakat o Svetoj Godini.

Poslanicu naših Biskupa imaju svi župnici i svećenici saopćiti svojim vjernicima u uskršno vrijeme raspoređivši dvije ili tri nedjelje, bilo u cijelosti, bilo u glavnim izvatcima.

Preporučuje se da pojedini župnici naruče od Uprave GK više primjeraka tog Pastirskog pisma naših Biskupa, i to šire među svojim vjernicima.

Za brošuru i priloženi plakat svaki će župski ured na teret crkvene blagajne platiti Kancelariji Ordinarijata iznos od 5,00 ND.

2.-

PASTIRSKI POZIV SVIM ČLANOVIMA KATOLIČKE CRKVE U
JUGOSLAVIJI NA OŽIVLJAVANJE EKUMENSKOG DUHA I NASTOJANJA

Ovaj "Pastirski poziv..." dostavlja se svim župskim uredima u prilogu ovog broja Dijecezanskog Sl. Vjesnika.

3.- PREDSJEDNIŠTVO BISKUPSKE KONFERENCIJE

Broj 68/BK - 1974.

Zagreb, 25. veljače 1974.

O B A V I J E S T S V E Ć E N I C I M A

1) Budući da je Biskupska Konferencija na svome saboru 11. svibnja 1973. odobrila hrvatski prijevod reformiranog obreda ORDO UNCTIONIS INFIRMORUM EORUMQUE PASTORALIS CURAE pod naslovom RED BOLESNIČKOG POMAZANJA I SKRBI ZA BOLESNE i budući da je Sv. Zbor za bogoštovlje svojim otpisom Prot. N. 871/73 od 7. studenog 1973. potvrdio odobrenje BKJ, proglašava se službeni novi obred kao jedini koji je odsada odobren za liturgijsku upotrebu.

2) Prema tome ubuduće nije slobodno upotrebljavati nikakav drugi obred Bolesničkog pomazanja.

Isto tako su obavezne i ostale liturgijske knjige odobrene od BKJ i potvrđene od Sv. Stolice.

+ Franjo Kuharić, v. r.
Nadb. zagrebački,
predsjednik BKJ

UPOZORENJE ŽUPNICIMA I SVEĆENICIMA:

U hrvatskom prijevodu RED BOLESNIČKOG POMAZANJA... što ga je izdala KS u Zagrebu treba ispraviti FORMULU SAKRAMENTA BOL. POMAZANJA na str. 33,50, 53 mjesto riječi SLOBODNA, treba staviti "OSLOBODJENA /U/."

Provedi ispravak odmah!

4.- ODRŽANO PLENARNO ZASJEDANJE BISKUPSKJE KONFERENCIJE

U nadbiskupskom dvoru u Zagrebu održano je 29. i 30. siječnja 1974. izvanredno plenarno zasjedanje Biskupske konferencije.

Glavni predmet na dnevnom redu ovog zasjedanja bilo je proučavanje i formuliranje teksta odgovora naše BK na pitanja Tajništva Sinode biskupa za pripremu radnog dokumenta za slijedeću Sinodu što će se u Rimu održati u jesen o.g. na temu "Evangelizacija suvremenog svijeta". Biskupi su proučili i definitivno redigirali tekst koji je nastao na temelju doprinosa koji su tokom proteklih mjeseci u vezi s tim predmetom pristigli od raznih Vijeća BK, predstavnika katoličkih bogoslovskih učilišta, nekih biskupija i drugih crkvenih ustanova i pojedinaca; taj će se tekst dostaviti Tajništvu Sinode biskupa u Rimu kao doprinos naše Crkve. Rok za slanje našeg dokumenta ističe početkom veljače.

- Biskupi su nadalje razmotrili dosadašnju djelatnost na pripremama i pothvatima za proslavu Svete godine 1975. u našoj domovini. Odlučili su da će se predviđena hodočašća u domaće crkve, katedrale i svetišta moći organizirati - već prema smjernicama pojedinih biskupa na njihovom području - od početka iduće korizme pa do Badnjaka 1974., nakon čega nastupa vrijeme predviđeno za hodočašća u središte Crkve, u Rim. Skupno hrvatsko hodočašće u nacionalno Marijansko svetište Mariju Bistricu održat će se koncem svibnja, dok će slovenski katolici zajednički hodočastiti u Brezje iduće jeseni.

- U vidu proslave Svete godine naši će biskupi u dogledno vrijeme objaviti takodjer posebnu poslanicu.

- Biskupi su s ovog zasjedanja uputili zajednički pastirski poziv svim članovima Katoličke Crkve u našoj zemlji na oživljavanje ekumenskog duha i nastojanja - u smislu odredaba II Vatikanskog Sabora. Dokumentat će uskoro biti objavljen.

- Prigodom proljetnog zasjedanja BK održat će se susret biskupa s predstavnicima klera na kome će se razmotriti teme:

- a/ Evangelizacija u našim uvjetima u duhu Svete godine;
- b/ Odnosi biskupa i svećenika - uvjeti plodne suradnje.

- U organizaciji Vijeća BK za kler održat će se tečaj za duhovnost svećenika u Ljubljani, 6 - 28. kolovoza o. g. Obradljivat će se odnos prezbitera prema kulturi, službi riječi, poglavarima, zvanjima, osobnom životu....

- Odobreni su prijevodi slijedećih liturgijskih tekstova:

a/ Časoslov naroda Božjega, svesčić 4. i 5. - vlastita slavlja kroz godinu - hrvatski.

b/ Sveta pričest i štovanje euharistijskog Otajstva izvan Mise - hrvatski.

c/ Red Mise i četiri Euharistijske molitve - staroslavenski. Prijevod je izradjen prema Rimskom kanonu Vajsova, odnosno Parčičeva misala i najstarijim hrvatskoglagoljskim tekstovima Rimskog kanona.

- Odobren je Statut Vijeća za obitelj pri BK koje će se baviti obiteljskim apostolatom u naš na nacionalnoj razini, te povezivati već postojeće inicijative na tom području.

- Msgr Oblak, nadbiskup zadarski, izvijestio je o jesenskom zasjedanju BK Francuske, Lourdes, 3-10 studenog 1973, na kome je sudjelovao kao promatrač naše BK. Obradjene su dvije središnje teme: službe u Crkvi i skrb za nova crkvena zvanja, te pitanje molitve.

Glede svećeničke službe, francuski su biskupi naglasili da je svećenička služba apostolska, da je valjano svećeničko redjenje konačno i neponovljivo.

- Zatim je Msgr Oblak izvijestio o zasjedanju Medjunarodne katol. radne grupe za pastorizaciju turista (IAPT), na kome je sudjelovao kao delegat naše BK, u Beču 28. prosinca 1973. godine.

- Msgr Oblak referirao je o razgovorima predstavnika Zadarske nadbiskupije i Općine Zadar, održanim u Zadru 14. siječnja o. g., glede otvaranja Stalne izložbe crkvene umjetnosti (SICU) u Zadru. Na tom zasjedanju zaključeno je da se osnuje posebna mješovita komisija koja će za mjesec dana izraditi prijedlog konačnog ugovora između Zadarske Nadbiskupije i Općine Zadar.

- Msgr T. Jablanović, pom. biskup sarajevski, izabran je za delegata naše BK na zasjedanje koje organizira rimski Sekretarijat za nekršćane u Luxembourgu, ožujka o.g. Zasjedanje će se baviti pitanjem pripadnika nekršćanskih religija u Evropi.

- Nacionalnim ravnateljem za misijski rad na hrv. jezičnom području izabran je vlč. Zvonimir Baotić, Sarajevo.

- Predsjednikom Papinskog misijskog društva za kler imenovan je Msgr Tomislav Jablanović, pomoćni biskup, Sarajevo.

- Na zasjedanje rimskog Vijeća za raspodjelu klera u cijelom svijetu, koje će se održati u Fatimi, svibnja o. g., delegiran je Msgr Josip Arnerić, biskup šibenski i predsjednik Vijeća BK za kler.

- O. Josip Antolović, DI, potvrđen je za promotora Apostolata molitve, koji bi u Svetoj godini imao pridonijeti našem katoličkom zajedništvu sa Svetim Ocem i našim biskupima.

- Predsjednik BK, nadbiskup Kuharić, izvijestio je biskupe pored ostalog slijedeće:

- Sv. Zbor za bogoslužje dostavio nam je Direktorij mise za djecu te Red slavljen Svete godine u mjesnim crkvama, koji će uskoro biti prevedeni na hrvatski i slovenski.

- Isti Zbor odobrio je sve hrvatske prijevode liturgijskih priručnika za koje je zatraženo odobrenje s lanjskog proljetnog zasjedanja BK - uz jedan ispravak u formuli Sakramenta bolesničkog pomazanja, koji će biti priopćen u biskupijskim službenim vjesnicima.

- Zasjedanje je završeno u srijedu navečer, 30. siječnja.

Zagreb, 30. siječnja 1974.

TAJNIŠTVO BK

5.- OGLAS ZA KATEHETSKU LJETNU ŠKOLU U RIJECI, 1974

KATEHETSKO VIJEĆE PRI BK

Pripremni Odbor za Katehetsku ljetnu školu

Split, dne 21. I 1974.

BISKUPIMA, SVEĆENICIMA, REDOVNICIMA, REDOVNICAMA,
KATEHISTIMA LAICIMA I KATOLIČKOM TISKU

Na sastanku katehetskoga vijeća naše Biskupske konferencije od 17. prosinca 1973., kome je predsjedao nadbiskup dr Frane Franić, odlučeno je da se i ove godine održi katehetska ljetna škola. Kako Vam je poznato dosada je održana u Zadru, Splitu i Dubrovniku, a ove je godine odlučeno da se održi na Rijeci, i to od 2. do 11. srpnja 1974.

Tema Škole, koja je predložena na sastanku od predsjednika Vijeća, bila bi KATEHIZACIJA DJECE. Na istom sastanku izabran je i organizacioni odbor. On se sastao slijedećeg dana i u glavnim crtama izradio plan škole. Imajući na pameti temu buduće biskupske Sinode u Rimu - Evangelizacija suvremenoga svijeta - Odbor će u tom pravcu organizirati cijeli rad škole i predlaže kao okvirnu temu ODGOJ DJECE U VJERI DO 12. GODINE U KRŠĆANSKOJ ZAJEDNICI.

Pripremni odbor drži da škola mora obuhvatiti iscrpno tematiku odgoja u vjeri u tome razdoblju. Kao glavne teme predložene su ove:

- Društveni utjecaj na djecu do 12. godine /Obitelj, škola, televizija, novine i dr./,
- Psihopedagoški pristup djetetu /značajke pojedinih razdoblja u razvoju djeteta, uz posebni osvrt na vjer. razvoj/,
- Katehizacija djece u povijesti s posebnim osvrtom kod nas / dodatak: analiza svih katehetskih priručnika kod nas/,
- Smjerovi katehizacije djece u suvremenom svijetu,
- Osnovne teme u katehizaciji djece do 12. godine /općenitiji plan za pojedina razdoblja/,
- Biblija u katehezi, s posebnim osvrtom na dob do 12. godine,
- Moralne dimenzije u katehizaciji djece /osjećaj krivnje, grijeh, ispovijed, pričest.../,
- Obiteljska kateheza /permanentni odgoj vjere u kršćanskoj zajednici, napose u obitelji.../,
- Suvremena metodika katehiziranja djece /način predavanja, uloga "formula", aktivnosti, grupni rad.../,
- Audiovizuelna sredstva u katehizaciji.

Pripremni odbor smatra da svi sudionici škole moraju imati mogućnost aktivnog sudjelovanja u radu škole. Stoga predlaže da se predvidi dovoljno vremena za rad u grupama koje će voditi za to određeni "animatori". Zato su predviđena dva predavanja o dinamici grupe kao uvođenje u grupni rad.

Da bi škola bila što korisnija za naše prilike, molimo sve one kojima je povjeren odgoj vjere u našim kršćanskim zajednicama da nam čim prije pošalju svoje sugestije u vezi s tematikom i načinom rada škole. Molimo, pošaljite svoje primjedbe do konca veljače kad će se odbor sastati. Primjedbe šalžite na KATEHETSKO VIJEĆE RIJEKA /Dinko Popović/, Vajnerova 2 51000 RIJEKA.

Na idućem sastanku 28. veljače organizacioni odbor uzet će sugestije u obzir pri izradbi definitivnog plana škole kao i u davanju smjernica pojedinim predavačima.

Odbor za priprema K. Lj. Š. zahvaljuje na suradnji i pozdravlja:

Josip Baričević, 41000 Zagreb, Jandrićeva 21,
Dinko Popović, 51000 Rijeka, Kontuševa 49,
Pavao Crnjac, 41000 Zagreb, Omiška 10,
Milan Šimunović, 00186 Roma, Via Tomacelli 132,
Anastazije Trobentar, 41000 Zagreb, Vlačka 75

Predsjednik KV pri BKJ

Frane Franić, v. r.

6.- ZAKLJUČCI TREĆEG REDOVITOG ZASJEDANJA MISIJSKOG VIJEĆA BKJ

Treće redovito zasjedanje MV BKJ održano je u prostorijama interdijecezanskog bogoslovnog sjemeništa Sarajevo, dne 21. veljače 1974. pod predsjedanjem vrhbosanskog nadbiskupa Mons. Dr. Smiljana Franje Čekade.

Premda je naš dijecezanski Ordinarij član predsjedništva MV BKJ, ove godine nije mogao prisustvovati radi odsutnosti iz dijeceze.

Tekst zaključaka glasi:

Iz referata i diskusija na Trećem redovitom zasjedanju Misijskog vijeća BKJ može se zaključiti da su članovi Vijeća odlučili raditi tokom ove misijske godine na ostvarenju ovih odluka:

1/ S OBZIROM NA PAPINSKU MISIJSKU ZAJEDNICU

Predsjednik Vijeća Dr. Smiljan Fr. Čekada prenijeti će želju Dijecezanskih misijskih direktora našim biskupima na slijedećem zasjedanju Biskupske konferencije da pozovu sve svećenike na pristup u Papinsku misijsku zajednicu.

Delegat oo. Isusovaca o. J. Kukuljan prenijet će tu istu želju Višim redovničkim poglavarima na njihovom slijedećem zasjedanju.

Tajnik Vijeća će pisati u svakom broju "Radosne Vijesti" o Papinskim misijskim djelima, a posebno o Papinskoj misijskoj zajednici.

2/ S OBZIROM NA PAPINSKA MISIJSKA DJELA

Dijecezanski misijski direktori živo će preporučiti svim svećenicima u župama svojih dijeceza da šire Papinska misijska djela.

Oni će ujedno preporučiti župnicima da jave uredništvu "Radosne Vijesti" koliko imaju odraslih suradnika Papinskih misijskih djela kojima treba slati misijski list.

3/ S OBZIROM NA TEČAJ ZA MISIONARE

Zagrebački i mostarski dijecezanski direktor s tajnikom Vijeća razradit će plan za tečaj naših misionara i uputit će ga Biskupskoj konferenciji na razmatranje.

4/ S OBZIROM NA STATUT DIJECEZANSKIH MISIJSKIH CENTARA

Predsjednik Vijeća imenovati će članove za izradu Statuta Dijecezanskih misijskih centara.

Direktori Dijecezanskih misijskih centara će tražiti suradnike za Dijecezanske misijske centre, a Statut razmatran na trećem zasjedanju Vijeća poslužiti će im kao pomagalo.

Sarajevo, dne 21. veljače 1974.

ZVONIMIR BAOTIĆ, tajnik MV BKJ

OKRUŽNICE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

BISKUPSKI ORDINARIJAT MOSTAR

Broj: 371/74.

OKRUŽNICA MJESNOG ORDINARIJA SVEĆENICIMA

O PROSLAVI SVETE GODINE

Braćo svećenici!

Nalazimo se u jubilarnoj SVETOJ GODINI. Nju je najavio Sv. Otac 9. svibnja 1973, kako sam vam pisao u prošlogodišnjem Vjesniku Dijeceze. Sv. Otac namjerno je promijenio praksu svojih predšasnika i odredio, da se Sveta godina slavi najprije po svemu katoličkome svijetu i to ove 1974. godine, a da kao kruna bude proslava u Rimu slijedeće 1975. godine, dok su prijašnji Pape najprije slavili Svetu godinu u Rimu kao centru kršćanstva, a onda bi, budući većina vjernika nije bila u stanju poći u Rim, blagodati Svete godine protegli naredne godine na sav kršćanski svijet.

Za dobivanje jubilejskoga oprosta potrebno je uz skrušenu ispovijed i pričest pohod crkve, koju Biskup za svoju biskupiju odredi, sudjelovanje kod službe Božje u toj crkvi te kratka molitva na odluku Sv. Oca / 1 Očenaš, Zdravo Marijo i Vjerovanje/. U prošlom - IV/1973 - odredio sam crkve, gdje se može dobiti jubilejski oprost, pa nije potrebno to ovdje ponavljati.

Po želji i odredbi Sv. Oca ova jubilejska godina treba biti godina pomirenja. Najprije pomirenja s Bogom u skrušenoj i temeljitoj ispovijedi skopčanoj sa čvrstom odlukom ubuduće izbjegavati svaki grijeh i temeljito obnoviti svoj kršćanski život. I kad tako s Bogom budemo pomireni u poniznosti i ljubavi, da onda po Papinim riječima, "iz te prve temeljne harmonije u cjelini našega iskustva rodi se zahtjev i ostvari krepost pomirenja s ljudima u ljubavi i pravdi".

Da bi Sveta godina urodila obilnim i trajnim plodom, kako to Sv. Otac želi i preporuča, treba nju ozbiljno shvatiti, njezinu proslavu zdušno pripremiti i nakon pomne priprave dostojno obaviti. U tu svrhu svima svećenicima preporučamo, da ove Svete godine pobožno obave svoje duhovne vježbe kao i to da uz duhovne vježbe drže i mjesečne rekolekcije. A sve župnike pozivamo, da u svojim župama upriliče pučke misije ili barem trodnevne duhovne obnove.

Prema odluci Biskupske konferencije prošle jeseni ima se u zadnju nedjelju svibnja na 26.V. 1974. organizirati sveopće hrvatsko narodno hodočašće u naše nacionalno Gospino svetište Marija Bistrica, pa bi poželjno bilo, da barem netko iz svake naše župe sudjeluje u tom zajedničkom hodočašću.

Slijedeće pak 1975. godine početkom svibnja ići će naše veliko hodočašće u Vječni grad Rim, pa i na to treba upozoriti vjernike, koji imaju želju i mogućnost, neka iskoriste, ovu priliku, da na grobu Sv. Petra dobiju oprostjenje svih svojih grijeha i vide Petrova Nasljednika Sv. Oca Papu.

Pohod određene crkve za dobivanje jubilejskog oprosta najzgodnije je urediti za vrijeme pučkih misija ili trodnevnice u pojedinim župama. Dakako da se treba o tome pravovremeno dogovoriti i sporazumjeti sa župnikom crkve, koja se ima pohoditi. Kako ima nekih svećenika, koji su ne slušajući naredbe Ordinarijata izgubili ispovjednu jurisdikciju, da bi se jubilejskim hodočasnici olakšalo primanje svetih sakramenata, daje se svima tima svećenicima jurisdikcija samo ad casum, to jest, da mogu ispovijedati vjernike koji su na određeni dan pod vodstvom svoga svećenika došli pohoditi određenu crkvu u svrhu dobivanja jubilejskog oprosta.

Jubilejska Sveta godina sa svojim programom o postizanju izmirenja ima naročito važnost za nas u Hercegovini. Poznati nevoljni tzv. Hercegovački slučaj već šestu godinu razdire našu mostarsko-duvanjsku biskupiju. Treba nastojati i baš ove Svete godine posebno se moliti, da se ovaj žalosni slučaj skine s dnevnoga reda i da ova klera u bratskoj jednakosti i slozi, kako je to pred 75 godina naglasio veliki Papa Leon XIII, zajednički rade u vinogradu Gospodnjem, koji čini naša biskupija. U to ime neka se kroz ovu Svetu godinu u sve molitve vjernika stavi zaziv: DA SVAKU NESLOGU I RAZDOR OD NAS UKLONIŠ I SVA NAŠA SRCA DUHOM POMIRENJA I LJUBAVI ISPUNIŠ, MOLIMO TE - GOSPODINE, USLIŠI NAS!

Neka Uskrsli Spasitelj, koji je svojom smrću i uskrsnućem pomirio nebo i zemlju te koji je dvojim djelom Otkupljenja sve ljude učinio djecom jednoga Oca nebeskoga i svojom braćom pa tako postavio temelj vječnoga i pravoga mira i pomirenja među ljudima svih vremena i svih podneblja prožme sva srca osjećajima sloge i mira u duhu posvemašnje pravde i iskrene ljubavi.

U to ime, braćo svećenici, želim Vam od svega srca SRETAN USKRS, a preko Vas svoju uskrsnu čestitku šaljem i svima našim vjernicima: starima i mladima, muškima i ženscima, jednako onima kod kuće kao i onima na radu u tuđim zemljama, pa molim Uskrsnuloga Spasitelja, da po zagovoru Njegove i naše nebeske Majke, Blažene Djevice Marije, izlije na sve vas obilje svoje milosti, nebeskog blagoslova, prave uskrsne radosti!

Mostar, dne 26. ožujka 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 372/74.

BLAGOSLOV I POSVETA ULJA NA SV. ČETVRTAK

Blagoslov i posveta ulja za naše dijeceze obaviti će se kao i prijašnjih godina, na Sv. Četvrtak, 11. travnja 1974. pod koncelebriranom sv. Misom, koju će predvoditi dijecezanski Ordinarij.

Sv. Misa Chrismatis početak će u 9 sati izjutra u mostarskoj crkvi.

U koncelebraciji sudjelovati će osim biskupa-Koadjutora:

1/ Svi Dekani sa područja obje biskupije, odnosno njihovi delegati. Ukoliko bi koji od Dekana bio spriječen da ne može sudjelovati u koncelebraciji, dužan je pobrinuti se, da mjesto sebe pošalje svog delegata;

2/ Svećenici-župnici: O. Ferdo Vlašić, Don Nedjeljko Galić, O. Gabrijel Mioč, O. Kamilo Milas, , Don Mihovil Zrno, O. Srećko Granić

Asistencija Ordinariju:

- 1.- Iz mostarskog samostana,
- 2.- Don Jozo Ančić, Dračevo,

Asistencija za sv. ulja:

- 1.- Bolesničko - kapelan iz Čapljine,
- 2.- Krizmeno - kapelan iz Potoka

Upozoravamo sve naprijed navedene svećenike, da bi na vrijeme došli u sakristiju, kako bi se mogli bez žurbe spremati za svete obrede i Misu.

Ukoliko bi netko od navedenih bio opravdano spriječen, da sudjeluje u koncelebraciji ili asistenciji, dužan je sam se pobrinuti za zamjenu.

Mostar, dne 26. ožujka 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 373/74.

ANTICIPACIJA USKRSNE VIGILIJE

Onim župama, koje su dosad imale pismenu dozvolu za anticipiranje uskrsne vigilijske, a ukoliko razlozi, radi kojih je dozvola bila podijeljena još uvijek traju, ovim produžujem dozvolu anticipacije i za ovu godinu, bez obnavljanja pismene molbe.

Obredi ne smiju početi prije zalaska sunca.

Mostar, dne 26. ožujka 1974.

+ P e t a r, biskup

Iz III. UPUTE ZA ISPRAVNU PRIMJENU KONSTITUCIJE O SV. LITURGIJI

"Sveta odjeća zajednička svim poslužnicima kojega mu drago stupnja jest alba". Osudjuje se zloupotreba koncelebracije sa štolom preko redovničke "kukuljice" ili preko obične svećeničke odjeće. Uopće se zabranjuje služiti misa i obavljati drugi sveti čini, napr. rukoplagati kod redjenja, ili dijeliti druge sakramente ili blagoslivljati, sa samom štolom preko građanske odjeće.- br. 8 c - Potpun tekst Instrukcije i hrvatski prijevod izdala je KS, Zagreb, u zbirci DOKUMENTI br. 32. Usp. također naredbu Biskupa crkvene pokrajine Bosne i Hercegovine o svećeničkoj nošnji, Sl. Vjesnik Biskupije, 1972/IV, str. 33-35.

Broj: 374/74.

UPIS KRŠTENJA DJECE U MATICE KRŠTENIH,

RODJENIH U INOZEMSTVU

Kako takvih slučajeva ima sve više, ovdje donosimo jedno /konkretno/ Rješenje, kojeg će se i svi drugi pridržavati, kada im takav slučaj dodje:

.....

Prema našim sada postojećim pozitivnim propisima (usp. Pravilnik o vođenju crkvenih matica, usvojen od Poslovnog Odbora BK, 15.V. 1951. § 12), krštenja djece upisuju se u maticu krštenih one župe gdje je dijete doista i kršteno. Župnik te župam dužan je /Prema Instrukciji S. C. de Sacramentis od 29.VI 1941/ o rodjenju i krštenju obavijestiti župnika mjesta stalnog boravišta roditelja s time, da se taj isti slučaj upiše i u matice krštenih za tekuću godinu, ALI BEZ TEKUĆEG BROJA, jer je pod brojem upisan (a) u župi krštenja.

Medjutim, u većini slučajeva radi se o rodjenju i krštenju djece koja momentalno s roditeljima borave u inozemstvu i nakon izvjesnog vremena će se roditelji, zajedno s djecom, vratiti kući u domovinu, u svoju župu. Da ne bude kasnije nikakvih smetnja i poteškoća u pogledu matičnih izvadaka i traženja krsnih listova iz inozemstva, mi prakticiramo, pa tako i Vas ovlašćujemo, da takvu djecu upišete u svoju maticu krštenih za tekuću godinu ALI BEZ TEKUĆEG BROJA, s time, da u rubriku "Opaska" matice krštenih stavite ovu zabilježbu:

"Upisani (a) vodi se pod tekućim brojem u matici

krštenih u rkt. župi/ na pr. Ludwigshafen u Zap.

Njemačkoj/, zato ovdje upisan (a) bez tekućeg broja".

Istodobno ovlašćujemo naše župske urede, da na zahtjev stranke mogu oni izdavati krsne listove, a ne upućivati stranku da traži krsni list u inozemstvu, jer s vremenom možda čak i roditelji zaborave gdje je dijete kršteno, a pogotovo to neće znati dotična osoba /dijete/ kada, pošto odraste bude tražila krsni list. Dakako, da će u krsnom listu rubrika broja pod kojim je u maticu upisan (a) ostati prazna, a sam krsni list nosit će broj urudžbenog zapisnika pod kojim se taj krsni list izdaje.

Gornja uputa i rješenje, preuzeto je iz "OBAVIJESTI BISK. ORDINARIJATA DJAKOVO", ima se u cijelosti primjenjivati i na području naših biskupija.

Mostar, dne 26. ožujka 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 375/74.

XI SVJETSKI MOLITVENI DAN ZA DUHOVNA ZVANJA

- 5. v. 1974. -

Ovaj Biskupski Ordinarijat davao je svećenicima i župnicima razne upute i sugestije o proslavi Svjetskog molitvenog dana za duhovna zvanja /usp. Sl. Vjesnik, 1972, br. I, str. 9/.

Ove godine prenosimo

"PRIJEDLOG ZA DJELO ZVANJA U SVETOJ GODINI 1974. -

usvojen na sjednici Vijeća za sjemeništa pri BKJ 21. I. 1974."

Sveta godina koju ćemo ove godine slaviti po našim biskupijama trebala bi nas dovesti do izrazitijeg kršćanskog života i do stvarne unutarnje duhovne obnove. Ona bi nam trebala pomoći da se svatko u što većoj poslušnosti Duhu Svetom posveti onom zanimanju i pozivu koji mu je Božja providnost namijenila. Zato ove godine moramo s većim žarom moliti za duhovna zvanja, i sa što više pažnje i ljubavi otkrivati, njegovati i odgajati da postignu svoj cilj.

1.- Kad govorimo o brizi i radu za duhovna zvanja, moramo imati jasno pred očima dvije stvari:

a/ Ima zvanja;

b/ Da li će se mladići odlučiti za duhovna zvanja, najviše ovisi o samim svećenicima.

A/ I m a z v a n j a

Svjetska aksiologija ili nauka o vrednotama svojim pronalascima uvjerava nas da ima takodjer i danas u takozvanom materijaliziranom svijetu isto tako duhovnih zvanja, kao što ih je bilo i nekoć, premda na prvi pogled izgleda da je, prije svega, danas sve usmjereno samo na sticanje materijalnih dobara. No, to je samo vanjski izgled. Danas su ljudi isto kao što su bili i nekoć, isto su tako po prirodi religiozni kao što su bili i uvijek. Naime, ljudska se narav u zadnjih stoljeća nije bitno promijenila. Ali, ta nutarnja sklonost, sposobnost, ako se to može nazvati zvanjem, neće se razviti ako tome ne pogoduje vanjska okolina. Te povoljne vanjske okoline stvarno danas nema.

Moramo biti uvjereni da među mladima za koje se brinemo, ima duhovnih zvanja. Možda je to zvanje tek u začetku, jedva se primjećuje, možda je već jače razvijeno, ali ono je prisutno, tu je. Zato se treba pobrinuti da ga otkrijemo, budimo, uzgajamo i pomažemo, da se razvije. Ipak, kod toga svega prvi je uvjet da smo lično duboko uvjereni da ima zvanja.

B/ Veoma mnogo ovisi o svećenicima, da li će se mladići odlučiti za duhovno zvanje, ili ne.

Često svi znamo da po dolasku novog svećenika u župu počnu se iz te župe javljati duhovna zvanja, premda ih godinama već prije nije bilo. Kad opet dodje drugi svećenik, ta zvanja nestaju. Ova jednostavna činjenica vodi do uvjerenja da su svećenici vrlo važan faktor kod otkrivanja i njegovanja duhovnih zvanja.

Neispravno je mišljenje, a kojem više puta nažalost podliježemo, da omladinu privlači samo mladi svećenik, i da je stari svećenik ne može oduševiti za svećenički ideal.

To ne stoji, jer moramo znati da je mladić odviše kritičan da bi se dao zavesti mladošću ili starošću. Zdrava, stvarna svećenikova svetost još je i danas privlačna, bila ona u staroj ili mladoj posudi. Ako iz svećenika izbija mir, optimizam, sigurnost koja ima svoj korijen u povezanosti s Bogom, ona uvelike utječe na nemirnog mladića. Naime, on je pun nemira, pun problema, nesigurnosti. Zato cijeni čvrste, sredjene, smirene ličnosti. Ako osjeti da svećenik crpi svoju moć i sigurnost iz lične povezanosti s Bogom, nije više daleko od želje da stupi na put duhovnog staleža. Mlad ili star svećenik koji stvarno proživljava svoj svećenički život, daje mladiću neprimjetno ljubav, osjećaj sigurnosti, spremnost i smisao za duhovna dobra. To je ipak najviše što možemo dati mladima. Mladići to cijene, iako to odmah ne pokazuju.

U kontaktu s mladićima, naročito s bogoslovima, dobiva se dojam da jako otežava odluku za duhovni poziv pesimizam, rezignacija i nesloga među svećenicima.

Tu bih još spomenuo, s kako malo pedagoške mudrosti pridonose tome neki naši vjerski časopisi koji više puta odviše jednostrano prikazuju otpade i krize svećenika, tako da izgleda da je u svećenstvu sve pod upitnikom. Mladić, koji je sam u sebi tako nesiguran, neće se nikada odlučiti za zvanje u kojem ne vidi neke sigurnosti i čvrstoće.

2.- ŠTO ĆEMO OVE GODINE KONKRETNO UČINITI ZA DUHOVNA ZVANJA?

a/ Organizirati duhovne vježbe za mlade na svim mjestima gdje se ikako može. Osobito zahvatiti sedmi i osmi razred osmoljetke. Kod tih duhovnih vježbi treba staviti naglasak na osobni kontakt voditelja duhovnih vježbi i prisutnih. U razgovoru voditelj može vrlo brzo upoznati da li mladić ima zvanje ili nema. Isto tako može mladić sam u razgovoru osjetiti neke početne znakove poziva. Takvim mladićima, za koje se misli da imaju zvanje, treba posvetiti još posebnu pažnju.

b/ U župe, gdje ima kakva svečanost ili duhovna obnova, neka idu bogoslovi s pripremljenim programom. Program mora biti naročito pripravljen za mladež s kojom će se posebno susresti. Pošto ljudi žele susrete i sudjelovanje bogoslova po župama, ove godine ćemo još više angažirati bogoslove u radu za duhovna zvanja.

c/ Predlažemo da se u svakom dekanatu izabere svećenik koji je stvarno zauzet za zvanja, kao referent za zvanja. On neka nekako animira sav rad u dekanatu za tu veliku brigu Crkve. Ti dekanatski referenti neka uvijek rade u tijesnoj povezanosti s biskupijskim Vijećem za duhovna zvanja. Svećenstvo bi dobivalo smjernice i upute za rad, a isto tako bi ono moglo Vijeću pružiti dragocjene podatke i iskustvo u radu.

3.- KAKO ĆEMO ORGANIZIRATI DAN MOLITVE ZA ZVANJA?

Posebnu pažnju treba ove godine obratiti pripravi svjetskog dana molitve za duhovna zvanja koji se slavi 5. svibnja. Već nedjelju dana prije neka župnici najave dan molitve za zvanja i rastumače o čemu se radi. Neka takodjer oglase sav raspored priredaba i svečanosti tokom tjedna. Na svim vjeronaučnim satovima neka katehete govore o duhovnim zvanjima i važnosti molitve za zvanja. Bilo bi veoma korisno kad bi veće župe pozvale skupinu bogoslova starijim vjeronaučnim skupinama da se o tome razgovaraju.

Pošto već nekoliko godina veoma dobro uspijeva po župama, zadnja tri dana u tjednu, TRODNEVNICA, neka bude i ove godine, ali neka bude posebno pripremljena.

Kod trodnevnice neka što više sudjeluje mladež. Trodnevnicu bi ovako pripremili:

Č e t v r t a k - neka bude dan molitve. Iza mise neka bude sat klanjanja pred Presvetim za duhovna zvanja. Taj dan neka župnik pozove sve župljane na goruću molitvu.

P e t a k - neka bude dan pokore. Taj dan neka župnik vjernicima preporuči da se svojevrijedno nečega odreknu i učine kakvo dobro djelo u znak pokore. Naročito neka župnik zamoli bolesnike da svoje molitve i patnje prikažu u tu nakanu. Ako je ikako moguće neka taj tjedan posjeti sve bolesnike u župi. Neka im prikaže vrijednost i značenje njihove molitve i njihove patnje za svu župu i za cijelu Crkvu.

S u b o t a - neka bude spomendan svećeničkim majkama. Pred Božjom Majkom Marijom neka se moli za žive i mrtve majke svećenika, osobito pak za buduće majke svećenika, koje će pomagati svoje sinove do oltara.

N e d j e l j a - Neka bude posebno svečana. To će se pokazati skladnim pjevanjem i marljivim sudjelovanjem cijele župske zajednice. Propovijed neka bude o duhovnim zvanjima. Neka bude dobro spremljena tako da ljudi osjete da to nije obična nedjelja.

Što se tiče priprave i izvedbe samog dana molitve za zvanja neka se svećenici pojedinog dekanata međusobno dogovore kako će ga u pojedinim župama najbolje organizirati i izvesti.

Uza sve to moramo biti duboko uvjereni da uspjeh nastojanja za duhovna zvanja u prvom redu ne ovisi o vanjskim metodama i radu nego o duhovnoj zrelosti i stvarnom kršćanskom životu koji je dar Duha Svetoga. Zato se svećenici moraju najprije truditi oko vlastite duhovnosti i svetosti. Jedino tako ćemo moći pravo i uspješno posvetiti se problematiki duhovnih zvanja, pronalaziti ih, posebno pak brinuti se za njihov pravilni duhovni razvoj.

& % \$ + \$ % &

Prošlih godina Sv. Otac običavao je upraviti svoju poruku za svjetski molitveni dan za duhovna zvanja. Ukoliko to učini i ove godine, te ukoliko dobije Ordinarijat na vrijeme prijevod Papine poruke, nastojat će to dostaviti župnicima, da mogu i to saopćiti vjernicima prigodom proslave XI svjetskog molitvenog dana za duhovna zvanja.

Mostar, dne 26. ožujka 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 376/74.

PROLJETNI KORONSKI SASTANAK

Započeti prvi ovogodišnji koronski sastanak kao i prošle godine /usp. Sl. Vjesnik, 1973. br. I. str. 20/.

T e m e r a s p r a v l j a n j a

1.- Iz pastoralne kazuistike - de oratione

Svećenik Silvije običava moliti brevijar kasno navečer, često puta uz prigušeni otvoreni televizor. Krunicu sam ne moli, niti je preporučuje vjernicima, niti ikada daje krunicu penitentima kao pokoru, nego radije kao pokoru nalaže koje karitativno djelo, čitanje Biblije i katoličke štampe.

Kod služenja sv. Mise često puta potpuno je rastrešen, pa i u vrijeme kanona i konsekracije.

Prigodom svojih duhovnih vježbi nakon egzorte o molitvi, Silvije je počeo sumnjati da li je svojim načinom moljenja brevijara zadovoljio propisu Crkve i da li su njegove Mise valjane. O tome je nastala prepirka između vodje duhovnih vježbi i svećenika Silvija.

P i t a s e:

1/ Što je molitva? 2/ Svojstva molitve, napose o sabranosti kod molitve, 3/ Što se ima reći na Silvijev slučaj? 4/ Kako oživjeti osobnu molitvu i molitvu vjernika, napose u obitelji u ovoj Jubilarnoj godini? 5/ Molitva kao zadovoljština u sakramentu ispovijedi vis a vis karitativnih djela, čitanja Biblije i katoličke štampe.

2.- Nauka Crkve o oprostima - CIC, kan. 911-936 i Apostolska Konstitucija Pavla VI "Indulgentiarum doctrina" od 1.I. 1967 (usp. hrvatski prijevod u "Vjesniku Djakovačke Biskupije, 1967, br. 2/ i primjena te nauke za sticanje oprosta u ovoj Svetoj godini. O. Dekan neka unaprijed odredi jednog svećenika s područja dekanata, koji će spremati referat o toj stvari, pa taj nije dužan pismeno rješavati gore izloženi pastoralni kazus.

3.- Proslava Svete godine u župama Dekanata - referira O. Dekan.

4. Eventualija.

Mostar, dne 26. ožujka 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 377/74.

100-GODIŠNJICA RODJENJA SLUGE BOŽJEGA PETRA BARBARIĆA

- 1874 - 19. V. - 1974 -

Dne 19. svibnja o. g. navršava se prva 100-godišnjica rođenja sluge Božjega PETRA BARBARIĆA. Tom spomendanu bit će posvećen ovogodišnji svibanjski broj Glasnika Srca Isusova i Marijina, a u Zagrebu i Travniku bit će upriličene posebne proslave.

Svim župnicima, napose katehetama, preporučujemo da u toku mjeseca svibnja govore mladeži o uzornom liku Petra Barbarića. Potrebni materijal za propovijedi i katehezu naći će svećenici u najnovijem životopisu Petra Barbarića od O. Josipa Antolovića, D.I. pod naslovom "Pod opancima u nebo", Zagreb, 1973. O. Antolović D. I. napisao je više manjih knjižica o Petru Barbariću, kao napr. Duhovni profil Petra Barbarića, Zagreb, 1968; Svetost na djelu, Zagreb, 1969; Devet dana s Petrom Barbarićem, Zagreb, 1972; Devet vrlina Petra Barbarića, Zagreb, 1972; O. U. Weissgerber D.I. napisao je životopis Petra Barbarića pod naslovom "Zvona velike subote", Zagreb, 1967. Sve te edicije mogu vrlo dobro pomoći svećenicima za nagovore o Petru Barbariću.

Kod Vicepostulature u Zagrebu, koju vodi O. Josip Antolović, D.I. može se dobiti priručna literatura, sličice s devetnicom Petru Barbariću. /Adresa: O. Josip Antolović, 41000 ZAGREB, Fratrovac br. 38/.

Sluga Božji Petar Barbarić jest sin naše kršne Hercegovine, pa je dolično i potrebno da se i naša Hercegovina uključi u proslavu prve 100-godišnjice rođenja Petra Barbarića, i da se pridružimo molitvama za

što skoriju beatifikaciju, da bi Petar Barbarić bio uzdignut na čast oltara kao uzor katoličkoj mladeži, napose onim mladićima, koji se spremaju na svećenički poziv.

Mostar, dne 26. ožujka 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 378/74.

PLAN OVOGODIŠNJE KAN. VIZITACIJE I SV. KRIZME

Ove bi godine trebalo obaviti kan. vizitaciju i podijeliti sv. Potvrdu u župama mostarsko-duvanjske biskupije, i to u broćanskom, nahijskom, donjo- i gornjobekijskom dekanatu, te u nekim župama širokobriješkog i mostarskog dekanata.

Budući da ove godine ima u programu veći broj župa, kan. vizitacija i dijeljenje sv. Krizme početak će odmah početkom svibnja u župama broćanskog dekanata, i to ovim redom:

GRADINA	- 5. svibnja,
ČITLUK	- 12. svibnja,
ČERIN,	- 19. svibnja,
GRADNIČI	- 26. svibnja / ili 28. IV/
MEDJUGORJE	- datum će se odrediti sporazumno,
MOSTAR	- 2. VI.
PLOČE	- 9. VI.
KRUŠEVO	- 20. VII,
JARE k/Mostara	- 24. lipnja
POSUŠJE	- 7. srpnja,
VIR	- 9. srpnja,
HERCEGOVAČKI VINJANI	- 8. srpnja
POSUŠKI GRADAC	- 11. srpnja,
RAKITNO	- 13. srpnja,
SUTINA	- 14. srpnja,
IZBIČNO	- 16. srpnja.

Krizma u Nahiji, Donjoj Bekiji, Raskrižju, Rasnu, Ledincu bit će tokom mjeseca kolovoza. Datum krizme i kan. vizitacije utvrdit će se naknadno.

U pogledu propisane dobi djece za sv. krizmu vrijedi ona odredba iz 1972 (usp. Sl. Vj. Biskupije, 1972, br. I, str. 8 i Sl. Vjesnik, 1973, br. I str. 19). Ako je koje dijete išlo redovito četiri godine na vjeronauk, a u školi možda propalo, onda se takvo dijete može pripustiti na sv. krizmu, ukoliko je dovoljno poučeno i spremno za sv. krizmu.

Dolazak u župe broćanskog dekanata na dan krizme oko 8 sati. Krizmanici neka dođu kod crkve u 7 1/2 sati radi ispita iz vjeronauka.

Prema zaključku Biskupa crkvene pokrajine BiH iz 1973. godine za svaku krizmenu cedulju naplaćuje se 15,00 ND. Od toga jedna trećina pripada djelatniku sakramenta sv. Potvrde. Po sebi se razumije, onima koji su vrlo siromašni, cedulja se daje gratis!

Mostar, dne 26. ožujka 1974.

+ P e t a r, biskup

O B A V I J E S T I - DIJECEZANSKA KRONIKA

1.- Prošle godine - 1973 - na ovom mjestu donijeli smo sumarni pregled gradjevinskih radova na crkvenim objektima u Hercegovini kroz 1972. godinu.

Veoma rado bismo to učinili i ove godine, ali, nažalost, nismo u stanju, jer do ovog časa Ordinarijat nije primio godišnji statistički izvještaj od skoro jedne trećine župa, premda je propis da se taj izvještaj dostavi do 31. siječnja t. g.

Ne želimo iznositi imena župnika, koji nisu dostavili taj pastoralno-statistički izvještaj za 1973, nego ponovno najuljudnije molimo, da što prije dostave taj izvještaj prema formularu, koji im je dostavljen uz Sl. Vjesnik IV/1973. Taj nam je izvještaj potreban i radi podnošenja statističkog izvještaja i Tajništvu BKJ i Državnom Sekretarijatu Njegove Svetosti. Pozivamo one župnike, kojih se to tiče, da bi dostavili zaostali izvještaj što prije. Isto vrijedi i za prepise matica i crkvene milostinje za 1973. godinu.

2.- NOVE ŽUPE U TREBINJSKO-MRKANJSKOJ BISKUPIJI

Početkom 1974. Ordinarijat je kanonski utemeljio i osnovanim proglasio dvije nove župe u trebinjsko-mrkanjskoj biskupiji:

- 1/ NEUM, na području trebinjskog dekanata, općina Stolac, i
- 2/ ŠĆEPAN KRST, u stolačkom dekanatu, općine Stolac.

Ovdje donosimo samo dekret o osnivanju župe NEUM, a mutatis mutandis sličan ovome izdan je o osnivanju župe Šćepan Krst.

BISKUPSKI ORDINARIJAT MOSTAR
Broj: 234/74.

D E K R E T

O OSNUTKU NOVE ŽUPE U NEUMU, TERITORIJU TREBINJSKO-MRKANJSKE
BISKUPIJE, NA PODRUČJU OPĆINE ČAPLJINA

U ime Presvetoga Trojstva, na slavu Svemogućega Boga, Preblašene Djevice Marije, Andjela i Svetaca Božjih, a na korist Sv. Crkve i spasenje neumrlih duša, ovim KANONSKI OSNIVAM i osnovanom proglašujem župu NEUM, koju imaju sačinjavati mjesta: Stari Neum, Novi Neum, Duži, Vranjevo Selo, Kiševo, Dračevica sa Redžinim Poljem, Brestica, Radež, Gornji i Donji Klek sa Jazinom, Ilino Polje.

Još 1921. blagopokojni biskup Mišić imao je namjeru osnovati župu u Neumu. Sve potrebne predradnje za osnutak bile su izvršene. Ali konačno je stvar zapela u tome, što nije bilo svećenika, budući su u kratkom razdoblju umrla dvojica župnika u matičnoj župi Gradac.

Danas, hvala Bogu, biskupija ima dovoljan broj svećenika, da može jednoga staviti i u Neum. Stoga na ponovnu molbu vjernika iz Neuma i okolnih sela, po prijedlogu župnika matice Gradac, saslušavši mišljenje zbora dijecezanskih konzultora, radi opravdanih pastoralnih razloga, jer je Neum udaljen od matice u Gracu punih 12 km, tako da ni vjernici ne mogu redovito dolaziti na sv. misu, u Gradac niti djeca na vjeronaučnu pouku, Biskupski Ordinarijat u Mostaru našao se ponukanim, da otcijepi Neum od Graca i proglasi ga samostalnom župom, što ovim Dekretom i čini.

Nova župa pripadat će trebinjskom dekanatu i bit će liberae collationis Ordinarii.

Budući da nova župa nema župskoga stana, župljani Neuma sa svojim župnikom pobrinut će se, da što skorije izgrade u samom Neumu pristojan stan za župnika i u prizemlju župske kuće uredit će kapelicu, koja će služiti duhovnim potrebama vjernika, dok se ne izgradi s vremenom i crkva u samom Neumu.

Za održavanje pučkih misa župnik će se služiti postojećom crkvom sv. Ante, koje se nalazi nešto podalje od samoga Neuma uz staru cestu, koja je prije izgradnje današnje jadranske magistrale vezala Neum sa Metkovićem i Dubrovnikom.

Da bi župa mogla propisno funkcionirati, odmah treba nabaviti potrebno liturgijsko odijelo, liturgijsko posudje i matice.

Neka bude sve na veću slavu Božju, na čast Presv. Bogorodice, Sv. Mihovila arkandjela, zaštitnika trebinjsko-mrkanjske biskupije, na procvat vjere i na duhovno dobro vjernika nove župe.

Kao zalog nebeske pomoći zazivamo na župnika i župljane blagoslov Boga Svemogućega: Oca i Sina i Duha Svetoga!

Dano u Mostaru, dne 1. veljače godine Gospodnje 1974.

+ P e t a r, biskup, v. r.

Župnikom nove župe NEUM imenovan je vlč. g. Don ANTE IVANČIĆ, najst., dosadašnji kapelan u župi Potoci k/Mostara.

Adresa nove župe: rkt. župski ured NEUM

zp. 79420 NEUM

Župnikom nove župe ŠĆEPAN KRST imenovan je vlč. g. Don SLAVKO MASLAČ, dosadašnji kapelan u župi Rotimlja.

Adresa nove župe:

Rkt. župski ured Sv. Ivana Krstitelja

ŠĆEPAN KRST,

zp. 79438 HODOVO k/Stoca

Novim župnicima želimo uz blagoslov Božji pun uspjeh u pionirskom radu na organiziranju novih župa i pun uspjeh u izgradnji potrebnih crkvenih objekata, nužnih za normalan život jedne župske zajednice.

3.-BISKUPSKO REDJENJE MONS. ĆIRILA KOSA u DJAKOVU

Dne 9. veljače, 6 mjeseci nakon smrti biskupa Bauerleina, objavljeno je, da je Sv. Otac Pavao VI imenovao Mons. ĆIRILA KOSA, kanonika Stolnog Kaptola Djakovačke Katedrale i Kapitularnog Vikara, BISKUPOM DJAKOVAČKE BISKUPIJE, ili BOSANSKO-SRIJEMSKE.

Dana 17. ožujka c. g. bilo je u Djakovu njegovo biskupsko redjenje. Djakovačka biskupija proslavila je taj dan na dostojan način. Glavni Konsekrator bio je Apostolski Pronuncij u Jugoslaviji Mons. MARIO CAGNA, sukonsekratori: zagrebački nadbiskup Mons. Dr. Franjo Kuharić i Mons. Dr. Smiljan-Franjo Čekada, vrhbosanski nadbiskup. Redjenju je prisustvovalo još 14 nadbiskupa i biskupa, među njima nadbiskup iz Salzburga i biskup iz Pečuha, te veliki broj svećenika, osobito iz djakovačke biskupije. U ime naše biskupije prisustvovao je i sudjelovao Mons. Pavao Žanić, pomoćni biskup-Koadjutor. Pravoslavnu crkvu zastupao je episkop Makarije iz Srijemskih Karlovaca sa još dva paroha. Gradišćanske Hrvate kanonik-dekan Stjepan Horvat. Teško je reći koliko je bilo vjernika. Povorka svećenika i biskupa išla je preko trga pred katedralom, koji je bio ispunjen vjernicima, a katedrala je već bila puna. Bio je to veličanstven prizor.

Povorka je prolazila izmedju prekrasnih narodnih nošnji iz djakovštine.

Pozdrav svim prisutnima i ovoj svečanosti u katedrali uputio je kancelar dr. Sverer. Misa i posvećenje poprimili su veličanstven okvir djakovačke katedrale. Prigodnu propovijed održao je zagrebački nadbiskup Dr. Kuharić o ulozi biskupa prema Kristovoj zamisli i prema situaciji današnjeg časa. Biskup je posvećen u 11.27 sati. Prisutni su biskupi redom položili ruke na novog biskupa a zatim mu nakon redjenja bratskim zagrljajem čestitali. Koadjutor je to učinio i u ime našeg Ordinarija, koji je poslao svoju pismenu čestitku. Novoposvećeni biskup nastavio je koncelebriranu misu kao predsjedatelj. Poslije mise otišavši kroz katedralu do na trg podijelio je svim svoj blagoslov. U ime svećenstva biskupije novog biskupa pozdravio je Marko Majstorović, župnik iz Slavonskog Broda. On je u ime svećenika svom biskupu ponovio "promitto" posluha i poštovanja. U ime vjernika biskupa je pozdravio poznati osječki liječnik dr. Vlašić. Biskup Mons. Kos je na koncu svima upravo svoju prvu poruku u smislu svoga gesla: Marija, Isus, in caritate, humilitate et vitae simplicitate.

Ručak za goste i domaće priredjen je u sjemeništu. Prvu zdravicu održao je vrhbosanski nadbiskup Čekada naglasivši kako je nastala djakovačka biskupija, koja se do nedavno zvala "bosansko-srijemska". Kratko čestitkom javili su se Ap. Pronuncij Mons. Cagna i pečujski biskup Czerhaty, a na koncu se je novoposvećeni biskup svima zahvalio. Poslije ručka u sjemeništu priredjena je svečana akademija.

Biskupsko posvećenje bila je velika manifestacija vjere i javno iskazano zadovoljstvo nad izborom novog biskupa.

Čestitamo! Novog Biskupa Gospodin čuvao i krijepio u odgovornoj službi!

O. Koadjutor

4.- SVEĆENIČKO REDJENJE U RIMU

Prema obavijesti hrvatske emisije Radio-Vatikana na 24. ožujka 1974. kard. Agnelo Rossi, prefekt S.C. pro G. E. seu de P.F. podijelio je svećenički red dvojici naših djakona: vlč. ŽELJKU PULJIĆU iz Kamene, župe Blagaj i vlč. PETRU VRANKIĆU iz Krupca, župe Glavatičevo.

Čestitamo mladomisnicima i želimo da njihov budući svećenički život rad bude na slavu Trojedinoga Boga, spas njihovih neumrlih duša i dobro vjernika naše mostarsko-duvanjske biskupije!

5.- REDJENJE ZA DJAKONAT U SPLITU

Prema obavijesti Rektorata Centralnog bogoslovskeg sjemeništa, u nedjelju dne 31. ožujka o. g. primit će sveti red DJAKONATA slijedeći naši klerici: 1/ BENDER DJURO iz župe Hutovo, 2/ OBRADOVIĆ BOŠKO, iz Donjeg Hrasna, i 3/ STANKO PULJIĆ, iz župe Rotimlje.

Redjenike preporučamo u molitve subraće svećenika, da jednom postanu svećenici po Srcu Božjem!

6.- RASPORED DUHOVNIH VJEŽBI U OPATIJI 1974.

Javljamo braći svećenicima da se isusovačka kuća "Dom duhovnih vježbi" mora temeljito obnoviti i urediti, te će prvi tečaj duhovnih vježbi ove jubilarne godine biti istom

22. do 27. srpnja 1974, a voditelj još nije odredjen

U kolovozu jedan tečaj od 5 dana, a u rujnu tri tečaja po tri dana, a voditelj će biti u kolovozu i u rujnu O. Filip Johler, isto ovim redom:

U kolovozu od 26. do 31. 8.

U rujnu: 1. od 2 - 5, 2. od 16 - 20, 3. 23 - 27.

Kasnije u listopadu, studenom i prosincu držat će se svaki mjesec po dva ili tri tečaja, a točni datumi i voditelji duhovnih vježbi odredit će se naknadno.

Svaki tečaj počinje u ponedjeljak uvečer u 19.30 h, a završava u petak ujutro, ili u nuždi u četvrtak navečer.

Svaki sudionik ima svoju sobu, stoga molimo da se svatko unaprijed najavi, da ne nastane neprilika zbog ograničenog broja soba.

Tko dolazi vlakom do Rijeke, neka uzme vis a vis kolodvora autobus br. 32 do centra Opatije, kod hotela Slavije. Zatim se ide 3 minute Rakovčevom ulicom do isusovačke rezidencije i crkve Navještenja, kbr. 12.

ISUSOVCI, Rakovčeva br. 12
51410 OPATIJA

7.- ZAMOLJENI, PREPORUČUJEMO NOVA IZDANJA

a/ Juraj Jurjević, ČOVJEK, Knjiga je ukusno opremljena, tvrdo uvezana, ima 584 stranice, a stoji samo 125,00 ND. Naručuje se: Filozofsko-teološki institut DI, 41001 ZAGREB, Jordanovac, 110, pp. 169

b/ ZBORNIK U POVODU 700. OBLJETNICE SMRTI SVETOG TOME AKVINSKOGA, Zagreb, 1974. Cijena 70,00 ND. Naručuje se kod: Dominikanski provincijalat, 41000 ZAGREB, Kontakova br. 1.

c/ O. Božidar Nagy, PRIJATELJ MLADIH - IVAN MERZ, str. 132, cijena 15,00 ND. Naručbe slati: Rudolf Breber, 41001 ZAGREB, Palmotićeva 33, pp. 699

d/ Ekonomat djakovačke biskupije izdao je spomen-slike veličine 13x 24 cm za krštenje, prvu pričest, te pozivnice za vjenčanje i mladu misu s reprodukcijama djela Seitzera i Račkoga iz djakovačke katedrale i sjemeništa. Svrha je tiskanja potisnuti i naš i strani kič, a propagirati ono što je i naše i lijepo i vrijedno. Naručuje se i dobije /u većim količinama i s popustom! / kod BISKUPSKOG ORDINARIJATA, 54400 DJAKOVO, Strossmayerov trg br. 6. Iskreno i toplo preporučujemo!

e/ U Zagrebu je osnovana "Restauratorska radionica za crkvena glazbala". Svrha joj je pružati pomoć i savjete pastoralnom svećenstvu pri nabavci novih i održavanju postojećih orgulja, te detaljnije upoznavanje orguljaša s tim instrumentom i njegovim čuvanjem.

Prvim poslovođjom te Radionice imenovan je vlč. g. Alojzije Čunčić. Iz Radionice javljaju da će vrlo rado i našem kleru u svemu, prema svojim mogućnostima, izlaziti ususret.

Adresa: Nadb. Duhovni Stol
-Restauratorska radionica za crkvena glazbala -
41001 ZAGREB, Kaptol 31, pp. 553

BISKUPSKI ORDINARIJAT MOSTAR

Broj: 379/74.

USKRSNA ČESTITKA-PORUKA NAŠIH BISKUPA

DRAGI VJERNICI, DRAGA BRAĆO I SESTRE!

Uskrs nam uvijek dolazi kao blagdan Isusa Pobjednika i kao poziv na naše uskrsnuće na novi život.

Teško je za nas shvatiti ono što su apostoli i Isusovi sljedbenici doživjeli u danima Isusove muke i smrti. Trebalo je da tako bude, ali apostoli nisu toga razumjeli. To je bila i njihova duševna muka i smrt. Juda je Isusa izdao, Petar zatajio, a svi se razbježali upravo sramotno. A kada je Isus bio pokopan, bile su pokopane i sve njihove nade. Grobni kamen koji je ležao na Isusovu grobu, ležao je i na duši apostola.

Ta izdaja i kukavičluk apostola, one strašne muke, koje je Isus podnio i ona smrt na križu, sve je to slika onoga što se u našoj duši događa kad u nas grijeh zavlada. Tu u duši, koja je hram Duha Svetoga, mi mučimo svog Spasitelja, bičujemo i trnjem krunimo, čavlima na križ razapinjemo. Po grijehu postajemo slični Judi izdajniku, Petru koji zataji Isusa i Židovima koji su ga zaušnicama udarali i vojnicima koji su ga na križ propeli.

Ali poslije toga eto zore Uskrsnuća. Eto pobjede nad neprijateljima, nad smrću, nad izdajom, nad slabošću, nad grijehom. Eto radosti uskrsnuća na koju i nas poziva Isus. Zar bi mogao netko od nas koji smo otkupljeni reći Isusu ne marim za tvoj Uskrs, ostajem tvoj neprijatelj, ne odričem se grijeha, nastavljam da te bičujem, pljujem, propinjem. Ne, to ne može biti.

Kako su apostoli radosno dočekali Isusa na dan Uskrsnuća, tako i mi moramo prihvatiti Isusovo i naše uskrsnuće na novi život! Sveta Crkve nas poziva da kroz sakramentu svetu ispovijed i uskrsnu svetu pričest doživimo naše obraćenje, da unaprijed živimo novim životom.

Mnogo je toga što ubija Božji život u nama, mnogo je toga što nas vuče natrag u grijeh, u grob grijeha, u smrt duše. U prvom redu želimo vas, dragi vjernici, upozoriti na one grijehe, koji razaraju moralni i obiteljski život svetinju braka i bračnog života. Svijet je preplavljen od nemorala, raskalašenosti, koja bestidno prodire i u naša katolička sela, i u naše obitelji tobože kao nešto moderno, napredno. Posljedice se vide. Ugrožena je mladenačka čistoća, priprema na brak sve je više bez promišljanja i ozbiljnosti. Sakrament ženidbe gubi svoju svetost, poštovanje, vjernost i nerazrješivost. Bračni život se živi kao da nije promisao i volja Božja. Odgoj djece se često prepušta slučaju. Obiteljska molitva zamire. Za svetost obiteljskog života Isus je svoju krv prolio neka naše obitelji uskrsnu na novi život s Kristom.

U Svetoj smo godini obraćenja i pomirenja s Bogom i ljudima. Isus je pozdravio apostole "Mir vama". Taj mir ljubavi neka prostruji ovih uskrsnih dana među nama po velikodušnom praštanju, međusobnom izmirenju.

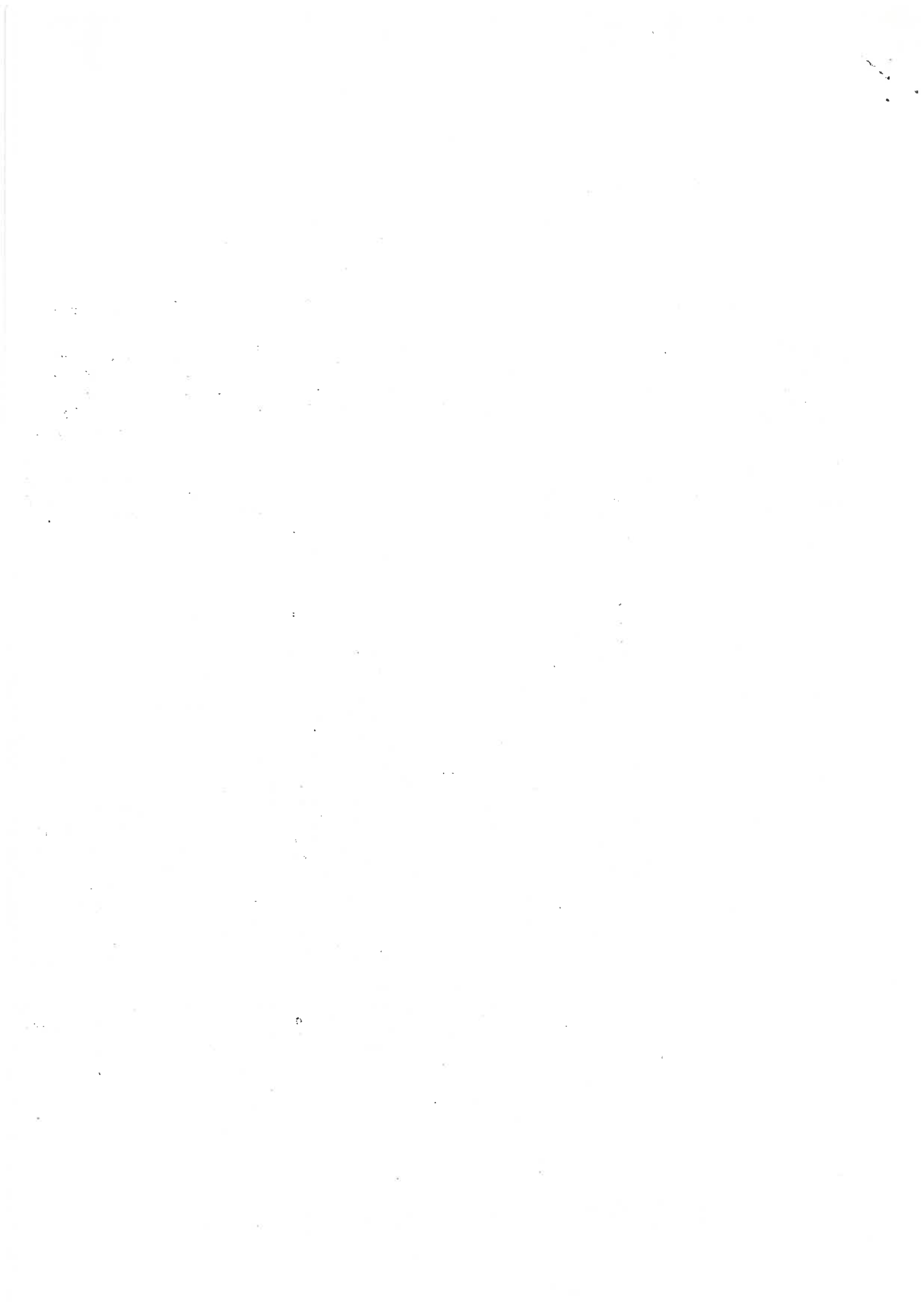
Neka Vam bude, dragi vjernici, SRETAN USKRS u milosti i pravednosti duše, daleko od svakoga grijeha, daleko od psovke i kletve, daleko od svake nečistoće, daleko od nemara za molitvu, sv. Misu, daleko od svake mržnje i osvete

NEKA VAM JE SRETAN USKRS U MIRU S BOGOM I S LJUDIMA!

VAŠI BISKUPI

U Mostaru, dne 1. travnja 1974.

Uskrsnu poruku naših Biskupa saopćiti vjernicima na svim svetim Misama na dan Uskrsnuća Gospodinova!

BISKUPSKA KONFERENCIJA JUGOSLAVIJE

P A S T I R S K I P O Z I V

SVIM ČLANOVIMA KATOLIČKE CRKVE U JUGOSLAVIJI NA OŽIVLJAVANJE EKUMENSKOG DUHA I NASTOJANJA

1. Svjesni svoje odgovornosti za organski rast svestrane crkvene obnove, naredjene od Drugog vatikanskog koncila, na ovom tlu gdje nas je Duh Sveti postavio da pasemo "Ckruv Božju, koju steče krvlju svojom" (DAP, 20, 28), a posebno zaokupljeni brigom kako bi se kod nas što bolje i duhovno plodnije postigla svrha Svete godine koju je Sveti Otac Pavao VI proglasio na Duhove 1973, osjetili smo se ponukanima da sa svoga sabora, održanog u Zagrebu od 29. do 30. siječnja 1974., upravimo ukupnoj katoličkoj zajednici u našoj državi ovaj ljubezni poziv i poticaj u vezi s promicanjem ekumenske misli i ekumenskog djelovanja. Posebno nas je na taj korak potaklo takodjer razmišljanje o pitanju evangelizacije u današnjem svijetu, o kojemu smo na ovom saboru raspravljali u vezi s pripremanjem budućeg zasjedanja Sinode biskupa.

2. Sav je Drugi vatikanski sabor, već od same prve najave 25. siječnja 1959., bio stavljen pod znak nastojanja oko kršćanskog jedinstva. Svijest o žalosnoj činjenici da među onima koji drže Krista svojim Spasiteljem nema jedinstva kakvo je Krist odredio i želio, provlači se takoreći kroz sve dokumente, no navlastito je tome posvećen Dekret o ekumenizmu. U njemu Sabor kaže: "Budući da se danas, pod milosnim dahom Duha Svetoga, u mnogim stranama svijeta poduzimaju brojni pokušaji molitvom, riječju i djelom, da se postigne ona punina jedinstva koju Isus Krist hoće, stoga ovaj Sveti Sabor potiče sve katoličke vjernike da se, spoznavši znakove vremena, radišno uključe u djelo ekumenizma" (UR 4), a samim dekretom Sabor želi "svim katolicima predložiti sredstva, putove i načine kako bi mogli odgovoriti ovom Božjem zovu i milosti.

Razdori među kršćanima velika su kočnica širenju Evandjelja među narodima, jer kako će moći kršćani svjedočiti za Krista i njegovu radosnu vijest spasenja za sve čovječanstvo ako su među sobom podijeljeni, pa čak i neprijateljski raspoloženi? Sam je Isus na posljednoj večeri upozorio da će jedinstvo među kršćanima biti ljudima znak i poticaj da povjeruju, kad je za svoje učenike molio, "da svi budu jedno. Kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu, te svijet uzvjeruje da si me ti poslao... Da budu jedno kao što smo mi jedno - ja u njima i ti u meni, da tako budu savršeno jedno, te svijet upozna da si me ti poslao" (Iv 17, 21-22). I zato je učenicima naredio: "Zapovijed vam novu dajem: ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas, tako i vi ljubite jedni druge. Po tome će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge" (Iv 13, 34-35). Prema tome, ako hoćemo postići da naše navješćivanje Evandjelja ljudi mogu prepoznati kao Kristovo, moramo, - očito, - sve poduzimati kako bi se razdori među kršćanskim crkvenim zajednicama danomice smanjivali te da bismo svi što željnije kročili prema svetom jedinstvu.

Na žalost, danas, pošto je već prošlo devet godina otkako je Sabor izdao Dekret o ekumenizmu (21.XI 1964), moramo ustanoviti, da je ono prvo oduševljenje za pospješivanje rada za crkveno jedinstvo u svijetu uvelike popustilo, a ponegdje čak i zamrlo. Kod nas se tijekom proteklih osam godina nije uradilo baš mnogo. Mi pohvaljujemo one koji su organizirali pobožnosti za sveto jedinstvo, koji su putem tiska nastojali rasvijetliti različite probleme i širiti poznavanje drugih kršćanskih zajednica, a s radošću spominjemo da je povremeno dolazilo i do susreta između predstavnika Katoličke Crkve i predstavnika različitih drugih kršćanskih zajednica.

Ipak, moramo priznati, sve to nije doseglo potreban zamah i nije zahvatilo ni pokrenulo ukupnost naših vjernika.

3. Sada je Papa Pavao VI proglasio Svetu godinu koju treba proživjeti u znaku "obnove i pomirenja" (Usp. pismo Pape Pavla VI kardinalu predsjedniku Središnjeg odbora za Svetu godinu, DC, 1635, str. 607). Protumačio je da "to poimanje Svete godine hoće" - među ostalim - "da odrazi veliki nacrt Koncila u stvarnosti mišljenja i života; hoće da spriječi da koncilski spasonosni nauci prijedju u arhive, kao da su glas prošlosti, namjesto da postignu svoje magistralno odjelotvorenje u stvarnom životu sadašnjeg i sutrašnjeg naraštaja; hoće da to naučavanje (koncilsko) postane život" (Govor na audijenciji 20. VI 1973., DC 1636, str. 656). A dne 24. siječnja 1973. Sveti je Otac upozorio, "kako je važno da partikularne Crkve katoličkog zajedništva postanu svjesne svojih vlastitih ekumenskih zadataka i svojih ekumenskih odgovornosti", te je rekao: "Mi opominjemo, dakle, iz svega srca našu braću i sinove da porade na tome kako bi rad za kršćansko jedinstvo postao bitni sastavni dio i života partikularnih Crkava" (DC 1626, str. 152). I naša Crkva u Jugoslaviji mora, prema tome, u ovoj Svetoj godini postići da ekumenska misao i ekumenski rad postane sastavni dio kršćanskog života svakog našeg vjernika i svake naše vjerničke zajednice.

4. Potrebno je, najprije, da imamo pred očima temeljne značajke ovoga novoga rada za sveto jedinstvo koji se naziva ekumenizmom. Drugi vatikanski sabor kaže da se "pod ekumenskim gibanjem razumijevaju djelatnosti i pothvati što se, u skladu s raznim potrebama Crkve i okolnostima vremena, pokreću i usmjeruju prema promicanju kršćanskog jedinstva" (UR 4,2). Prvo mjesto u tome, po shvaćanju Sabora, imaju "svi pokušaji da se uklone riječi, sudovi i djela koja ni po pravdi ni po istini ne odgovaraju položaju rastavljene braće, pa otežavaju uzajamne odnose s njima" (UR 4,2).

Prije svega ostaloga moramo biti svjesni da kršćani koji nisu u vidljivom katoličkom jedinstvu, nisu zbog toga sasvim od nas odijeljeni, "jer oni koji vjeruju u Krista i koji su ispravno primili krst, nalaze se u nekom, iako ne potpunom, zajedništvu s Katoličkom Crkvom" (UR 3, 1); oni su u krštenju priključeni Tijelu Kristovu, pa zato s pravom nose ime kršćanina, i mi ih katolici moramo držati svojom braćom u Kristu, a sama ih "Katolička Crkva grli s bratskim poštovanjem i ljubavlju" (UR 3). U odijeljenim zajednicama postoje mnoga istinska duhovna dobra, pa je s toga "prije potrebno da katolici radosno priznaju i cijene istinske kršćanske vrednote koje proistječu iz zajedničke baštine, a nalaze se kod braće koja su od nas rastavljena" (UR, 6,4).

Što se tiče pravoslavnih kršćana, moramo imati na pameti ocjenu što ju je o dosadašnjem rezultatu ekumenskih nastojanja pred godinu dana - 25. siječnja 1973. - izrekao Papa Pavao VI: "S časnim smo Crkvama Istoka, napose, ponovno otkrili zajedništvo, koje je gotovo potpuno i koje nas nagoni da činimo sve što je moguće kako bi ono postalo potpuno" (DC 1626, str. 159).

5. Druga je temeljna spoznaja, koja se mora duboko ukorijeniti u našu svijest, da se krivnje za nastale razdore i podjelenosti među kršćanima ne mogu isključivo pripisati samo jednoj strani, pa da ne bismo smjeli misliti da na našoj katoličkoj strani nema nikakve povijesne krivnje. Sabor kaže da su razdori i podjele nastale "ponekada ne bez krivnje ljudi na obim stranama" (UR 3, 1). No odmah dodaje da se "oni koji se sada u takvim zajednicama radjaju i vjeru u Krista upijaju, ne mogu okriviti za grijeh rastavljenosti", jer se ona zametnula i ostvarila davno, prije nego su se oni rodili.

Ipak, današnji kršćani, na jednoj i drugoj strani, mogu snositi krivnju što se razdori ne smanjuju, nego čak možda produbljuju.

To može biti zbog toga što su nemarni za nastojanje oko jedinstva, ili što uzgajaju elemente razdora, ili što ponovno i ponovno naglašavaju i preuveličavaju davne povijesne krivnje drugih zajednica s kojim krivnjama današnje generacije nemaju ništa, a kod toga ostaju neosjetljivi za krivnje na svojoj strani. A može to biti i općenito zbog grešnosti, mlitavosti i slabe vjernosti Kristu Gospodinu. Svaki je grijeh na neki način u službi razaranja Kristova jedinstva, i Bog zbog grijeha svoga naroda dopušta razdore i raskole, kažnjavajući na taj način svoj narod za njegovu mlakost i nevjernost.

Zato "pravog ekumenizma nema bez nutarnjeg obraćenja", kaže Koncil (UR 7), te svi moramo moliti Duha Svetoga "za milost iskrene samozataje, poniznosti i blagosti u služenju, kao i bratske duhovne širine prema drugima". "I o krivnjama protiv jedinstva - veli Sabor - vrijedi svjedočanstvo sv. Ivana: 'rekli smo li da nismo zgriješili, pravimo ga lašcem, i riječ njegova nije u nama' (1 Iv 1, 10). Stoga ponizno molimo oprostjenje od Boga i od rastavljene braće, kao što i mi otpuštamo svojim dužnicima" (UR 7, 2).

6. Sabor nas, nadalje, uči da je za razvijanje ekumenizma neophodna unutarnja obnova u samoj katoličkoj obitelji, "kako bi njezin život vjernije i jasnije svjedočio nauku i ustanove što ih je Krist namro preko apostola" (UR 4, 5). "Ta obnova ima silnu važnost za ekumenizam" (UR 6), jer "Krist Crkvu u njenu hodu zove na neprekidnu reformu" koja joj je, ukoliko je ljudska i zemaljska ustanova, trajno potrebna; tako da, ako bi se dogodilo da se nešto, uslijed stvarnih i vremenskih okolnosti, bilo u ponašanju, bilo u crkvenoj disciplini, bilo također u načinu izražavanja nauka - a koji se od samog poklada vjere mora brižno lučiti - čuvalo s manjom točnošću, to onda može u prikladno vrijeme biti ispravljeno i kako treba obnovljeno" (UR 6).

Očito, ta se obnova tiče također svakog pojedinog člana Crkve, ulazi u okvir njegova osobnog obraćenja, ali se tiče i Crkve kao cjeline. Sabor spominje, kao današnje elemente te crkvene obnove, posebno biblijsko i liturgijsko gibanje, propovijedanje Riječi Božje i katehizaciju, apostolat laika, nove oblike redovničkog života, ženidbenu duhovnost, naučavanje i djelovanje Crkve na socijalnom području (UR 6). Hoće reći da unapređjivanje svega toga potpomaže unapređjivanje i samog ekumenizma.

7. U ekumenskom radu moramo mi katolici biti spremni da činimo prve korake prema drugoj kršćanskoj braći (UR 4, 5), a posebno moramo nastojati da ih što bolje upoznemo, kako bismo mogli razumjeti njihov duh, njihovu povijest, oblike njihova duhovnog i bogoslovnog života, njihove specifične kulturne vrijednosti (UR 9). Iznad svega je potrebno da se naučimo sva ta njihova dobra poštivati i cijeniti. Jer jedno je od najvažnijih svojstava pravog ekumenizma spremnost da se u nastojanju oko jedinstva priznaje opravdano bogatstvo raznolikosti u svim nebitnim stvarima, neka svi u Crkvi, već prema alozi koja je svakome pojedinome dana, čuvaju dužnu slobodu, kako u raznolikim oblicima duhovnog života i discipline, tako u različitosti liturgijskih obreda, pa čak i u teološkoj obradi objavljene istine; u svemu pak neka njeguju ljubav" (UR 4, 7). Sabor tvrdi da "stanovita raznolikost u običajima i navadama ne samo ni najmanje ne stoji na putu jedinstvu Crkve, već dapače uvećava njezin sjaj i ne malo pridonosi ispunjavanju njezina poslanja" (UR 16), a priznaje da je nepoštivanje tih raznolikosti, tijekom povijesti, "zbog pomanjkanja uzajamnog razumijevanja i ljubavi", pridonijelo razdvajanjima (UR 14, 3).

Još jedno svojstvo današnjeg ekumenizma moramo svakako naglasiti: da on ne smije biti shvaćen samo kao stvar nekih oduševljenih pojedinaca i "zanešenjaka", ili kao stvar samo crkvenog vodstva, nego da je to zadatak i dužnost svih članova Crkve, jer kaže Sabor: "Briga za obnovu jedinstva spada na cijelu Crkvu, kako na pastire tako i na vjernike, i svakoga pojedinoga od njih obvezuje prema njegovim mogućnostima, bilo to u svagdanjem kršćanskom životu ili u teološkim i povijesnim istraživanjima. Ta briga, na neki način, pokazuje već postojeću bratsku povezanost među svim kršćanima, a po Božjoj dobrohotnosti vodi prema potpunom i savršenom jedinstvu (UR 5). To bismo baš željeli postići ovim svojim pismom; da svi članovi naše Crkve postanu toga svijesni, da je ekumenizam i njihova stvar.

8. Što je prva i neposredna dužnost nas katolika u Jugoslaviji, kako bismo u našim konkretnim prilikama pospješili rascvat ekumenizma, probudili što življu žudnju za svetim jedinstvom svih kršćana u Kristu Isusu, unaprijedili razborito, ali uporno i nezaustavljivo nastojanje na tom svetom putu, koji zahtijeva toliko strpljivosti, a ne dopušta odustajanja zbog bilo kakvih razočaranja i malodušnosti?

U prvom redu, mi možemo i moramo s daleko većom ozbiljnošću i dubokim zalaganjem poraditi na razvijanju tzv. "duhovnog ekumenizma", koji je temelj i duša svega ekumenskog djelovanja (UR 8,1). On se sastoji u obraćanju srca i živoj brizi za posvećenje vlastitog života, zajedno s privatnim i javnim molitvama za kršćansko jedinstvo. Posvećenje vlastitog života uključuje iskreno nastojanje da živimo prema Evandjelju, u duhu bratske otvorenosti prema svima i djelotvorne kršćanske ljubavi, sa željom da Krist odsijeva iz svega našeg života, a ujedno da se uvijek držimo riječi: "Ponizite se pod snažnom rukom Božjom" (1 Petr 5,6) te da nikad u sebi ne gajimo shvaćanja da smo bolji ili nadmoćniji nad našom nekatoličkom braćom, bilo da pripadaju Istočnoj pravoslavnoj Crkvi bilo da se broje među pripadnike koje od zapadnih odijeljenih crkvenih zajednica. Ne možemo, dakako, nikad zatajiti nešto od sadržaja svoje katoličke vjere, ili zamračivati jasan smisao nečeg što vjerujemo, za volju nekog krivog irenizma, ali se zato moramo brižno čuvati - i u iznošenju svoje vjere i u drugim svojim postupcima - svega što bi moglo bilo koga, a posebno našu braću u nekatoličkim vjerskim zajednicama, sablažnjavati ili im pružati izobličenu sliku naše Crkve i njezinih nakana. Nećemo na uštrb istine po svaku cijenu pokušavati da svoju zajednicu posve operemo od svake povijesne krivnje, nego ćemo radije biti spremni da iskreno žalimo nad svime što se nije zbivalo po zakonu Kristovu te žarko moliti Gospodina da se ubuduće nikad više ne bi ponovila nekadašnja zla. Slijedimo u tome riječ Sv. Oca Pavla VI, izrečenu na otvaranju II zasjedanja II Vatikanskog Sabora, 29. rujna 1963: "Ako neku krivnju zbog toga razdjeljenja treba nama pripisati, ponizno molimo od Boga oprostjenje, a molimo oprostjenje i od same braće ako drže da smo im mi nanijeli nepravdu" (S. Oec. Conc. Vat. II, Constitutiones Decreta Declarationes, Typ. Pol. Vat. 1966, str. 916).

9. Mi smo se dužni truditi ne samo za najsvestraniju toleranciju i poštivanje prema svim ljudima nego još i više: za ostvarivanje prave ljubavi među ljudima. No tu ljubav moramo prije svega iskazivati prema svoj našoj kršćanskoj braći, da se ostvari dijalog ljubavi, o kojemu kaže Ppapa Pavao VI: "Dijalog ljubavi - prema izričaju koji bijaše tako drag našem časnom i neprežaljenom bratu, ekumenskom patrijarhu carigradskom Atenagori - može se potpuno uspostaviti među osobama i zajednicama koje imaju česte međusobne dodire, koje učestvuju u istim trpljenjima i istim nadanjima, koje se otvaraju jedna drugoj, ali koje se u isti mah otvaraju Duhu, koji u njima djeluje usred konkretnih iskustava njihova života" (Govor na audijenciji 24.I 1973. DC 1626, str. 152).

Taj će se dijalog ljubavi produbljivati, i uzajamno nas zbližavati, ako budemo s nekatoličkom braćom suradjivali u svim zajedničkim korisnim akcijama osobito karitativnima. Mi pohvaljujemo takve inicijative, koje čakako, ako je takav slučaj, trebaju odobrenja od nadležnih crkvenih poglavara jedne i druge strane; mi ćemo sa svoje strane svaki takav pothvat, koji doista ide na dobrobit ljudi, bez obzira na njihovu vjersku pripadnost, uvijek spremno podupirati.

Osobito usrdno želimo da svi članovi naše Crkve, a sasvim posebno oni koji žive pomiješani s drugom kršćanskom braćom, nauče što bolje poštivati i iskreno cijeniti specifičnosti liturgije, liturgijskih i drugih obreda, kao i pobožnih običaja nekatoličke braće - u duhu pravog ekumenizma, kakvome nas uči II Vatikanski Sabor. Radujemo se što je to i dosad bilo prisutno u mnogim krajevima i što su u tome prednjačili mnogi svećenici i vjernici. Ipak želimo, da se to poštivanje još pažljivije odgaja, i da se kod nas njeguje poznavanje kršćanskih predaja drugih crkvenih zajednica, da svi naši vjernici postignu onu zrelost, koja u obrednoj i disciplinskoj raznolikosti neće vidjeti nešto što zbunjuje, nego izraz bogastva kršćanskog i narodnog stvaralačkog genija.

10. Da bi ekumenski duh i ekumensko gibanje zadobilo kod nas što veću dubinu i širinu, držimo korisnim i potrebnim zajednički svima uputiti sljedeće konkretne direktive i preporuke:

a) U svakoj župi i duhovnoj zajednici neka se svake godine bez-iznimno brižljivo organizira i održi Tjedan kršćanskog jedinstva, bilo u uobičajeno vrijeme između 18. i 25. siječnja, ili - ukoliko to vrijeme ne odgovara - između Spasova i Duhova. Uz molitvene pobožnosti neka se tom prigodom prikladno razradjuju ekumenske teme. Ako je moguće, neka se u to vrijeme upriliči također zajedničko moljenje za sveto jedinstvo skupa s predstavnicima drugih kršćanskih zajednica koje žive na istom području.

b) Preporučuje se da pojedine župe ili dekanati organiziraju svake godine poseban EKUMENSKI DAN, koji će biti posvećen molitvi, produbljivanju ekumenskih nakana i ekumenskog ponašanja, a posebno poduzimanju kakvih konkretnih odluka o budućem ekumenskom djelovanju prema mjesnim prilikama.

c) Svećenici i katehete treba da u svojim propovijedima i katehezama posvećuju čestu i dovoljnu pozornost tumačenju duha i obveze ekumenizma; posebno neka nastoje oko toga da se u vjernicima razvija što autentičniji duhovni ekumenizam.

d) Svu braću vjernike pozivamo da radosno svraćaju svoju pozornost na sve što odiše ekumenskim duhom i što može produbiti pravo shvaćanje te omogućiti življa nastojanja oko promicanja jedinstva u Kristu. Neka u svoje molitve sa žarom uključe i tu tako važnu suvremenu nakanu svete Crkve.

e) Pohvaljujemo naše vjerske novine i časopise za njihova nastojanja oko ekumenskog osvješćivanja u našoj Crkvi, i usrdno potičemo sav naš vjerski tisak, posebno one listove koji su dosad manje govorili o temi ekumenizma, da s još više zalaganja promiču ekumensku misao i ekumenska nastojanja; a pozivamo i stručne naše teološke časopise da ekumenskoj tematici posvete doličnu pažnju.

f) Pozivamo poglavare svih naših sjemeništa, i biskupijskih i redovničkih, da brižno njeguju ekumenski duh među svećeničkim i redovničkim pripravnici, a snažno potičemo sva katolička bogoslovna učilišta u Jugoslaviji da u teološkoj nastavi što vjernije primijene i provedu ono što je zacrtano u II dijelu Ekumenskog Direktorija, što ga je 16. IV 1970. objelodanio papinski Sekretarijat za sjedinjenje kršćana (Izdanje KS, Zagreb, Dokumenti 31).

g) Gdje djeluje Apostolat sv. Ćirila i Metodija, neka se pažljivo nastoji da se sav rad usmjeri u duhu najšireg ekumenizma, kako ga je opisao II Vatikanski Sabor; poželjno je da se i u drugim župama, prema prilikama, osnuje slično djelo za jačanje pravog ekumenskog duha na čistim Kristovim načelima, a bez ikakvog partikularizma.

h) Sav taj rad neka posebno promiču dijecezanska Ekumenska vijeća, a sve treba da se uskladjuje u Ekumenskom vijeću pri BKJ. Ekumensko vijeće pri BKJ treba da vodi evidenciju nad svim ekumenskim radom i gibanjem u našoj Crkvi, prikupljajući i ocjenjujući izvještaje o svemu što se zbilo ili učinilo, a svake godine mora iscrpno izvijestiti Biskupsku Konferenciju Jugoslavije o stvarnom stanju na području ekumenskih nastojanja i ekumenskih kretanja u našoj Crkvi.

11. Primate, kršćanska braćo i sestre, ovaj naš poziv s onim duhom iskrene otvorenosti s kojim ga mi vama upravljamo. Želimo da i vi budete svijesni da ćemo svi skupa snositi golemu odgovornost pred Bogom - a i pred poviješću - ako ne ispunimo svojih obveza u ovo naše vrijeme. Kod toga moramo imati na pameti ono što je rekao Papa Pavao VI: "Potreban je novi duh, obnova duha, reforma nakana i načina ponašanja, sve to neće čisto ljudska dobra volja uspjeti ostvariti bez posebnog nadnaravnog zahvata, bez pomoći Božje. Jedinstvo za kojim mi idemo ne može biti ostvareno osim po milosti Gospodnjoj" (Govor 25. I. 1973 DC 1626, str. 158). Zato da bismo bili poslušni Duhu u toj tako važnoj stvari, moramo na tu nakanu takodjer neprestano moliti i vapiti Gospodinu, da nas njegov Duh uvijek čvrsto vodi po tom putu; a svojim nas majčinskim zagovorom neka u svemu potpomaže Presveta Bogorodica Marija.

Pozivamo sav naš katolički tisak, da ovome našem pozivu pruži odgovarajući publicitet, a dušobrižničko svećenstvo, redovničke zajednice muške i ženske, vjeronaučne skupine, sjemenišne i druge zajednice, da njegov sadržaj na prikladan način razmotre i s njime upoznaju što više ljudi.

U Zagrebu, 29. siječnja 1974.

"HERCEGOVAČKO PITANJE"

AKSA, informativni Bilten AKTUELNOSTI KS, u svojem broju 12(204)/74 od 22. III. 1974. prenijela je iz "Mir i Dobro", glasila provincije Herc. Franjevac, 1974/2 izvještaj O. R. Šilića, provincijala o razgovorima u Rimu u veljači 1974. o rješenju pitanja o župama u mostarsko-duvanjskoj biskupiji.

Ovdje donosimo i ono, što je AKSA donijela, i odgovor Ordinarijata.

I. "NI POJEDINCI NI ZAJEDNICE JOŠ NISU DOZRELE DA RODE MIR" U

HERCEGOVINI

Mostar, ožujka (AKSA) - "Ni pojedinci ni zajednice još nisu dozrele da rode mir" u Hercegovini, zaključio je iz ozračja na rimskom sastanku o hercegovačkom problemu, održanom 20. veljače ove godine, provincijal hercegovačkih franjevaca Rufin Šilić. Tu konstataciju iznio je u napisu "Jesmo li se približili miru?" koji je objelodanjen u biltenu "Mir i dobro" br. 2/1974.

U istom članku provincijal je izvijestio da su moguća tri načina rješenja "hercegovačkog pitanja". Prvo, Papa može svojim vrhovnim autoritetom donijeti konačno rješenje, zatim je moguće da plenarna kongregacija kardinala Propagande donese rješenje i podnese ga Papi na odobrenje, a treća je mogućnost da se nastave naponi oko iznalaženja sporazumnog rješenja. Provincijal je mišljenja da je najmanje moguće očekivati prvo rješenje, drugo je najvjerojatnije, a treće bi bilo najpravednije i najuspješnije, jer nama u "Hercegovini potreban je prije svega mir. A jedno peremptorno rješenje auktoritativne komisije (o kojem u zadnje vrijeme govore naši biskupi, i koje oni, očito, priželjkuju) bez sporazuma zainteresiranih strana neće nam vratiti taj mir", dodaje provincijal u svojem izvještaju o rimskom sastanku. Po njemu "hercegovačko pitanje" još nije zrelo za rješenje, i to stoga što se želi postići "za zelenim stolom".

Donoseći općenit sud o rimskom sastanku, Šilić kaže da su kardinal Rossi, predsjedajući na glavnoj sjednici, i glavni izvjestilac gradišćanski biskup Laszlo "dali svima do znanja da Sveti Otac želi mir koji će zadovoljiti obje strane" i da su obojica "otvoreno pokazivali nezadovoljstvo što se sjednica svodi na rang 'trač partije'". Obojica su "pokazivali veliku ljubav za pravdu i mir" i "odbijali su zahtjeve za kaznama i kažnjavanjima". Govoreći o držanju ostalih prelata na sastanku, Šilić konstatira da se nisu pokazali kao spomenuta dvojica; "većina ih nije ništa ni pribilježila, a pretpostavljam da će glasati kao da su u sve upućeni". Nadalje, kaže provincijal u izvještaju, boljelo ga je što "se narod nije smio ni spomenuti. Kao da ga Bog nije dao... smatrajući da narod ne može sam od sebe ništa ni misliti, ni htjeti, ni učiniti...."; provincijala je nadalje boljelo, "što nikako nisu mogli shvatiti da se nama radi o biti ili ne biti Provincije. Uvjeravali su nas da ima za nas mjesta u misijama, u Americi... Kao da smo u tuđoj kući, tako da su nas nukali da iz nje izidjemo! Uzalud smo im tumačili kako tijelo, koje preko pola svoje težine iznese izvan prozora, nužno pada. A mi smo upravo na toj granici". Boljelo ga je nadalje, kaže Šilić, "što se netko usudi ustvrditi da postoji dvostruko svećeništvo: svjetovni svećenici kao dušobrižnici prvoga reda i redovnici kao dušobrižnici drugoga reda, tj. da pruže pomoć svjetovnim svećenicima".

U istom broju biltena "Mir i dobro" provincijal Šilić poziva braću provincije na "korizmu ispovijed" provincije. Krivo je mišljenje, kaže poziv, da zajedničke ispovijedi ne može biti. To je mišljenje posljedica našeg nepotpunog pojma o ispovijedi. "Sakrament pokore je Gospodinov dar, i to u prvom redu zajednici, a istom onda pojedincu.

On je pomirenje najprije sa zajednicom, a istom onda s dragim Bogom... Najstarija poznata formula odrješenja sastoji se u pomirenju s Crkvom i primanju u zajednicu vjernika", a to proizlazi iz toga što najprije trebamo ljubiti brata kojega vidimo, pa onda biti siguran da ljubimo Boga kojega ne vidimo. Inače bismo mogli ostati u zabludi. Nadovezujući svoje razmišljanje o ispovijedi provincije na temu "pomirenje", Šilić napominje da je Isus u prvom redu bio zainteresiran za pomirenje posvadenih, "za uspostavljanje ljubavi u pojedinim obiteljima i zajednicama. On taj mir traži kao uvod i početak pomirenja s Bogom".

Pitajući se što bi Krist dao za pokoru, provincijal Šilić odgovara da bi on, koji ne vodi računa o baštinskim razmiricama, najprije rekao: "Tko je mene postavio vama za djelioca?"

Dajući braći svoje poruke za korizmu, provincijal Šilić kaže: "Prva poruka neka bude: neka vas ova korizma ugradi u zajednicu Crkve i čovječanstva. Neke ovi dani pomirenja u Svetoj godini pomirenja i nas dovedu pod Kalvariju, gdje ćemo se pomiriti s braćom"

Druga poruka jest: "Ako sav svijet dobijete, a slogu i ljubav u vlastitoj kući izgubite, opet ste na gubitku. Tko izgubi svadju, nije ništa izgubio. Tko izgubi ljubav u svojoj kući, sve je izgubio".

Treća poruka jest želja za zajedničkom pokorom provincije, jer je "kalvarijsko pomirenje bilo najprije zajedničko odrješenje pa istom onda pojedinačno"

/AKSA, informativni bilten KS, Br. 12(204)/74, 22.III.

str. 2 - 3 /.

II. "HERCEGOVAČKO PITANJE"

IZJAVA BISKUPSKOG ORDINARIJATA U MOSTARU POVODOM IZVJEŠTAJA PROVINCIJALA O. ŠILIĆA OBJAVLJENOG U AKSI OD 22.III. 1974.

AKSA, informativni bilten KS u br. 12/74 od 22.3. 1974. str. 2-3 prenosi iz "MIR I DOBRO", glasila provincije herc. franjevac br. 2/74 izvještaj mnogopošt. O. Rufina Šilića, provincijala, da "hercegovačko pitanje" još nije zrelo za rješenje.

Prenoseći ovaj izvještaj AKSA slabu uslugu čini dobroj stvari. Javno tretiranje samo otežava ^{rješenje} bolnog pitanja. Ovim povodom Ordinarijat se osjeća ponukanim, premda nerado, da još jednom precizira svoje stanovište u ovoj stvari.

"Hercegovačko pitanje" čine 14 župa. Te je župe na prijedlog biskupa Buconjića u sporazumu sa franjevačkim redovničkim starješinstvom Papa Leo XIII g. 1899. dodijelio dijecezanskom kleru. Odredbu svoga predšasnika u cijelosti je potvrdio i današnji Papa Pavao VI. Što bi dakle prirodnije bilo, nego da danas, kada ima dovoljno dijecezanskih svećenika, franjevci te župe vrate dijecezanskim svećenicima. Time ni ne bi uništili svoje provincije, kako se izgovaraju, jer i poslije predaje tih 14 župa, oni bi zadržali u svojim župama daleko veći procenat vjernika, nego što bi ga imali dijecezanski svećenici. Čitav je problem u tome, što franjevci nisu voljni odstupiti te župe.

Vodeći računa o toj intransigentnosti Biskup je ne pitajući dijecezanski kler na svoju ruku u pregovorima g. 1965. u Rimu ponudio tadanjem provincijalu O. Zlatku Ćoriću bratsku podjelu tih 14 župa, na koje franjevci nisu imali poslije odluke Pape Pavla VI više nikakva prava. Ali provincijal je tu velikodušnu ponudu a limine odbio.

Današnji provincijal O. Šilić videći, da će konačno ipak morati pod pritiskom Svete Stoline predati župe, i to svih 14, zamolio je Biskupa, da bi ponovio svoju ponudu o razdiobi župa, pa je u travnju 1968.g. sklopio i potpisao s Biskupom takav sporazum, ali ga je, nažalost, ubrzo odbacio. Ovaj fatalni čin provincijala Šilića izvor je ovih nedaća, koje danas biju katoličku Hercegovinu.

Imajući sve ovo u vidu upravo je nerazumljivo, s kojim se obrazom može tvrditi, da je Provincijal učinio sve, da DODJE do sporazuma, a nasuprot da je Biskup sve poduzeo, da do sporazume NE DODJE? I kako se može govoriti, da je Biskup sporazumom napravio Provincijalu klopku?

Po Provincijalovu mišljenju, kako ga donosi AKSA, "Hercegovačko pitanje" još nije zrelo za rješenje, i to stoga, što se želi postići "za zelenim stolom", a to da i naši biskupi očito priželjkuju. Mjesto "zelenog stola" Provincijal, koji je onako poražavajuću ocjenu o objektivnosti crkvenih sudova donio u "Mir i Dobro", 1974/1, str. 21, želio bi da narod presudi u hercegovačkom slučaju. Zašto? Jer se s narodom preko nekoliko vikača može lako manipulirati, kako se to učinilo prilikom odlaska s onih triju nepokornih župa i načinom predaje crkvenih ključeva u nedjelju 12. svibnja 1968.

Treba pitati Božji narod, rekli su franjevci već u Rimu prigodom razgovora 1965. godine. Pa i sada je provincijalu Šiliću krivo, što se na rimskim razgovorima u veljači ove godine uopće nije ni spomenuo narod. Na koji to narod misli Provincijal? Da li na one dobre kršćane, koji su spremni poslušati crkvenu vlast ili na onih nekoliko galamdžija, od kojih neki uopće nisu ni vjernici, i koji teroriziraju vjerni puk? Može li predstavljati taj narod, za koji Provincijal tvrdi, da nema boljih katolika na svijetu, ona klika buntovnih kolovodja, koja je u nedjelju 26. svibnja 1968. provalila u biskupiju i Biskupa, dok se on molio u kućnoj kapelici coram Sanctissimo, tako bezočno napala uvredama i prijetnjama, kako se nikad prije nije dogodilo, pa ni u turska vremena. I što je najžalosnije, to su učinili ljudi, koji bi i te kako trebali biti Biskupu zahvalni za biskupove intervencije u vrijeme rata u njihovu korist.

Provincijala Šilića boli, što u Rimu nikako nisu mogli shvatiti, da se radi o biti ili ne biti Provincije.

Stvarno nije Provincija ugrožena, nego je ugrožena egzistencija dijecezanskog klera u mostarsko-duvanjskoj biskupiji. Provincijal u teoriji dopušta, da dijecezanski kler ima pravo na jednak broj vjernika u svojim župama kao i franjevci, ali u praksi to odbacuje.

Njemu životni prostor za provinciju zahtijeva imati u svojim župama 70 ili 80, možda i više procenata vjernika, a za dijecezanski kler dosta bi bilo i 15 ili 20 procenata. A možda bi po nečijem mišljenju najbolje bilo, da uopće i nema dijecezanskog klera, jer je službeni referent o "Hercegovačkom pitanju" na kongresu provincije u srpnju 1969. na Humcu, nemine contradicente, ustvrdio, kako to donosi glasilo provincije "Mir i Dobro", da je uvođenje dijecezanskog klera istočni grijeh, crv, rak-rana na organizmu Crkve u Hercegovini, i da to nije moglo biti bez vraga.

Teško da igdje u svijetu dijecezanski kler ima tako nepovoljnu situaciju kao u Hercegovini. To je najbolje okarakterizirao jedan hercegovački franjevac, kad mu je mlađji brat stupio u dijecezansko sjemenište. Dobacio mu je: Kukavče jedan, što si učinio? Kad postaneš svećenik, nećeš imati župe, jer su župe franjevačke, kad ostariš, nećeš imati kamo se sklonuti,

nego ćeš morati pasti na glavnje bratu i nevjesti na selu.

Provincijala Šilića boli i to, što se u pastvi pravi razlika između dijecezanskoga i redovničkoga klera, kao da su jedni dušobrižnici prvoga reda, a drugi dušobrižnici drugoga reda.

Ali tu je razliku naglasio i sam II. Vatikanski Sabor u Dekretu "De pastoralibus Episcoporum munere", br. 28., gdje kaže: "In animarum autem cura procura^{nda} PRIMAS PARTES habent sacerdotes dioecesani, quippe qui, Ecclesiae particulari incardinati vel addicti, eiusdem servitio plene sese devoveant ad unam dominici gragis portionem pascendam" /U dušobrižničkom djelovanju prvo mjesto zauzimaju dijecezanski svećenici jer se oni -inkardinirani ili pripojeni mjesnoj Crkvi - potpuno stavljaju u njezinu službu da pasu jedna dio Gospodnjega stada/.

Redovnici po svojoj Reguli i po svojoj egzempciji sami su sebe razlučili gledom na duhovnu pastvu od dijecezanskih svećenika. Samo, kako je dosada bilo u Hercegovini, nisu franjevci nego dijecezanski svećenici stvarno bili i u pastvi kler drugoga reda.

A što se tiče kažnjavanja, ni Biskup nije za to. U toj stvari neposlušni franjevci sami sebe kažnjavaju. Biskup je zabranio franjevcima u onim trima neposlušnim župama vršenje svećeničkih čina sub poena latae sententiae gubitka jurisdikcije. Kad neki franjevci to ne slušaju, gube jurisdikciju, jer to oni sami hoće. A bez jurisdikcije prirodno ne mogu vršiti ni službu župnika ni kapelana. Kad neki franjevci mimo svih zabrana provale u tudje župe i sebi uzurpiraju administraciju tih župa zlorabeći od Biskupa dobivenu vlast jurisdikcije, tko razuman može očekivati, da Biskup neće pokušati stati na put toj zloporabi oduzimajući dotičnima jurisdikciju.

I danas bi, bez ičije intervencije sa strane, mogao biti postignut vrlo brzo sporazum između biskupije i provincije, kad bi franjevci htjeli poštovati odluke Leona XIII i Pavla VI, te iskreno odstupiti dijecezanskom kleru 50% vjernika u biskupiji, kako to u teoriji obećavaju. Ali oni neće sporazuma s Biskupom, inače ne bi Provincijal jednom sklopljeni i potpisani sporazum samovoljno odbacio, a niti žele da se pokore Papinoj odredbi.

Kardinal Rossi, koji je predsjedao rimskim razgovorima u Propagandinu kolegiju u Torre Rossa, uhvatio se za glavu, kad je provincijal Šilić, upitan, da li će se i on, kao što je to spremna učiniti dijecezanska strana, povinuti se Papinoj odluci o župama, odgovorio, da on mora o tome najprije pitati svoju braću i svoj definatorij. Kardinal očito ljutit, sklopio je svoje spise i rekao: basta, basta (dosta, dosta), on mora pitati svoju braću hoće li se poslušati Papu... Kakva je to eklesiologija?.. "La posizione totalmente sbagliata (potpuno krivo stanovište)" komentirali su neki od prisutnih na sjednici.

A tko će moći u Crkvi rješavati sporove, ako se ne prizna ni vrhovna kompetencija Rimskog Prvosvećenika i to sa strane onih, koji su Papi dužni oboedijenciju ne samo po kanonskom pravu nego i vi voti oboedientiae, jer je Papa vrhovni poglavar svih redovnika i General Koser ima vlast u franjevačkom Redu samo po Papinoj delegaciji, jer sve redovničko pravo je iuris humani, dakle ovisno o Papi.

Treba žaliti, ako netko misli, da se i protiv Pape može prizivati na narod. To nije katolička ekleziologija. A što je taj manipulirani narod kadar učiniti, najbolje se vidjelo po dočeku, kakav je taj "narod" odnosno klika nekoliko vikača, priredila na 3. svibnja 1971. u Grudama predsjedniku Biskupske Konferencije, zagrebačkom nadbiskupu Dru Franji Kuhariću i njegovim pratiocima.

Razgovori u Rimu ponovno su dokazali, da je imao pravo onaj koji je ustvrdio, da u Hercegovini nije spor između Biskupa i naroda, nego da je to spor franjevačke provincije i Svete Stolice.

Sve u svemu, najžalosnije će biti, ako i ova Sveta jubilara godina, koja je zamišljena kao godina pomirenja, prodje, a da se u Hercegovini ne postigne žudjeni mir.

BISKUPSKI ORDINARIJAT MOSTAR

D o d a t a k:

VERBALE DELLA CONGREGAZIONE PLENARIA DEL 18 MARZO 1965.

L'Em.mo Card. Antoniutti trattò la vertenza circa l'affidamento di parrocchie, sorta tra l'Ordinario della Diocesi di Mostar-Duvno e i Frati Minori Francescani ivi operanti.

Per una auspicata, graduale e completa restituzione all'Ordinario di Mostar della libera collazione di tutte le parrocchie del suo territorio, escluse restando le 25 parrocchie affidate ai Francescani dal Sommo Pontefice Leone XIII nel 1899, l'Em.mo Cardinale Relatore propose agli Em.mi Congregati l'opportunità di indurre i Religiosi a restituire all'Ordinario tutte le parrocchie, all'infuori delle 25 summenzionate, man mano che il Vescovo sia in grado di nominare parroci, tra il suo Clero secolare.

Gli Em.mi Padri, ritenuta la proposta soluzione equa e conforme ai Sacri Canonici, unanimemente l'approvarono.

E il Santo Padre, nell'Udienza del 22 Marzo 1965, concessa all'Em.mo Card. Agagianian, Prefetto di Propaganda, si è degnato di ratificare tutte le surriferite deliberazioni della Sacra Congregazione Plenaria del 18 marzo 1965.

/F;to/

+ P. Sigismondi.

Nakon prve faze Apostolske vizitacije, koju je obavio u listopadu 1972. g. Mons. St. Laszlo, gradišćanski biskup. S. C. pro G. E. pisala je u svojem dopisu 6009/72 od 2. XII 1972. među ostalim i sljedeće:

" 2) Le nove parrocchie secolari, attualmente amministrate dai Frati Minori, e cioè Blagaj, Čapljina, Čitluk, Izbično, Jablanica, Klobuk, Kongora, Nevesinje e Ploče, debbono essere consegnate al Clero secolare entro un periodo da stabilirsi tra l'Ordinario e l'attuale Provinciale.

Per quanto concerne qualche parrocchia in particolare, sulla quale non può essere raggiunto l'accordo, le due parti vengono autorizzate, con la presente, a scambiarla con altra..."

Agnelo Card. Rossi, Pref.

+ D. P. Lourdasamy, Segr. Agg.

Biskupski ordinarijat u Mostaru

Broj: 371- 379/74.

Primljeno

4. IV.

1974.

Ordinarijat

Sl. Vjesnik I/1974.

S L U Z B E N I V J E S N I K
MOSTARSKO-DUVANJSKE I TREBINJSKO-MRKANJSKE BISKUPIJE

P r i l o g k Br. I. - 1974.

POMAGALA ZA PROSLAVU SVETE JUBILARNE GODINE

S a d r ž a j:	str.:
Pastoralna obaveza Svete Godine	1
Sveta godina Pavla VI	8
Program rada na planu župe u Svetoj godini	19
Sveta Godina - Uputa svećenicima za teme Sv. g.	22
Pokorničko bogoslužje	23
Krunica za Svetu godinu	26
Križni Put za Svetu godinu	29
Molitva vjernih prigodom Svete godine	

% & \$ + \$ & %
% + \$ + %
+
& + &

P O M A G A L A Z A P R O S L A V U S V . G O D I N E

I. - PASTORALNA OBAVEZA SVETE GODINE

Svim BK i Narodnim odborima za Svetu godinu poslao je Središnji odbor iz Rima dokumenat, kojim je razjasnio pastoralne dužnosti, inicijative i metodu rada u ovako specifično određenoj godini pomirenja i obraćenja. Donosimo redom glavne misli dokumenta prema tekstu koji je objelodanjen u L'Osservatore Romano, 25. I 1974. str. 5-6.

I. GLAVNI CILJEVI

Glavni ciljevi prema kojima se odvija Sveta godina u mjesnim crkvama, kako bi se mogla završiti u Rimu, jesu slijedeći:

- 1) osvješćenje i osobno razmišljanje o ljudima i kršćanskom pozivu te o obavezama bogoštovlja i vjere u Boga;
- 2) unošenje jačeg doživljavanja i osjećaja za problem obraćenja, spasenja, oslobođenja od zla, koji valja prilagoditi i izložiti riječima koje su shvatljive mentalitetu, uvjetima i potrebama današnjeg svijeta (imajući, gdje je potrebno, pred očima psihološki i sociološki vid problema);
- 3) vraćanje vrijednosti Pokori kao bitnoj komponenti kršćanskog duha i ponovno obrazloženje Sakramenta Izmirjenja kao sredstva da se taj duh hrani, u oblicima koji odgovaraju pravoj predaji Crkve i psihološkim i sociološkim uvjetima ljudi današnjeg vremena, kako će ih utvrditi Sveta Stolica u jednom dokumentu koji će uskoro izaći;
- 4) prikladno treba naglasiti pomirenje s Bogom, s ljudima, s kršćanskom zajednicom, s čitavim čovječanstvom (koje shvaćamo kao zajednicu što živi prema moralnom redu koji odgovara Božjim namislima), a sve to u sebi nosi Pokora bilo u sakramentalnom činu, bilo u kršćanskoj praksi, te prema tome treba govoriti i o njenoj djelotvornosti za jedinstvo i mir;
- 5) stalno pozivanje na Krista kao na jedinoga Spasitelja, od koga nam dolazi svaka milost, pa i milost vjere, obraćenja, dobrih djela, ustrajnosti, stalnog ponovnog pridizanja; u njegovo naime ime Crkva razvija svoj pastoralni rad i pruža ljudima svoje usluge;
- 6) jačanje jedinstva u Kristu na planu osobne svijesti, crkvenih i međjucrkvenih odnosa, grupa i crkvenih institucija, kao činjenice koja pomaže Kristovo djelo, koje mora nastojati da se isprave svi razdori što kidaju takvo zajedništvo zbog osobnih i socijalnih krivnji;
- 7) treba pozvati kršćane da shvate svoju misiju i dužnost da budu u svijetu, na svim područjima djelovanja: obiteljskom, staleškom, socijalnom, političkom, kulturnom, i t.d. stvaratelji jedinstva i mira, prema evandjeoskoj nauci bratstva i praštanja uvodeći kršćanski duh ljubavi u djelovanje, u vrijednosti i u ustanove.

II. PRAKTIČNE INICIJATIVE

Ove je inicijative Središnji odbor sugerirao i one se već provode u mnogim mjesnim Crkvama:

1) Na župskom planu

a) svete Misijske u starom i novom obliku, kako bi se u vjernicima probudio duh pokore, pomirenja i jedinstva, prema potrebama i ciljevima o kojima je bila riječ;

b) kateheze, propovijedi, grupni studij, diskusije i t. d. o navedenim točkama i njihovoj praktičnoj primjeni;

c) revizija svega stanja u župi gledom na vjeru, vjersku praksu, karitativni rad, razna udruženja i apostolske zajednice... kako bi se nanovo pokrenule i zaposlile prema metodama prilagodjenima psihološkim i sociološkim i religioznim uvjetima (stoga će trebati načiniti nacrt i program u sjedištima dekanata u kome će sudjelovati redovnici i redovnice odgovorni za razne sektore rada);

d) zainteresirati učenike vjeronaučnih škola i mlade ljude svih kategorija za ciljeve i tematiku Svete godine preko grupnog rada, istraživanja, diskusija, natjecanja....

2) Na dijecezanskom planu

a.-promicati i koordinirati župske inicijative i rad ostalih centara gledajući da ostanu što vjerniji pravim ciljevima i da ih ostvare;

b.- probuditi na posao katoličke škole, društva, redovničke zajednice na sve te inicijative;

c.- pripremiti i ostvariti hodočašća biskupije u katedralu i druga mjesta, što će ih biskupi odrediti prema slijedećoj svrsi:

aa) zbog zajedničkog slavljenja duhovnog pomirenja i socijalnog izmirenja za svu mjesnu Crkvu;

bb) da se izrazi crkveno jedinstvo i nastojanje da se to jedinstvo ostvari u svemu puku i prema nevjernicima;

cc) da se duhovno spremi hodočašće mjesne Crkve u Rim kao predstavništvo čitave dijeceze u susretu s rimskom Crkvom i s Papom.

3) Na nacionalnom (ili regionalnom) planu

a) uskladiti način kako će se slaviti Sveta godina u narodu ili kraju;

b) izraditi i svima dati nacrt kateheza i homilija, liturgijske i paraliturgijske tekstove, kalendare... Za svetu godinu, za razne biskupije i za hodočašća u Rim, prema osnovnoj shemi koja je izašla u Ordo iubilaei i u 4. broju biltena Anno Santo;

c) probuditi interes u javnim ustanovama i u sredstvima društvenog priopćivanja za tematiku i svrhu Svete godine;

d) doći u vezu i suradjivati s raznim drugim crkvama i kršćanskim zajednicama, možda i s drugim religijama, kako bi se neki obredi i inicijative Svete godine pomirenja skupno odvijali;

e) kontaktirati s javnim vlastima ukoliko je potrebno da se mognu razne svečanosti mirno odvijati;

f) o svemu tome obavijestiti Središnji odbor u Rimu.

III. PASTORALNI PROBLEMI

Navodimo još jednom neke pastoralne probleme oko kojih je potrebno raditi, studirati ih, revidirati, programirati - na raznim sastancima i kongresima, na narodnom i međunarodnom planu, prema duhu i temeljnim točkama koje su utvrđene za Svetu godinu:

- 1) vjera i religija u svijetu radništva;
- 2) vjera i religija u svijetu mladih;
- 3) vjera i religija u svijetu kulture i znanosti;
- 4) vjera i religija u razvoju poslovnog i potrošačkog društva;
- 5) vjera i religija u svijetu sredstava društvenog priopćivanja i kazališta;
- 6) vjera i religija u slobodno vrijeme;
- 7) problemi svećeničkih i redovničkih zvanja u novoj komunistarnoj svijesti Crkve;
- 8) misionarsko budjenje čitave Crkve.

"TJEDAN POMIRENJA"

Vrhunac proslave Svete godine u mjesnim Crkvama bit će "Tjedan pomirenja". Liturgijski obred i katehetsko tumačenje nalazi se u Ordo iubilaei, što ga je za Središnji odbor izdala Kongregacija za bogoštovlje i koji je poslan svim BK.

Treba naglasiti da je Korizma s pashalnim vremenom napose pogodna za takav "Tjedan", koji se proživljava prema sljedećim temama:

- Nada svijeta i kraljevstvo Božje.
- Riječ tijelom postala.
- Činite pokoru i vjerujte. - Preko smrti u život.
- Slavljenje pomirenja. - Crkva ujedinjena u Duhu Svetom.
- Misterij jedinstva.

Ove se teme mogu obradivati i opširnije u raznim prigodama, tijekom čitave Svete godine. "Ordo" donosi uz to i tekstove za Uskrs u Svetoj godini.

Očito je da je srž slavljenja što ih Ordo donosi i što ih BK uredjuje za svoje područje u samim glavnim ciljevima Svete godine, koji idu za tim da se u kršćanski život uvede Pokora u duhu i praksi usko povezanim s vjerom.

Ostvarenje ovog programa zahtijeva pripravu o kojoj se iznose neke misli:

P R I P R A V A

1.- DUHOVNA PRIPRAVA

Središnji odbor pruža zainteresiranim za pripravu i razvoj Svete godine neke sugestije, što ih je - koliko je bilo moguće - skupio od BK.

1) Poslana je bila "Molitva za Svetu godinu". Dobro bi bilo da se u svim crkvama moli zajednički kao molitva vjernika, i da se proširi u obitelji, ustanove, redovničke zajednice, među bolesnike. Ona može veoma mnogo pomoći da se vjernicima prikaže smisao i duh Svete godine;

2) kad je vjernicima tumačimo, dobro je da se prikaže vrijednost crkvene molitve s obzirom na Mistično Tijelo i Općinstvo Svetih;

3) treba zamoliti bolesnike, patnike i siromahe da prikažu u zajedništvu svetih svoje boli i patnje sjedinjene s Kristom za obnovu i pomirenje ljudi u Svetoj godini; u toj braći moramo napose promicati svijetlo, utjehu i pouku s obzirom na Svetu godinu;

4) molitva i idealni smisao Svete godine morali bi prožeti obiteljski život i život zajednice, kako bi se u svima raširio duh obnove i pomirenja, a to je najpotrebnije naglašavati u proslavi Jubileja;

5) budemo li naglašavali ovaj duh, na najbolji ćemo način u Svetoj godini izbjeći svaki izgled vanjštine i triumfalizma u jubilarnim proslavama; najvrednije je promicati djela, pothvate i intervente u kojima se očituje slava o kojoj nema rasprave: slava Krista Uskrsnuloga;

6) naglašavanje duhovne i karizmatičke tematike najbolje će predočiti nakane Crkve i Svete Stoliče, jer će sve ići za pomirenjem, a ne za svjetovnim interesima;

7) kako bismo postigli da sve ovo - i to izvorno - odjekne u puku, potrebno je da osobe koje iskreno svjedoče za Krista budu najavljene i da govore na sve načine te tako zainteresiraju javno mišljenje i u Rimu i u raznim zemljama; problem je u tome da pronadjemo osobe - i svećenike i laike - s pravim kršćanskim duhom, da ne kažemo - svete.

2.- PASTORALNA PRIPRAVA

Želimo podsjetiti na velike teme Svete godine koje su predložene za studij i pretraganje u školama i katoličkim revijama s obzirom na duhovne, crkvene i socijalne probleme, pod biblijskim, dogmatskim, moralnim, asketskim, liturgijsko-pastoralnim i t.d. vidikom, u funkciji duhovnog života; o njima se može izraditi po koji nacrt kateheza za Svetu godinu prema različitim uvjetima osoba i mjesta.

1) Vjera i pokora, bit kršćanske obnove.- Obraćanje Bogu i bratsko zajedništvo.- Grijeih i njegov pritisak na ljudski život i na povijest.- Pomirenje s Bogom po Kristovu križu i krvi. - Otkupljenje i oslobođenje. - Crkva sveta i pokajnička. - Misija Crkve kao službenice otkupljenja i promicateljice ljudskog oslobođenja. - Metanoia ne toliko u strukturama koliko u čovjeku. - Nutarnje i potpuno obraćenje ljudske osobe.

2) Ministerij praštanja i proširenje pomilovanja. - Osobna vrijednost i crkvena solidarnost u obraćenju i pokori. - Bit, način i suvremena problematika pokore. - Odnos između pokore i oprostā kao izraz i primjena solidarnosti u Kristu i u Crkvi. - Prikladan način kako da se prikažu oprost.

3) Čovjekova obnova kao i plod pomirenja. - Kršćanska pokora i ljudske vrijednosti. - Kršćanska vjera i religiozni osjećaj života u kontekstu sekularnog društva. - Kršćanska nada i obaveza za napredak i socijalno smirenje. - Eshatološke perspektive i vremenite dimenzije kršćanske akcije za mir. - Obaveza kršćana da djeluju na raznim razinama i raznim sektorima za mir.

4) Veliki trenuci pomirenja u ljudskom srcu, u ljudskim odnosima, u Crkvi i među Crkvama, među svim vjernicima, među narodima i među državama.

5) Jedinstvo Crkve u molitvi, ljubavi i pokori. - Bratska ljubav u suvremenom svijetu.- Metodologija mira u crkvenim i socijalnim odnosima.

6) Teološko i pastoralno značenje rimskog jubileja. -Hodočašće kao pokornička praksa.- Vidjeti Petra i značenje jubileja. -Ovosvjetska, prolazna i službenička uloga Rima u eshatološkoj perspektivi.

3.-METODOLOŠKE SMJERNICE

1) Moramo raspraviti temeljne teološke i katehetske teme, vezane uz Svetu godinu u okviru današnje ekleziologije i prema zahtjevima duhovnosti koji se javljaju u mentalitetu današnjeg čovjeka, vjerno prema autentičnom kršćanskom naučavanju i otvoreno prema svim legitimnim zahtjevima suvremenog duha.

2) Potrebno je zainteresirati učenjake u raznim granama teologije da izrade na znanstvenoj visini rečene teme, a i poznavaoce pastoralna da ih prilagode potrebama ministerija.

3) Razvijajući temu o Svetoj godini moramo imati pred očima da se primat fenomena i socijalne strukture, utkan u mnoge tijekove suvremene kulture, ne može djelotvorno poricati jednostavnom tvrdnjom da prvenstvo pripada transcendentnom i nutarnjem svijetu. Treba pokazati da u perspektivi Svete godine svijet neće biti zanižan i potcijenjen, nego bolje vrednovan, i to baš onim čemu pripada prvenstvo - a to su vrijednosti vjere i molitve.

4) Teološko-pastoralna tematika mora se obraditi tako, da zainteresira suvremenu otvorenost za određeni tip blagovijesti duha, koji odgovara biti kršćanske duhovnosti. Elementi koji pozitivno odjekuju u laikatu vezani su uz obavezu da se posveti povijesni kršćanski napor, a to pretpostavlja - dobrotu u prirodnom redu, -vezivanje naravi i nadnaravi, - nadnaravnu vrijednost vremena, - katoličke dimenzije Utjelovljenja, - eshatološki smjer povijesti. Ove stvari treba opravdati u svjetlu askeze i križa.

5) Napose je važno protumačiti vrijednost "znaka" -znakovitosti hodočašća u Rim i Rima samoga, kao mosta i središta služenja s obzirom na nadnaravnu stvarnost pojedinaca i čovječanstva, vječnu i višu stvarnost čovjekovu.

6) Hodočašće treba prikazati ponajprije kao traženje novog susreta s Bogom prigodom pohoda grobovima Apostolskih Prvaka Petra i Pavla (preko kojih se spominjemo i drugih apostola), kojih tjelesa počivaju u njihovim bazilikama, a vjera živi u Rimu i u čitavoj Crkvi.

7) U mjesnim Crkvama hodočašća su usmjerena prema stolnoj crkvi, gdje se otkriva srce dijec ze i prisutnost biskupa, u Marijina mjesna ili regionalna svetišta, u crkve gdje su sahranjeni sveti Utemeljitelji Crkava. Potrebno je za ta mjesta izraditi nacрте liturgijskog slavlja i pučke pobožnosti za Svetu godinu.

8) Medju pobožnostima izvan liturgije spomenimo Krunicu i Križni put koje se mogu prilagoditi za Svetu godinu prema potrebama liturgijskog vremena.

4.-PRAKTIČNE SUGESTIJE ZA KATEHEZE

Da se mogne održati dobra kateheza za Svetu godinu, pomoći će ovo:

1) u dijecezama i župama promičimo tečajeve konferencija o temama Svete godine, napose istaknimo važnost Sakramenata, u čijem je središtu Ispovijed, Euharistija i svetkovanje blagdana;

2) upotrijebimo prigodu da se rasprše zablude i pomutnje koje se danas u narodu šire s obzirom na Crkvu, na svećenstvo, na redovnički život, na oprost, i t.d.

3) svećenicima pribaviti kratke i jasne nacрте o temama Svete godine s biblijskim, liturđijskim, koncilskim tekstovima i kratkim objašnjenjima, kao što su to uredile neke BK i neke dijeceze;

4) pronaći doista karizmatičke propovjednike i konferensijere te ih upotrijebiti (podijelivši im područja) za Svetu godinu; posvuda tražiti i u sva mjesta slati propovjednike i konferensijere dovoljno spremne i složne što se tiče tematike;

5) tema Pomirenja može se razvijati u svim poukama i slavljenjima; i čitanja za liturđijska i paraliturđijska slavlja moraju se izabrati na tu temu: npr. ona u Ordo lectionum pod riječju "Concordia", no još je bolje upotrijebiti čitanja iz Ordo iubilaei celebrandi.

P A S T O R A L N I V I D I C I

1.-SVETA GODINA I NEKATOLICI

1) Molimo BK i Narodne odbore da studiraju prigode i načine kako bi se na slavlje Svete godine pozvali i nesjedinjeni kršćani, kako bi se za to pozanimali i ljudi bez vjere;

2) treba ići za tim da se duše nadju zajedno u temeljnim vrijednostima, a to su: obraćenje, molitva, ljubav; treba nastojati da se otvore putovi i pronadju prilike, kako bi milost Božja dala da procvate još jače jedinstvo u vjeri i u vezi s Crkvom;

3) bit će vrlo važno da se studira i otkrije kako se teme za Svetu godinu poklapaju s odredjenim temeljnim motivima mentaliteta, kulture i religije raznih naroda, npr. ljudi koji slijede Konfucija, Budu, Islam, i t. d.;

4) treba organizirati grupe za studij - i to mješovite - da prouče na koji bi način mogli zajedno sudjelovati u Svetoj godini u Rimu, pa da o tome pruže i neke sugestije Središnjem odboru.

2.-SVETA GODINA I LJUBAV

1) U proslavi Svete godine treba uvijek dati značajno mjesto individualnim i kolektivnim djelima ljubavi, u svim oblicima, na najširem području;

2) posebnu brigu treba posvetiti siromasima, barakašima, ljudima bez krova, starcima, onima koji trpe zbog osamljenosti;

3) treba naglasiti da su djela ljubavi, prema slobodnom izboru, najvažnija medju djelima potrebnima za stjecanje oprosta;

4) medju djelima ljubavi istaknimo onu spremnost kojom će vjernici platiti put siromašnim hodočasnicima i spremnost da besplatno prime siromašne hodočasnike; stoga treba toplo pozvati privatne osobe, obitelji, župe, razna tijela, redovničke ustanove;

5) preporučuje se da se dijeceze medjusobno pomažu; bogatije da izidju ususret siromašnima, a sve da se brinu za one u misijama; takvu pomoć treba davati preko Središnjeg odbora, koji ima Komisiju solidarnosti za hodočasnike; neke su se Crkve uključile u to djelo posebnog kršćanskog i crkvenog bratstva;

6) zadaća je ove Komisije da pronadje sredstva da se omogući put i pomoć potrebnim hodočasnicima i da im se individualno pomogne (npr. liječnici intervencijom, za žrtve nesreće, za zaostale...): takvoj bi pomoći morali doprinijeti svoj udio svi - Crkve, tijela, ustanove raznih zemalja;

7) mnoge inicijative ljubavi, razna slavlja pojedinih dana, sabirne akcije koje su već uhodane, morale bi u Svetoj godini dobiti posebno značenje u duhu i prema svrsi Jubileja.

3.- SVETA GODINA I MLADEŽ

Napose je potrebno da se pobrinemo kako bi mladi osjetili vrijednost i značenje Svete godine.

Posebna Komisija, kojoj je na čelu Msgr Patrizio Carrol Abbing, utemeljitelj i predsjednik Dječjeg grada, radi oko studija i konkretnih inicijativa što ih u Rimu treba poduzeti za mladež u Svetoj godini. Evo nekoliko elemenata koji mogu pedagoški pomoći da se poduzmu inicijative u mjesnim Crkvama:

1) prije svega moramo se služiti jezikom što ga mladi razumiju, treba im ponuditi vijest koja odgovara njihovim težnjama; evo te vijesti:

- a.- evandjeoska blagovijest humanizira i promiče solidarnost u djelovanju s obzirom na čitavo čovječanstvo;
- b.- ona mora poštivati bitne vrijednosti položene u čovjeka, s raspoloženjem punim ljubavi prema njima;
- c.- ona mora pozvati kršćanina da bude u tome kontekstu najbolji svjedok Isusa Krista, savršena čovjeka.

2) Poruka mladima mora se utkati u ekleziologiju izrečenu jezikom koji otkriva kroz Svetu godinu dimenzije Crkve. Evo temeljne misli:

- a.- Crkva nije izvan ili protiv svijeta, nego je uronjena u svijet kao kvasac u tijesto; ne od svijeta, nego u svijetu;
- b.- Krist, prisutan i vidljiv u Crkvi, već je spasio čovječanstvo;
- c.- ljudi dobre volje u jedinstvu su s Kristovom Crkvom;
- d.- kršćanin je čovjek koji je izabrao Krista te nastoji da obnovi samoga sebe i sve druge ljude;
- e.- onaj je Kristu najbliži koji je najspremniji da radi, trpi i umire služeći drugima;
- f.- zajednicu vjernika okupljaju, vode i prema Kristovoj volji označuju Biskupi i Papa.

3) Trebat će poštivati razne i mnoge oblike kojima će kvasac Svete godine prodirati u svijet mladih; pripazimo:

- a.- svaki narod ili crkvena pokrajina ima mladež s njenim problemima, kulturom, osjećajnošću i običajima;
- b.- mladi počinju zahtijevati iz intimne svoje savjesti, a Kristova ponuda hvata najprije pojedine osobe, zatim zajednice, onda mjesnu i napokon opću Crkvu;
- c.- bit će korisno u svjetlu Svete godine dati novo značenje i vrijednost mnogim mladenačkim inicijativama koje su već priznate na mjesnom i međunarodnom planu (npr. susreti, pohodi, putovanja...) te poštivati i vrednovati njihove sugestije za pojedine pothvate koji još nisu institucionalizirani.

4) Bit će korisno da se neki vrijedni sadržaji proberu i predlože tako da se, ako treba, prešute tradicionalni izričaji, a koristi se suvremeniji jezik, tako na primjer:

Sveta godina - je godina solidarnosti, zajedništva, nade, pravde, oslobođenja, ljubavi, povjerenja, pomirenja, novosti....

Hodočašće - je trenutak i stanje u kome tražimo istinu, i to zajedno; to je smisao za zajedničko siromaštvo kako bismo shvatili i zacrtali novi put čovječanstva; to je susret, kako bismo si saopćili iskustva, razgovarali se, objavili si radost zajedništva - zajedništva među sobom, s Biskupom, s Papom, što je sve znak jedinstva.

Pokora - je ovjerovljenje i revizija puta kojim ide čovječanstvo i onog doprinosa što ga mladi daju za ljudski napredak; to je svijest da su ljudi ograničeni, slabi i nepostojeći, a mladenački integrizam nelogičan; to je zajednički doživljaj krivnje, okrutne manipulacije, konformizma i neautentičnosti u zajednici; to je obraćanje prema siromasima, starim ljudima, odgojiteljima, autoritetu, priznavajući njihovu socijalnu ulogu i ljubeći uvijek njihove osobe; to je okret od misli da je Bog + Bogastva i udobnosti prema Bogu u trim Osobama, živim Osobama - Ocu koji nas ljubi, Sinu koji nas otkupljuje, Duhu Svetome, koji je u nama živa ljubav.

Oprost - je duhovna solidarnost među ljudima koji su sjedinjeni u jednom Spasitelju; to je pouzdanje u druge, otvorenost prema Crkvi koja nas osposobljuje da se otvorimo Bogu i ljudima; to je prihvatanje ljubavi drugih, koja nas spasava preko priopćivanja i izmjene zasluga kojima kršćani nadopunjuju Otkupljenje; to je priznanje da je ova izmjena duhovnih dobara povjerena Kristu i Petru, koji ih ostvaruje i priopćuje.

Središnji odbor uskoro će poslati još jedan dokumenat o problemu mladeži i dat će prve skice kako da se organizira Sveta godina za mlade u Rimu.

Ovaj će tekst poslužiti kao sintetička sugestija svih korisnih misli svima koji nešto rade za obnovu Crkve i svijeta u Svetoj godini.

II. J. Solano, S. I. SVETA GODINA PAPE PAVLA VI

Papa je uvjeren u potrebu duboke obnove modernoga čovjeka koji više ne nalazi istinu, ne razmišlja u svojoj nutrini, a zemaljske radosti za kojima toliko žudi donose mu samo razočaranje. Papa je uvjeren da samo Kristova objava može povratiti modernom čovjeku pravu svijest o njegovoj vrijednosti, a samo pomirenje s Bogom može dati neprocjenjivo dobro mira među ljudima. Zato je uputio poziv svijetu za sadašnji jubilej.

Želja je Crkve tako velika da se može učiniti nestvarnom onome koji ne uzima u obzir božanska sredstva u koja se Crkva nada.

Cilj Svete godine jest obnova pojedinaca i društva, čišćenje duša i srdaca, mir na svim razinama, poboljšanje odnosa pa i onih vanjskih, među ljudima te potvrda pedagogije pravoga bratstva u društvenom životu. Papa je to ukratko izrazio: OBNOVA I POMIRENJE.

Sveta godina 1975. originalna je po svojoj neuobičajenoj dužini - dvije i po godine, po jednostavnim uvjetima za dobivanje oprostā, po preokrenutom redu slavljenja s obzirom na prošlost. Sveta godina proslavlja se ponajprije po mjesnim Crkvama po cijelom svijetu, a tek 1975. bit će njen vrhunac u Rimu, dakle upravo obratno od onoga kako su radili prije. Papa želi da Sveta godina bude pravi "duhovni pokret" privlačan za sve savjesti, da obuhvati cijelu Crkvu i potakne svakoga i sve ljude na istraživanje izvora vjere i milosti Gospodnje.

Papa je želio da jubilej započne u mjesnim Crkvama, da svaka od njih produbi svoju svijest i svoju odgovornost ukoliko je Crkva i da vjernici bolje uvide što je hijerarhija i kako je Crkva sastavljena od sklada jedinstva svih mjesnih zajednica. Na taj način duhovni pokret Svete godine može prožeti cijelo crkveno tkivo naporom obnove i pomirenja. Nadajmo se da će rimska proslava u 1975. godini ostvariti potpun završetak Svete godine i da će mnogim ljudima donijeti plod obraćenja koje sazrijeva u dugom radu budjenja i zbližavanja.

IZ GOVORA SVETOG OCA PAVLA VI:

ONO NOVO - TO JE U KRISTU

Obnova - to je zaista privilegirana riječ. Tu je riječ preuzela i Sveta godina. Svak je ponavlja i njome se ljudi služe na svim područjima. Primijenjuje se zakonima, običajima, načinima kako se govori i kako se živi, primijenjuje se kulturi, umjetnosti, socijalnim strukturama, načinu kako se shvaća život, međunarodnim odnosima; primjenjuje se također u onim manje značajnim običajima, na modu, na način kako se govori i kako se piše, it.d. Sve mora biti novo, sve mora biti obnovljeno.

Vi to vidite, to je zakon života. Živo je neprestano javljanje nečeg novog: disanje, udaranje srca, tijek vremena, slijed dana i godišnjih dobi, period života, događaji, povijest, sve se mijenja, sve je gibanje. Ono što je prošlo, govori nam o kratkotrajnosti našeg doživljavanja; ono što je sada, nikada nas ne zadovoljava posvema; uvijek smo u nekoj napetosti prema onomu što želimo, čemu se nadamo, što naslućujemo u budućnosti. Od onoga časa, od kad nam je došlo do svijesti, kako je ograničeno naše posjedovanje vremenitih dobara i kako je moderan čovjek kadar ostvariti začudjujuća osvajanja, misao na napredak postala je nešto opsjedajuće; sve se mora izmijeniti, sve mora napredovati. Razvoj se pričinja kao zakon osloboditelj.

Mora da u tom mentalitetu ima mnogo istine i dobra, jer i na području morala i religije postoji također težnja prema daljnjem razvoju, postoji stalan uspon, postoji novi rast, postoji punina koja za sada nije realizirana, ali koju treba željeti svim svojim silama, postoji težnja kao neka napetost, koja nas tjera bez odmora prema većoj savršenosti; dosta je sjetiti se riječi Gospodinovih, koji nam predlaže kao uzor savršenosti Boga samoga: "Budite savršeni", veli Isus, "kako je savršen vaš nebeski Otac..." (Mt 5,48). Čovjek je, dakle, takovo biće, koje u sebi još nešto nosi i uključuje, sposobno uvijek nanovo napredovati, pa i izvanredno; to je biće, koje nije zarobljeno nikakvom odredjenom medjom, i koje je naprotiv, nečim tjerano, da postepeno proširuje svoju duhovnu osobnost: "Rastimo u Onome, koji je glava, Krist" (Ef 4, 15). I stoga, ono novo, to je zakon, stil, povijest ekonomije Spasa: "Ako je tko u Kristu," veli također sv. Pavao, "on je novi stvor. Sve što je bilo staro, jest prošlo, sve je nastalo novo" (2 Kor 5, 17). Ta misao o novome u kršćanskoj perspektivi vraća se neprestano u školi Božje riječi (usp. Iz 43,19; Otkr 21,5; i t.d.).

I zato je to tako, kad slušamo navještaj obnove, koju nam Sveta godina mora donijeti, ne slušamo tada novu i originalnu pouku, nego radije ponovni poziv opetovan, neprestan na jedan temeljni princip kršćanskoga života.

Višeznačnosti koje treba izbjeći

Medjutim, uočimo prvo, kako je istinita, kako je lijepa naša vjera, koja želi da budemo uvijek otvoreni za obnovu i da stvarno budemo obnovljeni! Kakva svježina, kakva snaga, kakva mladost duha izlaže nam se - i još bolje rečeno - prenosi nam se u njezinoj školi! Ne bismo bili vjerni kršćani, kad ne bismo bili kršćani na putu trajnog obnavljanja! Pouka o obnavljanju kršćanskog života jest pouka, koja se bez prestanka vraća; i još ćemo je toliko i toliko puta čuti, napose tokom Svete godine. Čujmo tu pouku tako, da nam ne bude beskorisna, nego radije nek nam ona u nama pomladi osjećaj dužnosti, da dadnemo svcm načinu proživljavanja kršćanske vjere nov izražaj, autentičan, prilagođen tragičnom karakteru naše epohe.

Ne treba uočiti i drugo. Pripazimo da ne upadnemo u jednu opasnu višeznačnost. Štošta može značiti obnova. Može značiti, na pr. zabacivanje vrijednosti, kojih se čovjek ne može odreći, tj. zanemarivanje dobara, istina, dužnosti od kojih se ne možemo, od kojih se ne smijemo odijeliti pod izlikom obnavljanja. Dakako, obnova može značiti izmjenu, obraćenje, metanoia; i to je dobro. No nisu nužno sve izmjene dobre, nisu sve korisne. Čovjek posjeduje izvjesnu baštinu, a to je sam život, i njega se ne može odreći. Kršćanin posjeduje izvjesnu sretnu sudbinu, a to je vjera, u kojoj ne može ne izvršiti svoju dužnost. Nekim općim načinom svaki čovjek - pa makar bio siromašan i nesretan - baštini jednu tradiciju, a izvjesna načela te tradicije, izvjesne njezine vrijednosti u velikoj su cijeni, pa makar to bilo samo da čovjeku dopuste težiti opravdano da mu se njegova prava čovjeka priznaju i zakonite potražnje zadovolje. Obnova, o kojoj smo govorili, ne može se postići tako da se upropaste oni izvori, koji ju jedini čine mogućom, ona se, naime, postiže apravo po odlučnoj obrani tih izvora i po mudrom otkrivanju spasonosnih energija, koje ti izvori sadržavaju. U tom smislu ne može se biti progresist, a da se ne bude konzervativac.

Smisao tradicije

I stoga ne smijemo pobrkati obnovu s onim površnim i servilnim podlaganjem relativizmu ideja koje u odredjenim trenucima povijesti slave slavlje. Moda može zaslužiti neko poštovanje, njoj prilagođeno, ako ju promatramo pod vidikom estetskim i kontingentnim kulturnog ambijenta (usp. Ik 7,32), ali ako je uzdignemo do službe kriterija našeg načina mišljenja i življenja, ona ipak sigurno nije učitelj, pun mudrosti i kompetentnosti, niti je ona pronicav tumač znakova vremena. Stvarno, moda ne oslobadja; ona, točnije rečeno, radja prazninom i razočaranjem.

Gdje, dakle, treba da tražimo kriterij, koji će usmjeriti obnovu što ju upravo tražimo? U ovaj čas dat ćemo vam samo nepotpun odgovor, ali koji je vrijedan, napose za nas koji smo kršćani; taj odgovor nalazimo u funkciji autentične tradicije: kriterij obnove - to je paradoks, ali pun istine - bit će taj, da se uzadje do izvora, da se u Evandjelju, u povijesti Božjega naroda i svetih, u crkvenom učiteljstvu, traže one dobre formule preporoditeljske obnove. U tom traženju - koje je više introspektivno nego retrospektivno - Božanske i ljudske istine, naći ćemo ključ, koji otvara nove putove prema kraljevstvu Božjem, koje može imati već sada u vremenu, svoje blistavo bogojavljenje.

DAH DUHA SVETOGA NAD JUBILEJSKIM SVEČANOSTIMA

Još jednom vas molimo, da biste promotрили onaj navještaj, što smo ga navijestili Crkvi i svijetu o proslavi Svete godine, kao glas nadahnut Duhom Svetim, prema obećanju Isusa Krista apostolima u proročkoj riječi iza zadnje večere: "Kada dodje On, Duh Istine, uvest će vas u svu istinu... On će mene proslaviti, jer će uzeti od onog što je moje i to objaviti vama" (Iv 16,13-14); molimo vas, da biste smatrali Svetu godinu kao početak nove periode vjerskog i duhovnog života u svijetu, a ne kao da je ona samo jedan od tako mnogih događaja naše povijesti - događaj u sebe zatvoren i gotovo bez veze s drugima - nego u njoj gledajmo jedan početak, kao klicu što obećaje život; gledajmo u njoj posljedicu Sabora, kojoj je dodijeljeno da označuje obnovu, nutarnju i moralnu u savjestima ljudi; i još, promatrajte je kao veoma povoljnu prigodu, kao "pravo vrijeme", kao "dan spasenja" (2 Kor 6,2); gledajte u njoj nama darovan blagoslovljeni privilegij, ako ju znadnemo prihvatiti kako to i treba: i bila bi, nasuprot, teška odgovornost, kad bismo ludom nepažnjom ili zlobnom oporbom pustili da nas mimoidje taj privilegij.

Treba da se svi, svi mi, otvorimo utjecaju vjetra onog dana - otajstvenog no ipak zamjetljivog - Duha Svetoga. Nije bez značenja, da baš na Duhove Sveta godina diže svoja jedra po raznim mjesnim Crkvama, da bi nova plovidba - želimo reći novi pokret, doista "pneumatičan" tj. karizmatičan - zahvatila i pvela jednim jedinstvenim smjerom i uz složno takmičenje vjerno čovječanstvo prema novim etapama kršćanske povijesti, prema njegovoj eshatološkoj luci.

Teškoće i smetnje

Dobro znamo, da psihološki i sociološki trenutak našega svijeta nije baš najprikladniji za ovaj smjeli pothvat. Strašne cluje, podvodni grebenovi i protivljenja dižu se proti našoj plovidbi, vedrcj i sigurnoj. Osjećamo kako nam u ušima fijuču udarci protivnih vjetrova, žestokih i nasrtljivih. Ne treba da ih opisujemo; osjeća se, naime, i osjećat će se prisutnost bezvjerja, koje je osvojilo tako brojne narode, tako brojne škole, koje istražuju i izriču ljudsku misao, prežimajući tako mnogo socijalnih fenomena modernog čovjeka. Bog više nije u modi. Sjaj i interesi iskustvenih znanosti zablještali su naš pogled na stvarnost; bez sumnje, primjena iskustvenih znanosti u praksi donosi divne rezultate, ali pri tom ostaje smravljen život - pod bogatstvom, neproračunljiv - o velikim i o kojem se mnogo raspravlja - i to toliko, da se ljudi sukobljuju u neprestanoj borbi i dvoznačnom zanosu i uzbudjivanju za oslobodjenje; nema više onog mira duha, koji omogućuje da usporedimo svoje doživljavanje sa sigurno postavljenim i višim načelima, "sub specie aeternitatis", i sve se svodi na dimenzije vremena, a to znači na relativnost, kontingentnu i promjenjivu, naše povijesti, koja, kao Saturn u mitu, ždere svoju djecu. U takvu stanju kozmička zamisao zemlje i čovjeka kao "Božjega kraljevstva u nastajanju" (adveniat regnum tuum) nailazi na tisuću strahovitih teškoća što ih doživljava religiozan čovjek, ali ne kao poticaj na vlastito uzlaženje - što bi zapravo te teškoće morale biti i u stvarnosti jesu - nego kao smetnju, prividno nesavladivu.

Oružje kršćanina

Za susret s tim svijetom, uzbudjenim i neprijateljskim, čovjeku Crkve, "vjerniku", treba - u najmanju ruku - jasnih i sigurnih pojmova, a to znači treba mu prirodna, autentična i djelotvorna razumnost, treba mu filozofsko mišljenje, treba mu uravnoteženo umsko pristupanje problemima,

koje je sposobno za osnovne istine i za pravila djelovanja, i to doista logičnog i normalnog djelovanja, a na tom području on se danas više ne osjeća gospodarom, on je takav kakav jest, drogiran sumnjama svake vrste, koje uspijeva primiriti - s jedne strane - jedino studij iskustvenih znanosti, i - s druge strane - ono kao instiktivno naslućivanje, na iskustvo i korist.

Moramo željeti, da snaga razuma bude ponovno uspostavljena u čitavoj njezinoj cjelovitosti; to je jedna od velikih potreba istinski humanističke kulture. No nek nam za sada bude dosta, da izrekemo želju za njom. Recimo radije - a pod vidikom svrhe koja nas sada zanima - da postoji još jedan izvor spoznavanja, izvan čisto racionalnog izvora - tog previše slabog i previše ranjivog a da bi mogao rješavati sve probleme ljudske egzistencije; postoji jedan drugi izvor, po ne da ubije racionalnu misao, nego da je učvrsti, izvor, po svom podrijetlu čovjeku izvanjski, ali po svom djelovanju unutrašnji; to je Duh Sveti; to je "vjera, koja očituje svoju snagu ljubavlju" (Gal 5,6; Fil 2,13; 1 Kor 12,11). Zaista nam je potrebno to ulijevanje mogućnosti da shvatimo Istinu u njezinu vrhunavnom i životnom izričaju, vlastitoj kršćanskoj "ekonomiji" (usp. Iv 1,45), zaista nam je potrebno ono unutarnje rasvijetljenje, ta baština poniznih i jednostavnih (usp. Mt 11, 25-26), zaista nam je potreban onaj dar sedam zraka Duha Svetoga, zaista nam je to potrebno da bismo pristupili velikom doživljavanju Svete godine, ako želimo, da ona bude autentična obnova i izmirenje. Mislimo na to!

Svi znadu kako je Sabor ispunio stranice svoje uzvišene i veoma aktuelne pouke stalnim spominjanjem Duha Svetoga. Izbrojali su u saborskim aktima 258 mjesta spominjanja Duha Svetoga. Poticaj Sabora učinimo svojim, i ispišimo kao uvodnu riječ naše Svete godine onaj zaziv, tako često ponavljani i uvijek nov: "Dodji, dodji Duše Sveti; Duše Tvorče; dodji Duše Tješitelju"! Nećemo ga zazivati uzalud! (usp. Lk,11,13).

PRIMJER I. ZAGOVOR PRESVETE DJEVICE

Sveta godina treba da bude perioda duhovne i moralne obnove, i treba da njezin karakterističan izražaj bude izmirenje, a izmirenje jest ponovna izgradnja reda, kojemu je Krist počelo: reda u dušama do najdublje dna savjesti, reda u odnosima svakog čovjeka s Bogom, reda u svim međjuljudskim odnosima u skladu osjećaja zajedništva, u pravednosti, slozi, ljubavi i miru. Sveta godina trebala bi da bude neke vrste proročki trenutak, mesijansko budjenje, kršćansko dozrijevanje civilizacije, što je kojiput naslutila intuitivno i idealno svjetska poezija, pa i profana. Kako je ono glasila, na pr. ona antikna i slavna pjesnička vizija Vergilova? - Vi mladi, istom izbrušeni u školama, vi nam je morate dozvati u sjećanje: "Magnus ab integro saeculorum nascitur ordo" (Bucolica IV); kod Vergila to je bio lirski bljesak; kod nas to bi morao biti jedan od onih svijesnih i zajedničkih pokušaja, koji ostavljaju u Crkvi i u svijetu biljeg kršćanskog napretka, ostavljaju obogaćenje čovjeka, prožeto Duhom, koji oživljuje Božje kraljevstvo.

Pomoć Presvete Bogorodice

Nije li to samo san? Ne, to je ideal, da, ali ideal, koji ne smije biti neplodan, bez temelja. Jasno, to nije lako; i za nas, ljude malovjerne, to je visok cilj, što nadilazi naše sile. Obnoviti duhovne i moralne sile Crkve i - dosljedno ili ujedno - sile našega društva, to je smiona želja, koja - kad bi bila samo želja - dala bi nam rukom pipati, kako nam je potrebna pomoć odozgor, izvana, ali pomoć koja nam je blizu, koja nam je pristupačna;

pomoć koja s nama suosjeća, koja nije bezćutna, koja je već utkana u opći plan dobrote i milosrdja; utkana u plan, koji mora da postoji, ako je istina - a jest istina - da je ljudski rod pozvan, na način slobode ali neminovno, na konačnicu spasenja. Koja pomoć? Koja i može biti pomoć, što nas čini sposobnima usuditi se, nadati se dostignuću ciljeva Svete godine? Tko može učiniti da dostignemo čudesni konačni ishod, koji smo si postavili, u skladu s logičnim zahtjevima Sabora?

Presveta Djevica Marija, Majka Krista našeg Spasitelja, Majka Crkve, naša ponizna i slavna Kraljica!

I tu nam se otvara golema teološka panorama, vlastita katoličkoj nauci, u kojoj gledamo kako se Božanska namjera spasenja, ponudjenog ljudima po jedinom - djelotvornom vlastitom snagom - Posredniku između Boga i ljudi, Isusu Kristu (usp. 1 Tim 2,5; Hebr 12, 24), ostvaruje uz ljudsko sudioništvo, divno pridruženo Božjem djelu (usp. H. de Lubac, *Medit. sur L'Eglise*, pp. 241 ss.). I koje je to ljudsko sudioništvo, koje je bilo u povijesti naših kršćanskih sudbina preodabranac za svoju zadaću, za svoje dostojanstvo, za svoju učinkovitost, i to ne samo kao instrumentalnu i fizičku učinkovitost nego kao predestinirani i ipak slobodni faktor, savršeno poučljiv, ako ne sudioništvo Marijino? (usp. IG 56).

Sada bi se govor o Presvetoj Djevici Mariji mogao produžiti u beskraj. Za nas, sada, nakon što smo se čvrsto prihvatili nauke, koja Gospu stavlja u središte otkupiteljskog plana kao prvu pomoćnicu i - u nekom smislu - neizostavnu do Krista, našega Spasitelja, nek nam bude dosta spomenuti i utvrditi, koliko će obnoviteljski uspjeh Svete godine ovisiti o izvanrednoj pomoći Presvete Djevice. Treba nam njezin zagovor. Moramo ubilježiti u program Svete godine štovanje, i to posve osobito, Presvete Djevice Marije, ako želimo, da povijesno-duhovni događaj, na koji se spremamo, dostigne svoje prave ciljeve.

Dvije preporuke

Zadovoljit ćemo se u ovaj čas time, da sažmemo u dvostruku preporuku važnost tog marijanskog štovanja, u koje stavljamo toliko nade.

Prva preporuka je kapitalna: moramo naučiti bolje poznavati Presvetu Djevicu kao autentičan uzor i ideal spašenog čovječanstva. Studirajmo nju, to na čudesan način jasno i prozračno stvorenje, tu Evu bez grijeha, tu kćerku Božju, u kojoj se stvaralačka misao - netaknuta, Božja - odrazuje u svojoj nevinosti i divnoj savršenosti. Marija je ljudska ljepota, ne samo estetska, nego bivstvena, ontološka, u onoj sintezi s Božjom Ljubavlju, s dobrotom i s poniznošću, s duhovnošću i s njezinim proročkim nastupom "Magnifikata"; ona je Djevica, ona je Majka, u najčišćem i najautentičnijem značenju tih riječi; ona je Žena ogrnuta suncem (usp. Otkr 12, 1), pred kojom moramo oboriti oči, mi naše oči, te oči koje smo tako često povrijedili i oslijepili profanim i profanirajućim slikama poganskog i razuzdanog ambijenta u koji smo uronjeni, slikama koje nas okružuju i često napadaju. Presveta Djevica je uzvišeni "tip" ne samo stvorenja spašenog zaslugama Kristovim, nego također "tip" čovječanstva, koje putuje u vjeri; ona je lik Crkve, kako ju definira sv. Ambrozije (usp. in Luc 2,7; PL 15, 1955), i sv. Augustin je predstavlja katekumenima kao onu koja "figuram in se sanctae Ecclesiae demonstrat" (De Symb. 1, PL 40, 661). Ako postojano motrimo Mariju, blagoslovljenu Djevicu, moći ćemo u sebi ponovno izgraditi pravac i strukturu obnovljene Crkve.

Druga preporuka nije manje važna: morali bismo imati povjerenja u utjecanje u Djevičin zagovor. Morali bismo je moliti, zazivati. Ona je divna u sebi, Ona je divna za nas. Kako u Evandjelju (usp. Iv 2,3 i ss), Ona se zalaže kod svog Božanskog Sina, i, kod Njega, postiže čudesa, kakva nam redoviti tijek stvari ne bi dopustio slutiti ili pripustiti.

Ona je dobra, Ona je moćna. Ona pozna potrebe i boli ljudske. Moramo osvježiti svoju pobožnost prema Presvetoj Djevici (usp. LG 67), ako želimo primiti Duha Svetoga i postati iskreni učenici Isusa Krista. Nek nas njezina vjera (Lk 1,45) uvede u stvarnost Evandjelja i nek nam pomogne dobro slaviti Svetu godinu.

STUDIJE, SUGESTIJE, PRIJEDLOZI

SVETA GODINA - GODINA MOLITVE

Molitva i Sveta godina

Definicija molitve koja nije tuđa pojmu molitve u Sv. Pismu, niti osiromašuje njegov tako bogat i širok sadržaj, mogla bi se ovako izraziti: molitva je svaki pozitivni religiozni čin koji se svjesno (razumski i voljno) odnosi prema Bogu na direktan i izričit način /Karl Rahner/.

Drugim riječima, molitva znači naš svjestan odnos prema Bogu u religioznom području ili svijest o našem religioznom odnosu prema Njemu. Još je jednostavniji klasični otački izraz: molitva je razgovor s Bogom. Pavao VI rekao je 27. siječnja 1973. da molitva "izražava naš odnos s Bogom, intimni odnos s Ocem".

Ova "svjesna veza s Bogom" ili ovo "pobožno uzdignuće duha k Bogu" najneposredniji je i najosnovniji izraz odnosa između čovjeka i Boga. Još više, moglo bi se reći da je ona duša religije i sačinjava opći religiozni izraz ne samo u razvijenijim ili izravno objavljenim religijama, nego i u primitivnim narodima.

Na općoj audijenciji u srijedu 22. kolovoza 1973. Sveti je Otac ukratko ovako izrazio smisao molitve: "Ona je disanje Mističnog tijela, saobraćanje s Ocem, izraz ljubavi, napor da se dodje k Ocu, priznavanje njegove providnosti, ... ona je priziv na njegovo milosrdje i na njegovu pomoć kad naše sile ne dostaju... To jest, molitva je cvijet koji se razvija na biljci s dvostrukim živim i dubokim korijenom; religioznim osjećajem /naravni korijen/ i milošću Duha /nadnaravni korijen/. Molitva daje život tome korijenu u nama. Možemo štaviše reći da je molitva najviši crkveni izraz te isto tako hrana i počelo Crkve...".

Sveta godina kao religiozna činjenica mora utoliko više nadahnuti žarkom molitvom što je religiozni duh ovoga crkvenoga događaja iskreniji. "Nastojeći oko unapredjenja religiozne obnove", rekao je Pavao VI na općoj audijenciji koju smo upravo spomenuli, "nužno mislimo na obnovu molitve kako osobne tako i zajedničke".

U tako širokom području ograničavamo se u ovome članku na najznačajnije vidove sadašnje Svete godine:

Pobjeda nad silnom zaprekom.

Izvanredna poteškoća kod tolikih današnjih osoba, kojima areligioznost otežava pristup ka lakoj, spontanosti i iznutra radosnoj molitvi, sili nas da Svetu godinu učinimo godinom molitve. Pavao VI označuje ovu zapreku "kao silnu zapreku religioznoj obnovi koju je želio Sabor" (22. kolovoza 1973).

Učiniti Svetu godinu godinom molitve, to je hitna i važna potreba koje svjesni pred današnjom stvarnošću i za koju odlučno tražimo odgovor u svojoj vjeri.

Mnogi naši suvremenici smatraju molitvu nepotrebnom, kao da je lišena Božanskog Posrednika kojem se obraća. Neki odbacuju molitvu kao da je štetna čovjekovoj samodostatnosti i time osobnosti modernoga čovjeka. A drugi, protivno tome, bez doktrinalnog razmišljanja, privikli su se shvaćati svoj život bez ikakve veze s Bogom. A mi kršćani živimo u takvom okolišu. Zato treba naglašavati molitvenu praksu koja bi u drugim uvjetima išla sama od sebe, ali danas je u velikoj opasnosti.

Jačanje molitve u Svetoj godini dobiva uoštalom apostolsku vrijednost jer postaje svjedočanstvom naše teorijske i praktične vjere u Boga ondje gdje je ta vjera tako zabačena. Poticati da se svlada zapreka areligioznosti znači i podsjetiti da je potreba za Bogom naravna ljudskom srcu. Među današnjom mladeži javljaju se čudni zajednički izrazi misticizma koji proizlaze iz iskrene žedji za Bogom. Andrew Greeley pisao je ove godine: "Mislim da su se mnogi teolozi požurili izjaviti da postoji areligiozni čovjek, premda stvarno ima malo socioloških podataka da to potvrde" (Concilium br. 81, siječanj 1973)!

Ljudsko srce.

Mjesto molitve i njena unutarnja dimenzija jest u ljudskom srcu. Odlični učenjak Albert Einstein rekao je: "Nije pitanje u atomskoj energiji nego u srcu i savjesti ljudi".

Papa je naglasio taj unutarnji elemenat kad je najavljujivao Svetu Godinu: "Porebno je osvijetliti bitnu dimenziju Svete godine, a ta je unutarnja obnova čovjeka... Treba obnoviti čovjeka... Treba ga obnoviti iznutra.... Ovo je pohod milosti koja se dobiva samo prignute glave" (9. svibnja 1973).

O blagdanu Duhova počeo je za mjesne Crkve duhovni pokret za Svetu godinu, a Papa je označio kao posebno mjesto za djelovanje Tješitelja "srce" čovjeka. On je rekao da je srce "intimno, slobodno, duboko, osobno središte našega nutarnjeg života". Ondje se čuju "glasovi ... koji se dižu u sabranosti molitve..." (6. lipnja 1973.).

Na pragu 1973. godine, u komemorativnom pismu prigodom 100-te obljetnice svete Terezije od Djeteta Isusa, Pavao VI upozorio je na intimnost s Bogom kao na "glavni ali teški cilj" i dodao tešku opomenu: "I apostolat na svim razinama mora se ukorijeniti u molitvi i povezanosti s Kristovim srcem, inače će se raspliniti u nekakvom djelovanju koje se samo zove evandjeosko" (2. siječnja 1973).

Duh Sveti.

U skladu s usmjerenjem svoga pontifikata Pavao VI ovako razmišlja: "Iza saborske Kristologije, a posebno Ekleziologije mora doći novo proučavanje i novo čašćenje Duha Svetoga upravo kao potrebna dopuna saborskoj nauci" (6. lipnja 1973.). Novo čašćenje Svetoga Duha mora izrasti iz novoga molitvenoga života. Tako je i u prvim danima Crkve Duh Sveti sišao iza ustrajne molitve (usp. DAP 2,42,47), a kruna ustrajne molitve bila je punina Duha (usp. DAP 4, 31).

Kad se molimo, Duh nas Sveti ispunja pouzdanjem i intimnošću značajnom za sinove Božje: "Zaista svi oni koje nadahnjuje Duh Božji sinovi su Božji" (Rim 8, 14). Isti taj Duh, poslan od Oca u naša srca, daje da vičemo: "Abba, oče!" (Rim 8,15; Gal 4,6).

Duh stanuje u nama kao u svom hramu (usp. 1 Kor 3, 16; 6,19). On je dakle u tijesnom odnosu s nutarnjim djelovanjem kojim častimo Boga. Zaista kad se molimo, ne molimo toliko mi, nego Duh Sveti moli u nama: "Isto tako Duh Sveti dolazi u pomoć našoj slabosti, jer mi znamo samo tražiti kako treba moliti. Ali sam Duh zagovara nas neizrecivim uzdisajima, a Onaj koji ispituje bubrege i srca poznaje želju Duha i da njegov zagovor za svete odgovara Božjim planovima" (Rim 8,26,27). Biblijska riječ "molite se uvijek u Duhu" (Ef 6,18) postaje tada nova i neočekivana stvarnost, ukoliko živimo svjesni djelovanja Duha Svetoga u nama i ukoliko se dajemo da nas on vodi. U našoj molitvi neće nas više nositi varljive strasti ni bijedni duh zemaljskog čovjeka koji ne razumije Božje nacрте, nego Duh koji dolazi od Boga i koji nam objavljuje Božje darove (usp. 1 Kor 2,12,14).

Novi život u Duhu učinit će da se suobličimo Duhu, pošto raspnemo tijelo s njegovim požudama i željama (usp. Gal 5,24,25). Tako će porasti broj onih koji će djelovanjem Duha Svetoga s ushićenjem vidjeti kako se razvijaju svi cvijetovi kreposti u duši i kako odišu velikom raznolikošću divnih mirisa, prema izrazu sv. Ivana od Križa u Duhovnom kantiku (24,6). Treba dopustiti Duhu Svetom da ostvari u vjernoј duši ono tajnovito pomazanje koje beskrajno preobražava molitvu iznad onoga do čega bi mogao doći čovjek svojim sposobnostima (usp. Živi plamen ljubavi, 31,41).

Molitva svećeničkog naroda.

Sveti je Otac snažno naglasio osobni vid obnove i molitve u ovoj Svetoj godini. Papa je jasno označio ovaj prvi cilj Svete godine: "kao ostvarenje u vremenu i kao vrijednost u sebi": ponajprije "obraćenje srdaca, unutarnja obnova duša, osobni pristanak savjesti, najprije svijesni čovjek kao osoba a zatim mnoštvo" (20. lipnja 1973.).

U ovo duhovno vrijeme iza Sabora Papa Pavao VI ponovno je upozorio na ljubav prema Crkvi kao bitni pravac Svete godine (Nagovor 12. rujna 1973). Isto tako naglasio je nekoliko dana prije toga, kad je govorio o općem pomirenju u Svetoj godini, činjenicu da "postoji samo jedna Crkva... potpuno kao takva i savršena", a to je ona koju je osnovao Isus na Petru i Apostolima (29. kolovoza 1973.).

Sabor je sa svoje strane prikazao Crkvu "dajući joj naziv, koji je danas najčešći, "Narod Božji", naziv koji dobro izražava sintezu katoličke ekleziologije u odnosu na božansku i ljudsku stvarnost Crkve, u odnosu na povijesni razvoj gdje ona potvrđuje svoju prisutnost kroz stoljeća prije, za vrijeme i poslije Krista, te u odnosu na suvremeni mentalitet u njegovu društvenom tkivu" (5. rujna 1973). U toj istoj meditaciji Sveti je Otac primijenio na Crkvu, "Narod Božji", riječi sv. Petra: "Vi ste izabrani rod, kraljevsko svećenstvo za Boga" (DAP 1,6; usp. 5,9,10) u sudioništvu na Kristovu svećeništvu (LG 10, 11). Ovo svećeničko poslanje danas se posebno promatra kao glavna mjera kršćanske prisutnosti u svijetu.

Naša molitva u Svetoj godini u duhovnom pravcu Sabora mora izraziti ovo svećeničko odredjenje cijeloga kršćanskog života u njegovu pojedinačnom i apostolskom vidu završavajući u "duhovnom slavlju" koje je opisao Sabor: "Sva njihova djela (laika), njihove molitve i njihovi apostolski podvizi, njihov ženidbeni i obiteljski život, njihov svakodnevni rad, njihov duševni i tjelesni odmor, kad se sve to čini u Duhu, pa i životne muke, kad se strpljivo podnose, postaju "duhovni prinosi, prikazani Bogu po Isusu Kristu (1 Petr 2,5); a u Euharistijskom slavlju one se pobožno prinosе Ocu s prinosom Tijela Gospodnjega. Tako laici, kad posvuda sveto djeluju kao klanjaoci, posvećuju Bogu i sam svijet" (LG 34).

Dodajmo još u vezi sa zajedničkim i svećeničkim vidom molitve nedavni "Dekalog" Pavla VI o razgovoru s Bogom koji je ovdje prikladan na poseban način (23. kolovoza 1973).

Velike molitvene teme.

Želimo ovdje spomenuti nekoliko posebnih tema Svete godine koje mogu postati sadržaj ili elementi naše molitve.

Zemaljska molitva čini nas sudionicima nebeske liturgije: "Zajedno s cijelom nebeskom vojskom pjevamo Gospodinu himan njegove slave" (SC 8) i tako hranimo "duh pravoga klanjanja" (PO 18; LG 28,41,51). Sam Isus objavio je: "Dolazi čas i već je tu kad će pravi klanjaoci slaviti Oca u duhu i istini" (Iv 4, 23).

Ovo klanjanje Bogu nalazi svoje mjesto u čudesima prirode koja čovjek otkriva. Na njih se mogu primijeniti riječi Sir Bernarda Lovella 1970. godine u vezi s novim astronomskim spoznajama: "Zastaje dah pred ovim činjenicama". Nedavna interplanetarna putovanja samo su mali dokaz za to.

Mnogi smatraju da se u očima našega pokoljenja na moralnom planu potvrđuje riječ Sv. Pavla: "Ne varajte se. Bogu se ne možemo rugati. Jer ono što posijemo, to ćemo i žeti..." (Gal 6,7). Papa sa svoje strane upozorava "na tu ogromnu zapreku, propadanje moralnog osjećaja (9. rujna 1973). Moramo s Apostolom prihvatiti tajnoviti plan spasenja i ponavljati: "O neistraživa dubino mudrosti i znanja Božjega!... Njemu slava u vijeke. Amen!" (Rim 11,33, 36).

Razgovor s Bogom za kršćanina je nepresušivi izraz ljubavi. Produbljivanje štovanja Duha u Svetoj godini učinit će da živimo taj odnos na novi način. Gospodin Isus zaista je "svima poslao svoga Duha da ih iznutra pripravi ljubiti Boga svim srcem svojim, svom svojom dušom, svim svojim razumom i svim svojim snagama" (LG 40). Sveti Augustin slijedeći svetoga Ivana naziva Duha Svetoga "Bog Ljubav" (De Trinitate, 15,17,31).

Drugi poticaj na ljubav u našim svjesnim odnosima s Bogom nalazimo u značajnom vremenskom poklapanju Svete godine s 300. obljetnicom objava Srca Isusova sv. Margareti Mariji Alacoque (1673 -1675).

Medju bezbrojnim dobročinstvima primljenim od Boga koja nas obavezuju na neumorno zahvaljivanje nalazi se u zadnje vrijeme dar II. Vatikanskog Sabora koji je Pavao VI nazvao "nova psihologija Crkve" (18. studenoga 1965) i sve ono pozitivno što je Sabor donio Crkvi i svijetu. "Naše vrijeme označeno je ovim događajem", rekao je Pavao VI 23. travnja 1969.

Opraštanje grijeha jest jedna od najčešćih tema kršćanske molitve, kako nas je naučio Gospodin: "... oprosti nam duge naše..." (Mt 6, 12). Danas imamo istančaniji osjećaj svoga sudioništva na "grijehu svijeta" (Iv 1, 29) i bolje možemo odmjeriti nesklad od kojega trpi suvremeni svijet i koji je povezan s dubljim neskladom ukorijenjenim u ljudskom srcu (GS 10).

I na kraju, molba je oznaka molitve. Danas nas gone nove potrebe, bilo osobne, društvene ili opće, da se "borimo u molitvama koje upućujemo Bogu", kako se snažno izražava sv. Pavao (Rim 15,30).

Sastanak Centralnog odbora za Svetu godinu neposredno je pokazao na neke pastoralne probleme za koje predlaže da se poduzmu inicijative na narodnom i međunarodnom planu. Ti problemi (usp. naprijed str. 3) mogu biti predmet tolikih "molbi" ponizno upućenih Gospodinu tokom Svete godine.

Molitva, uvjet i plod Svete godine.

Sveti je Toma Akvinski naučavao da su stara zabluda neke tvrdnje koje na nesreću čujemo još i danas: Smisao molitve, tumačio je Svetac, nije da upoznamo Gospodina sa svojim potrebama kao da su mu one nepoznate, nego da mi postanemo svijesni potrebe pomoći od Gospodina. Ne molimo ni za to da Gospodin promijeni svoju odluku, nego da zadobijemo da ono što Bog hoće bude izvršeno po molitvi (S. Th. qu. 83 a, 38). Drugim riječima, molitva čini dio božanskog plana spasenja.

Dobra željno očekivana za Svetu godinu nisu ništa manje nego obnova i pomirenje ljudi kao odgovor na naučavanje Sabora. Od koga ih možemo očekivati ako ne od Onoga od kojega proizlazi "svaki odlični dar, svaki savršeni poklon" (Jak 1, 17).

S druge strane Sveta će godina još pojačati molitvu zahvaljujući svjedočanstvu koja ona pruža pred onima koji ne računaju s Bogom, zahvaljujući obnovi srca i unutarnjeg života koju proizvodi kod vjernika, zahvaljujući aktivnom i djelotvornom zanimanju za Duha Svetoga koje ona promiče, zahvaljujući ozračju općeg sudioništva na Kristovu svećeništvu koje ona stvara.

Ovo vrijeme nazvano je "svetim", jer ono uspostavlja posebnu vezu između Boga i ljudi. On je "svet", On koji čini svetima i posvećuje sve koji se sjedinjuju s Njime. Kad smo svijesni svojega odnosa s Bogom, to je već molitva. Ne možemo živjeti Svetu godinu kao odgovorni ljudi i vjernici ako ne živimo u molitvi i od molitve.

Posebne okolnosti ove Svete godine pomažu nam otkriti za naše držanje u molitvi Svete Djevice i Apostola dok su čekali Duha Svetoga. Apostoli "jednodušni, bijahu marljivi u molitvi s nekim ženama, među kojima je bila Marija, Majka Isusova, i s njegovom braćom. Dok su se nalazili svi skupa na istom mjestu... svi su se napunili Duha Svetoga" (DAP 1, 14; s, 1, 4).

Papa ima povjerenja u ostvarenje posebnog štovanja Djevice Marije "ako želimo da historijsko-kulturni događaj na koji se pripravljamo postigne svoj istinski cilj". On je podsjetio i potvrdio da "obnoviteljski uspjeh Svete godine ovisi od izuzetne pomoći Djevice". Dakle "moramo se pouzdati u zagovor Naše Gospe. Moramo joj se moliti i zazivati je" (30. svibnja 1973).

PROGRAM RADA NA PLANU ŽUPE U SVETOJ GODINI

Svrha Svete godine, po nakani Sv. Oca Pavla VI, jest:
UNUTARNJA OBNOVA I POMIRENJE S BOGOM I S BRAĆOM.

Preporučujući to Sv. Otac živo se nada, da ćemo to uspjeti ostvariti, ako za tu svrhu upotrijebimo:

- I. MOLITVU - pojedinačno i zajednički.
- II. ŠTOVANJE BL. DJ. MARIJE, koja nam je uzor u ostvarenju spasiteljskog plana.
- III. POKORNIČKE ČINE - kojima se postiže unutarnja obnova, a vrhunac im je u sakramentalnoj ispovijedi, koja nas priprema za blagovanje Euharistije.

I. M O L I T V A

U vezi s ovim sredstvom za postignuće prvog cilja Svete godine preporučujemo pastoralnom svećenstvu da se posluži slijedećim sugestijama, koje može prema svom nahodjenju uvijek nadopuniti i izmijeniti, da bismo u različenosti postupka i organizacije, imali donekle slične metode, kako bismo mogli jedni drugima što više pomoći:

- 1.- Naše propovijedi i homilije usmjeriti na pouke o značenju i vrijednosti m o l i t v e, te poučiti vjernike o raznim načinima molitve.
- 2.- Vjernicima dozvati u pamet stvarne nakane molitve, kako osobne tako i zajedničke. Posvetiti više pažnje MOLITVI VJERNIKA i kod sv. mise i kod ostalih zgoda gdje molimo s njima zajednički ili gdje nastupaju oni sami. Odbori za proslavu Svete godine pobrinut će se da pastoralni kler dobije što prije više obrazaca molitve vjernih za razne potrebe.
- 3.- Neka svećenici pokušaju organizirati MOLITVENE GRUPE. To mogu biti djeca, roditelji, bolesnici, grupe mladih i oni stariji koje svakog dana susrećemo u našim crkvama. Možda bi dobro bilo da svako selo ili sredina ima svoju molitvenu grupu, koja će onda primjerom i poticajem oduševljivati i pozivati ostale na molitvu.
- 4.- Prije svete mise s pukom izmoliti posebnu molitvu. Može to biti molitva za uspjeh Svete godine ili molitva na koju drugu nakanu prilagodbenu potrebi naše zajednice za pojedinu zgodu.
- 5.- Pokušajmo uvesti OBITELJSKU MOLITVU za koju oduševimo najprije djecu, potičući ih da zajednički zahvaljuju Bogu i mole za roditelje, zatim majke... pa će tada prihvatiti i očevi.
- 6.- Kao poseban način molitve preporučujemo ČITANJE BIBLIJE i razmišljanja o tematici koja je u njoj sadržana. Zato će biti potrebno da prihvatimo i raspačamo više primjeraka Biblije, odnosno Evandjelja.

Ne zaboravimo kod toga da je potrebno vjernike poučiti o tome kako valja čitati Bibliju. To nisu novine ili roman, pa da s takvim raspoloženjem pristupaju čitanje Biblije.

Ne bi bilo zgorega u nedjelju iza oglasa upozoriti vjernike koja mjesta iz Biblije ili Evandjelja neka pročitaju do slijedeće nedjelje. Tako bismo mogli imati jedan redoslijed čitanja, što bi svakako bilo od koristi. K tome preporučujemo da pastoralni kler organizira više puta SLUŽBU RIJEČI, pogotovo kad nema uvjeta za sv. Misu. Kad se ova služba dobro pripremi, a nije to tako teško kako izgleda na prvi mah, onda je vjernici lijepo prihvate i u njoj zaista sudjeluju, i uče sami bolje

razumijevati Bibliju.

Služba riječi će posebno dobro doći u selima gdje ne možemo imati redovito sv. Misu. Službu Riječi u slučaju zauzetosti može lako obaviti koji klerik, redovnica ili koji laik, ako je malo bolje poučen. Nadamo se da će i za tu službu biti pripremljeno i poslano svećenicima nekoliko gotovih primjera.

II. ŠTOVANJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE

Govoreći o provođenju Svete godine Sv. Otac nije mimoišao Bl. Dj. Mariju, jer je ona naš uzor u ostvarenju spasiteljskog plana i Majka našega Gospodina i Majka Crkve. Ona je savršena vjernica i najbolja moliteljica, stoga preporučujemo:

1.- Nastojati što ljepše i sadržajnije proslaviti Gospine blagdane i u župi i u mjestima gdje naš svijet posebno časti Mariju. Za te blagdane pozvati vjernike na svete sakramente.

2.- Među molitvama koje ćemo preporučiti i prakticirati s našim vjernicima zauzimati će posebno mjesto krunica. Potruditi ćemo se da naučimo vjernike razne načine molitve krunice kako im ne bi dosadilo služiti se uvijek istim načinom.

3.- Potražiti i naučiti vjernike pjevati Marijanske pjesme, kojima se mogu lijepo poslužiti kod slavlja Marijinih blagdana, pa za vrijeme bogoslužja Riječi i prigodom hodočašća u Marijina svetišta u našem kraju.

4.- Dobro organizirati naša HODOČAŠĆA u poznata Gospina svetišta i paziti na to da to ne bude turizam ili vikend, ako možda ne i što lošije, već prigoda za zajedničku molitvu, proštenje grijeha i doživljaj zajedništva u vjeri s ostalim vjernicima.

5.- Posvetimo posebnu i doličnu pažnju kipovima, slikama i oltarima podignutim u čast Marije. Neka ne budu napušteni i neukusno postavljeni ili nakićeni. Kič ili ostale neukusne stvari ne pridonose ništa rastu vjere kod vjernika niti pozivaju nevjernike na razmišljanje i otvaranje Evandjeoskim vrednotama.

6.- Naše propovijedi o Mariji neka budu u skladu s naukom Crkve, napose s VIII poglavljem dogmatske konstitucije Lumen gentium, br. 52 - 69.

III. POKORNIČKI ČINI

Prema Papinim riječima nutarnja se obnova čovjeka može postići tako da se čovjek vrati u sebe, a to znači prihvatiti Evandjelje i djelima pokore ostvari metanoju. U svom pismu što ga je Sv. Otac uputio kardinalu Fuerstenbergu, predsjedniku Središnjeg Odbora za proslavu Svete godine, on kaže: "S ovim Jubilejem pozivamo na obnovu čovjeka i na njegovu pomirenje s Bogom, koje se ostvaruje prije svega u dubini, u nutarnjem svetištu svoje duše, gdje je savjest pozvana da radi na vlastitom obraćenju i metanoji i to pomoću vjere i pokore, da može težiti prema punini ljubavi".

U vezi s ovim mislima donosimo našim svećenicima slijedeće smjernice:

1.- U propovijedima i katehezama te konferencijama i poukama poučiti zajednicu o pravom značenju pojma POKORE te ideje OBNOVE I POMIRENJA. Vjerujemo da će o tome biti i izdana po koja stvar od naših teologa.

2.- Pripraviti nekoliko načina ISPITA SAVJESTI i s njima upoznati naše vjernike, te ih poticati da ga obavljaju u prikladno vrijeme: navečer, subotom ili nedjeljom, ili kojom drugom zgodom.

3.- Organizirati u više navrata u našim zajednicama vjernika POKORNIČKO BOGOSLUŽJE. Uzorak takva bogoslužja prilažemo ovim sugestijama.

4.- Kroz ovu Svetu godinu neka ispovjednici posvete više pažnje p o j e d i n a č n i m i s p o v i j e d i m a. Omogućimo vjernicima da imaju po koji puta strane svećenike na raspolaganju, i to neka bude u prikladno vrijeme. To posebno važi za dane velikih tradicionalnih ispovijedi, većih proslava, pojedinih hodočašća i slično. Poučimo penitente u ispovijedi kako da se što bolje ispovijedi.

5.- Organizirajmo prema mogućnostima "MISIJE, DUHOVNE OBNOVE, DUHOVNE VJEŽBE" za razne staleže ili grupe. Kod toga povedimo malo više računa o najprikladnijem vremenu i prilikama naših vjernika. Pripremimo na to našu zajednicu.

7.-U tom smislu dobro će nam doći osnivanje grupa KARITASA koje će nam pomoći u pastorizaciji bolesnika i siromašnih. Ove će grupe uz vlastite žrtve u sebi razvijati ljubav prema bijednima i potrebnima, a drugima pokazati na djelu mogućnost dobrih djela i pokore.

8.- Pokušati sami ili sa svojim suradnicima i z m i r i t i po koje poznato neprijateljstvo ili okončati mržnju koja je na sablazan cijeloh župnoj zajednici.

& & & &

Pokorničko bogoslužje pripremiti u župi po mogućnosti barem jednom mjesečno. U obiteljima, ako ne uspijemo više, bar 2 puta tokom godine. Ovo Bogoslužje vrlo će dobro poslužiti i kao priprava vjernika za korizmenu i adventsku ispovijed. Ne propustimo ga obaviti kojiput u Svetoj godini, bilo u 1974. ili 1975. Nema sumnje da će takvo Bogoslužje biti održano prigodom obnova i Misija.

U vezi s obradjivanjem ove tematike uz naš osobni rad ovdje će nam posebno pomoći koji od naših susjeda ili koji strani svećenik, posebno onaj koji ima za to pripremljene teme ili obrasce bogoslužja. Možda da se dogovorimo u dekanatima tko bi između nas mogao najprikladnije spremati koju temu za ovu problematiku, pa da onda nastupi gdje treba.

Na katehezama obaviti više puta dobro pripravljen ispit savjesti s katehizandima, da se tako na nj bolje priuče, i nastojati ih potaknuti na to da ga sami redovito obavljaju.

S V E T A G O D I N A

/Svećenici mogu za ovdje navedene pojmove potražiti materijal za propovijedi na navedenim mjestima/

1.- OBRAĆENJE, POMIRENJE, POKORA

Pogledati u koncilskim dokumentima ili u Rječniku Biblijske Teologije:

Lumen gentium, br. 8, br. 48.

Gaudium et spes, br. 21, br. 43, br. 45.

Apostolicam actuositatem, br. 16.

Sacrosanctum Concilium, br. 105, br. 109 i br. 110.

Rječnik Biblijske Teologije, str. 883 - 893 i str. 901-909.

2.- MOLITVA

Lumen gentium, br. 10, br. 40, br. 44.

Apostolicam actuositatem, br. 11, br. 16

Sacrosanctum Concilium, br. 12, br. 95.

RBT, str. 582 - 593.

3.- MARIJA

Lumen gentium - poglavlje VIII.

RBT, str. 514 - 522

4.- ISPOVIJEDANJE (OPRAŠTANJE)

Rječnik Biblijske Teologije, str. 1001 - 1005;
782 - 786.

5.- CRKVA

Lumen gentium br. 2, br. 8.

Gaudium et spes, br. 40, br. 42, br. 45, br. 58.

Sacrosanctum Concilium br. 5

RBT, str. 125 - 140.

6.- BISKUP (SLUŽBA)

Lumen gentium br. 8, 12, 18, 20, 32, 37.

Christus Dominus, br. 11, 12, 15.

RBT, str. 1199. 1203.

7.- SVEĆENIŠTVO

Lumen gentium, br. 17

Christus Dominus, br. 30

Sacrosanctum Concilium, br. 84

RBT, str. 1300 - 1312.

8.- PAPA

Lumen gentium, br. 17, 22, 23, 24, 25, 45.

9.- UČITELJSTVO (NAUČAVATI)

Lumen gentium, br. 12

P O K O R N I Č K O B O G O S L U Ź J E

/Prikladno za Svetu Godinu - Prema: P. Arturo d'Onofrio,
Anno Santo, 1973./.

Uvod: - Pjesma (po volji)

Predvoditelj: I neka Gospodin upravlja vaša srca prema Božjoj ljubavi i prema Kristovoj postojanosti (2 Sol.3,5).

Gospodin neka bude u vašim srcima i vašim riječima, da biste mogli priznati svoje grijehe, u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Puk: - Amen!

Prvo čitanje: - Joel, 2, 15 - 17. Riječ je Gospodnja.

Puk: - Bogu hvala!

Predvoditelj: Ne postupaj Gospodine po našim grijesima koje smo počinili i ne plati nam po našim krivnjama. Ne gledaj na naše prošle slabosti.

Puk: - Gospodine, oprosti svome puku!

Predvoditelj: Nasuprot tvome milosrdju mi smo bili slabi. Molimo tvoju pomoć, o Bože spasitelju naš, oprosti nam naše grijehe radi svetoga imena Tvoga, jer Ti si Bog milosrdja.

Puk: - Gospodine, oprosti svome puku!

Predvoditelj: Usporedimo svoj život s Riječju Božjom.

/Pojedine rečenice neka čita druga osoba/

- U danima pokore razmisljajte posebno o svojim slabostima.
- Vi ste ograničeni u svojim sudovima i lako osudjujete onoga koji je bijedan.
- Sudovi koje donosimo ovdje neće biti takovi pred Ocem nebeskim.
- Razderite vaša srca, a ne haljine vaše (Joel,2,13).
- Ne služite se lažju. Svaki neka govori istinu svome bližnjemu.
- Ako se srdite, gledajte da ne griješite: neka sunce ne zadje nad vašom srdžbom.
- Tko je krao, neka više ne krađe, već neka radi pošteno svojim rukama da ima odakle dati siromasima.
- Neka u vašim ustima ne bude ni jedne ružne riječi, nego neka vaše riječi potiču i tješe gdje je to potrebno.
- Neka medju vama ne bude svadje, neprijateljstva i mržnje ni zavisti niti ikakve zlobe.
- Budite naprotiv blagi i milosrdni jedni prema drugima, opraštajte uvrede kao što je to Bog oprostio vama po Kristu.

Drugo čitanje: Bog naš, Bog je milosrdja. On neće smrti grešnika, već da se obrati. To je mnogo puta navjestio po prorocima.

- Jona 3, 1 - 10 Riječ je Gospodnja.

Puk: - Bogu hvala!

Pjesma - po volji ...

Kratko razmatranje....

Treće čitanje: - 1Kor 10, 6 - 13 Riječ je Gospodnja.

Puk: - Bogu hvala!

Predvoditelj: - Braćo! Opominjemo vas da ne primete uzalud milosti Božje. On je rekao: "Uslišah te u pravo vrijeme, pomogoh ti u dan spasenja. Evo sada je dan spasenja, evo sada je pravo vrijeme" (2Kor 6, 1-2).
Gospodine, smiluj se!

Puk: - Gospodine, smiluj se!

Predvoditelj: - "Hajde da se pravdamo, govori Gospodin. Budu li vam grijesi kao grimiz, pobijelit će poput snijega. Kao purpur budu li crveni postat će kao vuna" (Iz 1,18).

Gospodine, smiluj se!

Puk: - Gospodine, smiluj se!

Predvoditelj: - Ja ću vam dati drugo srce i staviti u vas novi duh, izvadit ću iz vaših grudi srce kameno i dati vam srce od mesa, da mognete prihvatiti moj zakon i držati moje zapovijedi. I vi ćete biti moj narod, a ja ću biti vaš Bog. Tako govori Gospodin Bog Svemogući.

Gospodine, smiluj se!

Puk: - Gospodine, smiluj se!

Svećenik: Gospodine, Ti koji si sve pozvao na pokoru jer ne ćeš da itko propadne, već da se obrati i živi, daj da svim srcem odbacimo naše grijehe i tako zadobijemo tvoje oprostjenje. Po Kristu Gospodinu Našem.

Puk: - Amen!

Svećenik: -Gospodin s vama.....

.....

Čitanje sv. Evandjelja po Luki..... (Lk 19,1-10).

Svećenik: - Homilija.....

Gospodin traži bolesne, a ne zdrave.

On želi milosrdje, a ne pravdu!

On traži grešnike: izgubljeni sin, izgubljena ovca, izgubljena drahma, Samaritanka, preljubnica i raskajani razbojnik... Tako i Zakej! On želi "vidjeti Isusa".
Isus ulazi u njegovu kuću.....

(Razmišljanje u tišini.).

M o l i t v a v j e r n i h:

Predvoditelj: -Čuli smo Riječ Božju. Svima nam je ona svijetlo,koje nas poziva na put kojim od sada treba ići. Vratimo se u kuću našeg nebeskog Oca.

Sada zamolimo oprostjenje i milost po muci,smrti i uskrsnuću našeg Gospodina.

Molimo zajedno svi i recimo: -Oprosti nam Gospodine!

Puk: - Oprosti nam Gospodine!

Predvoditelj: - Za grijehе koje smo počinili onda kad smo propustili primiti i s vjerom prihvaćati Tvoju božansku riječ koju si nam uputio po Papi i biskupima:

Puk: - Oprosti nam, Gospodine!

Predvoditelj: - Za sve grijehе koje smo počinili protiv tvoje volje koja nam zapovijeda da Tebe ljubimo iznad svega, a svoga bližnjega kao same sebe:

Puk: - Oprosti nam, Gospodine!

Predvoditelj: - Za sve grijehе koje smo počinili protiv naše braće u Kristu, dajući im sablazan kad nismo bili pravedni u njihovim potrebama:

Puk: - Oprosti nam, Gospodine!

Predvoditelj: - Za grijehе koje smo počinili kad nismo ispunili našu dužnost kršćanskog svjedočenja riječima i djelima, tako da se nije vidjela vjernost čovjeka i kršćanina:

Puk: - Oprosti nam, Gospodine!

Predvoditelj: - Gospodine, Ti si nas prosvijetlio u spoznavanju naše krivnje, molimo Te probudi u nama pravi osjećaj uvrede kojom smo uvrijedili Tebe najveće dobro i rasplamti u nama pravu pokoru za naše grijehе.

Puk: - Amen!

O b n o v a k r s n o g z a v j e t a

Svećenik: - Predraga braćo, sabrani smo u molitvi i ispunjeni radošću. Po svjedočanstvu Apostola, mi smo po krstu ukopani s Kristom u smrt, ali kao što je Krist uskrsnuo od mrtvih tako smo i mi pozvani na novi život; znajući dobro da je naš stari čovjek raspet s Kristom, ne smijemo ostati dalje robovi grijehа. Napustimo dakle smrt u grijehu i oživimo za Boga u Gospodinu našem Isusu Kristu.

Zato, predraga braćo, obnovimo obećanja dana na svetom krštenju, po kojima se odričemo vlasti djavla i njegovih djela i svijeta koji je neprijatelj Božji i obećajmo vjerno služiti Gospodinu u njegovoj svetoj Crkvi.

Zato:

Svećenik: - Odričete li se sotone?

Puk: - Odričemo se!

Svećenik: - I svih njegovih djela?

Puk: - Odričemo se!

Svećenik: - I svega njegova sjaja?

Puk: - Odričemo se!

Svećenik: - Vjerujete li u Boga Oca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje?

Puk: - Vjerujemo!

Svećenik: - Vjerujete li u Isusa Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, koji je rođen od Marije Djevice, mučen i pokopan, od mrtvih uskrsnuo i sjedi zdesna Ocu?

Puk: - Vjerujemo!

Svećenik: - Vjerujete li u Duha Svetoga, Svetu Crkvu katoličku, Općinstvo Svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće mrtvih i život vječni?

Puk: - Vjerujemo!

Svećenik: - A sada se pomolimo svi zajedno kako nas je naučio moliti naš Gospodin Isus Krist:

Svi: - Očenaš....(Pjevati!).

Svećenik: - Svemogući Bože, Oče Gospodina našega Isusa Krista, koji si nas preporodio vodom i Duhom Svetim, i koji si nam udijelio oproštenje naših grijeha, sačuvaj nas svojom milošću u Isusu Kristu Gospodinu našem za život vječni.

Puk: - Amen!

L i t a n i j e Svih Svetih

.....

Pjesma: - / Po volji/.....

KRUNICA ZA SVETU GODINU POMIRENJA

I.-RADOSNA OTAJSTVA: P O M I R E N J E

1.- Navještenje

"Neprijateljstvo ja zamećem između tebe i žene, između roda tvog i roda njezinog: on će ti glavu satirati, a ti ćeš mu vrebati petu" (Post 3,15). Očevo obećanje dano u Edenskom vrtu napokon se ispunilo, kad je Andjeo predložio Djevici Mariji da postane Majka Isusa Pomiritelja. Izgrađen je most između neba i zemlje.

2.- Pohod Elizabeti

"Najblagoslovljenija si ti među ženama! I blagoslovljen plod utrobe tvoje! Odakle meni to da majka moga Gospodina dolazi k meni?" (Lk 1,42-43). Razmatrajmo kako je ponizna i jednostavna ona koja je imala roditi Kristova preteču: Elizabeta prva blagoslovljuje božanskog Mesiju koji je poslan da bude posrednik između neba i zemlje.

3.- Isusovo rođenje

"Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima koje ljubi!" /Lk 2,14/. Spasiteljevim rođenjem ori se opći poklik Hosana, jer Bog u poniznosti ostvaruje mir nakon tisućljeća očaja. I mi smo sklopili mir s Bogom u našem krštenju. Možemo li i danas uistinu kazati da smo u miru s Bogom i da želimo njegov mir?

4.- Prikazanje u hramu

"Sad možeš, Gospodine, otpustiti slugu svoga da, prema riječi tvojoj, ide u miru. Jer mi oči vidješe spasenje tvoje!" /Lk 2,29,30/. Utjelovljena Božja Riječ, koju su u hramu otkupili prinosom žrtve, priprema se da otkupi sav ljudski rod: Spasitelj, Bog-Čovjek, dariva se u znak neograničene ljubavi, i postaje temelj svakog našeg izmirenja, svakog praštanja i svakog darivanja.

5.- Isus pronadjen u hramu

"Zašto ste me tražili? Zar niste znali da ja moram biti u kući Oca svojega?" (Lk 2,49). Ovo je za nas temeljna opomena: svako se ljudsko biće mora prije svega baviti vlastitim pomirenjem s Ocem - to je najvažnija zadaća koju nam pomaže ispuniti milost Božja, koju smo preko Isusa svi primili. Zahvalimo Gospodinu na tome!

II. ŽALOSNA OTAJSTVA: ZADOVOLJŠTINA

1.- Smrtna borba

"Oče! Ako hoćeš, otkloni ovaj kalež od mene! Ali neka ne bude moja nego tvoja volja!" (Lk 22,42). Pokorničko značenje Svete godine temelji se i razvija na prihvaćanju patnje koju nismo sami željeli. Naknada je u tome da pristajemo na Božju volju u bolestima, u samoći i u teškim iskušenjima. Ne pasti u očaj, nego s Isusom piti kalež gorke kušnje.

2.- Bičevanje

"Za naše grijehе probodoše njega, za opaćine naše njega satriješe, na njega pade kazna radi našeg mira, njegove nas rane iscijeliše" (Iz 53,5). Kao što je Krist prinosio zadovoljštinu za naše grijehе, tako i mi moramo u Svetoj godini zadovoljavati naročitim djelima pokore za grijehе svoje i za grijehе naše subraće.

3.- Krunjenje trnjem

"I reče Pilat (narodu): Evo čovjeka!" (Iv 19,5). Čovjek zbog grijehа postade raskrunjeni kralj: Isusovim spasiteljskim izbavljenjem opet je zadobio kraljevsko dostojanstvo. Mi moramo sa svoje strane platiti nešto za krv otkupljenja. Dragovoljno mrtvenje, pokornički način života, svakodnevne žrtve naš su osobni prinos za obnovu čovječanstva u Tajni ljubavi.

4.- Križni put

"Dok su (Isusa) vodili, uhvatiše nekoga šimuna, Cirenca, koji je dolazio iz polja, te na njega staviše križ da ga nosi za Isusom" (Lk 23,26). Istina je, Isus je dao zadovoljštinu za sve nas. No Isus nastavlja izbavljenje svakodnevno i zadovoljava u svome Otajstvenome Tijelu, a to znači u svakom članu Crkve. I mi svojom slobodnom voljom pridonosimo otkupiteljskoj snazi križa sjedinjeni s Jaganjcem Božjim.

5.- Raspeće i smrt

"Još danas bit ćeš sa mnom u raju!" (Lk 23, 43). U ovoj godini jubilejskih povlastica možemo nešto učiniti i za naše pokojnike.

Prikažimo svoje male moralne i fizičke nevolje za sve one, koji u jedinstvu svih članova Crkve od nas očekuju pomoć, prilog i čin ljubavi za ono što nije potpuno zadovoljeno zbog njihovih slabosti.

III. SLAVNA OTAJSTVA: O B R A Ć E N J E

1.- Uskrsnuće

"... Uskrsnuo je kako je rekao. Dodjite i vidite mjesto gdje je bio položen" (Mt 28, 6). Sveta je godina vrijeme naročito pogodno za obraćenje. Kao što je Isus pobijedio smrt i grijeh, tako moramo i mi napustiti put zla i posvetiti se s vjerom djelima dobrote i time svakodnevno pobjedjivati napast.

2.- Uzašašće

"Kada to reče, bi na njihove oči uzdignut u zrak, i oblak ga ote očima njihovim" (DAP 1,9). Jubilejsko obraćenje mora u svakome od nas duhovno stalno pridizanje. Moramo nastojati da promijenimo srce, da obnovimo život u Kristu, da izmijenimo svijet prema idealima Onoga, čiji drugi dolazak očekujemo.

3.- Duhovi

"(Isus) uzvišen Božjom desnicom, pošto je od Oca primio obećanog Duha Svetoga, izlio je ovo što sami vidite i čujete" /DAP 2,33/. Sve što nas pokreće na obraćenje dolazi od Duha Tješitelja, koji je srce čitave Crkve. Prizivajmo njegovu pomoć da se okrenemo prema milosti, prema smirenju i prema kršćanskom jedinstvu sve braće i sestara koji su od svega toga daleko.

4.- Uznesenje

"Tko je ova koja dolazi kao zora što sviće, lijepa kao mjesec, sjajna kao sunce, strašna kao vojska pod zastavama?" (Pj 6,10). Time što je s ove zemlje otišla Majka Crkve, otvorio se izvor nade da se i mi svi, njezina djeca, možemo vratiti u kuću našeg Oca. Pod Marijinom zaštitom svaki korak na putu dobra približava nas neizmjernoj radosti.

5.- Krunjenje i pobjeda

"Dodjite, blagoslovljeni Oca moga, i primite u posjed kraljevstvo koje vam je pripravljeno od postanka svijeta!" (Mt 25,34). Gospodin Isus iznosi viziju Posljednjeg Suda, kad budemo primali nagradu vječne sreće, kako bi nas potaknuo da se dignemo na putu nakon svakog posrtaja i pada. Poslužimo se blagom Crkve da steknemo Raj time, što ćemo učestovati u zaslugama svih Svetih na nebu.

K R I Ž N I P U T Z A S V E T U G O D I N U

UVODNA MOLITVA:

Evo nas pred Tobom, Isuse Spasitelju. U zajedništvu s Tvojom presvetom Majkom i mnogim svetim dušama želimo Te slijediti na putu Križa. To je put na kome se očitovala beskrajna ljubav prema Ocu na nebu i braći na zemlji. Na tom si putu pretrpio sve muke i podnio okrutnu smrt, da nas obratiš na pravi put i pomiriš s Ocem na nebu i s braćom na zemlji. Prinosismo Ti u duhu zahvalne ljubavi ovu pobožnost i u duhu poniznosti i pokore molimo Tvoje Srce: Isuse, daj da se obratimo srcem i životom, da živimo pomireni s Bogom i s ljudima, da širimo ljubav i dobrotu, da svjedočimo otkupiteljsku milost.

I POSTAJA: - PILA^T ISUSA OSUDJUJE NA SMRT
- Klanjamo Ti se, Kriste.....

Pilat je Isusa nepravедno osudio. I mi s njime. Isus je primio osudu. I to za sve ljude. Pilatu je oprostio. Oprašta i nama. Snagom svoje Krvi ništi našu osjetljivost i našu nestrpljivost. Kako mi rijetko i kako nesavršeno opraštamo ljudima kad nas uvrijede i ponize! Koliko osvete smišljamo protiv ljudi koji nam ne žele dobro! Koliko je tvrdoće i nepoštene kritike u našem srcu.

Tko smije s takvom dušom očekivati veliko oprostjenje u Svetoj godini?

Molimo Isusa da nam pomogne razbiti kamen srca i pomiriti se sa svima, ne osudjujući nikoga!

Smiluj nam se, Gospodine!

II-POSTAJA: - ISUS UZIMA KRIŽ NA RAMENA

- Klanjamo Ti se, Kriste.....

Isus je u Getsemanskom vrtu osjetio svu strahotu i sav teret grijeha, od Adamova pada do posljednjeg zločinstva na svijetu. Sada pod križem osjeća da je to teret koji zahtijeva njegovu Krv i njegovu ljubav. Prima na se naš teret kako bismo mogli lakše služiti Bogu i ljudima bez grijeha. Mi, naprotiv, često ne marimo za teret i muku drugih ljudi. Zatvaramo se u svoju sebičnost, izbjegavamo suodgovornost u nevoljama i suzama svoje braće. Možemo li se nadati oprostjenju od Oca, ako sami ne oprostimo bližnjima? Treba znati primiti i ponijeti križ svoga bližnjega! Zato molimo Isusa da nam dade srce koje poput apostola Pavla suosjeća sa svima i žrtvuje se za sve!

Smiluj nam se, Gospodine!

III POSTAJA: - ISUS PADA PRVIPUT POD KRIŽEM

- Klanjamo Ti se, Kriste.....

Isusa su bičevi iznakazili, umor ga iscrpio, poniženja su ga izmučila. Pod teretom križa pada na zemlju. Kao da s njime padaju na tlo i sve njegove spasiteljske nade. No Isusov je pad molitva i žrtva za naše nevolje. Nažalost, mi kršćani često padamo na zemlju i valjamo se u prašini, ali ne iz ljubavi. U nama ima još uvijek toliko strasti i nastranih želja, koje nas bacaju u blato i oči odvraćaju od neba. Ovo vrijeme Svete godine mora u nas unijeti svetu odluku da životom svjedočimo, a nakon pada brzo ustajemo, kako bismo nosili svoj križ i patnje drugih radosnija srca. Molimo Isusa da u nama pobijedi sila dobrote i po nama usreći tolike nesretne.

Smiluj nam se, Gospodine!

IV POSTAJA: -

ISUS NA PUTU SUSREĆE PRESVETU SVOJU MAJKU

- Klanjamo Ti se, Kriste.....

Rastužena Bogorodiča gleda svoje Dijete kako nosi križ. Ona i danas gleda kako su njezina djeca, krštena u Krvi Isusa Krista, među sobom razdijeljena i sumnjičava, puna osvetljivosti i žadojeni mržnjom. Marija zna da nismo sretni kad smo jedni drugima neprijatelji. Zato dolazi našem pokoljenju i želi nas pomiriti i ujediniti. Želi na putu našeg života, u svim prilikama i neprilikama, od svih nas ostvariti obitelj Isusove braće. Isusa je tješila svojom prisutnošću. Nas mora opominjati i liječiti svojom materinskom dobrotom.

Molimo Majku kojoj je mač prodro duboko u srce, da nas izliječi od svih duševnih i vanjskih razdora. Molimo je napose da utješi sve patnike, bolesnike, iskušane i umiruće. I neka ostane trajno uz nas.

Smiluj nam se, Gospodine!

V POSTAJA - ŠIMUN IZ CIRENE POMAŽE ISUSU NOSITI KRIŽ

- Klanjamo Ti se, Kriste....

Šimun je svima nama ostavio primjer ljudske solidarnosti i međusobnog pomaganja. Njega su prisili ljudi, nas mora na dobra djela prisiliti vlastito srce i ljubav. U ovoj Svetoj godini moramo pokazati svijetu svoje golgotsko porijeklo - mi smo potomci ljubavi. Karitativna djela, briga za nezbrinute, obzir prema bijednima i napuštenima, zauzetost za sve koji su pod križem života pritisnuti i nemoćni, moraju od svih nas ostvariti veliko svjedočanstvo Isusove prisutnosti. Ne smijemo zaboraviti ni duša u čistilištu. Naša dobra djela popraćena molitvom isprosit će i njima olakšanje i skoriје izbavljenje. U nama mora gorjeti svijest da smo udovi istoga otajstvenog Tijela i da moramo voditi brigu jedni o drugima.

Molimo Isusa da nas uvjeri kako je za čovjeka jedino dobro da čini dobro.

Smiluj nam se, Gospodine!

VI POSTAJA: -

ISUS NAGRADJUJE SLIKOM SVOGA LICA VERONIKINU LJUBAV

- Klanjamo Ti se, Kriste....

Isus je nagradio - prema predaji - sućut i dobročinstvo jedne žene. Ona mu je pružila rubac da si otare znoj, on joj ostavlja svoj lik da ga često gleda. I nama želi Isus ostaviti svoj lik i primjer - da činimo drugima ono što je za sve uradio on. U ovom simboličkom prizoru kao da gledamo sadašnje napore Crkve da se obnovi, da se duhovno preporodi, da se suobliči "slici Božjega Sina", kako je to želio sveti Pavao. Svi bismo morali pružati drugima sliku Spasiteljevu i od njih primati Isusov lik. Morali bismo u svakome prepoznati Isusa i tješiti ga, pomagati, živjeti s njime. Potrebno je da svojim životom nadopunimo što nedostaje Isusovim patnjama u nama, a to znači da se naša probudjena ljubav ne zaustavi na pragu duše, već da usreći nesretne.

Neka nas Isus pouči koliko vrijede naši napori u ovoj Svetoj godini!

Smiluj nam se, Gospodine!

VII POSTAJA: - ISUS PADA DRUGIPUT POD KRIŽEM

-Klanjamo Ti se, Kriste....

Isus je pao zbog naših grijeha. Mi padamo zbog svojih strasti, zbog raznih napasti, zbog zla primjera i slabe volje. Isus nije ostao na zemlji. I mi se moramo pridizati na nov život. Čovjek je uzdignut u nadnaravni život Utjelovljenjem, životom, smrću i uskrsnućem našega Otkupitelja. Snaga milosti i naše kajanje s odlukom da popravimo zlo pridižu nas iza pada u grijeh. Naše se obraćenje i dizanje na novi život zbiva u krštenju, u ispovijedi, u raskajanom srcu, u savjesti usmjerenoj k Bogu. Ova je Sveta godina napose pogodna da nas privede preko sakramenta pomirenja u svijetlo i topli zagrljaj Očev.

Molimo Isusa da svojim Duhom prosvijetli tolike duše, što nakon pada ostaju nepokretne, da se usprave i počnu život pun radosti i dobrote.

Smiluj nam se, Gospodine!

VIII POSTAJA - ISUS TJEŠI JERUZALEMSKE ŽENE

Izvanredan prizor: Isus, koga bi trebalo tješiti, tješi druge! Njegova je uloga da donosi hrabrost i snagu u svim krizama i teškim situacijama. Što je s nama? Ako smo s Kristom povezani, ne moramo li i mi tješiti i hrabriti druge? Svrćati im oči i na sud Božji koji dolazi i na milosrdje Božje koje se dariva?

Ova je Sveta godina vrijeme kad možemo mnogima staviti pred oči njihovu vlastitu sudbinu - veoma ozbiljnu, jer će doći pred sud Svevišnjega, veoma vedro ako se obrate k Ocu i pomire krvlju i žrtvom Sina. Ako smo sami preslabi da nekoga pokrenemo na dobro, stavimo ga molitvama u divno Isusovo Srce i preporučimo ga zagovoru Majke svih duša.

Molimo Isusa da se dobro poslužimo njegovim milosrdjem u ovoj Godini pomirenja i da se znamo sažaliti nad ranjenim dušama naše braće.

Smiluj na se, Gospodine!

IX POSTAJA - ISUS PADA TREĆIPUT POD KRIŽEM

- Klanjamo Ti se, Kriste....

Treći Isusov pad pokazuje svu njegovu iscrpljenost. No Isus ne ostaje na putu, ustaje i ide u smrt. U našem duhovnom životu dolazi do opetovanih padova, izdaja, grijeha i duhovne pustoši. Oprani smo vodom i obnovljeni Duhom Svetim u sakramentu krštenja i više ni demon, ni svijet ni vlastita strast ne bi smjeli nad nama gospodariti. Nažalost iskustvo nas uči da nam je potreban stalan poziv milosti, nova odlučnost, novo pridizanje i ustrajnost. Zato su postavljene na putu našeg hodočašća prema nebu ispovjedaonice - mjesta i trenuci obnove i radosti.

Molimo Isusa da bi naša Svetogodišnja obnova bila jača i trajnija nego li ostale, jer bolje uvidjamo što znači njegova sveta milost i naša preduboka tuga zbog zla i grijeha.

Smiluj nam se, Gospodine!

X POSTAJA: - S ISUSA SVLAČE ODIJELO I SRAMOTE GA

- Klanjamo Ti se, Kriste....

Kad su s Isusa svukli odijelo, što mu ga dadoše majka i druge pobožne osobe, htjeli su ga izvrgnuti sramoti. Kad mi po Božjoj volji svlačimo sa sebe starog čovjeka, stare i zle navike, stare i nesnosne grijehe - onda to činimo za to da se oslobodimo sramote. Nadasve je potrebno da svučemo sa sebe svaku oholost pred Bogom i svaki egoizam pred ljudima. Treba se bojati suda Božjega kad se skida s nas prividna dobrota i poštenje, maska pod kojom kadikad udara srce farizejski zatrovano himbom i zlim mislima. Obucimo Isusa Krista, po njemu stvorimo u sebi novoga čovjeka, i tako osigurajmo svoju vječnu sreću.

Molimo Isusa da obnovljeni u ovoj Svetoj godini ne doživimo prekogrobne i neizbrisive sramote!

Smiluj nam se, Gospodine!

XI POSTAJA: - ISUSA PRIBIJAJU NA KRIŽ

- Klanjamo Ti se, Kriste....

- Isus je razapet zbog naših prestupaka. Naše tijelo, kaže Apostol naroda, mora se razapeti s njime, razapinjući zle požude i opake namisli. Potrebno je češće kleknuti pred Raspetim, moliti pred raspelom i častiti Raspetoga. No naša kršćanska obnova traži da znademo sami sebe razapeti na križ svakodnevnih dužnosti, staleških svetih obaveza, Božjih i crkvenih zapovijedi, velikih pobuda da pomognemo svima, koji su mučeni i razapinjani - bilo teškoćama duše bilo nevoljama tijela. Još uvijek nismo bliski onima, koji su daleko. Napuštena djeca, zaboravljena mladež, nesretni roditelji, osamljeni starci, nemoćni bolesnici, ljudi bez orijentacije i bez utjehe, svi oni čekaju da im pomogne naše raspeće u ljubavi i brizi za njih.

Molimo Isusa da naše patnje budu izraz dragovoljnog svjedočanstva!

Smiluj nam se, Gospodine!

XII POSTAJA: - ISUS UMIRE ZA NAS NA KRIŽU

- Klanjamo Ti se, Kriste.....

"Oče, u Tvoje ruke predajem duh svoj!" Ovo je trenutak u kome Isus ulazi u Svetinju nad svetinjama, u Očev zagrljaj, da bude zauvijek naš zagovornik pred Ocem. Ovo je trenutak u kome se cprašta zlo, nadvladava pakao, satire moć smrti, radja Crkva jedinstva i ljubavi. Ovo je trenutak u kome se pomiruje Otac nebeski s nama, djecom srdžbe i jada, grijeha i propasti. Čas je ovo kad se ljudi moraju zamisliti pred Raspetim Sinom Božjim, kako bi primili milost posinjenja i velikog bratstva. Pod križem je Majka Marija, zagovornica i Pomiriteljica. Naša vjera donosi nadu i radja ljubavlju: s raspetim Isusom postajemo svjetlo i kvasac novoga čovječanstva!

Molimo ga da svojim probodanim Srcem pokrene na djelo obnove sva naša srca!

Smiluj nam se, Gospodine!

XIII: - ISUSA SKIDAJU S KRIŽA I PREDAJU MAJCI MARIJI

- Klanjamo Ti se, Kriste.....

Marija je primila mrtvog Sina, komu je svojom ljubavlju, na poziv Božji, darovala ljudski život. Isus je njezin najveći dar - što ga ne drži ljubomorno za sebe, nego ga želi predati svakoj otvorenoj duši i svim pokoljenjima svijeta. U ovoj Svetoj godini kršćani će zamoliti Majku Isusovu da im dade Isusa, Očev dar, savršeno i zauvijek. Isus je dar po milosti, po ljubavi, po sakramentima, po Crkvi, po ljudima. Ove godine Isus je veliki dar po oproštenju grijeha i po oprostima od svih zasluženih kazni za grijeh. Marija postaje suradnica na djelu spasenja, pomirenja i svih oprosta.

Molimo Isusa i našu Majku da dostojno pripravljeni primimo jubilarne darove, plodove Kristovih zasluga i dobrih djela svih plemenitih ljudi.

Smiluj nam se, Gospodine!

XIV POSTAJA: - ISUSA POLAŽU U GROB

- Klanjamo Ti se, Kriste....

Prateći malu povorku ljubavi koja Isusa pozdravlja posljednji puta pred grobom, sjetimo se da u ovoj Svetoj godini možemo klečati pred Svetim vratima groba, pred svetim vratima Svetohraništa, pred svetim vratima savjesti! Gdje god je Bog, vrijedan je poklona i zaziva! Isus će uskrsnuti, kako bismo mogli u dubine Božjega milosrdja pokopati sva svoja zlodjela i sve svoje nevolje. Isus će u savjesti uvijek pozivati na obraćenje i pomirenje.

Molimo ga da bismo znali živjeti poput njega, trpjeti s njime, umrijeti za njega i za braću.

Smiluj nam se, Gospodine!

ZAVRŠNA MOLITVA:

Milosrdni i dobri Oče! Nismo vrijedni da se zovemo Tvojom djecom, jer smo grešnim životom pobjegli od Tvoje Kuće Milosti i Radosti! Molimo Te i zaklinjemo smrću i žrtvom Tvoga Sina, da nas posli- niš i sačuvaš zauvijek u Tvome prebivalištu svjetla i sreće. Oprosti nam grijeh, naše zlo okreni na dobro, uništi i zaboravi sve kazne za naše propuste, podijeli nam opću amnestiju i garantiraj nam sretan povratak Tebi i Tvojim izabranicima na nebu. U srce nam ucijepi radost zbog Tvoje blizine i ljubavi, zbog uspjeha Tvoga Sina i njegove Majke, zbog svetosti naše Crkve i plodnog života u našem kršćanskom zajedništvu! A mi Ti obećajemo sinovsku odanost i sveopću bratsku ljubav!

Po Kristu Gospodinu našem! - Amen!

Oče naš - Zdravo Marijo - Slava Ocu....

/Ovaj Križni put nadahnut je tekstom iz revije "Temi di predicazione" - per l'Anno Santo, str. 114 - 119/.

M O L I T V A Z A S V E T U G O D I N U

Gospodine Bože, Oče i prijatelju ljudi, koji si htio čitavo čovječastvo pomiriti sa sobom u Isusu Kristu, tvome Sinu, koji je umro i uskrsnuo i tako pomirio sve ljude međusobno:

Čuj molitvu svoga naroda u ovoj godini milosti i spasenja:

Da nas tvoj Duh života i svetosti obnovi u dubini srca i sje-
dini za sav život s uskrsnulim Kristom, našim Spasiteljem i
Bratom!

Svi: Gospodine, usliši nas!

Daj da budemo zajedno sa ovim kršćanima na putovima Evandjelja
vjerni naučavanju Crkve i zauzeti za potrebe braće te da tako
ostvarujemo pomirenje, jedinstvo i mir!

Svi: Gospodine, usliši nas!

Daj da donesu ploda napori svih onih koji služe ljudima.
Ti budi nada i svjetlo svakome tko te traži, premda te još ne
poznaje, i onome koji te poznaje, da te stalno više traži.

Svi: Gospodine, usliši nas!

Oprosti nam naše grijehe, utvrdi našu vjeru, ojačaj nadu, umnoži
ljubav: daj da živimo nasljedujući Isusa kao tvoja ljubljena
djeca!

Svi: Gospodine, usliši nas!

Neka Marija majčinski pomogne tvoju Crkvu, da bude znak i
sakrament spasenja za sve ljude, kako bi svijet povjerovao
tvojoj ljubavi i tvojoj istini.

Svi: Gospodine, usliši nas!

Neizmjereno dobri Oče, usliši molitvu, koju nam nadahnjuje tvoj
Duh na tvoju slavu i za naše spasenje - po Isusu Kristu, tvome Sinu,
našem Gospodinu, koji je Put, Istina i Život u vijeke vjekova.

Amen!

AD

Biskupski ordinarijat u Mostaru

Broj: 371-379/79

Dobrodo 4. IV 1974.

Ordinarijat

Prilog

Sl. Vj. I/1974

o proslavi Sv. godine

S L U Ž B E N I V J E S N I K
 MOSTARSKO-DUVANJSKE I TREBINJSKO-MRKANJSKE BISKUPIJE
 = = = = =
M O S T A R 1 9 7 4 BROJ: II

S a d r Ź a j:

Str.:

DOKUMENTI SVETE STOLICE:Obnoviti Marijanski kult na liniji Tradicije i Koncila 26

Dekret o krepostima S.B. Oca Leopolda Mandića 29

OKRUŽNICE ORDINARIJATA:

Okružnica Biskupa-Ordinarija o pobožnosti prema Presvetom Srcu Isusovu	32
---	----

Proslava Papina dana u biskupiji 34

Primanje novih kandidata u sjemenište 35

Godišnji odmor svećenika preko ljeta 35

Raspored kan. vizitacija i Sv. Krizme u 1974..... 36

XXVIII. Svjetski dan svećeničkog posvećenja 37

Duhovne vježbe svećenika u Svetoj Godini 38

PLENARNO ZASJEDANJE SABORA BKJ - SAOPĆENJE ZA TISAK..... 39

OBAVIJESTI - DIJECEZANSKA KRONIKA..... 40

& % § + § % &

& % § % &

§ % & + & % §

+

and

+

+

+

DOKUMENTI SVETE STOLICE

OBNOVITI MARIJANSKI KULT NA LINIJI TRADICIJE I KONCILIA

/Sinteza Egzortacije Pape Pavla VI "MARIALIS CULTUS" od 2. veljače 1974
"De Beatae Mariae Virginis cultu recte instituendo et augendo", prema
L'Osservatore Romano od 23. ožujka 1974./.

Ovaj dokumenat spada u kontinuitet onoga što je poslije Koncila publicirano, da bi se obnovio i oživio kršćanski kult!
U tom kultu pobožnost prema Majci Isusovoj, koju Crkva prema riječima II. Vat. Koncila "časti posebnom ljubavlju" (Konstitucija o sv. Liturgiji, S.C. 103) jest potrebni i posebno značajni elemenat!

Zaista, prema posebnoj ulozi koju je Blažena Djevica imala u planu spasenja, mora odgovarati i posebno štovanje. Zato Koncil "sve sinove Crkve opominje da plemenito promiču štovanje prema Blaženoj Djevici, osobito liturgijsko" i "neka visoko cijene praksu i pobožne vježbe prema Njoj, koje je Crkveno Učiteljstvo tijekom vjekova preporučivalo" (IG, 67/.

Ipak, ovih posljednjih godina, zbog nastalih promjena u društvenom životu i posebno zbog novih načina religioznog izražavanja, neki načini na koje se izražava osobna i komunitarna pobožnost prema Majci Božjoj, izgleda da ne odgovaraju mentalitetu ljudi našega vremena, i da ne izražavaju potpunu nauku o udjelu Marijinu u djelu spasenja i u životu Crkve, te da nisu uvijek u skladu s osnovnim smjernicama liturgijske obnove.

Ovo je prouzrokovalo u nekim krajevima disharmoniju između bogate koncilske nauke o Blaženoj Djevici i koncilskog poticaja za povećanje toga kulta s jedne strane, te izvjesnih pojava, koje odaju dojam dezorijentacije i krize Marijanskog kulta. Drugdje, opet, opaža se iskreno nastojanje oko obnove Marijanskog kulta u duhu vjekovne tradicije Crkve i vjernog obdržavanja nauke II. Vatikanskog Koncila.

U ovakvoj situaciji Papa je smatrao potrebnim da progovori o nekim aspektima Marijanske pobožnosti, da bi se ova, odbacivši sve ono što je dvojbeno, u dušama vjernika učvrstila i razvila u skladu s Tradicijom, s liturgijskom obnovom, s doktrinalnim razvojem i s osjećajima ljudi našega vremena.

Dokumenat se sastoji od tri dijela:

- I. Marijanski kult u obnovljenoj liturgiji.
- II. Smjernice za obnovu Marijanskog kulta.
- III. O pobožnosti Angelus-a i sv. Krunice.

I. MARIJANSKI KULT U OBNOVLJENOJ LITURGIJI.

Ovaj dio dijeli se opet na dva odsjeka:

U prvom odsjeku raspravlja se o tome koliko važnost Marijanskom kultu pridaju nove liturgijske knjige. One ne umanjuju Marijanski kult, kako ponetko reče, nego ga unapređuju, jer ga uklapaju na dublji i više organski način u samo svetkovanje Kristovih tajna, naglašujući mu eklezijalnu vrijednost i priznavajući mu posebno mjesto koje mu pripada u kršćanskom bogoslužju.

U obnovljenoj liturgiji čašćenje Djevice Marije je izraženo bogatim i često osjećajnim lirizmom koji nije sam sebi svrha. Takav kult proizlazi iz zapravo iz razmatranja povezanosti Marije i Krista i iz mnogovrnosti misije, koju Presveta Djevica vrši u Crkvi,

ide za tim da postane proslava Boga kroz čudesa, koje je po Njoj učinio i djelotvorni poticaj kršćanskog života.

Dokumenat ukratko spominje glavni je liturgijske knjige obnovljene liturgije ističući mjesta, koja u njima zauzima Blažena Djevica. Dokumenat posebno se obazire na Rimski kalendar, u kojem se očituje trajna Marijina prisutnost u liturgijskoj godini (blagdani Majke Božje, Blagovijest, Uznesenje, Bezgrešno Začeće, posebno marijanska oznaka u liturgiji Adventa i Božića, pa razni spomeni Djevice, među kojima prastari spomen svake subote, čemu još treba nadodati razne Marijine blagdane pojedinih biskupija i naroda).

Zatim Dokumenat spominje posebno dvije glavne liturgijske knjige za svetkovanje Euharistije, Rimski Misal i Lekcionar.

U prvom se može naći sve glavne teme kršćanske nauke i Marijanske pobožnosti uzete iz Tradicije kao i druge kojima je posvećena pažnja sa stanovišta današnje misli kao i obzirom na odnos Marije i Crkve.

U Lekcionaru susreće se znatno povećanje biblijskih Marijanskih čitanja, koja se čitaju ne samo na misama u njezinu čast, nego također i u nedjeljnim misama i u onim čitanjima kojima se slave razni sakramenti.

Nadalje, Dokumenat prelazi na Časoslov, u kojemu je dano mnogo prostora Blaženoj Djevici u himnima, čitanjima i molitvama.

Napokon Dokumenat spominje i druge liturgijske knjige - Obred Krštenja, Obred bolesničkog Pomazanja, Obred redovničkog zavjetovanja - u kojima nalazimo vapaje Crkve Blaženoj Djevici u značajnim časovima kršćanskog života.

U drugom odsjeku Dokumenat razmatra vrijednost Marije kao uzora za cijelu Crkvu i za svakoga vjernika u vršenju pobožnih vježbi.

Marija je upravo Djevica koja sluša Božju riječ /VIRGO AUDIENS/, koja moli /VIRGO ORANS/, hvali Gospodina, njezin je život prinos Majke koja dariva svoga Sina sjedinjujući se s njegovom žrtvom /VIRGO PARIENS, VIRGO OFFERENS/.

Sve ovo Crkva ponavlja u bogoslužju: sluša riječ Božju u Liturgiji riječi, hvali Gospodina neprestano i moli za spasenje svijeta, preporuča na novi život po sakramentima, sakuplja vjernike na euharistijsku žrtvu, koja je spomen smrti i uskrsnuća Kristova.

II. SMJERNICE ZA OBNOVU MARIJANSKOG KULTA.

Kako je već spomenuto, Koncil želi da se uz liturgijsko bogoslužje razvijaju i razne druge pobožnosti, osobito one koje preporučuje Crkveno Učiteljstvo /IG, 67/, ili uvedene od biskupa ili zakonitim običajima /SC, 13/.

Ipak se opaža da neke oblike pobožnosti treba revidirati tako da neke nezgodne elemente treba zamijeniti boljima prema novijim dostignućima teološke nauke i preporukama Crkvenog Učiteljstva.

Obnova koju želi Sveti Otac poštuje Tradiciju i otvorena je prema zakonitim težnjama ljudi današnjega vremena. U tom smislu Dokumenat pruža neke smjernice. One idu za tim da Marijanski kult

- bude jasno kristološki, t. j. da ima nerazrješivu vezu i bitni odnos Marije prema Spasitelju;
- da se istakne pneumatološki aspekt, tj. odnos Blažene Djevice prema Duhu Svetom Posvetitelju;
- da izražava ekleziološki smisao, t. j. mjesto koje Marija zauzima u Općinstvu svetih;

- da oživi svoj biblijski sadržaj, uzimajući nadahnuća iz Biblije, teme i snagu za svoje izražajne forme;
- da bude u skladu s liturgijskom reformom, držeći se stila i ritma svete Liturgije;
- da izražava ideje ekumenskog pokreta, postajući tako i sam sredstvo sjedinjenja kršćana;
- da vodi računa o današnjem načinu društvenog života, posebno o životu žene u domaćem, društvenom, političkom i kulturnom životu.

Primjena ovih smjernica učinit će Marijanski kult boljim i čvršćim.

Lik Marijin - a Ona je prva i savršena učenica Gospodinova -moći će se s više snage postaviti kao uzor ljudima našeg vremena, iako su se danas izmijenile socijalno-kulturne prilike. Naime, bitni motivi zbog kojih je Blažena Djevica savršeni uzor za kršćanski puk imaju općeniti i trajni karakter, a to su prihvaćanje Božje riječi, vjernost svom poslanju, ljubav na službu, spremna i djelotvorna suradnja na djelu spasenja. Ove smjernice Dokumenta imaju "pozitivni" karakter. Njima će se po sebi pridružiti u potrebi jedan diskretni i snažni napor da se eliminiraju defekti, koji su se u nekim ambijentima uvukli u kult Majke Božje, kao isprazno vjerovanje, sterilna osjećajnost, duhovna skučenost, preuveličavanje u koječemu i podržavanje legendarnih elemenata.

III. UPUTE ZA DVIJE POBOŽNOSTI

Zadatak obnove Marijanske pobožnosti ili stvaranje nove na temelju gore iznesenih smjernica, prema namjeni, važnosti i porijeklu spada na Svetu Stolicu, na Biskupske Konferencije, na Biskupe, na Redovničke zajednice i na svaku zakonitu kršćansku zajednicu.

Papa se zaustavio da progovori posebno o dvjema pobožnostima, s kojima se Sveta Stolica služi u raznim prigodama: ANGELUS i KRUNICA.

Obzirom na prvu, Dokumentat donosi snažan poticaj, da se Angelus moli i sačuva, pa makar da su promijenjene socijalne i mjesne prilike.

Mnogo je duža uputa o Krunici. Dokumentat podsjeća na znanstvena i pastoralna dostignuća zadnjih godina, iz čega se jasno vide primarne karakteristike Krunice, a to je EVANDJEOSKA I KRISTOLOŠKA OZNAKA. Krunica, naime, iz Evandjelja crpi misterije koje razmatra, a to su spasiteljski momenti života Isusova kroz hvalu, prošnju i kontemplaciju/ razmatranje/.

Bez ovog posljednjeg aspekta, i baš upravo bez njega, Krunica bi bila kao tijelo bez duše i bila bi u pogibelji da postane jedno mehaničko ponavljanje formula.

Dok Sveti Otac naglašava vrijednost ove pobožnosti ukratko spominje njezine glavne sastavne elemente, kako nam ih je Tradicija predala. I druge pobožnosti, koje se nadahnjuju Krunicom, mogu razviti jedan ili drugi svoj element, da se u praksi ponovno oživi i shvati duhovno bogatstvo.

Neki su tražili da se Krunica proglasi liturgijskom molitvom. Iako se mora priznati da se ona pod raznim vidicima slaže s liturgijom, ipak se ne može s njom poistovjetiti, niti iznad nje uzdignuti, kako se to događalo katkada u prošlosti. Ona mora sačuvati svoju fizionomiju jedne pobožnosti, jedne vježbe, da bi se sama liturgija mogla bolje shvatiti i živjeti.

Na koncu Sv. Otac prikazuje ljepotu moljenja Krunice u obitelji koja kao "Crkva u malom" u zajedničkoj molitvi poprima svoju bitnu funkciju zajednice koja moli, a u Mariji nalazi svoj najljepši uzor.

& % \$ + \$ % &

SVETA KONGREGACIJA ZA PROGLAŠENJE SVETIH

D E K R E T

BEATIFIKACIJE I KANONIZACIJE SLUGE BOŽJEG LEOPOLDA IZ HERCEGNOVOG
SVEĆENIKA REDA FRANJEVACA KAPUCINA

N A P I T A N J E

Da li u ovom slučaju postoje u herojskom stupnju bogoslovne kreposti vjera, ufanje i ljubav kako prema Bogu tako prema bližnjemu, te kardinalne kreposti razboritost, pravednost, jakost i umjerenost te kreposti ovima srodne.

Medju uputama Drugog Vatikanskog Sabora ističe se ona koja se nalazi u Dekretu o ekumenizmu:

"Budući da se danas, pod milosnim dahom Duha Svetoga, u mnogim stranama svijeta poduzimaju brojni pokušaji molitvom, riječju i djelom da se postigne ona punina jedinstva koju Isus Krist hoće, stoga ovaj Sveti Sabor potiče sve katoličke vjernike da se, spoznavši znakove vremena, radišno uključe u djelo ekumenizma" /Dekret o ekumenizmu, br. 4/.

Ovaj ekumenski osjećaj pokazivao je već prije decenija i nastojao ga ostvariti "molitvom, riječju i djelom" Sluga Božji Leopold iz Hercegnovog, svećenik Reda Franjevaca Kapucina. Već od svoje mladosti, kad je imao tek 21 godinu (1887), osjećao se je Božjim nadahnućem pozvan i odabran, da radi oko povratka odjeljene braće k jedinstvu Crkve, posebno pak Slavenkog naroda. Postavivši si ovaj poziv zasebnom svrhom života obvezao se je posebnim zavjetom, da će uvijek moliti, ustrajno raditi i kroz čitav svoj život sve svoje sile upotrijebiti, da se ovo jedinstvo ostvari, tako da ga zbog toga s pravom možemo nazvati apostolom jedinstva Crkve.

Sluga Božji, najmladji sin od dvanaestoro djece obitelji Mandić - Carević, rodio se je dne 12. svibnja 1866. u Hercegnovom, u kotorskoj biskupiji u Hrvatskoj, a na krštenju su mu dali ime Adeodatus (Bogdan). Od roditelja je primio brižljivi kršćanski odgoj. Majka ga je uputila u duh i ljubav molitvi. Svakodnevno je s ocem prisustvovao u crkvi svetog Misi. Stožeri njegova života bili su dom, crkva i škola. Za njega je župnik tvrdio, da je dječak odličnog vladanja i izvrsne pobožnosti, tako da ga se je moglo staviti drugima za primjer. Još kao dječak posvetio se je Blaženoj Djevici Mariji, koju je uvijek ljubio nježnom ljubavlju.

U šestnaestoj godini života (1882) ušao je u Sjemenište Otaca Kapucina u Udinama, u venecijanskoj redovničkoj provinciji. Nakon dvije godine obukao je redovničko odijelo i dne 5. svibnja 1885. položio je jednostavne zavjete, a dne 28. listopada 1888. svećane zavjete. Svećenički Red primio je dne 20. rujna 1890. Zatim je po raznim mjestima venecijanske provincije marljivo obavljao službe, osobito ispovijedanje. Od 1909. sve do svoje smrti (1942) živio je u Padovi, osim kroz dvije godine 1916 - 1918, za vrijeme prvog svjetskog rata, kad je bio prisiljen da boravi po raznim samostanima južne Italije.

Žarko je želio da se vrati u svoju domovinu, na svoj Istok, kako bi bolje mogao slijediti svoj ekumenski poziv. Međutim, poslušao svojim poglavarima, u kojima je otkrio volju Božju, shvatio je da nije volja Božja, da ide na istočne obale raditi oko apostolata sjedinjenja, nego da se zatvori u ispovjedničku ćeliju. Zato je u svakom čovjeku, koji bi od njega došao tražiti duhovni savjet, gledao svoj Istok. Tako se je ovoj skrovitoj službi čitav posvetio sa zauzetošću i divnom ustrajnošću, sa misionarskim duhom i nakanom.

Ovdje su mu kroz trideset godina nebrojeni dolazili na ispovijed. Uvijek se je pokazivao spremnim, vedrim i pripravnim, da podnese bilo kakav napor za dobro i uslugu vjernika. Osjetljiv na očima i želudcu te s kostoboljom koja mu je pri hodu uzrokovala oštre boli, nikada nije napuštao svoju službu. I što mu je vremena preostajalo provodio bi u molitvi kao i u pohađanju bolesnika. P. Leopold živio je uvijek združen s Bogom, tako da bi se s pravom moglo reći "čovjek uklopljen i uronjen u Boga, s Bogom u saobraćaju, mislima uperen na Boga". I u ispovijedanju se je vidjelo da je zaokupljen s Bogom. Zato P. Leopold može poslužiti kao savršeni primjer one sinteze sjedinjenja s Bogom i nastojanja da se prilagodi ljudima, između nutarnje punine i služenja braći ljudima, koju Dekret "Perfectae caritatis" (br. 8) Vatikanskog Sabora i vjekovna duhovna tradicija Crkve predlažu vjerskim apostolskim službenicima.

Herojskoj ljubavi prema Bogu i bližnjemu dodao je krepost nade koju je ulijevao svima s kojima je dolazio u vezu. Nazvan je razboritim čovjekom, posebno je pazio na pravednost, čije je održavanje tražio od svih, osobito kad se radilo o zaštiti slabih i siromašnih. Pokazivao je veliku jakost kroteći i obuzdavajući svoju čud. Posjedovao je vanrednu strpljivost, postojanu vedrinu, neokrnjenu čistoću, tako da je izgledao kao anđeo u tijelu. Bio je toliko ponizan da se je smatrao zadnjim redovnikom, radovao se je ruganju kojemu je kadšto bio izvrnut,

Molio je milost od Gospodina, da svoju službu može do smrti izvršivati i ta mu je molitva uslišana. Iako je imao otekline na jednjaku, radi čega zadnjih tjedana nije mogao uzimati nikakvu hranu, nije ipak odustajao od posla uobičajenom marljivošću. Doklegod je mogao, pače s velikim naporom, išao je u crkvu. Kad su mu snage ponestale, primao je vjernike u svojoj sobi. Dan prije smrti ispovijedio je pedesetak ljudi. Zadnjeg dana, 30. lipnja 1942., ujutro rano, kad se je spremao za Misu, udaren je izljevom krvi. Zatim, nakon što je pobožno primio sveto pomazanje i načinio preporuku duše, dok je s braćom recitirao Salve Regina, na riječi "O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria" dignuvši ruke prema nebu, blago je izdahnuo.

Oko njegovog časnog tijela, skupilo se mnoštvo ljudi, a sprovod je bio pravi trijumf. Kad se je raširio glas o njegovoj svetosti, potvrđenoj nebeskim znakovima, započet je godine 1945. redoviti proces u Padovi i završen je 1952. godine. U Rimu je proces otvoren dne 26. ožujka iste godine. Nakon što je dne 2. travnja 1954. izdat dekret o spisima, Papa Ivan XXIII dne 25. svibnja 1962. odredio je komisiju. Pošto je apostolski proces o krepostima i čudesima pravilno završen, izdan je dne 30. studenog 1968. dekret o njegovoj valjanosti.

Nakon što je sve uredjeno prema propisima i pošto je dne 1. lipnja 1968. podjeljena dispensa od kanona 2101 CZ, jer još nije prošlo pedeset godina od smrti Sluge Božjeg, dne 10. travnja 1973. održana je posebna sjednica Svete Kongregacije za proglašenje svetih na kojoj se raspravljalo o pojedinačnim krepostima Sluge Božjeg. Ovu sjednicu slijedila je dne 16. listopada iste godine u vatikanskoj apostolskoj palači plenarna sjednica u kojoj su Oci Kardinali, uz relatora Kardinala Silvija Oddi, na postavljeno pitanje, da li je Sluga Božji izvršivao u herojskom stupnju kako teološke tako i kardinalne kreposti i njima srodne, jednoglasno potvrdno odgovorili.

Vrhovni Svećenik Pavao VI, kojemu je sve navedeno po potpisanom Kardinalu predloženo, ocjenivši mišljenje Kardinala ispravnim, zapovijedio je da se izda dekret o krepostima Sluge Božjega.

Nakon što je ovo učinjeno, Vrhovni Svećenik danas je pozvao u vaticansku palaču Kardinale, potpisanog Prefekta i Silvija Oddi, relatora kauze i mene potpisanog tajnika i ostale, koji se običavaju pozivati te je pred svima prisutnima izjavio:

Istina je, da je Sluga Božji Leopold iz Hercegnovog posjedovao u herojskom stupnju bogoslovne kreposti vjeru, ufanje i ljubav prema Bogu i bližnjemu te kardinalne kreposti razboritost, pravednost, jakost i umjerenost kao i kreposti ovima srodne. Zapovijedio je da se ovaj Dekret objavi javno i donese u Aktima Svete Kongregacije za proglašenje svetih.

U Rimu, dne 1. ožujka 1974.

Aloisius Card. Raimondi, Praefectus,

+ Josephus Casoria, Archiep. Tit.

Foronovan., a Secretis.

/ Preuzeto iz Sl. Vjesnika Nadbiskupije Zagrebačke, 1974/2, str. 65 -67/

& % \$ + \$ & %

U vezi s nastojanjima oko što skorije beatifikacije Sluge Božjega O. Leopolda Mandića, za koju su se založili naši Biskupi na svojem plenarnom sastanku u Zagrebu dne 10. svibnja 1974. upravitelji zajedničku molbu Sv. Ocu da u toku proslave Svete Godine proglasi blaženim O. Leopolda, upozorujemo naše župnike i svećenike, da Hrvatski Kapucinski Provincijalat izdaje mjesečni informativni bilten pod naslovom: Veliki sin Hrvatskog naroda OTAC LEOPOLD MANDIĆ.

Naručuje se kod odgovornog urednika: Nikola-Stanko Novak, 54000 OSIJEK, Bulevar JNA 41

Kod izdavača informativnog Biltena može se dobiti Mali životopis Oca Leopolda (cijena 7,00 ND) i DEVETNICA O. Leopoldu, (cijena 3,00 ND) i sličice sa Devetnicom, (cijena 0,30 ND).

Toplo preporučujemo župnicima, neka preporučuju svojim vjernicima osobito potrebnima, da se utječu O. Leopoldu, te neka se mole za što skoriju njegovu beatifikaciju.

& % \$ + \$ & %

Izdavalačka kuća, KRŠĆANSKA SADAŠNJOST, najavila je, da će uskoro izdati u seriji DOKUMENTI, u hrvatskom prijevodu Egzortaciju Sv. Oca Pavla VI od 2. II. 1974. Ordinarijat će za svaki župski ured naručiti po jedan primjerak, i ovim dopušta, da se taj primjerak isplati na teret crkvene blagajne. Svećenici koji žele imati svoj primjerak, neka ga naruče izravno od izdavača.

OKRUŽNICE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Broj: 581/74.

OKRUŽNICA BISKUPA-ORDINARIJA O POBOŽNOSTI PREMA PRESV. SRCU ISUSOVU:

SRECE ISUSOVO, DODJI KRALJEVSTVO TVOJE

Nalazimo se u toku svete godine, koju je Papa Pavao VI proglasio za cijelu Katoličku Crkvu i koja se sada slavi po svim biskupijama izvan Rima, a slijedeće godine 1975. slavit će se u Rimu kao središtvu kršćanstva. Ali proslava ove svete godine ne bi smjela učiniti, da zaboravimo i na jedan drugi jubilej, koji se svojim sadržajem ^{lijepo uklapa u sadržaj} svete godine, a to je 300-godišnjica ukazanja Srca Isusova sv. Mariji Margareti Alacoque i s tim u vezi 300-godišnjica početka velike pobožnosti u cijeloj Katoličkoj Crkvi prema Presvetom Srcu našega Spasitelja. Koliko je dobra ova pobožnost, koja se ubrzo proširila po svim kontinentima, donijela Crkvi i dušama, nemoguće je procijeniti. Po ovoj pobožnosti mnoge su mlake duše postale revne, mnogi su se ~~grješnici~~ obratili i spasili. Pobožnost prema Srcu Isusovu nije nepoznata ni u našim biskupijama. Nju su širili mnogi revni svećenici, a u njezinu širenju istakao se još kao djak naš zemljak sluga Božji, Petar Barbarić, čiju 100-godišnjicu rođenja takodjer ove godine slavimo.

Kad sam postao Biskup g. 1942. moja je prva želja bila, da se pobožnost prema Srcu Isusovu što više raširi u našoj biskupiji i dopre do zadnje obitelji i u najzabačenijem mjestu. Radi toga uzeo sam u svoj biskupski grb sliku Srca Isusova sa zazivom: DODJI KRALJEVSTVO TVOJE! I prva moja biskupska okružnica u burnoj ratnoj 1942. godini bila je posvećena ljubavi Srca Isusova prema nama i našoj dužnosti, da njegovu ljubav uzvratimo svojom ljubavlju.

Povodom 300-godišnjice ukazanja Srca Isusova, koje je izazvalo toliko procvat štovanja Presvetoga Srca u cijeloj Crkvi, htio bih, da se ponovno vratim na ovaj predmet i da ponovno stavim na srce i svećenicima i vjernicima vršenje i širenje ove krasne i našem Spasitelju tako drage pobožnosti.

Povežimo ovu pobožnost Srcu Isusovu sa proslavom svete godine. Svrha je svete godine POMIRENJE i to na prvom mjestu i u prvom redu pomirenje nas ljudi s Bogom. A kako ćemo postići pomirenje s Bogom, ako ne preko Srca Isusova, koje je svojom prolivenom krvi dalo Bogu preobilnu zadovoljštinu za sve naše prestupke i koje neprestano poziva nas na obraćenje nudeći nam za to potrebne milosti i prizivajući milosrdje nebeskog Oca za sve grješnike?

Uz pomirenje s Bogom treba uporediti da ide i pomirenje među nama ljudima. I tu pomaže pobožnost prema Srcu Isusovu. Jer Srce Isusovo je uzor blagosti i poniznosti, pa svoje štovatelje potiče i svojom milošću osposobljuje, da i oni budu blagi i ponizni, a to utire put međusobnom praštanju, pomirenju, ljubavi i bratstvu.

Kao u svojoj prvoj okružnici iz 1942. tako bih i sada svima preporučio dva načina obavljanja pobožnosti prema Srcu Isusovu, naime veliku devetnicu spasa i članstvo u Apostolatu molitve.

Velika devetnica spasa stoji u tome, da zastopce kroz 9 prvih petaka u mjesecu pobožno primimo svetu pričest s nakanom, da time pružimo zadovoljštinu Srcu Isusovu za uvrede, koje mu svojim grijesima nanese nezahvalni ljudi, među drugima i mi sami. Ova se devetnica naziva velikom devetnicom spasa, jer je Isus objavljujući ovu devetnicu sv. Margareti obećao u preobilju milosrdja svoga srca, da će svima onima, koji pravilno obave ovu devetnicu udijeliti milost konačne ustrajnosti, pa da neće umrijeti u nemilosti jer će im Srce Isusovo služiti kao sigurno utočište u času smrti.

Pa tko ne bi rado obavio, po mogućnosti i više puta u životu, ovu veliku devetnicu, kad znamo, da to želi naš Spasitelj i da time osiguravamo svoje vječno spasenje?

Uglavnom ova pobožnost prvih petaka raširena je kod nas u svim župama, a u nekim župama broj pričesnika na prve petke tolik je, da svećenik jedva dospije da ih do podne sve poispovijeda. Poželjno bi bilo, da se u ovoj jubilejskoj godini broj pričesti na prve petke još i poveća, pa se stavlja na srce svim svećenicima u pastvi, da u tom smjeru s posebnom revnošću među vjernicima djeluju.

Apostolat molitve takodjer je divna stvar i Srcu Isusovu vrlo mila. Članovi Apostolata molitve svako jutro prikazuju Presvetom Srcu Isusovu preko Prečistoga Srca Marijina sve molitve, sva djela i trpljenja toga dana u naknadu za uvrede, što se Srcu Isusovu nanose, kao i na nakane, na koje se Srce Isusovo dnevno na oltaru u sv. misi prikazuje, posebno za Sv. Crkvu i za Svetog Oca Papu. U svakom molitveniku nalazi se ovakva posvetna molitva Srcu Isusovu. Ali nije potrebno, da se služimo molitvom iz molitvenika, iako je lakše i zgodnije, nego možemo to učiniti i svojim vlastitim riječima.

Eto, braćo svećenici i dragi vjernici, ne mogu dovoljno, da vam u ovoj svetoj jubilejskoj godini preporučim štovanje Presvetoga Srca Isusova baš preko pobožnosti prvih petaka i Apostolata molitve. Srce Isusovo sigurno će obilno nagraditi svoje štovatelje, koji ga budu na ovaj način častili.

Na koncu preporučujem svima, da čitaju i Glasnik Srca Isusova i Marijina, jer će tu naći i mnogo drugih i novih pobuda i načina, kako će što bolje štovati Srce Isusovo.

Neka obilan blagoslov Srca Isusova sidje na sve vas!

Mostar, dne 10. lipnja 1974. + P e t a r, biskup

Pouka župnicima: Okružnicu Biskupa-Ordinarija pročitati po svim crkvama za vrijeme pučke mise u prvu nedjelju po primitku ovog broja Sl. Vjesnika Biskupije!

Broj: 582/74.

PROSLAVA PAPINA DANA U BISKUPIJI

Na 21. lipnja ove godine, na svetkovinu Presv. Srca Isusova dolazi godišnjica IZBORA, a u nedjelju dne 30. lipnja godišnjica "CORONATIONIS" Sv. Oca Pavla VI za Papu Katoličke Crkve.

I na obljetnicu izbora neka župnici s vjernicima prigodom proslave blagdana Srca Isusova posebno u molitvi VJERNIH pomole se za Sv. Oca.

Vanjska proslava Papina dana ima se održati po svim župama i crkvama u našim biskupijama u nedjelju dne 30. lipnja 1974. Taj dan glavna sv. misa s narodom ima se služiti prema formularu koji se nalazi u "Rimski Misal", br. IV (prigodne i obredne sv. mise...), na obljetnicu krunidbe Pape, propovijed ima se održati o Papinstvu, a na koncu sv. Mise TE DEUM s posebnom molitvom za Sv. Oca.

Vjernicima tjedan dana ranije najaviti, da će se u nedjelju dne 30. lipnja u župi slaviti Papin dan, pa ih pozvati da u što većem broju prisustvuju toj proslavi, pozvati ih na svete sakramente, te da se u svojim obiteljima kroz te dane mole za Sv. Crkvu i sv. Oca.

Mostar, dne 10. lipnja 1974. + P e t a r, biskup

Broj: 583/74.

PRIMANJE NOVIH KANDIDATA U SJEMENIŠTE

Približava se konac školske godine. Mladići koji završavaju osmogodišnje školovanje stoje pred izborom zvanja.

Ordinarijat je svojom okružnicom br. 375/74 od 26. ožujka 1974. poslao svim župnicima "Prijedlog za djelo zvanja u svetoj godini 1974", a kasnije svim župskim uredima dostavio kao prilog Sl. Vj. Biskupije br. I "Poruku Sv. Oca Pavla VI prigodom XI svjetskog dana molitve za duhovna zvanja". Držimo da su svećenici, napose katehete dobro iskoristili jednu i drugu stvar, te u mjesecu svibnju školskoj mladeži govorili o duhovnim zvanjima, pa uz milost Božju, njihov trud i rad neće ostati bez ploda.

Za prijem u sjemenište svaki kandidat treba napisati vlastoručnu molbu, i uz molbu priložiti: 1/ svjedodžbu, ili barem od župnika ovjerovljeni prepis svjedodžbe o uspješno završenom VIII razredu, 2/ rodni list iz državnog matičnog ureda, 3/ krsni list iz župskog ureda s napomenom o primljenom sakramentu svete Potvrde, 4/ pismeni pristanak roditelja, da im sin pohađa školu za spremanje svećenika, te da će doprinositi za njegovu uzdržavanje, 5/ posebni izvještaj župnika o kandidatu i njegovoj obitelji.

Molbe kandidata sa svim potrebnim dokumentima i izvještajem župnika treba što ranije dostaviti Ordinarijatu, najkasnije do 20. srpnja t.g.

Mostar, dne 10. lipnja 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 584/74.

GODIŠNJI ODMOR SVEĆENIKA PREKO LJETA

Ljeto je vrijeme godišnjih odmora. Potrebno je da i župnici i svećenici jedno vrijeme provedu izvan svoje župe na godišnjem odmoru. Župnici i svećenici koji žele i namjeravaju u toku ljetnih praznika, kad nema redovite vjeronaučne pouke, nekoliko dana provesti izvan područja svoje župe, a ne mogu na drugi način osigurati sebi zamjenu za redovitu duhovnu pastvu u župi, Ordinarijat je spreman dozvoliti da ih jednu ili drugu nedjelju zamijeni njihov najbliži susjed, pa je spreman tome župniku podijeliti ovlast trinacije za vrijeme dok zamjenjuje susjeda.

Upozoravaju se župnici na propis kan. 465 § 4 CZ, koji određuje da župnik, koji će više od 6 dana izbivati izvan svoje župe mora imati pismenu dozvolu od Ordinarijata, kojemu mora u molbi predložiti zamjenika za vrijeme svoje odsutnosti.

Mostar, dne 10. lipnja 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 585/74.

RASPORED KAN. VIZITACIJE I DIJELJENJA SV. POTVRDE U 1974.

Prema Okružnici Ordinarijata br. 378/74 od 26. ožujka 1974. dosad je obavljena kan. vizitacija i podijeljena sv. Krizma u slijedećim

župama: 1/ Gradina - 5. svibnja 1974.

2/ Čitluk - 12. svibnja,

3/ Čerin - 19. svibnja,

4/ Mostar - 2. lipnja,

5/ Gradnići - 9. lipnja.

U drugim predviđenim župama za ovu godinu kan. vizitacija i sv.

Potvrda obaviti će se slijedećim redom:

6/ Ploče - 16. lipnja,

7/ Studenci - 21. lipnja,

8/ Humac - 23. lipnja,

9/ Vitina - 24. lipnja,

10/ Jare - 24. lipnja,

11/ Veljaci - 26. lipnja,

12/ Šipovača-Vojnići - 29. lipnja,

13/ Klobuk - 30. lipnja,

14/ Raskrižje - 2. srpnja,

15/ Tihaljina - 3. srpnja,

16/ Drinovci - 5. srpnja,

17/ Posušje - 7. srpnja,

18/ Blagaj - 7. srpnja,

19/ Herc. Vinjani - 8. srpnja,

20/ Vir k/Posušja - 9. srpnja,

21/ Posuški Gradac - 11. srpnja,

22/ Rakitno - 13. srpnja,

23/ Sutina - 14. srpnja,

24/ Izbično - 16. srpnja,

25/ Kruševo - 20. srpnja,

26/ Medjugorje - 25. srpnja,

27/ Grljevići - 18. kolovoza.

28/ Rasno - 25. kolovoza

29/ Iedinač - datum utvrditi će se naknadno sporazumno sa župnikom,

30/ Polog kMostara, 8. rujna

N a p o m e n e: 1/ U pogledu propisane dobi djece za sv. krizmu vrijedi ono, što je napisano u Okružnici Ordinarijata br. 378/74 od 26.3. 1974. (Usp. Sl.Vj. Biskupije br. I/1974 str. 19).

Mostar, dne 10. lipnja 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 586/74.

XXVIII. SVJETSKI DAN SVEĆENIČKOG POSVEĆENJA

Congregatio sacerdotalis Filiorum Cordis Jesu (Tridenti) poziva i ove godine kao i ranijih sve svećenike cijeloga svijeta, da uz blagdan Presv. Srca Isusova obnove u sebi odluku i uznastoje oko vlastitog posvećenja.

Za ovu godinu predlažu kao temu duhovne obnove:

SVEĆENICI I POMIRENJE

1.- SVETA GODINA - VRIJEME OBRAĆENJA I POMIRENJA

25 godina nakon proglašenja čovjekovih prava, svijet uzdiše za pravdom i mirom, koji su još vrlo daleko.

10 godina nakon svršetka Vat. Sabora, Crkva upozoruje na neodgodivu hitnost zajedništva:

Kao građani i kao kršćani podupirimo pokrete koji pobijaju mržnju, nasilje i rat.

Kao kršćani i kao svećenici stavimo se na raspolaganje svemu, što promiče crkveno zajedništvo.

Možemo li pođješiti vremena za jedan svijet pravednosti mira?

Pavao VI proglasio je svetu godinu, godinu milosti Gospodnje i oslobođenja. Ako prihvatimo poruku obraćenja i budemo pomagali iskreno pomirenje, pokazat ćemo da smo sinovi Boga mira, i braća u Isusu Kristu.

2.- ISUS KRIST JE NAŠE POMIRENJE U CRKVI

Krist hoće da se spasimo i da dodjemo do spoznañja istine (1 Timoteju, 2,4). U njegovu očinstvu nalazimo se kao braća, izmireni Kristovom milošću.

Stvarno, i ako smo nepravedni i grješnici i stoga odijeljeni od Boga i međusobno razjedinjeni, bivamo s Njim izmireni preko Krista. On svojom mukom i smrću izmirio nas je s Bogom, pomirio s Njime i predstavio kao posvećene pred njegovo lice (Rim. 5, 10-11; 2Kor. 5, 18; Kol. 1, 22). I Isusovo Srce ostaje vječno otvoreni znak pravoga mira i pomirenja.

Crkva nastavlja misterij pomirenja izvršen od Krista pročišćujući takodjer samu sebe, uklanjajući zapreke, vršeći ulogu posredovanja, promičući zajedništvo među svojim sinovima i upriličujući dijalog sa svijetom.

Crkva se izmiruje i ona je posrednica pomirenja: - kada se stavlja u stav slušanja Božje Riječi - kada slavi Euharistiju u kojoj je Krist veliki i jedini Posrednik i Pomiritelj - kada promiče kršćansko bratstvo ostvareno obraćenjem i pojačano Sakramentima - kada slavi sakrament pokore, dar za pomirenje s Bogom i sa Crkvom.

3.- SVEĆENIK - SLUŽBENIK POMIRENJA

Sвета Година podsjeća svećenika, da će utoliko biti službenik i sluga pomirenja ukoliko najprije on sam bude jedan obraćenik.

Prezbiter vrši i svjedoči pomirenje kada:

- pomiruje se s Bogom, proživljavajući odnos dijaloga i prijateljstva;
- pomiruje se sa samim sobom, upoznajući i vršeći Božju volju, zadovoljan sa svojim zvanjem, misijom i ulogom u Crkvi;
- pomiruje se s braćom među kojima živi kao kršćanin i djeluje kao pastir: župa, grupe;

- kada se pomiruje sa prezbiterijem - s Biskupom i subraćom - živeći u zajedništvu, suradjujući, a da nikoga ne zaobilazi i isključuje;
- kada se pomiruje sa svijetom, kojeg vrijednosti, kulturu cijeni, unoseći tamo Krista, koji sve obnavlja za svoje Kraljevstvo (Ef.1, 10).

MILOST I MIR BOGA OCA, POSREDNIŠTVO KRISTA UČINILO CRKVU MAJKOM
POMIRENJA MEDJU NJEZINOM DJECOM I SA SVIMA LJUDIMA. AMEN!

Preporučujemo svima našim svećenicima u biskupijama, da u mjesecu lipnju obave svoju bilo pojedinačnu bilo kolektivnu duhovnu obnovu po temi koju je predložila Svećenička kongregacija iz Trenta za XXVIII Svjetski dan svećeničkog posvećenja.

Mostar, dne 10. lipnja 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 587/74.

DUHOVNE VJEŽBE SVEĆENIKA U SVETOJ GODINI

Na prošlogodišnjem plenarnom zasjedanju Sabora BK preporučeno je da u Svetoj Godini svi svećenici, bez obzira na propis kanona 126 CZ, obave svoje duhovne vježbe.

U prošlom broju Sl. Vjesnika objavljen je raspored duhovnih vježbi kod OO. Isusovaca u Opatiji kod Rijeke (Usp. Sl. Vj. 1974/I, str. 22 -23).

U Biskupskom sjemeništu u Dubrovniku održat će se dva turnusa duhovnih vježbi za svećenike: prvi počinje 15. srpnja navečer, a završava 19. srpnja ujutro; drugi počinje 29. VII. navečer i završava 2.VIII. ujutro. Ordinarijat još nije primio obavijest o datumu duhovnih vježbi u Zagrebu, Djakovu i Splitu.

Mons. Pavao Žanić, pomoćni biskup i Koadjutor i ove će godine početkom mjeseca rujna održati dva turnusa duhovnih vježbi za dijecezanske svećenike negdje na području biskupije. O tome će biti na vrijeme obaviješteni svi oni svećenici, koji nisu prošle 1973. sudjelovali u duhovnim vježbama, koje su držane u Domanovićima.

Dijecezanski svećenici naših biskupija, na koje se odnosi ova okružnica, neka na vrijeme misle o svojim duhovnim vježbama i osiguraju mjesto i vrijeme sudjelovanja u duhovnim vježbama ove Svete Godine.

Mostar, dne 10. lipnja 1974.

+ P e t a r, biskup

PLENARNO ZASJEDANJE SABORA BKJ - SAOPĆENJE ZA TISAK

U Zagrebu je održano 9. i 10. svibnja o. g. proljetno plenarno zasjedanje Biskupske konferencije. Ovom zasjedanju prisustvovao je i Msgr Stefan Laszlo, biskup Eisenstadt-a, kao promatrač BK Austrije.

- Prvog dana zasjedanja održan je susret biskupa s delegatima prezbiterija pojedinih naših biskupija. Polazeći od dvaju referata, koji su održani pred skupom biskupa i svećenika, dijecezanskih i redovničkih, - "Evangelizacija u našim uvjetima" (dr T. Šagi-Bunić) i "Odnosi biskupa i svećenika" (dr A. Benveniste) - tokom cijelog dana raspravljalo se, u duhu međusobnog povjerenja i otvorenosti, o raznim suvremenim problemima naše Crkve i svećeničkoga života u nas. Posebno je uočena potreba pastoralnog planiranja na području pojedinih biskupija, proučavanje urbane pastozacije i boljeg uskladjivanja djelatnosti raznih pastoralnih nadležnosti.

Razmotrene su također materijalne i socijalne potrebe koje se nameću mnogim našim svećenicima.

Prigodom ovog sastanka utvrđena je velika korist sličnih susreta između biskupa i svećenika, dijecezanskih i redovničkih, te je odlučeno da se već iduće godine opet pripremi takav susret; glavna će mu tema biti: programiranje suvremenog pastoralnog djelovanja.

- Biskupi su donijeli neke odredbe glede dijeljenja sakramenta Pokore, na koje ih ovlašćuje novi Obred Pomirenja (mjesto na kojima se dopušta dijeljenje Pokore, znak kojim vjernici priopćuju svećeniku da žele odrješenje prigodom zajedničkog odrješenja i dr.).

- Rimska Kongregacija za bogoštovlje potvrdila je prijevode liturgijskih tekstova koje joj je naša Biskupska Konferencija ranije uputila: hrvatski prijevod 4. i 5. sveska "Časoslova Naroda Božjega" i obrednika za "Svetu Pričest i štovanje Euharistijskog Otajstva izvan Mise", te prijevod Reda Mise i Misnih euharistijskih molitava na staroslavenski jezik.

- Razmotreno je pitanje sastavljanja domaćeg kalendara i vlastitih slavlja za novi Rimski misal i Časoslov, te je u tu svrhu izabrana komisija od tri biskupa (gg. Pichler, Nežić i Saláč).

- Za novog predsjednika Vijeća BK za katehizaciju izabran je Msgr Ćiril Kos, biskup đakovački, a za novog člana Predsjedništva sarajevski pomoćni biskup Msgr Tomislav Jablanović.

- Msgr Škvorc izvijestio je o našim pripremama za proslavu Svete Godine. U okviru te proslave naši će biskupi zajednički hodočastiti u Mariju Bistricu 26. svibnja o. g., gdje će sa svojim vjernicima slaviti Euharistiju u znaku pomirenja s Bogom i ljudima, na koje nas je pozvao Sveti Otac u Svetoj Godini.

Nakon ovog hodočašća biskupi će krenuti u Opatiju gdje će održati svoje zajedničke duhovne vježbe.

- Za delegate naše Biskupske konferencije na Biskupskoj sinodi, koja će se u rujnu o. g. održati u Rimu izabrani su biskupi Msgr Mijo Škvorc i Msgr Janez Jenko, a za njihove zamjenike Msgr Frano Franić i Msgr Stanko Lenič.

- Kongregacija za Evangelizaciju Naroda imenovala je sarajevskog pomoćnog biskupa Msgra Tomislava Jablanovića predsjednikom Papinske misijske zajednice klera za biskupije hrvatskog jezičnog područja u Jugoslaviji.

- Za promatrača na plenarnom zasjedanju BK Italije, koje će se održati u Vatikanu 3. do 8. lipnja o. g. delegiran je Msgr Josip Pavlišić, nadbiskup riječko-senjski.

- O zasjedanju BK Austrije, koje je održano u Beču koncem ožujka o. g., izvijestio je nadb. Pogačnik, naš promatrač na zasjedanjima BK Austrije.

- O trećem plenarnom zasjedanju Pastoralne sinode Katoličke Crkve u DR Njemačkoj izvijestio je naš promatrač na Sinodi dr Vjekoslav Milovan, tajnik BK.

- Biskupi su odlučili uputiti Svetom Ocu Papi molbu da proglasi blaženim hrvatskog kapucina, Slugu Božjega O. Leopolda Mandića, za vrijeme trajanja sadašnje Svete Godine.

U Zagrebu, 10. svibnja 1974.

TAJNIŠTVO BK.

O B A V I J E S T I - DIJECEZANSKA KRONIKA

1.- SVETI OTAC NIJE PRIHVATIO OSTAVKU BISKUPA-ORDINARIJA.

Prema uputi "Ecclesiae Sanctae" nr. 11 naš se je Dijecezanski Ordinarij u prošloj - 1973. - godini, navršivši sedamdeset i pet godina života, stavio na raspolaganje Sv. Ocu u pogledu daljne službe Dijecezanskog Ordinarija.

Državni Tajnik Njegove Svetosti Kard. J. Villot preko Apostolskog Pronuncija u Jugoslaviji javio je

"Il Santo Padre non pensa di poter accogliere, per ora, la Sua rinuncia al governo della diocesi di Mostar-Duvno".

/Apostolska Nuncijatura Beograd, N. 8865/74 od 15.III. 1974./.

2.- Sumarni pregled gradjevinskih radova na području naših biskupija u protekloj - 1973. - godini.

Buhovo, izgradnja tornja novosagrađjene župske crkve, uređenje crkvenog dvorišta; Bukovica, novosagrađjena župska crkva ožbukana izvana i iznutra, na filijalnoj crkvi u Brišniku završeni grubi gradjevinski radovi; Čapljina, uređene vjeronaučne dvorane u podrumu župske kuće, te nabavljene nove klupe u filijalnim crkvama u Dretelju i Trebižatu; Čerin, izgrađen novi vjeronaučni centar u župi, te uređjivanje i mebliranje filijalnih crkava u Donjem Velikom Ogradjeniku i D. Blatnici; Domanovići, nastavak gradnje nove župske crkve, nabavljene klupe za kapelicu i zvona za novu crkvu; Drežnica, ogradjeno crkveno dvorište betonskim zidom; Duvno, dovršena filijalna crkva u Stipanjićima; Gabela, obnovljena vanjska fasada župske crkve, a filijalna crkva na Gorici ožbukana iznutra i izvana, izvodjeni neki manji radovi na adaptaciji župskog stana; Glavatičevo, temeljita renovacija župskog stana, u kojem se prizemno nalazi kapelica, iskopana i uređjena župska čatrnja, izvodjeni radovi na uređenju stana za župnika; Grabovica, podignuta filijalna crkva u Bukovoj Gori; Gradina, izgrađjena filijalna crkva u Biletića Polju (Žitomislićima), nabavljene nove klupe u župskoj crkvi, svetohranište, krstionica i kamene posude za blagoslovljenu vodu;

Svim onim župama na čelu sa svojim župnicima, koji su kroz proteklu godinu s velikim žrtvama i dobrovoljnim doprinosima radili na podizanju, dogradnji, uređivanju... svojih crkvenih objekata, Ordinarijat iskreno odaje priznanje i čestita, te želi da uporedo s vanjskim radom napreduje i duhovna izgradnja vjernika u tim župama!

& % \$ + \$ % &
 &
 +
 &

3.- REDJENJE DIJECEZANSKIH KLERIKA.

Dne 21. travnja t. g. primili su u katedrali Presv. Srca Isusova u Sarajevu sv. red DJAKONATA: IVICA KOMADINA, iz župe Mostar, LJUBO MAJIĆ, iz župe Drinovci, MATO PULJIĆ-VIDIĆ, iz župe Rotimlja, i IVAN ZOVKO, iz župe Doljani.

Na 28. travnja u Muenchenu primio je red DJAKONATA č. g. KREŠIMIR LAUC, iz župe Veljaci.

Zaredjeni Djakoni primit će sv. red Svećeništva u župskoj crkvi POLOG k/Mostara na blagdan Prvaka Apostolskih Sv. Petra i Pavla, a Krešimir Lauc dne 30. lipnja t. g. sa ostalim svojim kolegama biskupije Eichstaett.

U župskoj crkvi u Pologu bit će redjena i trojica DJAKONA za Svećenike, koji su primili Djakonat u Splitu dne 31. ožujka 1974.

Redjenike preporučujemo u molitve subraće svećenika!

4.- NAŠI BISKUPI U SARAJEVU.

Na poziv vrhbosanskog nadbiskupa i metropolite Dr. S. Franje Čekade, naši su Biskupi boravili u Sarajevu, te tom zgodom održali konferenciju o obnovi zgrade bogoslovskog sjemeništa u Sarajevu, te o drugim pitanjima u vezi sa sjemenišnim životom, te posjetili sve bogoslove i s njima se zadržali u dužem razgovoru.

Svoj boravak u Sarajevu iskoristili su, te su 21. svibnja posjetili Predsjednika Skupštine S.R. Bosne i Hercegovine gosp. HAMDIJU POZDERCA i Predsjednika Komisije za vjerska pitanja pri Izvršnom Vijeću SR BiH gosp. Andjelić Novaka i s njima razgovarali o nekim pitanjima u vezi s izgradnjom katedralne crkve u Mostaru.

5.- PREPORUČUJEMO U MOLITVE

O. FRA MIROLJUBA SKOKU,

koji je dne 15. svibnja 1974. naglo, od srčanog udara u župskom uredu u Kočerinu umro.

O. Skoko rođj. je 12.VIII. 1911. g. u župi Veljaci, primio je svećeničko redjenje 1936. Službovao je u duhovnoj pastvi naše biskupije: kao upravitelj župe Nevesinje od 1941 - 1945, župe Grude od 1946 - 1955, župe Goranci 1955 - 1965, župe Kongora 1966 - 1968. Osim toga vršio je službu duhovnog pomoćnika po raznim župama, a u zadnje vrijeme i službu privremenog upravitelja župe Čapljina.

Pokopan je 16. svibnja 1974. na samostanskom groblju Široki Brijeg.

P o č i v a o u m i r u!

6.- MONS. JOSIP PAVLIŠIĆ, REZIDENCIJALNI NADBISKUP I RIJEČKI METROPOLITA.

Nakon što je Sv. Otac prihvatio ostavku Mons. Dr. V. Burića, nadbiskupa i metropolite na dužnosti dijecezanskog Ordinarija, njegov pomoćni Nadbiskup i Koadjutor c. i. s. po kan. 355 CZ preuzeo je službu rezidencijalnog nadbiskupa riječko-senjske nadbiskupije i službu riječkog metropolite!

Naše iskrene čestitke i molba za uspješan apostolski rad među svojim vjernicima!

7.- DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U DJAKOVU.

Primili smo obavijest, da će se u bogoslovskom sjemeništu u Djakovu u toku ljeta 1974. održati dva turnusa duhovnih vježbi za svećenike: 1/ od 19. kolovoza navečer do 23. VIII. ujutro; 2/ od 2. rujna navečer do 6. rujna ujutro.

U ime opskrbe plaća se za svatko tri dana 200,00 ND. Prijave slati tri dana barem prije početka duhovnih vježbi na Bisk. Ordinarijat Djakovo.

Službeni Vjesnik Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-mrkanjske biskupije. Izdaje povremeno Biskupski Ordinarijat Mostar, 79000 MOSTAR, Šetalište JNA 18. Umnoženo vlastitim ciklostilom, za isključivu upotrebu svećenstva navedenih biskupija (Čl. 15 Zakona o štampi).

Odgovara: Dr. Petar Čule, biskup, 79000 MOSTAR, Šetalište JNA 18

S L U Z B E N I V J E S N I K
 MOSTARSKO-DUVANJSKE I TREBINJSKO-MRKANJSKE BISKUPIJE
 = = = = =
 M O S T A R 1 9 7 4 BROJ: III

S a d r ť a j:

str.:

PORUKA SV. OCA PAVLA VI ZA SVJETSKI MISIJSKI DAN.....	44
DOKUMENTI SVETE STOLICE	
I. APOSTOLSKO PISMO KOJIM SE NAJAVLJUJE OPĆI JUBILEJ SVETE GODINE	49
II. APOSTOLSKO PISMO "FIRMA IN TRADITIONE"	49
UZ SVJETSKI MISIJSKI DAN - PORUKA NACIONALNOG DIREKTORA PMD	52
OKRUŽNICA BISKUPSKOG ORDINARIJATA U MOSTARU	
1. SVEĆENICIMA UZ SVJETSKI MISIJSKI DAN	56
2. JESENSKI KORONSKI SASTANAK	57
3. NEZAKONITA KRIZMA U GRUDAMA	59
4. JURISDIKCIONALNI I TRIENALNI ISPITI	59
OBAVIJESTI - DIJECEZANSKA KRONIKA	60
MARIJANSKE LISTOPADSKE POBOŽNOSTI	67
SVEĆENICIMA NA RAZMIŠLJANJE; PRILIKE U CRKVI I U SVIJETU UOČI SVETE GODINE I U NJEZINOM SVJETLU	70
DODATAK: RASPORED JURISDIKCIONALNIH I TRIENALNIH ISPITA	78

+	\$	%	\$	&	+	&	\$	%	&	\$	+
	+	\$	%	\$	+	\$	%	\$	&	+	
		+	&	%	+	%	&	%	+		
			+	&	+	&	%	+			
			&	%	+	%	&	\$			
				+	+	+					
					+						
					+						
					+						

PORUKA SV. OCA PAVLA VI ZA SVJETSKI MISIJSKI DAN 1974.

U v o d

Evo, još jednom u svjetlu Duhovske tajne, kojom je započela misijska djelatnost Crkve, želimo najaviti MISIJSKI DAN, koji slavimo u listopadu. Ta proslava uklapa se u okvir Svete Godine, koja, sa svojim ciljem obnove i pomirenja u Kristu, teži univerzalnosti, a to će se ostvariti samo u onoj mjeri u kojoj čovječanstvo upozna i prizna Krista. Evangelizacija, kao djelatnost koja omogućava da narodi spoznaju Krista i koja teži da ih obnovi i pomiri s Njim i u Njemu, znači proširivanje opsega i stupnja spoznaje i prihvaćanja Njegove Osobe i Njegove Poruke. Znači širenje granica pomirenja u pravdi i ljubavi.

Kako smo to naglasili u svojoj Buli o proglašenju Svete Godine 1975. "Apostolorum Limina" - ti osnovni razlozi Jubileja nose u sebi kao nužnu posljedicu snažniju apostolsku i misijsku djelatnost Crkve:

"Treba dakle da Sveta Godina potakne na plemenite napore za promicanje Evangelizacije koja sasvim sigurno treba da bude stavljena na prvo mjesto svekolike djelatnosti. Doista, Crkva koja je poslana od Boga poganima da bude univerzalni sakrament spasenja jest tokom svog zemaljskog putovanja po samoj naravi misijska. U svome povijesnom kretanju, ona se toliko jače obnavlja koliko postaje spremnijom da prihvati i produbljuje vjerom Evandjelje Isusa Krista i da prenosi svijetu spasonosnu vijest riječju i svjedočenjem".

Ako smo, povodom Svete Godine, izjavili, da "ona mora pokazivati značenje katolicizma kao poziva na život po Evandjelju" i da srcu Crkve mora dati razmjere širokog svijeta", možemo li naći bolju prigodu da na konkretan način ostvarimo takav naum nego što je proslava Misijskog dana koji su njegovi promicatelji nazvali "pravim blagdanom apostolata, velikim danom katolicizma" ? (Usp. Pismo kardinala Van Rossuma, prefekta Svete Kongregacije za širenje vjere, 8. kolovoza 1927.).

MISIJSKO ZNAČENJE OBRAĆENJA I POMIRENJA

Obraćanje - kakvo se traži za krštenje - ne nosi u sebi samo negativan učinak odvajanja i udaljivanja od grijeha nego prvenstveno pozitivan učinak - kao što uostalom potvrđuje sam korijen riječi "obraćanje" - t. j. usmjeravanje, približavanje Bogu i, u ime Božje, bližnjemu. Za pravog kršćanina, slavljenje Boga, ljubav prema Bogu i ostvarivanje Božjeg Kraljevstva na zemlji moraju biti glavni životni cilj u potpunom skladu s osnovnim zahtjevima OČENAŠA.

Dakle, treba pripisati ~~upravo misijskoj djelatnosti Crkve da se~~ "Bog potpuno slavi od časa kada ljudi svjesno i potpuno prihvaćaju otkupiteljsko djelo koje je On ostvario po Kristu. Upravo se po misijskoj djelatnosti ostvaruje Božji plan, kojem se Krist posvetio u duhu poslušnosti na slavu Oca koji ga je poslao, da čitav ljudski rod oblikuje jedinstven Božji narod, sjedini se u jedinstveno Kristovo Tijelo, ugradi se u jedinstveni Hram Duha Svetoga. A sve to, dok stvara bratsku slogu, odgovara unutarnjoj želji svakog čovjeka "(Dekrét "Ad Gentes", 7).

To sveopće bratstvo, ukoliko smo svi članovi iste obitelji s Isusom Kristom kao starijim bratom, i istim Ocem koji je na nebesima, zathjeva obraćenje, otvaranje, približavanje k svoj našoj braći. Takav preokret nas u prvom redu obvezuje da se upoznamo s braćom jer ih moramo voljeti i, k tome, dijeliti s njima sva dobra bilo materijalnog reda bilo ona moralnog i duhovnog reda. Zaista, nije moguće zamisliti jednu obitelj u kojoj izvjesni članovi umiru od gladi dok drugi žive u izobilju; obitelj gdje su jedni izloženi vremenskim nepogodama, a drugi od svega zaštićeni u svojim udobnim stanovima; obitelj u kojoj ima takvih koji nisu nikada čuli ni riječi o Kristu, a drugi imaju na dohvat ruke sva sredstva spasenja koja Crkva posjeduje. Ako mi sačinjavamo jednu jedinstvenu obitelj sa svim ljudima, bratska nas ljubav podjednako obvezuje da živimo u miru s braćom svih rasa, kultura i životnih uvjeta. Doista se na naš račun upisuju brojni grijesi propusta i nepravdi za koje moramo moliti svoje bližnje za oprostjenje. Izmirenje sa svojom braćom nosi sa sobom ispravljanje takvih povreda pravde i ljubavi i, osim toga, predstavljaju najsigurniji znak našeg izmirenja s Bogom: "Ako ljubimo jedan drugoga, Bog stanuje u nama" (1 Iv 4, 7; usp. takodjer Mt 5,25).

NUŽNOST I VAŽNOST OBNOVE U MISIJSKOJ OBLASTI

Takav način zauzimanja za sve ljude, doživljavanje njihovih problema kao svojih vlastitih, duboka svijest o tome da je "svaki čovjek naš brat", ta živa želja da ispravimo sebičnosti svojih zemalja i svoje osobne, jesu bitni elementi na kojima se temelji, u čisto evandjeoskom smislu, pastoral obraćenja i obnove koji sa sobom nužno nosi obnovu cijele Crkve.

Oblikovanje izvorne misijske svijesti mora se osloniti na korjenitu duhovnu obnovu: prije nego Evandjelje propovijedamo moramo po njemu živjeti! Život pojedinog kršćanina i pojedine kršćanske zajednice predstavlja svoje prvo misijsko naviještanje (usp. Dj 2,44; 5,14): ako nismo najprije osobno iskusili da je Krist Spasitelj, teško ćemo osjetiti potrebu da to drugima saopćimo.

Budući da je katolicitet (sveobuhvatnost) - kako je to rekao naš predšasnik Pijo XII u svojoj enciklici "Fidei Donum" - "karakteristična oznaka prave Crkve" (AAS, 49, 1957, str. 237), ta sveobuhvatnost (katolicitet), što će reći univerzalistički misijski duh, mora biti jedan od glavnih elemenata u pastoralu posebnih Crkava, u kojima živi živo i djelujuće biće cijele Crkve, i mora dati sadržaj čitavoj pastoralnoj djelatnosti koju bismo željeli obnoviti. "Ne treba zaboraviti", nastavlja ista enciklika, "da je taj misijski duhovni žar, potaknut u vašim biskupijama, залог obnovljene vjerske životnosti kojom će one planuti (...). Ako se dakle nadnaravni život sastoji u ljubavi i napreduje spremnošću na davanje, možemo s punim pravom ustvrditi da se katolički život bilo koje zemlje mjeri po žrtvama koje ta zemlja dragovoljno na se prima i čini u korist misijske djelatnosti" (isto, str. 243).

To je načelo potvrđeno na Drugom Vatikanskom Saboru:

"Milost obnove može rasti u zajednicama samo onda ako svaka pojedina od njih proširi područje svoje ljubavi sve do krajnjih granica zemlje, te ako pokazuje sličnu brigu za one koji su daleko kao i za svoje vlastite članove" (Dekret "Ad Gentes", 37).

NUŽNOST I HITNOST EVANGELIZACIJE

Naše utjelovljenje u sam Kristov život, započeto krštenjem, poraslo Potvrdom i usavršeno Euharistijom, potpuno nas obvezuje da radimo na božanskom planu spasenja koji je Krist došao ostvariti na zemlji. Da, doista Bog "hoće da svi ljudi budu spašeni i da spoznaju istinu" (1 Tim 2, 4). Ali taj plan, koji je postepeno objavljen i dostiže vrhunac u Kristu "posredniku i punini Objave" (Dogmatska konstitucija "Dei Verbum", 7), ima u sebi dva osobita svojstva. Spasonosni plan ne obuhvaća samo pojedine ljude ili pojedine ljudske skupine nego upravo sve ljude i sve narode. S druge strane "poziv na vjeru i vjernikov odaziv ne ostvaruju se na izdvojen način i s isključenjem bilo kakve uzajamne povezanosti", nego u krilu odredjenog naroda "koji ga spoznaje u istini i vjerno mu služi" (Dogmatska konstitucija "Lumen Gentium", 9; usp. također Dekret "Ad Gentes", 2).

Taj Božji narod, zajednički nosilac vjere i nadnaravnog života, jest Crkva, kojoj je dana Objava ne zato da je čuva pod zemljom nego da je stavi na raspolaganje svim ljudima (usp. Dekret "Ad Gentes", 1, 29, 35; Dekret "Apostolicam actuositatem", 2; Dogmatsku konstituciju "Lumen Gentium", 13). Uzdamo se i nadamo se da će tokom Svete Godine svi vjernici i sve zajednice postati svjesni te sveopće misijske obveze, koja, potječući iz same misijske naravi Katoličke Crkve, predstavlja i bitno svojstvo svih Crkava i zajednica i svakog pojedinog kršćanina.

Imajmo nadalje na umu da Duh Sveti, koji uvijek djeluje savršeno skladno sa spasonosnim Očevim planom i sa bitno misijskom naravi Crkve, ostvaruje istodobno dvostruko gibanje prema istom cilju: s jedne strane, on pokreće nekršćanski narod prema Crkvi, a s druge strane, širi misijski duh u dušama krštenika.

Sabor tvrdi da Krist s neba, posredstvom Duha "neprestano djeluje u svijetu da bi doveo ljude k Crkvi" (Dogmatska Konstitucija "Lumen Gentium", 48). Duh Sveti "ujedinjuje cijelu Crkvu (...) oživljuje crkvene ustanove i ulijevajući u srca vjernika isti onaj misijski duh koji je bio pokrenuo samoga Krista" (Dekret "Ad Gentes", 41).

Djelo evangelizacije nije samo nužno, nego je ono i hitno: i to prije svega zbog božanske ljubavi koja je glavni razlog zbog kojeg se evangelizacija traži, ali i zbog odgovora na ozbiljne duhovne potrebe suvremenog svijeta. "Caritas Christi urget nos" (2 Kor 5, 14); od časa kada je sveti Pavao napisao tu rečenicu, panorama vjere u svijetu pokazuje oznake koje nas zabrinjavaju i žaloste. Razvoj misijskog djelovanja napreduje veoma sporo. Ljudi obično govore, radi isprike, kako Crkva mora nasljedovati Božju strpljivost. Istina: Bog je strpljiv, jer je vječan; Bog zna dobro svoj čas, a mi, u svojoj tjeskobi, ne smijemo od Boga iziskivati da pomakne naprijed svoj čas. Ali zaboravljamo da upravo mi, svojom grešnom sebičnošću, svojom lijenošću i nedostatkom misijske revnosti, prisiljavamo, tako reći, Boga da bude strpljiv i da ide s nama u korak kako mi hoćemo.

Bog je Ljubav i kao takav On živo želi da dodje u dodir s ljudima. Zar nisu upravo iz Kristova Srca potekle ove riječi što plamte kao lava iz vuklana: "Došao sam da bacim oganj na zemlju pa što hoću drugo nego da bude upaljen!" (Lk 12, 49)? Tako je i današnji svijet, koji se po znakovima vremena, okreće prema Crkvi da bi mu ona pritekla u pomoć i dala potpun odgovor na tjeskobna pitanja i na težnje u stalnom porastu, kao Makedonac koji se pojavio pred sv. Pavlom i rekao mu: "Dodji u Makedoniju da nam pomogneš" (DAP 16, 9 -10). Svi mi, kao sinovi Crkve, možemo i moramo odgovoriti kao Apostol Naroda i ponoviti s njim: "Ako, naime, naviještam Evandjelje, to mi ne daje pravo da se hvalim, jer mi je to dužnost na koju sam obvezan, i teško meni kad ne bih propovijedao Evandjelje!" (1 Kor 9, 16).

PAPINSKA MISIJSKA DJELA - DJELOTVORNO SREDSTVO ZA POMOĆ EVANGELIZACIJI

Crkva danas raspolaže jednim providnosnim sredstvom da bi Božji narod mogao potpuno obaviti svoju svetu misijsku dužnost: to su Papinska misijska djela. Kad ona ne bi postojala, trebalo bi ih stvoriti.

Stojeći neposredno na raspolaganju Kristovu Namjesniku a, s njim, i Biskupskom kolegiju, ona sačinjavaju glavno i najdjelotvornije sredstvo za odgoj Božjeg naroda u pravom misijskom duhu, - za promicanje misijskih zvanja (ne treba zaboraviti da jedno od tih Djela, Misijska zajednica, postavilo sebi taj zadatak za glavni razlog svog postojanja); i za neprestano razvijanje ljubavi, pod njenim dvostrukim aspektom, duhovnim i materijalnim, uvijek u znaku sve potpunije sveobuhvatnosti (katoliciteta).

Naša je živa želja - kao što su već izrazili u brojnim prigodama naši časni predšasnici - da se ta djela osnivaju, pojačavaju i rascvjetavaju ne samo u Crkvama starog kršćanskog svijeta nego i u mladim Crkvama, uključujući i one najnovije, da budu jasni znak crkvenog zajedništva i misijske univerzalnosti koja im je svima u naravi.

Ravnateljima i suradnicima tih Djela koji se nalaze po cijelom svijetu rado ponavljamo riječi koje smo im nedavno uputili kad je u Rimu zasjedalo njihovo Vrhovno Vijeće:

"Vama pripada dužnost i čast da podržavate u svojim zemljama tu budnu svijest i da neumorno pobudjujete u svim slojevima javnog mnijenja a naročito po župama i u katoličkim organizacijama taj "sensus Ecclesiae", jer ih on jedini može očuvati od svakog partikularizma i trajno podržavati žar svjesne i vesele velikodušnosti koji će obuhvatiti sve misije i sve više preuzimati na sebe njihovu sudbinu, povjerenu dobroj volji, revnosti i poduzetnom duhu odanih sinova Crkve" (17.V. 1974).

Želja nam je da završimo ovu poruku ponavljajući molitvu koju čitamo u službi Božjoj na blagdan zaštitnika misija, svetog Franje Ksaverskog:

"Učini, Gospodine, da se tvoja Crkva obraduje propovijedanjem Evandjelja svim narodima".

U ime Gospodnje, svima vama koji radite s pravom revnošću za misije i koji se spremate da proslavite uskoro Misijski Dan, želimio duboku nutarnju radost koju svijet ne može dati: radost što ste našli pravi smisao svog života u sudjelovanju s Kristom na ostvarenju božanskog plana sveopćeg spasenja.

U Vatikanu, na blagdan Apostola Petra i Pavla, 29. lipnja 1974, dvanaeste godine našeg pontifikata.

PAVAO PAPA VI.

Poruku nacionalnog direktora Papinskih misijskih djela za misijsku nedjelju donosimo takodjer u ovom broju VJESNIKA. Prilažemo takodjer i misijski plakat, koji nam je dostavila Misijska centrala iz Sarajeva.

D O K U M E N T I S V E T E S T O L I C E

I. APOSTOLSKO PISMO KOJIM SE NAJAVLJUJE OPĆI JUBILEJ SVETE GODINE 1975.

Prema starom običaju Sveta se Godina najavljuje na dan Spasova. Tako je i Pavao VI ove -1974. - godine na blagdan Spasova najavio OPĆI JUBILEJ u Rimu za 1975. g.

Papina Bula pisana je na latinskom jeziku, počinje riječima APOSTOLORUM LIMINA, objavljena je u "L'Osservatore Romano" 24. i 25. svibnja 1974.

"Vjesnik Djakovačke biskupije" u svojem broju 9/1974. donio je u hrvatskom prijevodu I. dio Papine Bule "Apostolorum Limina", a drugi će dio prijevoda biti objavljen u broju 10/1974.

Budući da naši svećenici, odnosno župski uredi dobivaju "Vjesnik Djakovačke biskupije", stoga smatramo da nije potrebno, da mi u Vjesniku Biskupije posebno donosimo hrvatski prijevod Papine Bule "Apostolorum Limina", nego da je dovoljno da naše svećenike podsjetimo na to, da će naći prijevod u "Vjesniku Djakovačke biskupije" br. 9 i 10/1974, pa neka taj prijevod brižljivo pročitaju i povremeno svojim vjernicima saopće u propovijedima i egzortacijama u vezi sa Svetom Godinom.

II. APOSTOLSKO PISMO DATO MOTU PROPRIO

/Odredjuju se neke točke o ovlastima glede misnih stipendija/

P A V A O B I S K U P

U čvrstoj predaji Crkve stoji da vjernici - vodjeni religioznim i crkvenim osjećajem - Euharistijskoj Žrtvi dodaju neku žrtvu samih sebe, kako bi u njoj djelatnije učestvovali, brinući se na taj način sa svoje strane za potrebe Crkve, a najviše za uzdržavanje njezinih službenika. To biva prema smislu Gospodnjih riječi: Dostojan je radnik svoje plaće (Lk 10,7), što ih Apostol Pavao spominje u prvoj Poslanici Timoteju (5, 18) i u prvoj Poslanici Korinćanima (9, 7-14).

A takav običaj kojim se vjernici tjesnije pridružuju Kristu, koji sebe prinosi kao žrtvu, i otud primaju obilnije mnoštvo plodova, nije samo od Crkve odobren nego i promican, jer ga (Crkva) smatra nekim znakom povezivanja krštena čovjeka s Kristom i vjernika sa svećenikom koji svoju službu vrši na dobro istog vjernika. A da bi taj osjećaj uvijek ostao netaknut i da bi bio zaštićen od svakog mogućeg izobličenja, tokom stoljeća nastale su prikladne norme koje idu za tim da se štovanje, što bi ga vjernici željeli Bogu

plemenito iskazivati, stvarno slavi s jednakim poštovanjem i velikodušnošću. No kako, radi posebnih okolnosti vremena i ljudskog društva, katkada moralno nije moguće, da se potpuno izvrše tereti (onera) koji su stečeni i preuzeti -i zato se događa da se to ne izvršava (kako bi trebalo). U takvim slučajevima Crkva je nužno prisiljena na prikladan način revidirati te obveze, a ujedno nastoji da bude sama sebi dosljedna i da sačuva vjernost prema prinosiocima.

Idući osobito za tim da se na neki prikladan način sastave norme po kojima se ravnaju misni stipendiji, ta zbilja važna stvar i koja traži puno razboritosti, odredili smo priopćenjem što ga je oglasilo Državno ili Papinsko Tajništvo dana 29. mjeseca studenoga god. 1971 /AAS, 63, 1971. str. 841/ (1) da međjutim i privremeno sebi pridržavamo svaku odluku glede zatraženih redukcija, kondonacija i komutacija misnih stipendija, suspendirajući od 1. dana mjeseca veljače god. 1972. sve ovlasti bilo kome i na bilo koji način date.

A sada kad je uglavnom postignuta svrha radi koje je bila uvedena ta odredba, smatramo da je došlo vrijeme da se tome pridržaju učini kraj. I da se prikladno uredjenje te stvari postavi na nove temelje te da se svaka-ke spriječe manja ispravna tumačenja, oslanjajući se na ono što se u proteklo doba moglo smatrati zakonitim, čini se da sada treba ukloniti što god je preostalo od prijašnjih ovlasti.

Ipak, da donekle pomognemo potrebama za koje se kadšto moraju brinuti Naša Braća u biskupstvu, i vodeći računa o prokušanom iskustvu koje se može imati po primjeni ovlasti što su im dane Apostolskim Pismom "Pastorale munus" (AAS, 56, 1964, str. 5-12) i "De Episcoporum muneribus" (AAS, 58, 1966, str. 467-472), datim motu proprio; smatrali smo korisnim podijeliti neke ovlasti onima koji s Nama učestvuju u pastirskoj službi u Crkvi.

Stoga, zrelo razmotrivši stvar, motu proprio i po punini Naše Apostolske vlasti, za čitavu Crkvu odredjujemo i odlučujemo što slijedi:

I.- Od prvog dana mjeseca srpnja god. 1974. prestaje spomenuti pridržaj o kojem se radi u priopćenju Državnog Tajništva od dana 29. mjeseca studenoga god. 1971. Od istog dakle dana Svete Kongregacije Rimske Kurije mogu opet preuzeti ono što na njih glede ove stvari spada, no uskladivši vršenje toga s novim pomno odredjenim normama koje su im naložene. I tako će odsad istim Kongregacijama trebati podnositi molbe koje se budu sačinjavale o toj stvari.

II.- Od tog se dana na konačni (terminalan) način što se tiče misnih stipendija opozivaju sve ovlasti koje su prije važile, na koji god su način bile podijeljene ili tražene.

Prestaju dakle postojati kako ovlasti koje smo bilo kojoj fizičkoj ili moralnoj osobi čak izričajem žive riječi dali Mi ili Naši Prethodnici, Rimska Kurija ili koja druga vlast po privilegiju, indultu, dispencaciji ili na bilo koji drugi način, ne izuzimajući ni posebni zakon; tako i ovlasti koje se stječu povezanošću (communicatio), običajem, čak i posebnim, stogodišnjim ili od pamtljivjeka, preskripcijom ili bilo koji drugi razlog.

Nakon ovog opoziva odredjujemo da ubuduće na snazi budu samo ove ovlasti:

- a) ovlasti sada podijeljene Svetim Kongregacijama Rimske Kurije, o kojima se radi u br. I.;
- b) ovlasti što ih sadrži Apostolsko Pismo "Pastorale munus" dano motu proprio i "Indices Facultatum", koji se obično daju mjesnim Ordinarijima i Papinskim Legatima;
- c) nove ovlasti podijeljene Biskupima ovim Apostolskim Pismom datim motu proprio, o kojima je govor niže u br. III.

III.- Onim naime osobama koje se spominju u Apostolskom Pismu "Pastorale munus" danom motu proprio uz iste ondje određene uvjete takodjer od prvoga dana mjeseca srpnja podijeljujemo ove ovlasti:

a) ovlast da dopuste svećenicima, koji u Dijecezi služe binirane ili trinirane Mise, da ih namijene uzevši stipendij koji se ima dati za potrebe koje dijecezanski Biskup odredi; ili da ih namijene na one nakane radi kojih bi se inače morala tražiti kondonacija ili sama redukcija. Ova se ovlast ne proteže na binirane koncelebrirane Mise o kojima se radi u objašnjenju Sv. Kongregacije za bogoštovlje izdanom dne 7. kolovoza god. 1972. br. 3 b (AAS, 64, 1972. str. 561-563), za koje je zabranjeno uzeti stipendij pod ma kojim naslovom;

b) ovlast da razmjerno prema umanjenu prihoda reduciraju obvezu koja veže katedralne ili kolegijalne Kaptole da konventualnu Misu svaki dan namijene za dobrotvore, izuzev ipak svakog mjeseca bar jednu konventualnu Misu;

c) ovlast da radi primjerena razloga obveze Misa premjeste u dane, crkve ili oltare različite od onih koji su određeni u fundacijama.

Ove norme počinju vrijediti od 1. dana slijedećega mjeseca srpnja.

Sve što smo odredili ovim Našim Pismom danim motu proprio, zapovijedamo da to sve bude stalno i pravovaljano, bez obzira na bilo što protivno makar (inače) zasluživalo posebno spominjanje.

Dato u Rimu, kod Svetoga Petra, dana 13. mjeseca lipnja, na svetkovinu presv. Tijela i Krvi Kristove, godine 1974, Našeg Pontifikata jedanaeste.

PAVAO PAPA VI

Bilješke uz Ap. Pismo "Firma in Traditione":

1) 29.XI. 1971. Državno Tajništvo Njegove Svetosti objavilo je da Sv. Otac sebi pridržava odluku o reduciranju, kondonaciji i komutaciji Misa, suspendirajući od 1.II. 1972. o tome sve ovlasti osim onih u "Pastorale munus" br. 11 i 12 (Cfr. "Communicationes", IV, N. 1, 1972. p. 14).

2) U Ap. Pismu "Firma in Traditione", odredba br. III, a) spominje se br. 3 b) Deklaracije sv. Kongregacije bogoštovlja od 7. kolovoza 1972. Citirani br. 3 b) glasi u cijelosti:

"Svećenicima, koji celebriraju u pastoralnu korist vjernika, a drugu Misu koncelebriraju, s nikakvog naslova nije dopušteno uzeti stipendij za koncelebriranu Misu"

3) Pastoralnom svećenstvu u našim biskupijama saopćava se prijevod Apostolskog Pisma "Firma in Traditione" s napomenom, da će se kasnije odrediti eventualne aplikacije toga dokumenta na dušobrižničku praksu.

III.- IZJAVA SVETE KONGREGACIJE ZA NAUK VJERE O UKAZANJIMA "GOSPE SVIH NARODA"

Apostolska Nuncijatura u Beogradu preko Tajništva BK, dopisom od 26. lipnja 1974. dostavila je slijedeće upozorenje Svete Kongregacije za nauk vjere, obzirom na "ukazanja" BDM u Amsterdamu, pod nazivom "Gospe sviju naroda": Nakon svestranog ispitivanja slučaja, nadležna crkvena vlast poziva svećenike i laike da prestanu s promicanjem štovanja "Gospe sviju naroda". Ujedno poziva sve, da svoje štovatelje usmjere "Presvetoj Djevici, Kraljici svijeta" (isp. encikl. "Ad coeli Reginam", AAS, 1954, str. 625-640; hrvatski prijevod u: Vjesnik Djakovačke biskupije, 1955, str. 65-71), kao oblik koji je Crkva odobrila i preporučila.

/ Preuzeto iz VRHBOSNA, Službeni Vjesnik Nadbiskupije Vrhbosanske, br. 4/1974. str. 195-196/.

UZ SVJETSKI MISIJSKI DAN - 20. X. 1974.

P O R U K A

VJERNICIMA ZA SVJETSKI MISIJSKI DAN - 20.X. 1974.

Danas, na svetski misijski dan, Crkva poziva sve svoje sinove i kćeri da učine jedno dobro djelo za misije. Crkvi mnogo prigovaraju da u ovo naše vrijeme nije spremna na djela koja Gospodin od nje traži. Sve što se tiče Crkve, tiče se i nas. Na koga se onda odnosi taj prigovor, ako ne na nas?

Izvanredno je lijepa prilika da se na današnju Misijsku nedjelju zapitamo: ŠTO JE BOG DAROVAO NAMA?

i da odgovorimo na pitanje:

ŠTO ĆEMO MI DAROVATI NJEMU?

Bog nas toliko ljubi da je svakom od nas darovao, i svaki dan daruje, brojne darove.

Pa koji su to darovi?

Imamo oči da gledamo. Imamo uši da čujemo. Imamo jezik da govorimo. Imamo noge da hodamo, ruke da radimo. Imamo divno ljudsko tijelo.

Imamo dušu koja je od neprocjenjive vrijednosti. Imamo razum i slobodnu volju. Imamo vjeru. Imamo tolika materijalna dobra koja su nam povjereni da ih posjedujemo.

Imamo vrijeme i brojne sposobnosti.

Tko bi od nas htio zamijeniti sva ta dobra za deset milijardi dinara? - Sigurno nitko! Mi smo, dakle, milijarderi. Posjedujemo darove koji se ne mogu platiti milijunima dinara.

Nemojmo zaboraviti da nam je te darove Bog povjerio na upravu!

A zašto je On to učinio? Zašto nas ljubi? Mi kao upravitelji tih neprocjenjivih dobara imamo na raspolaganju, od kolijevke do groba, oko 25.000 dana prosječno po osobi. To je vrijeme - dar Božji nama dok smo na zemlji. Mi smo upravitelji, a Bog je vlasnik. Sveti Pavao izrazio je to ovim riječima: "Ne pripadaš sam sebi, jer si visokom cijenom otkupljen. Naime, svaki od nas pripada Bogu s dva razloga: On nas je stvorio i On nas je otkupio".

Jednog dana, kad se tomu budemo najmanje nadali, Bog će reći svakom od nas: "Daj račun kako si upravljao jer više ne možeš biti upravitelj". U zamjenu za svoje darove, Bog će nam dati drugi svoj dar: vječno veselje u raju, pod jednim samo uvjetom, a to je da smo bili dobri upravitelji njegovih darova.

Eto, što nam je darovao i što će nam još darovati naš Nebeski Otac.

A ŠTO ĆEMO MI NJEMU DAROVATI?

Na Svjetski misijski dan, koji kršćani danas slave širom svijeta, traži se od svih, odraslih i mladih, kršćana da ispituju svoje mogućnosti i da aktivnije sudjeluju u životu i potrebama Crkve, osobito Crkve koja širi Evandjelje u nekršćanskim zemljama i narodima. Da li bi, uz molitvu u kojoj ne smijemo nikada posustati, danas mogli pomoći misijama i svojim materijalnim doprinosom.

S pravom se možemo zapitati:

- 1.- ZAŠTO TREBA DOPRINOS ZA MISIJE?
- 2.- KOLIKO TREBA DATI ZA MISIJE?
- 3.- ŠTO ĆE BITI S MOJIM DAROM ZA MISIJE?

1.- ZAŠTO TREBA DOPRINOSITI ZA MISIJE?

Potrebno je da darujemo za misije jer su naši darovi predviđeni planom Božje Providnosti, da se po njima spasi Božji narod.

Potrebno je, nadalje, dati doprinos za misije, da bismo duhovno osigurali sebe i druge.

Konačno, potrebno je doprinositi za misije, jer su velike potrebe u širenju Božjeg Kraljevstva među nekršćanima.

Promotrimo najprije prvi razlog: Za misije treba doprinositi, jer su naši doprinosi predviđeni Božjim planom da se po njima spasi ovaj Božji svijet. Sasvim je razumljivo da ćemo podržavati ono u što vjerujemo. Mi vjerujemo da je Božji plan: spasiti ljude po Crkvi. Vjerujemo u Isusa Krista i prihvaćamo njegov poziv: "Uzmi križ svoj i slijedi me"!

Vjerujemo u najveću zapovijed Gospodinovu, u zakon ljubavi, i ta nas vjera potiče da promičemo Božju slavu šireći Njegovo Kraljevstvo ovdje na zemlji.

Ta misija Crkva naša je misija. Mi smo Crkva. Zato rado dajemo svoj doprinos Crkvi za tu njezinu i našu misiju.

Promotrimo i drugi razlog: Za misije doprinosimo, da bismo duhovno osigurali sebe i druge. Osjećamo živu potrebu za Božjom riječi i za milošću koju nam Crkva daje po Sakramentima. Crkvu moramo uzdržavati da bi mogla živjeti. Mi bismo bez nje bili duhovno promašena bića. Mi smo korisnici Božjih darova. Bog nas je postavio za upravitelje tih darova. Mi mu moramo dati račun o upravljanju. Moramo sudjelovati i suradjivati s Kristom u otkupiteljskom djelu.

Konačno, potrebno je da Bogu dajemo od Njegovih darova i kad misijska djelatnost ne bi ovisila od našeg doprinosa jer je to čin zahvalnosti prema Bogu koji nam velikodušno daje iz dana u dan tolike svoje darove.

Promotrimo i treći razlog: Potrebno je da doprinosimo Crkvi za misije, jer su velike potrebe Crkve za širenje Božjega Kraljevstva među nekršćanima. A misijske potrebe Crkve naše su potrebe, jer je misijska Crkva naša Crkva i mi pripadamo toj istoj misijskoj Crkvi.

Potrebno nam je Krštenje. Potrebna nam je Pričest. Potrebna nam je Ispovijed. Potrebna nam je Božja riječ. Potreban nam je kršćanski odgoj, dobar savjet. Potreban nam je posjet svećenika bolesniku, umirućem roditelju. Na sve te potrebe odgovaramo osnivanjem župe. A za župu potreban nam je teren, potrebna nam je crkva, pa školske dvorane, pa župski ured, samostan, župske dvorane.

Pa je potrebno osoblje: svećenici, časne sestre, učitelji, kvalificirani svjetovnjaci. Za sve nam to treba mnogo novaca, a osobito u siromašnim misijskim područjima, gdje ljudi ništa od svega toga još nemaju. Sve nas to potiče da sebi postavimo drugo pitanje:

2.- KOLIKO TREBA DATI ZA MISIJE?

Vlasnik novca i života nisam ja, nego Bog. On je odredio da se materijalnim dobrima, pa tako i novcem, služim kao dobar upravitelj. Novcem mogu kao kršćanin sudjelovati u tolikim apostolskim djelima Crkve. Svoj novac mogu preko župnika poslati u misije misionaru koji poučava u vjeri roditelje i njihovu djecu prije nego što postanu članovi naše Crkve. Ja sam s tim novcem misionar zajedno s misionarom na misijskom djelu.

Mogao bi netko upitati, da li je Bog ikada rekao svom narodu koliko On želi da narod daje za Njegova djela. On je to doista rekao u Starom Zavjetu kad je tražio 10% od prihoda. Mi smo kršćani primili više darova, nego ljudi u Starom Zavjetu. Primili smo Krista i sve plodove Otkupljenja. Iako u Novom Zavjetu nije propisana desetina, pravi kršćani znaju da se Kraljevstvo Božje na zemlji ne širi sitničast. Svatko od nas najbolje zna koliko ga je Gospodin blagoslovio i obdario u životu. Možemo se upitati da li nam je, prema veličini dara, Bog na prvom mjestu.

Iz pisama naših misionara saznajemo da ljudi s kojima oni rade u misijama nemaju kruha. U Zairu, na primjer, kilogram kruha teško je dobiti, a ljudi ga ne kupuju jer stoji 1500 Starih Dinara. U Zambiji vjernici grade crkvu s našim misionarom hraneći se suhim kukuruzom.

Možda ima među nama tko ne može dati kilogram kruha i litru mlijeka za siromašne vjernike koji grade svoje crkve i bolnice, škole i sale za vjeronauk, ali je sigurno da većina od nas može darovati barem toliko.

Pogledajmo naše katolike koji trpe od glada i naše misionare koji su im se pridružili pa svrnimo pogled na Krista koji im je postao u svemu jednak i Njega pitajmo: "Koliki bi trebao biti moj doprinos za misije"?

Ostaje nam još jedno pitanje:

3.- ŠTO ĆE BITI S MOJIM DOPRINOSOM ZA MISIJE?

Braćo i sestre! S pravom se pitamo da li će naš doprinos za najpotrebnije potrebe misijske Crkve stvarno dobiti najpotrebniji.

Teška je obveza svih onih koji skupljaju doprinose za misije, da ih pošalju onima kojima smo ih namijenili. Zato ne ćemo davati bilo kome svoj doprinos za misije, nego ćemo ga dati odgovornoj osobi u koju imamo povjerenje.

Odgovorna je osoba vaš župnik. Odgovoran je vaš biskupijski misijski direktor

kojega je Biskup za tu službu odabrao. Odgovoran je i nacionalni direktor Papinskih misijskih djela. I sam Sveti Otac Papa brine se, posredstvom Svete Kongregacije za Evangelizaciju Naroda, da vaš doprinos za misije pomogne onima kojima je doista najpotrebnija pomoć.

Mi u te ljude imamo povjerenje. Zato ćemo danas dati svoj doprinos za misije s čvrstim uvjerenjem da smo učinili d o b r o d j e l o na koje nas Bog veže kao dobre upravitelje svojih darova.

Dr ZVONIMIR BAOTIĆ, nacionalni
direktor Papinskih misijskih djela.

OKRUZNICE BISKUPSKOGA ORDINARIJATA U MOSTARU

Broj: 901/74.

SVEĆENICIMA UZ SVJETSKI MISIJSKI DAN.

U svojoj poruci za Svjetski misijski dan Sv. Otac Pavao VI navodeći riječi iz pisma kard. Van Rossuma od 8. kolovoza 1927 želi da proslava misijskog dana bude "pravi blagdan apostolata i veliki dan katolicizma".

Na proslavu Svjetskog misijskog dana treba se na vrijeme i dobro pripremiti. Da bi naši svećenici, koji rade u duhovnoj ^apslavi dijeceze, mogli što bolje pripremiti se i proslaviti Svjetski misijski dan, u ovom broju Sl. Vjesnika ~~objav~~ ^{objav}ljujemo A) PORUKU Sv. Oca Pavla VI, koju je on upravio Crkvi još na Petrovdan ove godine; i B) PORUKU nacionalnog direktora Papinskih misijskih djela Dr. Zvonimira Baotića.

Živo preporučujemo da se župnici ne ograniče samo na predzadnju nedjelju mjeseca listopada - ove godine 20.X. - kad će sa svojim župljanima proslaviti Svjetski misijski dan, nego neka čitav mjesec listopada iskoriste za širenje u svojoj župi misijske svijesti i odgovornosti i promicanju Papinskih misijskih djela među vjernicima. Kao bližu pripravu na proslavu Misijskog dana u župi, u nedjelju dne 13. listopada župnici mogu vrlo dobro iskoristiti ovogodišnju poruku Sv. Oca kao podlogu za svoju propovijed, te barem u glavnijim izvatcima vjernicima saopćiti Poruku Sv. Oca. Taj dan, t.j. u nedjelju dne 13. listopada najaviti vjernicima, da se slijedeće nedjelje slavi po svemu katoličkom svijetu Svjetski misijski dan, te ih pozvati da u što većem broju dodju u crkvu na Misijski dan, i ujedno im najaviti, da će se te nedjelje skupljati u crkvi za misije.

Uz ovaj broj Sl. Vj. prilažemo župnicima MISIJSKI PLAKAT, koji neka župnici na vrijeme izlože na vidnom mjestu vjernicima, koji će ih potaći da i oni aktivno sudjeluju u proslavi Misijske nedjelje u župi.

Preporučujemo takodjer župnicima, da još jednom pročitaju OKRUŽNICU Bisk. Ordinarijata br. 921/73 od 10. listopada 1973 (usp. Sl. Vjesnik III/1973, str. 74) o "proslavi Svjetskog misijskog dana", te neka i ove godine postupe prema uputama koje su tamo dane.

Mjesto homilije u sv. Misi na Misijski dan neka se u svim Misama koje se slave s narodom pročita vjernicima PORUKA nacionalnog direktora Papinskih misijskih djela.

Mostar, dne 25. rujna 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 902/74.

JESENSKI KORONSKI SASTANAK

Započeti koronski sastanak prema uputama, koje je Ordinarijat dao u okružnici br. 476/73 od 2. travnja 1973 (usp. Sl. Vj. br. I/1973., str. 20).

A/ TEME ZA RASPRAVLJANJE

1/ Silvija, kći dobrih kršćanskih roditelja, po završetku srednje medicinske škole, počela je raditi u Medicinskom centru u većem gradu. Već prvih dana opazila je da vlada liberalizam u odnosu medju mladima. Prigodom jednog razgovora sa svojim ispovjednikom i duhovnim vodjom Silvija je mnogo raspravljala o tome, kako se u toj sredini sačuvati i ostati na visini kršćanskog života. Sve ono, što je svećenik predlagao, smatrala je nedovoljnim, i tražila je da smije položiti zavjet potpune čistoće i da smije staviti prsten na ruku i izjaviti, da je ona zaručena. Svećenik ju je odgovarao od toga, ali na koncu na njezino uporno traženje dopustio joj je, što je ona tražila. Ona je položila pred njim zavjet potpune čistoće i potom je stavila prsten na ruku i javno govorila, da ona ima zaručnika.

Na odjelu gdje je radila, ležao je mladić Fabijan, koji je svojim lijepim vladanjem impresionirao Silviju i ona je poželjela, da bi s njime sklopila brak. Prema njemu pokazivala je posebnu pažnju i jednom zgodom otkrila mu je otvoreno svoje pravo stanje i objasnila zašto nosi prsten. O zavjetu nije ništa spominjala. Medju njima razvilo se poznanstvo i medjusobno su si obećali ženidbu.

Prigodom zaručka Silvija je otkrila župniku Siriciju, da je pred više godina pred jednim svećenikom položila privatni zavjet potpune čistoće. Izložila mu je sve okolnosti, u kojima je to učinila. Župnik Siricije misleći da se ne radi o zavjetu koji bi bio zapreka sklapanju ženidbe, on je stranke zaručio i nakon isteka oglasa vjenčao. Poslije vjenčanja Silvija se susrela sa svojim bivšim ispovjednikom i saopćila mu da se je vjenčala s Fabijanom. Svećenik ju je upozorio, da se nije mogla vjenčati u crkvi prije nego što je dobila oprost od Biskupa radi položenog zavjeta potpune čistoće. Silvija mu je na to odgovorila, da ona na to nije mislila, kad je polagala zavjet pred njim. Nastala je rasprava između župnika Siricija i bivšeg Silvijina ispovjednika i duhovnog vodje. Župnik Siricije je tvrdio, da je o postupio po načelu probabilizma, i tako ih pripustio vjenčanju.

P i t a s e:

1/ Zavjet potpune čistoće^{kao} ženidbena zabrana.

2/ Kako "in dubio" doći do "conscientia certa" /systemata moralia. Probabilizam. U kojim slučajevima može se primijeniti načelo probabilizma/?

3/ Što reći na postupak Silvije, njezinog duhovnika i župnika Siricija?

2/ TEMA IZ PASTORALA

Prednost i opasnost zajedničkih ispovijedi vjernika po župama /pred Božić, u korizmi, o proslavi patrona i u sličnim zgodama.../. Što učiniti da se izbjegnu eventualne opasnosti i kako najbolje organizirati zajedničke ispovijedi, da donesu što više duhovnog ploda?

3/ IZ KONCILSKIH DOKUMENATA

Poglavlje III. Dekreta "Presbyterorum Ordinis" kao temelj obnovi svećeničkog života u okviru Svete Godine.

/Referenta neka unaprijed odredi O. Dekan, a taj svećenik nije onda dužan pismeno obradivati rješenja kazusa, ali mora biti spreman sudjelovati u rješavanju postavljenih kazusa/.

Mostar, dne 25. rujna 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 903/74.

NEZAKONITA KRIZMA U GRUDAMA

U Grudama nije bilo krizme kroz 9 godina. Grudjani su 1968 otkazali Biskupu poslušnost i odbili župnika, koga im je Biskup poslao samo stoga, jer je to bio dijecezanski svećenik. Bez jurisdikcije i kanonske misije upravu župe Grude preuzeo je Fra Bernard Marić. Neovlašteno ispovijedajući, Misu govoreći, propovijedajući Marić je upao u razne cenzure i postao iregularan. Dok on tamo nezakonito boravi, naravno Biskup nije mogao tamo doći i krizmu održati, jer bi to značilo u očima vjernika legalizirati to nezakonito stanje. Marić je nato pozvao dalmatinskog franjevca Fra Rafaela-Jakova Romića, koji je u nedjelju 28. srpnja 1974. održao krizmu u Grudama. Krizma je bila ne samo graviter illicita i sakrilegna nego takodjer i nevaljana. To kaže Kodeks, koji u kanonu 782 § 4 izričito kaže, da svećenik i s papinskim indultom valjano krizmava samo one vjernike, za koje je dobio indult. Iz toga slijedi, da bi nevaljano krizmavao druge osobe. Ako dakle nevaljano krizmava i svećenik, koji ima papinski indult, kad prekorači granice indulta, a fortiori to vrijedi za svećenika, koji uopće nema papinskog indulta a ipak krizmava. Romić nije imao indulta, i nije ga mogao ni imati, dok u biskupiji borave dva Biskupa, koji nisu zapriječeni krizmavati. Dakle krizma od njega podijeljena bila je nevaljana. Tu krizmu trebalo bi ponoviti i to po Biskupu. Tako izričito uči Papa Klement VI, koji je Katolikosu Armenije 29. rujna 1351. postavio pitanje: Si credis, quod chrismati per quoscunque sacerdotes, qui non sunt episcopi neque a Romano Pontifice super hoc commissionem seu concessionem aliquam receperunt, iterum per episcopum vel episcopos sint chrismandi /Denzinger-Schoenmetzer, Enchiridion Symbolorum Definitionum et Declarationum de rebus fidei et morum, editio XXXIII, 1965, n. 1071./.

Mostar, dne 25. rujna 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 904/74.

JURISDIKCIONALNI I TRIENALNI ISPITI

Održat će se ove godine u mjesecu studenom prema rasporedu koji objavljujemo u prilogu ovog broja Službenog Vjesnika Biskupije.

Mostar, dne 25. rujna 1974.

+ P e t a r, biskup

O B A V I J E S T I - DIJECEZANSKA KRONIKA

1.- ODGOVOR DRŽAVNOG TAJNIŠTVA NA BRZOJAVNU ČESTITKU ORDINARIJA

Na brzojavnu čestitku, koju je Dijecezanski Ordinarij poslao Sv. Ocu Pavlu VI prigodom njegove godišnjice izbora i krunidbe za Papu, državni Tajnik u ime Sv. Oca zahvalio je pismeno slijedećim riječima:

"SECRETARIA STATUS

Ex Aedibus Vaticanis, die 9 Iulii 1974.

Reverendissime Domine,

Singulare gaudium et solacium attulit Beatissimo Patri egregiorum sensuum ac votorum declaratio, quam Ipsi fecisti in anniversario suscepti Pontificatus die.

Sanctitas Sua plurimas ex animo gratias habet et tibi et universis illis, qui eiusdem spectatae pietatis humanitatisque erga Christi Vicarium participes se esse voluerunt; magni nimirum aestimat ipsum fidei et caritatis affectum, unde huiusmodi filiorum obsequium est profectum.

Deum itaque, bonorum omnium remuneratorem, Ipse flagitat, ut pro hoc grato amoris testimonio reddat tibi et eis copiam donorum caelestium, quae certius impetret Apostolica Benedictio amantissime retributa.

Haec dum tecum communico, qua par est observantia me profiteor

Tibi addictissimum

J. Card. Villot

Reverendissimo D.no

Domino PETRO ČULE

Episcopo Mandetriensi-Dumnensi

2.- REDJENJE DIJECEZANSKIH KLERIKA-DJAKONA U POLOGU k/MOSTARA

Dijecezanski Ordinarij na blagdan Prvaka Apostola Sv. Petra i Pavla u župi POLOG k/Mostara, dne 29. lipnja 1974. sveti red SVEĆENIŠTVA sedmorici dijecezanskih klerika-djakona:

1) BENDER DJURI, iz župe Hutovo, u trebinjskoj biskupiji, 2) IVICI KOMADINA, iz župe Mostar, 3) LJUBI MAJIĆ iz župe Drinovci, 4) OBRADOVIĆ BOŠKU, iz župe Donje Hrasno, stalno nastanjen u Jakšiću kod Slavonske Požege, 5) MATI PULJIĆ-VIDIĆ, iz župe STJEPAN KRST, 6) STANKU PULJIĆU, iz župe Rotimlja, 7) IVANU ZOVKO, iz župe Polog k/Mostara, stalno nastanjen u Risovcu kod Doljana.

Aktualni župnik u Pologu vlč. Don Vinko Brkić sa svojim kapelanom i školskom mladeži priredio je na početku sv. Mise, pod kojom je Mjesni Ordinarij podijelio sveti red Svećeništva vrlo uspješnu kratku akademiju od prigodnih recitacija i pjesama i pozdravnog govora mladića, čiji je govor djelomično objavljen u GK br. 15/1974 od 21. srpnja 1974. Redjenju je prisustvovao pomoćni Biskup-Koadjutor, više dijecezanskih svećenika, veliki broj svijeta iz same župe Polog, te rodbina redjenika, veći broj Časnih Sestara. Mjesni je župnik priredio uz pomoć vjernika župe i Časnih Sestara zajednički ručak za Biskupe, svećenike, redjenike i njihovu užu rodbinu. Uz pozdrav redjenicima, Biskupu reditelju prisutni su čestitali našim Biskupima i njihov imendan.

Osim gore spomenutih, dvojica dijecezanskih klerika redjeni su u Rimu dne 24. ožujka 1974, a deseti djakon KREŠIMIR LAUC primio je svećeničko redjenje dne 29. lipnja 1974. u Njemačkoj po rukama biskupa iz Eichstaett-a, jer je u tom mjestu završio svoje teološke studije.

Mladomisnici su slavili svoje primicije:

- 1) 7. srpnja 1974. u POŽEGI vlč. Don ŽELIMIR PULJIĆ, 2) 14. srpnja u JAKŠIĆU vlč. Don BOŠKO OBRADOVIĆ i u Glavatičevu vlč. Don PETAR VRANKIĆ,
- 3) 21. srpnja u Hutovu vlč. Don DJURO BRNDER i u Risovcu, župe Doljani, vrhbosanske nadbiskupije vlč. Don IVAN ZOVKO, 4) dne 28. srpnja u Cimu, župe Mostar vlč. Don IVICA KOMADINA, 5) 3. kolovoza 1974. u Vašarovićima, župe Veljaci vlč. Don KREŠIMIR LAUC, 6) 4. kolovoza 1974. na Šćepan Krstu vlč. Don MATO PULJIĆ-VIDIĆ, 7) 11. kolovoza 1974. u Drinovcima vlč. Don LJUBO MAJIĆ, 8) u Rotimlji dne 22. kolovoza 1974. vlč. Don STANKO PULJIĆ.

Na proslama mlade mise u Cimu i na Stjepan Krstu sudjelovao je Mjesni Ordinarij, a pomoćni biskup-Koadjutor na mladim misama u Hutovu, u Vašarovićima.

U proslavama mladih misa posvuda sudjelovao je veliki broj vjernika, negdje i nekatolika kao na pr. u Glavatičevu, Stjepan Krstu, Rotimlji.

Mladomisnicima čestitamo, i od Gospodina molimo obilni Božji blagoslov u njihovom budućem svećeničkom životu i radu, i konačnu ustrajnost u svećeničkoj službi među našim hercegovačkim pukom.

Ovdje donosimo iz Sl. Vjesnika Zagrebačke nadbiskupije, br. VI/1974. str. 168

OTVORENI TELEGRAM MLADOMISNICIMA

Pozdravljamo Vas mi 50, 60, 70, 80-godišnjaci župnici. Misijska zapovijed "Idite po svemu svijetu" neka učini crvenima vaša lica i vaša srca radosnima. Očekujemo vas! Ne morate biti nikakvi umjetnici u govorništvu, nikakvi diplomirani psiholozi, a niti menadžeri za verbovanje. Dosta je da budete vjerni i osvjedočeni svjedoci Uskrsloga. Bog ne treba naše pameti. Njemu ona nipošto nije potrebna. On treba našu vjernost i poslušnost. To je još uvijek najsigurnije nasljedovanje Krista. Tada tek dolazi socijalni angažman. Rado se zadržavajte pred svetohraništem i u ispovijedao nici. Tada ne ćemo strahovati za vaš razvitak i uspjeh. Tako ćete ostati mladi i kad budete imali 50, 60, 70 i 80 godina. Mi vas rado prihvaćamo i pružamo vam bratsku ruku!

Kirchenblatt fuer Tirol.

3.- NAŠI JUBILARCI

Ove godine navršavaju 40-godina svećeništva: Don MATO NUIĆ, župnik u Potocima k/Mostara i Don CVITAN RADIŠIĆ, župnik u Rašeljkama.

25-godišnjicu svećeništva ove godine navršavaju:

- 1) Don ALEKSANDAR BORAS, u duhovnoj pastvi u Toronto, Kanada;
- 2) Don MATE ŠIMOVIĆ, župnik u Gabeli, i 3) Don IVAN KORDIĆ, župnik u Rotimlji.

Ova dvojica posljednja skromno su proslavili svoj srebrni svećenički jubilej okruženi subraćom svećenicima dne 21. rujna 1974. godine u župi Gabela uz koncelebriranu sv. Misu. Sv. Misi prisustvovao je i Dijecezanski Ordinarij.

Našim jubilarcima iskreno čestitamo!

4.- IMENOVANJA I PREMJEŠTAJI

- a) Dr. Ratko Perić, riješen je dužnosti upravitelja župe Trebinje i stavljen na raspolaganje Vrhbosanskom Nadbiskupu za potrebe centralnog bogoslovskeg sjemeništa u Sarajevu;
- b) Don Krešimir Pandžić, premješten je iz župe TREBIMLJA i imenovan upraviteljem župe TREBINJE;
- c) Don Jakov Renić razriješen je dužnosti kapelana u Donjem Hrasnu i imenovan upraviteljem župe TREBIMLJA;
- d) Imenovanja svršenih mladomisnika za duhovne pomoćnike:
1/ Don Krešimir Lauc - Donje Hrasno, 2/ Don Ivica Puljić, - Dračevo,
3/ Don Drago Bevanda -Stolac, 4/ Don Ivan Vukšić -Vir k/Posušja,
5/ Don Ante Ivančić - Gradina, 6/ Don Šimun Pavlović - Studenci k/Ljubuškog,
7/ Don Stipe Ivančić - Ledinac.
- e) Don Jozo Ančić, razriješen je dužnosti kapelana u Dračevu i povjerena mu dužnost pripremanja osnivanja nove župe u Čeljevu;
- f) Don Damjan Raguž stavljen je na raspolaganje Splitsko-makarskom Nadbiskupu za potrebe nadbiskupskog sjemeništa u Splitu.

IMENOVANJA I PREMJEŠTAJI OO. FRANJEVACA

Na prijedlog Provincijalata Herc. Franjevaca br. 239/74 od 11. lipnja i 370/74 od 21. lipnja t. g. Biskupski Ordinarijat u Mostaru podijelio je "canonicam institutionem":

A) Za službu upravitelja župe:

Mostar: - O. Fra Marinko dr. Leka,	Drinovci - Fra Vitomir Musa,
Čapljina - Fra Stanko Vasilj,	Kongora - Fra Martin Planinić,
Čerin - Fra Stanko Banožić,	Medjugorje -Fra Luka Sušac,
Gorica - Fra Dobroslav Begić,	Ružići - Fra Drago Škrobo,
Gradnići - Fra David Zubac,	Tihaljina - Fra Nedjeljko
Klobuk - Fra Zrinko Čuvalo,	Martinović,
Konjic - Fra Dobroslav Stojić	Veljaci - Fra Bogomir
	Zlopaša.

B) Za službu duhovnog pomoćnika:

MOSTAR: Fra Ivon dr Bagarić, Fra Oton Bilić, Fra Mladen Herceg, Fra Mićo Pinjuh, Fra Andrija Babić;

HUMAC: Fra Vinko Dragičević, Fra Milan Lončar, Fra Berislav Kutle, Fra Ljudevit Lasta,

ŠIROKI BRIJEG: Fra Zdenko Galić, Fra Ivan Matijašević, Fra Drago Čolak,

DUVNO: Fra Ante Ivanković, Fra Ivan Šimunović,

BLAGAJ: Fra Andjeo Herceg, BUKOVICA: Fra Vendelin Mandić, ČERIN: Fra Jozo Zovko, ČITLUK: Fra Tihomir Kutle, DRINOVCI: Fra Ivan Boras, Fra Zdenko Karačić, ČAPLJINA: Fra Slavko Luburić, Fra Ante Penava, MEDJUGORJE ,Fra Jozo Jolić, KOČERIN, Fra Blago Karačić, GORICA , Fra Ljubo Leko, POSUŠJE: Fra Leo Radišić, Fra Vlado Lončar, Fra Veselko Sesar, KLOBUK: Fra Jakov Lovrić, KONJIC, Fra Didak Ćorić, Fra Bono Krndelj, Fra Filip Sučić, Fra Celestin Marić, SEONICA , Fra Jure Brkić, TIHALJINA, Fra Mladen Luburić, VITINA , Fra Petar Ljubičić.

& § + + + § &
§ & §
§
+

IMENOVANJA DEKANA

1/ O. Fra LUKA SUŠAC, župnik u Medjugorju imenovan je Dekanom Bročanskog Dekanata;

2/ O. Fra HADRIJAN SIVRIĆ, župnik Humca, imenovan je Dekanom Nahijskog Dekanata;

3/ O. Fra RADE DRAGIČEVIĆ, imenovan je Dekanom duvanjskog Dekanata.

5.- PROMJENA TITULARA ŽUPE KLEPCI-DRAČEVO

"BISKUPSKI ORDINARIJAT MOSTAR

Broj: 771/74.

ODLUKA O PROMJENI TITULARA ŽUPE KLEPCI-DRAČEVO

Na molbu vjernika župe Klepci-Dračevo, podnesenu preko njihova župnika 23. travnja 1974., a na temelju ovlasti, koje mi je podijelio II. Vatikanski Sabor i Sveta Kongregacija za Evangelizaciju Naroda ovim odlučujem, da ubuduće župa Klepci-Dračevo u trebinjsko-mrkanjskoj biskupiji slavi kao titulara župe UZNESENJE MARIJINO NA NEBO /VELIKU GOSPU/, mjesto dosadašnjeg titulara IMENA MARIJINA.

Ovu ODLUKU treba saopćiti vjernicima s oltara u prvu nedjelju po primitku.

Neka bude na slavu Presv. Trojstva, na čast Presv. Bogorodice Bl. Dj. Marije na Nebo Uznesene, i na duhovno dobro vjernika župe Klepci-Dračevo.

Dano u Mostaru, dne 9. kolovoza 1974. godine.

+ P e t a r, biskup"

6.- ZAVJETOVANJE U SAMOSTANU ŠKOLSKIH SESTARA U BIJELOM POLJU

U nedjelju, dne 11. kolovoza t. g. pomoćni biskup-Koadjutor Mons. PAVAO ŽANIĆ pod koncelebriranom sv. Misom obavio je obred vječnih zavjeta 11 sestara iz Kongregacije Školskih Sestara III Reda Sv. Franje. Drugi dan, 12. kolovoza bilo je polaganje privremenih zavjeta.

Čestitamo Sestrama koje su položila vječne zavjete i želimo od Gospodina ustrajnost u duhovnom zvanju do konca života.

7.- OSNOVANA BOSANKO-HERCEGOVAČKA PROVINCIJA SESTARA MILOSRDNICA SV. VINKA SA SJEDIŠTEM U SARAJEVU

Vrhovna Uprava Družbe SS. Milosrdnica sv. Vinka Paulskoga iz Zagreba svojim dopisom br. 385/3 - 1974 od 24. kolovoza 1974. obavijestila je Biskupski Ordinarijat u Mostaru, da je dne 22. kolovoza 1974. "otvorena nova provincija naše Družbe na teritoriju Bosne i Hercegovine kao Bosansko hercegovačka provincija Sv. Vinka Paulskoga sa sjedištem u Sarajevu.

Istoga dana je dužnost provincijalne glavarice preuzela č. s. AGNES MOMČINOVIĆ..."

Radujemo se ostvarenju davne želje Sestara Milosrdnica i želimo im Božji blagoslov u njihovom požrtvornom radu u našoj crkvenoj provinciji!

8.- SLUŽAVKE MALOG ISUSA I DALJE SLAVE SV. RAFAELA NA 24.X.

Prema Reskriptu S.Congregationis pro cultu divino Prot.N. 1518/74 od 17.V. 1974, a na molbu Vrhovne Uprave Družbe Sestara "Služavki Malog Isusa" od 6.V. 1974., redovnička zajednica Sestara "Služavki Malog Isusa" i dalje će slaviti sv. RAFAELA, Arkandjela, na 24. listopada svake godine, kao svojeg zaštitnika i na dan, kad je Družba osnovana.

Na znanje onim župama, u kojima djeluju Sestre "Služavke Malog Isusa".

9.- PUČKE MISIJE

Održane se u okviru proslava Svete Godine u župama:

KLEPCI-DRAČEVO u vremenu od 8. do 15. kolovoza. Vodja pučkih misija bio je pomoćni biskup Koadjutor Mons. Žanić, a sudjelovali su O. SREČKO CETINIĆ, D.I. rektor Biskupskog sjemeništa u Dubrovniku, te Dr RATKO PERIĆ, župnik iz Trebinja.

Misije su održane povodom 100-godišnjice osnutka župe. Završna svečanost održana je na sam blagdan UZNESENJA MARIJINA NA NEBO. Večernju sv. Misu služio je Dijecezanski Ordinarij uz prigodnu propovijed, a poslije Mise župa je obavila posvetu Bl. Gospi i O. Koadjutor završio je svete misije u župi. Premda su misije počele u tjednu, odaziv je bio vrlo dobar, jer su misije bile dobro organizirane. Svaka obitelj u župi dobila je raspored misijskih predavanja i nagovora za pojedine staleže. Misionari su držali misijske nagovore i po filijalnim selima župe.

DONJI GRADAC . Misije su vodili O. Isusovci. Misije su održane kao devetodnevna priprava na blagdan VELIKE GOSPE, koji se svečano slavi u ovoj župi.

10. DUHOVNE VJEŽBE za dijecezanske svećenike održane su u župi Gradina od 16. do 19. rujna o. g. Vodja duhovnih vježbi bio je O. Koadjutor. Upozoravamo one svećenike, koji nisu mogli do sad obaviti svoje godišnje duhovne vježbe, mogu to učiniti kod OO. Isusovaca u OPATIJI. U listopadu, studenom i prosincu držat će se po dva ili tri turnusa duhovnih vježbi, već prema potrebi, svaki tečaj počinje u ponedjeljak navečer u 19,30 h, a završava u petak ujutro, a po potrebi i u četvrtak navečer. Svaki sudionik imaju svoju sobu. Zbog ograničenog broja soba, potrebno je da se unaprijed prijavi na adresu: Oci Isusovci, 51410 OPATIJA, Rakovčeva br. 13.

11. RADOVI NA OBNOVI BOGOSLOVSKOG SJEMENIŠTA U SARAJEVU

Vrhbosna, Službeni Vjesnik vrhbosanske nadbiskupije u br. 4/1974 opširno izvješćuje o radovima na obnovi centralnog bogoslovskeg sjemeništa u Sarajevu.

Na obnovi sudjelovali su i dijecezanski bogoslovi naših biskupija, koji studiraju u tom sjemeništu.

Prof. kanonskog prava Dr A. Brajko radio je puna dva mjeseca s bogoslovima na obnovi sjemeništa. Radovi na obnovi bogoslovskeg trakta uglavnom su završeni, a točan datum početka nove akademske školske godine javit će se naknadno.

12. POMOĆNI BISKUP - KOADJUTOR ODRŽAO SV. KRIZMU U DVIJE ŽUPE

VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Na poziv i molbu Vrhbosanskog Nadbiskupa naš Koadjutor Mons. Žanić održao je 1. rujna 1974. sv. krizmu u župi ČEMERNO kod Sarajeva i 14. rujna u župi JELAŠKE.

13. DON BOŠKO OBRADOVIĆ DOBIO DOZVOLU DA MOŽE POĆI KAO MISIONAR
U AFRIKU

Ovogodišnji mladomisnik Don BOŠKO OBRADOVIĆ iz župe Donje Hrasno, stalno nastanjen u Jakšiću kod Požege, već je kao bogoslov usmeno molio Biskupa, da može nakon završenih teoloških studija poći u misije u Afriku. Ove godine početkom rujna obnovio je svoju molbu i pismeno zamolio dopuštenje da može poći u TORINO kod Bijelih Otaca, kako bi se tamo mogao spremati za misije u Afriku.

Dijecezanski Ordinarij reskriptom od 7. rujna 1974. N. 866/74 udovoljio je molbi, te dao mu dozvolu da može poći Bijelim Ocima, gdje će se pripremiti za misije. Ujedno mu je saopćio, da on i dalje ostao član Prezbitarija dijeceze Mostar-Duvno i Trebinje-Mrkanj, na koju je vezan inkardinacijom.

Čestitamo i neka ga Božji blagoslov prati u pripravi na misijsku djelatnost!

14. -REGENS CANISIANUMA, INNSBRUCK U POSJETI KOD BISKUPA

Dne 4. srpnja 1974. posjetio je Mjesnog Ordinarija R.P. ROBERT MIRIBUNG, regens Canisianuma, Innsbruck, gdje je nekoć naš Ordinarij završio svoje teološke studije. U pratnji Regensa nalazili su se dvojica studenata iz Zavoda "Canisianuma".

15.- DIJECEZANSKI ORDINARIJ u nedjelju dne 15. rujna pohodio je sela GNJILIŠTA i ČELJEVO u župi Klepci-Dračevo, služio sv. Misu i održao prigodnu propovijed, te poslije sv. Mise razgovarao s vjernicima o osnivanju samostalne župe za njihova sela. Brigu oko izvodjenja pripravnih radova za osnivanje nove župe povjerio je Ordinarij vlč. Don JOZI ANČIĆU, dosadašnjem kapelanu u župi Klepci-Dračevo.

Z a m o l j e n i, p r e p o r u č u j e m o

A/ DŽEPNI KALENDAR BLAGOVESTI, ukusno opremljen, ekumenski usmjeren, donosi podatke za sve vjere u državi, cijena pojedinačno 3,00 ND, a kod većih narudžbi, dobiva se popust od 10%. Količina ograničena, naručite na vrijeme. Naručuje se: Nadb. Ordinarijat Beograd, Sv. Markovića 20.

B/ Carlo Carretto, BOG KOJI DOLAZI, knjiga je izvrstan prilog duhovnom obogaćenju svećenik, bogoslova, sjemeništara i vjernika. Naručuje se: Uredništvo "Radosne Vijesti", 71001 SARAJEVO, pp. 155 Cijena: za pretplatnike knjiga "Vrelo života" - 20,00 ND, a za ostale 25,00, a kod veće narudžbe od 10 komada i više, dobiva se popust od 10%

C/ Vijeće Viših Redovničkih Poglavora, Tajništvo, Zagreb, Pavla Miškina br. 31 izdalo je knjigu CRKVA REDOVNICIMA, zbirka svih crkvenih dokumenata o redovnicima od Koncila do polovice ove godine. Knjiga ima preko 330 stranica, cijena samo 50,00 ND.

D/ Sv. Petar Alkantarski: RASPRAVA O MOLITVI I RAZMATRANJU, izdala Vicepostulatura, Vrbanićeva 35, 41000 ZAGREB, Cijena samo 20,00 ND.

E/ Prof. Jože Krošl, UVOD V PASTORALNO SOCIOLOGIJU, knjiga je pisana na slovenskom jeziku, ali lako razumljiva i vrlo korisna mladjem kleru za upoznavanje problematike pastoralne sociologije i sociologije uopće. Izdala: MOHORJEVA DRUŽBA u CELJU. U knjizi se nalazi iscrpan popis literature, te stvarno i imenično kazalo pomaže, da se knjiga lako koristi i s velikom korišću čita.

% & \$ + \$ & %

Odgovorni urednik: Dr PETAR CULE, biskup MOSTAR, Sekretar JNA i O

MARIJANSKE LISTOPADSKE POBOŽNOSTI

Iz izvještaja koji župnici daju prigodom kanonske vizitacije u župama vidi se, da u većini naših župa održava se listopadska pobožnost sv. KRUNICE.

Preporučujemo župnicima, da tu praksu zadrže i da je dobro iskoriste u Svetoj Godini.

Da bi župnicima pomogli organizirati listopadsku pobožnost i uskladi-
ti je s novim liturgijskim propisima, ovdje donosimo prema uputama Vjesnika
Banjalučke biskupije dvije mogućnosti:

I. LISTOPADSKA POBOŽNOST SA SVETOM MISOM:

1. Prije sv. Mise izmoliti s vjernicima Krunicu, pred oltarom ili Gospinim kipom. Krunica se može moliti na razne načine.
2. Nakon Krunice početi sa sv. Misom. Umjesto molitve vjernika uzeti litanije Majke Božje.
3. Za vrijeme sv. Mise otpjevati zajedno s narodom neku od Marijinih pjesama, za vrijeme prikazanja.
4. Na koncu sv. Mise isto tako otpjevati neku od Marijanskih pjesama.
5. Čitanja za vrijeme Mise, mogu se uzeti iz Marijanskog Misala, prema rasporedu u misalu, ili prema tematici nagovora.
6. U nagovoru poslužiti se jednim od priručnika koji su nam dostupni.

II. LISTOPADSKA POBOŽNOST BEZ SVETE MISE:

1. SLUŽBA RIJEČI:

a/ Pjesma po volji....

b/ Pozdrav svećenika: Milost Gospodina našega sa svima vama

c/ Narod odgovori: I s duhom tvojim

d/ Poziv na skrušenje i sudjelovanje....!

e/ Molitva: Vječni Bože! Da bi čovjeka spasio, obećao si mu oprostjenje i milosrdje mjesto kazne i odbačenja. Što si obećao na početku, ostvario si u punini vremena, i u obilju svoje milosti darovao čovjeku više nego što je mogao očekivati.

Tvoj je anđeo Mariju nazvao milosti punom, objavivši tako i nama svoju neizmjernu ljubav. Podaj nam da shvatimo ovo preobilje tvoga milosrdja, da ti sa zahvalnošću možemo služiti i ujedno upravljati svoj život k onom što si nam obećao.

Po Gospodinu..... Narod: Amen.

f/ Prvo čitanje / Uzeti iz Marijanskog Misala, iz Starog Zavjeta zajedno s pripadnim psalmom/.

g/ Drugo čitanje - Evandjelje - iz spomenutog Misala.

h/ Razmatranje: ili čitati ili slobodno govoriti. Čitanje se može uzeti iz dnevnih čitanja, ako odgovaraju temi razmatranja

i/ Pjesma - po volji

j/ Lauretnaske litanije klasične ili skraćene.

k/ Pjesma Marijanska po volji.

2. BLAGOSLOV S PRESVETIM

- Izlaganje - Pjesma: Divnoj dakle...
- Blagoslov...
- Blagoslovljen budi Bog....
- Pričest vjernika
- Završna pjesma u čast Bl. Djevici Mariji.

LITANIJE LAURETANSKE / Skraćeni oblik prema: Il rosario rinovato,
edizione per l'Anno santo, E.M. Rosseti, O.P./

Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se!
Gospodine, smiluj se!
Kriste, čuj nas!
Kriste, usliši nas!
Oče nebeski Bože, smiluj nam se!
Sine, otkupitelju svijeta Bože, smiluj nam se!
Duše Sveti Bože, smiluj nam se!
Sveta Marijo, moli za nas!
Sveta Bogorodice, moli za nas!
Sveta Djevo djevica, moli za nas!
Sveta Majko Crkve, moli za nas!
Kraljice neba, moli za nas!
Kraljice andjela, moli za nas!
Kraljice patrijarha, moli za nas!
Kraljice proroka, moli za nas!
Kraljice apostola, moli za nas!
Kraljice mučenika, moli za nas!
Kraljice djevica, moli za nas!
Kraljice svih svetih, moli za nas!
Kraljice mira, moći za nas!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam Gospodine,
usliši nas Gospodine,
smiluj se nama!

Napomena: Ove skraćene litanije mogu se uzeti i kao molitva vjernika pod svetom Misom, ili kod koje druge službe riječi u čast Majke Božje. Ako se litanije uzimaju kao molitva vjernih pod svetom Misom, onda uzeti samo od SVETA MARIJO.... do KRALJICE MIRA, a ostalo izostaviti.

BIBLIJSKE LITANIJE BL. DJ. MARIJE

Gospodine, smiluj se...
(jednako kao i kod klasičnih sve do)
Sveto Trojstvo jedan Bože, smiluj se nama!

1. Djevice, Acera Sionska (Iz 37,22 -Lam 2, 13)	moli za nas
Ti što potječeš od Abrahama (Mt 1, 16)	" " "
Slavo Jeruzalema (Jud 15,1)	" " "
Radosti Izraela (Jud 15, 1)	" " "
Ponose našega naroda (Jud 15, 1)	" " "
Škrinjo zavjetna (Ps 131, 8)	" " "
Šatore Višnjega (Lk 1,27; Mk 6, 3)	" " "

2. Djevice nazaretska (Lk 1, 27 - Mk 6, 3)	moli za nas		
Zaručnice Josipa Radnika (Lk, 1,27; Mk,6,3;			
Mt, 13, 55)	"	"	"
Punino milosti (Lk 1, 27; Mk 6, 3)	"	"	"
Zaručnice pravednika (Mt 1, 19)	"	"	"
Majko Sina Svevišnjega (Lk 1, 33)	"	"	"
Majko Sina Davidova (Lk 1, 33)	"	"	"
Majko Kralja Izraelskog (Lk 1, 33)	"	"	"
3. Majko snagom Duha Svetoga (Lk,1,35;			
Mt 1,20)	"	"	"
Službenice Gospodnja (Lk 1,38)	"	"	"
Blagoslovljena među ženama (Lk 1,41)	"	"	"
Majko Gospodinova (Lk 1,43)	"	"	"
Majko Spasiteljeva (Lk 2,11; Mt 1,16)	"	"	"
4. Djevice koja si sve čuvala u svom srcu (Lk 2,19)"	"	"	"
Majko,koja si Isusa u hramu prikazala (Lk 2, 22)"	"	"	"
Majko,koju su s djetetom pronašli mudraci			
(Mt, 2, 11)	"	"	"
Majko,koju je Josip poveo u Egipat (Mt 2,14)	"	"	"
Majko,koja si Isusa tražila tri dana (Lk 2,46)	"	"	"
Majko,koja si Isusa pronašla u hramu (Lk 2,46,49)	"	"	"
Djevice kojoj je Isus podlozan bio (Lk 2, 51)	"	"	"
5. Ti koja si potakla Isusa da učini prvo čudo u Kani	moli za nas		
(Iv 2,11)			
Blažena ti, jer si po Riječi Božjoj živjela			
(Lk 11,28)	"	"	"
Marijo,koja si najbolji dio odabrala (Lk 11,28)	"	"	"
Blažena ti, jer si poslušala riječ Božju (Lk 11,28)	"	"	"
Majko,koja si hrabro pod križem stajala (Iv 19,25)	"	"	"
Marijo,koja si s apostolima bila ustrajna u			
molitvi (Dj 1, 1b)	"	"	"
6. Gospodjo u sunce obučena (Otkr. 12, 2)	"	"	"
Gospodjo s dvanaest zvijezda okrunjena (Otkr. 12, 1)	"	"	"
Žalosna majko Crkve (Otkr. 12, 2)	"	"	"
Sliko nebeskog Jeruzalema (Otkr 21, 2)	"	"	"
Nova Evo,koja si sa svojim sinom pobijedila staru zmiju			
(Otkr 12,4-9; Post 3,15)	"	"	"
Jaganjče Božji koji si na se uzeo naše grijehe,	smiluj nam se!		
Jaganjče Božji koji si na se uzeo naše grijehe,	" " "		
Jaganjče Božji koji si na se uzeo naše grijehe,	daruj nam mir!		

Napomena: Tekst ovih litanija može se uzeti kao molitva vjernika bilo kod Službe Riječi ili za molitvu vjernika u Misi. Brojevi označuju dijelove koji se mogu uzeti sami za sebe kao jedna cjelina, a da se drugi izostave.

/Biblijske litanije uzete iz: Il rosario rinovato, edizione per L'anno Santo, E.M. Rosseti O.P./

Preuzeto iz Biltena: SVETA GODINA - OBNOVA I POMIRENJE,

Br. 4, 1974. str. 21-23.

SVEĆENICIMA NA RAZMIŠLJANJE

PRILIKE U CRKVI I U SVIJETU UOČI SVETE GODINE I U NJEZINOM SVJETLU

/Govor Sv. Oca od 22. lipnja 1974. kao odgovor na čestitku Dekana kardinalskog zbora, prigodom Papina imendana i XI obljetnice izbora za Papu/

Svima vama, gospodo Kardinali, a posebno tumaču vaših osjećaja, kardinalu Dekanu, srdačno zahvaljujemo za utjehu, ohrabrenje i radost koju nam obično pruža vaša posjeta prigodom našeg imendan i obljetnice izbora i krunjenja. Godine se redaju jedna za drugom u neprekidnom ritmu vremena. I već se navršuje jedanaesta obljetnica podizanja naše neznatne osobe na Petrov prijesto. Ove godine intenzivnost uspomene još je bogatija i dirljivija zbog podudaranja datuma: pred jedanaest godina, baš kao jučer, na svetkovinu Presvetog Srca Isusova i na blagdan sv. Alojzija Gonzage, Gospodin nas je pozvao na neizrecivu intimitet ljubavi prema Njemu i na strahovitu odgovornost - služenja Crkvi, podržavanu jedino vjerom - kao što je nekoć pozvao Petra na obalama Tiberijadskog jezera koje je blistalo u svom plavetilu: "Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me više nego ovi? ... Pasi janjce moje pasi ovce moje." (Iv 21,15-17). Podudarnost vremena živo nas podsjeća na one presudne časove i potiče da nam se iz punine srca vine himan zahvale Onome, koji je jakost slabih i utjeha poniznih, jer nas je očito podupirao u tom razdoblju vremena koje je, unatoč svemu, značilo i još uvijek za Crkvu znači epohu izvanredne vitalnosti. Taj se period otvorio drugom Vatikanskom Saboru, koji je započeo godinu dana ranije sa svojim zamašnim programom posadašnjeja za svu Crkvu, a sad se otvara perspektivama svetogodišnje obnove i pomirenja. Svima nam je Gospodin iskazao milost što živimo u ovom izvanrednom času povijesti spasenja, a na nama je da izvedemo zaključke, da čas milosti ne bi uzalud prošao.

OPĆE REFLEKSIJE

Danas se sastajemo s vama po prvi put poslije službenog proglašenja Svete Godine Bulom "Apostolorum Limina" od 23. svibnja o. g. U tom smo programskom dokumentu među ostalim zapisali:

"Čini nam se da bi deset godina nakon II Vatikanskog Sabora Sveta Godina trebala biti završnica periode razmišljanja i reforme, a početak nove faze teološkog, duhovnog i pastoralnog izgradjivanja na temeljima s mukom postavljenim i utvrđenim u proteklim godinama, uvijek na principima novog života u Kristu i u zajedništvu sviju u Njemu koji nas je u svojoj krvi izmirio s Ocem" /I/.

I dodali smo:

"Deset godina nakon II Vatikanskog Sabora, koji je pokrenuo opsežnu i spasonosnu obnovu na polju pastoralnog rada, pokorničke prakse i liturgijske molitve, smatramo da bi bio vrlo potreban rad na pregledu i unapredjenju koji bi pripomogao da se bolje uoči - prema sigurnim osnovama odredjenim od crkvenog auktoriteta - što je doista vrijedno u mnogim i raznolikim pokušajima učinjenim posvuda te potaknuo da se to bolje ostvari prema kriterijima i metodama što bi ih mogla sugerirati pastoralna razboritost i prava pobožnost" /IV/.

DANAŠNJA DRUŠTVENA ZLA

Zato nam današnji susret pruža prigodu za prvu zajedničku refleksiju o smislu i dinamici velikog dogodjaja koji bi trebao polarizirati život Crkve u ovom izvanrednom trenutku, ali punom napetosti.

Ne želimo naglašavati više nego treba zla s kojima se suočuje današnje društvo. Ipak ih ima. I ne bi bilo realno ignorirati ih radi nekog života bez uznemirivanja. Položaj je čovjeka strahovito neizvjestan: nasilje svake vrste čovjeka ponižava i degradira do ranga pionera u jednoj slijepoj igri koja ga nerijetko nemilosrdno i okrutno uništava; presudni utjecaj "mass-media" manevrira s njim izvana, često ga uvjetuje u njegovim osjećajima i mislima, stavlja se na njegovo mjesto prisiljavajući ga u opasnom i spornom niveliranju ličnosti da prosudjuje jednostrano; potrošačko ga društvo čini robom izvještačenih potreba; otudjujuće shvaćanje života posve ga zaokupljuje nerijetko bacajući ga izvan prave ljudske dimenzije kao što je: sloboda, samoodređenje, umni i duhovni život, radost življenja. Čovjek je danas posebno uvjetovan materijalističkim ozračjem od kojeg se ne uspijeva osloboditi: gledanje na povijest, pojmovanje života, slobodno vrijeme, razonoda i zabave nerijetko su sasvim ispunjeni hedonizmom, determinizmom, materijalizmom; što više, i znanost je podešena tako da umjesto da čovjeka pravo oslobadja, ona ga još dublje gura u tu materijalističku struju čija je snaga karakteristična za suvremenu povijest i kulturu.

CRKVA U SLUŽBI ČOVJEČANSTVA

Ipak, rješenja koja nudi novi humanizam sigurno ne mogu zadovoljiti čovjeka stvorena na sliku i priliku Božju, te zato neizrecivo većeg i od razvijene materije, koju on nadilazi duhom koji u njemu živi, spoznaje, hoće i ljubi. Čovjek je stvoren za dobro, za istinu, za lijepo; nosi u sebi neuništivu zapovijed da "ide za krepošću i spoznajom" (Dante, I, 26, 120); a ako ne postigne Boga, ne nalazi mira za kojim teži: "Inquietum est cor nostrum" (S. Aug. Conf. I, 1). A Crkva je dužna da čovjeka na sve to podsjeti. Ona je po svojoj religioznoj i ljudskoj naravi u nesebičnoj službi čovječanstva, čitavog čovječanstva bez obzira na mentalitet, rasu, vjeru, kulturu: kao prisutnost koja uznemiruje, ali i blagotvorno djeluje, kao privilegirano mjesto susreta ljudi s Bogom i međusobno za pronalaženje onoga što ih oplemenjuje i sjedinjuje čineći ih braćom. Bila je velika poruka Vesele vijesti što ju je Konstitucija "Gaudium et spes" II Vatikanskog Sabora htjela primijeniti na današnjeg čovjeka ovim značajnim riječima:

"Sveti Sabor, priznajući visoki čovjekov poziv i tvrdeći da je u čovjeka usadjena neka božanska klica, pruža čovječanstvu iskrenu suradnju Crkve da se ostvari ono bratstvo svijeta koje odgovara čovjekovu pozivu. Crkvu pri tom ne vodi nikakva zemaljska ambicija, ona želi samo jedno: nastavljati pod vodstvom Duha Tješitelja djelo samog Krista koji je došao na svijet da posvjedoči istinu, da spasi, a ne da sudi; da služi, a ne da mu drugi služe." /GS, br. 3/. Crkva je danas, više nego ikad ranije, svjesna ovog bitnog poziva koji joj pripada: da svijetu navješta "istinu koja oslobadja" (cfr Iv 8, 32); da čovjeka ponovno podsjeti na njegovo dostojanstvo kojemu je izvor i jamac sam Bog; da bude kvasac spasonosne obnove za čitavo društvo pa i za samu civilizaciju.

ZNAKOVI VREMENA

A Crkva danas, hvala Bogu, daje ovo svjedočanstvo. Bacimo li pogled na pokoncilsku Crkvu, ne možemo a da ne izrazimo svoje udivljenje za vitalnost koju pokazuje; za mnoga i autentična očitovanja evandjeoske obnove koju nam pruža; za duboku vjernost mnogih dijecezanskih, župskih i redovničkih zajednica u prevelikoj njihovoj većini; za odricanje kojim biskupi i svećenici ustraju u službi koja je u mnogim zemljama postala tako teška; za svjedočenje mnogobrojnih posvećenih osoba - posvema predanih Bogu i dušama - u prenapućenim gradovima kao i u samoći samostana te u misijskim zemljama, u predgradjima užurbanog urbanizma gdje brat čovjek plače i trpi; za polagan i strpljiv hod prema jedinstvu svih kršćana.

Danas se svugdje zapaža velika potreba molitve koja se manifestira i u posebnim oblicima prisluškivanja glasa Duha; usprkos mnogih žalosnih pojava - koje nam nisu nepoznate - mladi su željni autentičnosti, poštenu su, zabrinuti, velikodušni i pokazuju na jedan vidan način potrebu za vrhunskim što ih nadahnjuje; i Sveta je Stolica u ovom desetljeću od promulgiranja saborske Konstitucije o Liturgiji sve učinila da to podržava i promiče; (nedavni "Ordo Poenitentiae" vremenski je o tome zadnji dokaz i pridružuje se brojnim ranijim odredbama o Euharistiji i Pričesti, uz one koje se odnose na druge sakramente).

Postoji čitav jedan pokret koji ide za posvećenjem i konkretno se bavi problemima braće koja su više iskušana i više trpe: i uza svu svoju složenost i raznolikost obzirom na krajeve i mentalitet naroda, to pokazuje kako je Crkva danas, na svim njezinim razinama, obuzeta svojom misijom da bude živi svjedok Krista u svijetu. A da bude što prikladnija za tu službu, Crkva osjeća potrebu za neprestanim poboljšavanjem same sebe. Zanos koji već u njoj živi treba da bude oživljavan i bolje usmjeren prema svojim velikim zadacima. Eto cilja i svrhe Svete Godine! To je prigoda s kojom se želimo poslužiti da univerzalnoj Crkvi dademo jedan novi poticaj da bi bila još vjernija svom pozivu i što vjerodostojnija, to jest prikladnija da u današnjem društvu, čije sjene su nam dobro poznate, razvija svoju ulogu koja je bitno proročka i posvetna. Ako i izgleda da materijalizam tu i tamo guši nutarnji čovjekov polet, Crkva znade kako treba da tog čovjeka podsjeti na njegovo prvotno dostojanstvo i eshatološko određenje te želi da bude što dostojnija, prikladnija i zauzetija u ostvarivanju toga zadatka.

RAZLOZI POUZDANJA

Ova univerzalna svijest, ovaj pokret već je započeo u mjesnim Crkvama i upravo se razvija velikom intenzivnošću: primamo vijesti sa svih strana svijeta i to izravno preko biskupa s kojima imamo utješnu prigodu da se susretnemo svakog dana pri njihovom pohodu "ad limina" u trenucima srdačnog, otvorenog, povjerljivog zajedništva i razgovora o crkvenim poslovima. Premda nam zorno u svojoj realnosti daju upoznati poteškoće s kojima se posvuda susreće pastoralni rad, ipak nam daju prigodu da njihovom živom riječju čujemo za brojna i uvijek nova svjedočanstva ove snažne i neiscrpive vitalnosti Crkve o kojoj smo govorili. Od tih susreta izlazimo ohrabreni i duhovno okrijepljeni zbog revnosti kojom su prožeti sveti pastiri i njihovi suradnici u mjesnim Crkvama, zbog velikodušne i tihe vjernosti koja često njihovoj službi daje težinu i dostojanstvo Križa, i zbog dobro usmjerene i žive providencijalne djelatnosti Biskupskih konferencija na svim kontinentima.

Sve nam ovo daje pravo na pouzdanje i veću nadu i veći optimizam. Istina, problemi su teški - ne sakrivamo ih niti smo ih prešutjeli - ali su još veći razlozi zbog kojih očekujemo onu duboku obnovu radi koje je proglašena Sveta Godina. Kao što smo prošle godine kazali vama, članovima Svetog Zbora, u istoj prigodi, smatramo ove minule godine "kao premisu, kao pripremu na novi napredak, na novo razdoblje u kojem će se izvršiti jedan skok naprijed... Novi zamah života i velikodušnosti, nov polet vjere i djelatnosti treba da zahvati čitavu crkvenu zajednicu za stremiljenja koja se pred njom otvaraju" (AAS, 65, 1973. str. 381, 389).

Prožeti ovom nadom, podržavani tim pogledom, gledamo smirenim realizmom na kontingentne prilike Crkve danas: bilo unutarnje, s raznih frontova na kojima razvija svoju djelatnost; bilo na vani, u vezi s nastalim problemima koje danas nameće burni zajednički građanski život u svijetu.

POGLED UNUTAR CRKVE

Bacimo li pogled na Crkvu "ad intra", vidimo kako i koliko je složena stvarnost koja zaokuplja čitavu našu pažnju.

1.- Na doktrinalnom i moralnom području, doista, ne manjkaju opasnosti i zastranjivanja, na koja neprestano upozoravamo naše sinove, posebno u katehezama Generalnih audijencija. Ali i u ovoj točki, tako delikatnoj, smatramo da je potrebno snažno raditi na izmirenju značajnom za slavljenje Svete Godine. Crkva treba da bolje nadje svoju identičnost u jedinstvu za koje je Krist molio na Zadnjoj večeri. Sve struje koje postoje unutar Crkve trebaju iskreno pokušati da je ponovno nadju u idejnom i organskom, neuništivom i neopozivom jedinstvu vjere i ljubavi.

2.- Na pastoralnom području nisu ništa manje odgovornosti i problemi koji bi trebali na sebe svratiti zajedničku pozornost. Biskupska Sinoda koja će se održati idućeg listopada razmatrat će o strahovitom problemu kako razviti djelo evangelizacije u suvremenom svijetu. Područje je veoma golemo. Ali ono zahtjeva posebnu pažnju jest problem sve življeg i temeljitijeg sudjelovanja svih kontinenata crkvene zajednice u njenom životu.

Spominjemo tri od tih komponenata koje su nam posebno na srcu: LAIKAT, SVEĆENICI i KANDIDATI za svećenički i redovnički život.

La i k a t

U prvom redu mislimo na predragi katolički laikat. Uza sve neuravnoteženosti, za koje smo skloni misliti da se radi o prelaznom stanju, stanju traženja i rasta, najprije moramo se pitati: kako pomoći vjerne laike da što stvarnije i intezivnije sudjeluju u životu Crkve? Sveta Stolica pozorna na znakove vremena, ne propušta ni jedne prigode a da - svojim odredbama liturgijskog i doktrinarnog karaktera, kao i animira obnove na katehetskom, organizacijskom i socijalnom području - ne bi sve aktivnije uključila muževe i žene našeg vremena u životni dinamizam Crkve. Ne manjka ju znakovi utješnog odziva, premda treba još mnogo toga da se pokrene, mnogo toga prodrma da bi katolički laikat djelatnije učestvovao u stalnom naporu oko evangelizacije i u službi Crkve.

Pa i oni problemi koje Sveta Stolica neprestano prati svojom marnom suradnjom sa međunarodnim ustanovama znak su njezine volje da bi učinila laike što osjetljivijima za one najteže probleme današnjeg modernog života u svijetu; problemi su to koji, doista, očekuju suradnju svih članova Crkve, jer njihova pripadnost Crkvi ne smije ih izolirati niti dispenzirati od sudjelovanja u radnom dogovaranju Nacija i nadnacionalnih ustanova usmjerenom da ljudskom rodu osigura što pravednije, dostojnije i vedrije uvjete života i rada.

S v e ć e n i c i

Zajedno s laikatom predmet je naših posebnih briga i naš predragi kler. Sveta Godina poziva sve svećenike da se suruče sa zahtjevima vlastitog zvanja, poziva ih da iz veće blizine slijede raspetoga Krista, koji je i danas kao nekoć u doba svetog Pavla sablazan i ludost, ali za sve od Boga postavljen kao mudrost i pravednost i posvećenje i otkupljenje (cfr 1 Kor 1, 18-31); poziva da u njemu jedinome i apostolskom načinu života utvrde svoju identičnost. Poznato nam je kako je ponekog svećenika ono kadkad mučno traženje vlastite dimenzije u društvu dovelo do toga da svoje poslanje poistovjeti sa nekim konfuznim socijalnim, političkim i pragmatičnim pozivom, što ga je prisililo da se prilagodi svijetu i da se utopi u svjetovnost.

No, htjeli bismo reći svim svećenicima - na pobudu revnima, a na opomenu nemirnim - da je jedina naša istovjetnost ona koju imamo s Kristom. On je naš uzor: On siromašan, ponizan, žrtvovan, zauzet samo za slavu Očevu i za spas duša. To su stvarnosti za koje je izgaralo Kristovo srce: "Došao sam da bacim oganj na zemlju, pa kako bih želio da je već uhvatio!" (Lk 12,49). Kao Isus, kao apostoli, svećenici su na posvemašnju službu Bogu i ljudima: to je njihov poziv. Eto dužnosti njihove formacije, odgoja na koji su obvezani u jednom stalnom "crescendo": duhovna je to formacija da obogaćuju život duše, da se profinjuju u pobožnosti i intimnosti s Bogom, da nastoje oko pokore i nutarnje obnove koja u ovoj Svetoj Godini mora ojačati duh svećenika i sjemeništara; pastoralna je to formacija da istražuju i preispituju kako bi, u svjetlu dokumenata II Vatikanskog Sabora mogli djelotvornije služiti svijetu u koji su pozvani da žive i rade u ime Kristovo; doktrinarna je to formacija ukorijenjena u vjeri i prilagodjena vremenu koja bi im trebala pomoći da bolje upoznaju svijet ne samo fenomenološkim studijem, nego hranjenim životnim sokom Objave i Predaje da bi stekli jedno čvrsto uvjerenje i tako bili kvascem u tijestu i donosili svijetu Kristovo svjetlo.

Svećenička i redovnička zvanja

Dok govorimo o prilikama klera, ne možemo prešutjeti problem koji treba da bude na srcu svim svećenicima i svoj katoličkoj zajednici, jer o njemu velikim dijelom ovisi i sama budućnost Crkve: to je problem zvanja. Kriza kroz koju zvanja prolaze uvelike zabrinjava, skupa s nama, i braću u episkopatu kao i odgovorne u redovničkim obiteljima, muškim i ženskim. Upravo snažan poziv Svete Godine na svetost života - to jest povratak punini vjere svjesno proživljavane, na jedan ljudskiji i kršćanskiji život, na nutarnje razmatranje i molitvu, što je temelj kršćanske aktivnosti - snažno nameće našoj odgovornosti da se zamislimo nad glavnim uzrocima situacije koja se tako općenito osjeća.

Najprije oni općenitiji razlozi: tu je u prvom redu ona "evasceratio mentis", o kojoj je govorio već sv. Bernardo iz Chiaravalle, a uzrokom je da modernom čovjeku fali i vremena i smisla za intimno razmatranje, za onu nutarnju šutnju kojom se jedino može pravo upoznati samoga sebe i čuti glasovi koji se za neke pretvaraju u zamamljiv poziv: "Dodji, slijedi me"! Osim toga, tu je toliko rašireni sekularizam koji lako odalečuje i drži daleko od svega što je sveto. Ali takodjer i osjećaj nesigurnosti i privremenosti, podržavan nekom teološkom problematikom, obeshrabruje prihvaćanje života koji je, istina, bogat duhovnim radostima, ali i žrtvama i odricanjima s kojima se može suočiti samo onaj koji hoće da se u smirenom i odvažnom zanosu posveti zadatku da braći donosi sigurnost vjere.

Stoga je potrebno nasuprot tome ponovno i ponovno, jasno naglašavati kako je uzvišeno, lijepo i neophodno potrebno Crkvi svećeničko i redovničko zvanje. I danas, možda više nego ikada ranije, potrebno je da kršćanski narod moli Gospodara žetve da pozove što veći broj radnika (cfr Mt 9,38).

Dužnost je Crkve da se pobrine kako klice zvanja zasadjene od Gospodina ne bi uginule zbog nedostatka nutarnje hrane i prikladnog ljudskog i nadnaravnog odgoja. Naša misao i naš pozdrav upravljen je onima koji se velikodušno zalažu da bi ustanove za crkveni i redovnički odgoj bile što prikladnije novim zahtjevima vremena, u vjernosti mudrim i još uvijek vrijednim tradicijama, prokušanima od generacija i generacija svetih i revnih svećenika, redovnika i redovnica.

ZA SLOBODU CRKVE

Ipak, ne možemo prešutjeti i ranu koja se otvara u našoj duši svaki put kad mislimo na Crkvu, a moramo spomenuti kako je ona i dandanas izložena trpljenju, ograničavanju i nasilju na raznim stranama svijeta sve do te mjere da ponekad ne može održavati vezu s ostalim katoličkim svijetom i s ovom Apostolskom Stolicom, ma i ne radilo se o čem drugom, doli da obavijeste o svom postojanju i o svojim problemima.

Ipak uza sva nasilja i šutnje, ponekad dopru do nas svjedočanstva da Crkva izdržava na životu, dapače da ponekad živi upornijim i istinskim životom što je veća tama oko nje i što se veće junaštvo traži od nje da ostane vjerna Kristu i Apostolskoj Stolicu.

Što se nas tiče, mi i dalje, kao draži dio velike kršćanske obitelji, nosimo u svom srcu tu patničku Crkvu, kojoj pripada sva naša ljubav i kojoj nastojimo posvetiti našu poniznu ali vjernu službu.

Zato nećemo sustati moliti i tražiti od kršćanskog naroda da za nju moli, a uložiti ćemo sve moguće napore da joj pomognemo i olakšamo nevolje.

Sve ove tegobe Crkve posebno povjeravamo Svecima i Blaženicima koje smo imali sreću da ove godine predložimo na opće štovanje. Povjeravamo ih Onoj koja je ljubezna Majka Crkve, Djevici Mariji, na čije smo odlike nedavno upozorili svijet, a koje su temelj našeg štovanja, našeg kulta i našeg pouzdanja prema Njoj i koje nam pomaže da u njezinom zagovoru gledamo sigurnu zaštitu našeg života i spasa čovječanstva.

POGLED IZVAN CRKVE

Ovom prigodom običajemo baciti pogled i na svijet u kojem Crkva živi i kojem Crkva duguje svoje zanimanje i svoju službu.

Poznato nam je da čovječanstvo, uopće, proživljava period promjena i poremećaja zbog suparničkih ekonomskih sila nad kojima izmiče kontrola onih koji bi htjeli, a i trebali, njima dominirati, a i zbog mučne težnje naroda za pravednijim uređenjima na poticaj nezadovoljstva koja dovode u pitanje socijalne i političke odnose bilo unutar narodnih zajednica, bilo onih između države i države, kontinenta i kontinenta.

Doista, ne možemo nabrojiti sve velike probleme s kojima se danas suočava međunarodni zajednički život. Dosta je ponovno naglasiti da Sveta Stolica ljudima dobre volje nudi svoju skromnu suradnju za rješenje tjeskoba i briga. Ali ne može prešutjeti sablasti gladi i žedje, za koje se činilo da su minule, a one se ponovno javljaju ovdje ondje prijeteći u svoj svojoj stravičnosti - baš u ovim mjesecima zbog suše nastavljaju da pustoše jedan široki pojas afričkog kontinenta od Mauritanije do Abesinije. Pred godinu dana, naš prvi apel na bratsku solidarnost bio je prihvaćen od brojnih ustanova, posebno onih katoličkih; naši predstavnici posjetili su ugrožena područja i donijeli nam vijesti vrijedne divljenja zbog odvažnosti s kojom oni narodi, premda iscrpljeni i desetkovani, odolijevaju dnevnim nasrtajima smrti koja prijeti ljudima, životinjama i raslinstvu. Želimo da njihova nada u život i njihovi naponi velikodušno podnašani ne budu uzaludni; zato upravljam nov i urgentan poziv na karitativnu ljubav svim kršćanima, svim ljudima, na jedan nov natjecaj konkretne, dostatne i brze pomoći.

SVJEVERNA IRSKA I SREDNJI ISTOK

Nije nam namjera produljiti govor, ali kako da ne spomenemo tragediju koja još traje i eksploziju nasilja u Sjevernoj Irskoj kao i druge, ne malo-brojne, bolne točke na šahovskoj ploči svijeta? Isto tako ne kanimo prešutjeti ni ona nova svjetla nade prižgana upornom djelatnošću i ulaganjem

zajedničkih sila veoma odgovornih ljudi obzirom na mir na Bliskom Istoku. Mir toliko željkovan, a tako težak!

Ova Apostolska Stolica, koja je s iskrenim zanimanjem i sa što življom suradnjom stalno pratila razvoj događaja na tom području, a koja je uvijek ulagala i stavljala na raspolaganje sve svoje, premda skromne mogućnosti da bi pospješila pravedno i mirno rješenje dugog sukoba, - ne može a da sad ne izrazi svoje zadovoljstvo što se do sada učinilo, a svoje najbolje želje za ono što se još ima učiniti.

S naše strane, ne želimo propustiti prigodu, a da ne ohrabrimo sve odgovorne da ne izostave nikakav napor - dobre volje i političke mudrosti - u traženju pravednog i dostojanstvenog načina pri razvezivanju tako teškog i tako bolnog čvora obzirom na sudbinu palestinskih naroda.

Prožeti osjećajem iskrenog prijateljstva prema svim narodima onog slavnog i mukotrpnog predjela, ali isto tako osjetljivi za prava i legitimne težnje svakog od njih, sudjelujući bez razlike u žalosti jedne i druge strane kad nasilje prouzrokuje žrtve među nevinima i nezaštićenima, ne možemo a da ponovno ne podignemo svoj glas, kao jeku savjesti i zahtjeva ljudske pravde, u prilog tolikih ljudskih bića koja od mira očekuju i svršetak stanja zapuštenosti i patnja koje se za njih vuku već odavna.

Moramo nešto reći i u vezi s Jeruzalemom, da obnovimo našu želju za pravednim rješenjem toliko željkovanim, da ne bi Sveti Grad trim velikim duhovnim obiteljima koje u nj gledaju kao na središte svog religioznog i ljubomornog osjećaja bio uzrokom trajnog rivalstva i stalnog potraživanja, nego da bi postao znakom mira i sloge.

ZELJE ZA AFRIČKE PREDJELE

Ne možemo završiti, a da ne izrazimo još jednu nadu, još jednu žarku želju koju gajimo u srcu. Jedno i drugo odnosi se na afričke zemlje: Mozambika, Angole, Gvineje-Bisao i Kapverdskih otoka. Radi se o zemljama i narodima nama posebno dragima, takodjer i zbog širenja evandjeoske poruke u njima.

Naše stanovište, obzirom na probleme koji su iskrslili u njima i o njima ovih zadnjih godina, bilo je jasno i iskreno: pomaganje slobodne i svijesne evangelizacije, uz građanski razvoj zemalja u pitanju, razvoj povijesnog dozrijevanja nadahnutog na načelima pravde koje smo toliko puta naglasili, posebno prigodom naše posjete Kampali ljeta 1969. godine, i uz ispravnu razboritost koja treba da ravna sredjenim i uspješnim ostvarenjem tih načela. Izraženo s diskrecijom koju su prilike od nas tražile, to stanovište bilo je dobro poznato na najodgovornijim vrhovima; bili smo ohrabreni videći da to stanovište priznaju i cijene izravni predstavnici i poglavari afričkih država koji su - više od drugih zainteresirani za stanje koje se ticalo osjećaja i potreba čitavog njihovog Kontinenta, a u nekim slučajevima vitalnih interesa odnosnih njihovih zemalja.

Sada izražavamo želju da dobra volja, osjećaj pravde i povijesnih zahtjeva vremena, razumijevanje za prava naroda zemalja o kojima se radi i za legitimne zajedničke više interese dovedu do brzog i zadovoljavajućeg rješenja a koje je, kako izgleda, u željama i u namjerama odgovornih.

ČEŽNJA ZA JEDINSTVOM

Na kraju ovog opširnog ali potrebnog preispitivanja opće situacije unutar i van Crkve ne možemo a da ne ponovimo naš poziv na potrebnu obnovu i izmirenje u ljubavi prema tematici jubilejske godine. Svi se trebamo osjetiti ponukani da se u jednom poštenom i iskrenom naporu više zalažemo za uspostavu jedinstva u nama samima, u obiteljima, u crkvenom i društvenom životu na svim razinama, među katolicima i nekatolicima, među najrazličitijim narodima.

Iz nutarnjeg jedinstva Crkve treba da proključa opća volja zajedinstvom sa svima, za jednom snažnijom i općom ljubavi: "Da svijet vjeruje, da si me ti poslao" (Iv 17, 21).

Već na pragu Svete Godine za svu Crkvu - koju ćemo otvoriti Božićne noći - ne možemo a da ne osjetimo veliku zahvalnost za darove koje Bog nastavlja izlijevati na svoju Crkvu; upozoravamo stoga na obavezu jednog žarčeg zamaha vitalnosti za zadatak koji svi moramo izvršiti u samoj Crkvi, da joj, ne sustajući, povećavamo nutarnju i izvanju ljepotu, o kojoj tako zorno govori Andjeoski naučitelj, čiju sedamsto-godišnjicu smrti ove godine slavimo:

"Decor Ecclesiae principaliter in interioribus consistit. Sed etiam exteriores actus ad eundem decorem pertinent, in quantum ab interiori progrediuntur et in quantum interiorem decorem conservant" (S. Toma In IV Sent.d.XV, qu. 3, ar. 1, sol. ad 4).

Ovo treba da bude glavna naša misao, da uvijek sve više ljubimo našu Svetu Crkvu, da promičemo njezin rast, da poštujemo organizam u kojem živi i po kojem djeluje Duh Posvetitelj!

S našim Apostolskim blagoslovom!

/L'Osservatore Romano, br. 143, od 23.VI. 1974.
hrvatski prijevod preuzet iz OKRUŽNICE Bisk. Ordinarijata Šibenik, br.4/1974./.

= = = = =

PRIRUČNICI ZA LISTOPADSKE POBOŽNOSTI

Ovdje navodimo nekoliko knjiga, koje bi mogle dobro poslužiti svećenicima za vrijeme listopadskih pobožnosti s vjernicima za čitanja, odnosno nagovore. Nitko nije obavezan s tim se služiti, ali ako želi, može se s njima poslužiti

1. Pastirsko Pismo biskupa Jugoslavije - Obnova i pomirenje za Svetu Godinu 1974/1975. Svaki župski ured u biskupijama dobio je ovu knjižicu.
2. O. MATO JOVIĆ, Marija i Obitelj, Zagreb, 1972. Izdali oo. Isusovci.
3. J. JENKO SDB, MARIJA I SUVREMENI SVIJET, Zagreb, 1971. Izdali oo. Salezijanci
4. GOSPINA KRUNICA, Zagreb, 1971. Izdala KS. Prikladna je stoga što donosi nekoliko varijacija tekstova za razmatranje krunice i molitvu sv. krunice
5. Dreisen - Steffens, RIJEČ BOŽJA O MARIJI, Djakovo, 1973.
6. ŽIVOT PO VJERI, Zagreb, 1968. Izdali oo. Salezijanci.

%	&	\$	+	\$	&	%
	%	&	+	&	%	
		\$	+	\$		
		+	+	+		
			+			

D O D A T A K UZ BROJ: III SL. VJESNIKA BISKUPIJE - 1974.

BISKUPSKI ORDINARIJAT MOSTAR

Broj: AD 904/74.

RASPORED JURISDIKCIONALNIH I TRIENALNIH ISPITA

Jurisdikcionalni i trienalni ispiti održat će se ove godine 13. i 14. studenoga 1974. Ispitnu komisiju za 13. XI. sačinjavat će: Predsjednik Mons. PAVAC ŽANIĆ, pomoćni biskup-Koadjutor, ispitivači: O. FRA BONICIJE DR RUPČIĆ i DON MARKO DR PERIĆ.

Radi velikog broja onih koji imaju ove godine polagati jurisdikcijski ispit, ispiti će se održati u dva dana. Dne 13. studenog polagati će svećenici - franjevci. Ispit će se održati u prostorijama franjevačkog samostana u Mostaru. Početak za starija godišta u 9 sati prije podne, a za one koji prviput polažu jurisdikcijski ispit u 10.30 h.

U 9 sati dne 13. XI. imaju doći na jurisdikcionalni ispit:

1) FRA NEDJEJKO MARTINović,	6) FRA TIHOMIR KUTLE,
2) FRA AUGUSTIN BARAĆ,	7) FRA MARTIN PLANINIĆ,
3) FRA LJUBO VLAŠIĆ,	8) FRA ZDENKO KARAČIĆ,
4) FRA ANDJEJO HERCEG,	9) FRA ANTE IVANKOVIĆ,
5) FRA LEONARDO HRKAĆ,	10) FRA STANKO BANOŽIĆ.

U 10.30 h imaju doći oni, koji su ove godine dobili po prviput kan. misiju i jurisdikciju u dijecezi, i to:

1) FRA MIĆO PINJUH,	2) FRA ANDRIJA BABIĆ,
3) FRA LJUDEVIT LASTA,	4) FRA IVAN ŠIMUNOVIĆ,
5) FRA VENDELIN MANDIĆ,	6) FRA JOZO JOLIĆ,
7) FRA LJUBO LEKO,	8) FRA FILIP SUČIĆ,
9) FRA CELESTIN MARIĆ,	10) FRA MLADEN LUBURIĆ,
11) FRA JURE BRKIĆ.	

Ukoliko je tko od ovih, koji su ove godine po prviput dobili jurisdikciju i kan. misiju u dijecezi, polagao jurisdikcijski ispit izvan dijeceze pred nadležnom Komisijom kojeg Ordinarijata, dužni su do 20. X. o.g. dostaviti o tome Ordinarijatu pismeni dokumenat, pa će Ordinarijat odlučiti, da li će dotični doći ovdje na ispit, ili će mu dsti na temelju položenog jurisdikcijskog ispita ispovjednu jurisdikciju na odredjeni broj godina.

Za druge svećenike - franjevce, kojima je istekla jurisdikcija, i trebali bi ove godine polagati propisani ispit, odredit će se datum polaganja naknadno i bit će objavljen kasnije u Sl. Vjesniku Biskupije.

Gradivo za jurisdikciju: Moralno bogoslovlje, napose "de principiis", pastoralno bogoslovlje, napose "De pccnitentia" i "ius matrimoniale" iz kanonskog prava.

Drugi dan, t. j. 14. XI. polagat će jurisdikcionalni ispit dijecezanski svećenici pred Komisijom Ordinarijata, u kojoj će predsjedati Biskup Ordinarij, a ispitivat će O. Koadjutor i Dr Perić. Ispiti će se održati u prostorijama Biskupskog Ordinarijata u Mostaru. Početak u 9 sati prije podne.

Ispitu imaju pristupiti: 1) Don MARKO LUKAČ, 2) Don PETAR VULETIĆ, ml., 3) Don PAVAO FILIPOVIĆ, 4) Don FILIP ČULO, 5) Don JOZO ANČIĆ, 6) Don MILE MILJKO, 7) Don ANTE IVANČIĆ, st., 8) Don IVAN ČIRKO, 9) Don PETAR LEVENTIĆ.

Isti dan održat će se s početkom u 10.30 h trienalni ispiti. Za prvu godinu trienala imaju doći na ispit: 1) Don LUKA PAVLO¹², 2) Don ANTE DJEREK, 3) Don JAKOV RENIĆ, 4) Don IVAN ČIRKO. Za drugu godinu trienala imaju doći oni, koji su prošle godine polagali prvo godišće trienalnih ispita.

Ordinorijal u Ministarstvu
Brod: 901-904/74.
Dobrodošli 2.8. 1974.

Ordinorijal
St. Gjermik
14/1974.

MOSTARSKO-DUVANJSKE I TREBINJSKO-MRKANJSKE BISKUPIJE

1 9 7 4

BROJ: IV

str.:

BOŽIĆNA PORUKA NAŠIH BISKUPA	79
DOKUMENTI SVETE STOLICE	
A/ SINODA BISKUPA U RIMU	
1/ Zaključni govor Sv. Oca Pavla VI na Sinodi Biskupa god. 1974.....	81
2/ Apel Sinode Biskupa 1974. o pravima čovjeka i pomirenju	86
3/ Deklaracija Sinodalnih Otaca 1974.	88
B/ VIII. SVJETSKI DAN MIRA 1975:	
Osnovna tema: Pomirenje - put k miru	92
DOKUMENTI BISKUPSKJE KONFERENCIJE JUGOSLAVIJE:	
1/ Održan Sabor Biskupske Konferencije u Zagrebu	97
2/ Izjava Katoličkih Biskupa Jugoslavije o Hercegovačkom slučaju	99
3/ Upozorenje svećenicima na obdržavanje lit. propisa...	100
4/ "Časoslov Božjega naroda postaje obavezan	101
5/ Jubilarno hodočašće u Rim	102
OKRUŽNICE BISKUPSKOG ORDINARIJATA MOSTAR	
1/ Dan za migrante - iseljenički dan	104
2/ VIII. Svjetski dan mira - 1. I. 1975.	104
3/ Binacije i trinacije u 1975.	104
4/ Post i nemrs u 1975.	105
5/ Vrijeme korizmene sv. ispovijedi	105
6/ Izmjene u liturgijskom kalendaru za 1975.....	106
7/ Biskupijski Odbor za hodočašće u Rim	106
8/ Upozorenja sv. Kongregacije Bogoštovlja.....	107
9/ Jurisdikcionalni ispiti	108
10/ Calendarium Missarum pro iuventute et familia.....	109
OBAVIJESTI - DIJECEZANSKA KRONIKA	110

% 3 \$ + + + + \$ & %

$$\begin{array}{ccc} & + & \\ + & & + \end{array}$$

BOŽIĆNA PORUKA NAŠIH BISKUPA

NA DOBRO VAM DOŠAO BOŽIĆ I SVETO PORODJENJE ISUSOVO!

Braćo i Sestre! U svetoj božićnoj noći Andjeo je pozdravio betlehemske pastire s riječima: Nemojte se bojati, jer vam donosim radosnu vijest o jednom velikom veselju za sav narod. Kao nekoć pastirima tako i nama danas svaki Božić znači veliku i radosnu poruku s neba. Ta nam poruka govori najprije o neizrecivom Božjem milosrdju. Mi smo ljudi grijehom iznevjerili Boga. Ali Bog nije iznevjerio nas. Mi smo grijehom Bogu okrenuli leđa, ali Bog toga nije učinio nama, premda smo to zaslužili. Mjesto pravde Bog je dao mjesto milosrdju. Jer milosrdje Božje povrh svih je Božjih djela. Mi smo kao naopaka djeca napustili u prkosu očinsku kuću Božju, ali Bog nije htio zatvoriti vrata svoje kuće za nama, nego je čekao na vratima kao dobri otac nas odmetne sinove svoje, da nas primi u svoj naručaj, čim se vratimo. Pošao je kao dobri pastir^{za} nama svojim zalutalim ovcima, da nas zapletene u draču i trnje, izvuče otale, uzme na svoja ramena i natrag donese u svoju kuću. Kako milosrdna Boga imamo! Da ne poginemo i ne propadnemo, Njemu nije bilo teško s neba sići, ljudskim tijelom se zaogrnuti, sve naše patnje na sebe uzeti, da pokaže, koliko mu je stalo do našega spasenja.

Braćo i sestre! O svemu možemo sumnjati, ali nakon Božića ne možemo i ne smijemo sumnjati o spremnosti Božjoj, da nam u svom velikom milosrdju sve oprosti i zaboravi, ako se samo skrušena srca njemu povratimo. Pa makar bili naši grijesi brojni kao pijesak morski i veliki kao najviše planine. Božje Dijete, što za nas i radi nas leži u betlehemskim jaslama, pruža nam ruku pomirnicu. Prihvatimo barem sada u božićno doba s najvećom zahvalnošću tu pomirbenu ruku, i ako se još nismo s Bogom izmirili od svojih grijeha, učinimo to što prije i što potpunije s čvrstom odlukom, da više nikad nećemo po grijehu ostaviti očinske kuće i poći među izgubljene ovce.

Božić nam donosi poruku i o vjernosti Božjoj. Čim je ljudski rod u grijehu posrnuo, nije nas Bog od sebe odgurnuo, i pustio našoj zloj kobi, da ostanemo u ropstvu grijeha i jadno propadnemo, nego je odmah navijestio, da će nam poslati Otkupitelja, kad dodje za to vrijeme i od Njega određeni čas. Prolazili su vjekovi. Ljudi su sve dublje tonuli u močvari zloće i grijeha. Čovjek bi očekivao, da će Bog konačno dignuti ruku od toga grešnoga roda. Ali Bog nije kao čovjek, On svoje riječi i svoga obećanja ne može iznevjeriti. I nije ga iznevjerio.

Kad se navršila punina vremena, On je svoju riječ iskupio. I kako ju je iskupio? Nad sva naša očekivanja. Nije nam poslao za spasitelja jednoga običnoga, makar ne znam kako velikoga čovjeka, nego je On sam uzeo na sebe ljudsku spodobu i došao, da nas otkupi i spasi.

Braćo i sestre! I mi smo često zadavali Bogu svoju riječ i svoje obećanje. Na krštenju smo obećali, da ćemo živjeti kao prava djeca Božja. Na krizmi smo obećali, da ćemo i riječima i primjerom, te apostolskom odvažnošću širiti sveto Evandjelje. Na tolikim ispovijedima mi smo svečano obrekli, da nećemo više griješiti! A jesmo li održali svoju riječ, vršimo li i danas postojano svoje obećanje? Nažalost, mi smo često i sramotno porekli sve što smo obećali. Pa vrijeme bi bilo, da nas ovaj Božić potakne, da ugledavajući se u vjernost Božju datim obećanjima i mi ubuduće vjerno i savjesno vršimo sve što smo na krštenju, krizmi i u tolikim ispovijedima Bogu obećali.

Božić nam donosi poruku i o dobroti Božjoj, o ljubavi Božjoj. Bog je ljubav, kaže sv. Pismo. Tu ljubav Božju nigdje toliko nismo iskusili kao baš na božićni dan. Toliko je Bog ljubio nas, da je svoga Sina poslao, da se žrtvuje za nas, da nitko od nas ne propa. I kad nam je Bog dao svoga Sina, zar nam sve nije dao, zar nam sa Sinom, u Sinu i preko Sina nije dao sva druga dobra?

Vratimo, braćo i sestre, barem danas na božićni dan ljubav za ljubav, uzvratimo Bogu, koji je prvi nas ljubio, na taj način, da Njemu koji nam je dao svoga Sina, i mi poklonimo i to potpuno i bez opoziva svoje srce, svoju dušu i cijelo svoje biće. Imajmo na umu, pa ako i sve to učinimo, da smo mi Bogu neizmjereno manje dali i poklonili, nego što je On nama dao i darovao.

Ali mi imamo i drugu zapovijed. A ta glasi, tko ljubi Boga, mora ljubiti i brata svoga. Pokažimo naročito o Božiću tu bratsku ljubav. Sramota je, braćo i sestre, da se mi častimo uz pune božićne stolove, a naša braća i na Božić moraju gladovati. Sramota je, da mi i više nego je potrebno trošimo na svoje odijelo i obuću, a puštamo da tolika naša braća i sestre goli hodaju. Sramota je, da uglavnom kršćanski narodi žive u obilju, a malo mare za drugu polovicu čovječanstva, koja se pati od gladi. Poruka iz betlehemske štalice glasi, da su svi ljudi djeca nebeskog Oca, da su svi ljudi braća Isusa Krista, pa da štogod učinimo i najmanjem čovjeku, Isusu činimo, a štogod ne učinimo čovjeku, to smo Isusu uskratili. Jer ne možemo Bogu vratiti njegovih dobročinstava, vratimo ih barem njegovoj djeci ljudima, posebno bijednima i siromašnima, i to uvijek i svagda, a naročito u ove božićne dane, u ovo božićno vrijeme. U to ime, još jednom, braćo i sestre, NA DOBRO NAM DOŠAO BOŽIĆ I SVETO PORODJENJE ISUSOVO!

Mostar, pred Božić 1974. VAŠI BISKUPI: PETAR I PAVAO!

D O K U M E N T I S V E T E S T O L I C E

A/ SINODA BISKUPA U RIMU

1.- ZAKLJUČNI GOVOR SV. OCA PAVLA VI. NA SINODI BISKUPA 1974.

ČASNA BRAĆO!

Eto nas na svršetku naše Sinode biskupa. No prije nego se razidje ovaj preodličan skup, svi već u dnu srca želimo donijeti o njemu neki sud i načiniti bilancu njegova rada. I dok se nutarnje sabiremo pred licem Krista, koji proniče naša srca, kako bismo skupa i zajednički dali taj posljednji obračun, ne možemo se oteti tome, da nam dušu ne prožme istinska radost i da nas ne ponese dobra nada, te da s osloncem na tu nadu ne tumačimo sve stvari u najboljem svjetlu. Zaista, tko od nas neće visoko ocijeniti to iskustvo, koje smo eto po četvrti put zajedno proživljavali na Sinodi biskupa, izvršavajući jasnom i jednodušnom voljom želju II Vatikanskog Sabora, koju smo mi ustanovljenjem Sinode ratificirali?

Opet su se biskupi, oslanjajući se na Kristovu zapovijed: "Idite i učite sve narode" (Mt, 28, 19), te osvjedočeni da su njegove riječi "duh i život" (Iv 6, 63), sakupili zajedno s Nama u Ime Gospodnje, da prouče najhitnije probleme Crkve: ove godine problem Evangelizacije. Gdje naći u Crkvi prikladnije mjesto - kao što smo vidjeli ovih proteklih dana - za plodonosnu razmjenu misli izmedju onih koji su na čelu mjesnih Crkava ili njihovih zastupnika, i za razradu tako važne stvari i premeta koji se tiču sveukupne Katoličke Crkve, i to u klimi koja je bila tako bratska, tako jednostavna, tako autentična? Sinoda je pokazala, da biskupi žele što dublje upoznati probleme, pravo značenje i širinu pojedinih pitanja, te uslijed toga shvaćaju da oni mogu odgovoriti svojoj zadaći s ljubavlju i poniznošću, s osjećajem ograničenosti, ali i s oštrom sviješću o stvarima.

Doduše, širina i složenost ovoga predmeta nije dopustila da se on u tako kratko vrijeme u cijelosti razradi, niti da se izvedu svi poželjni zaključci. Pa ipak, u skladu sa sadašnjim stanjem Crkve, ova je četvrta Sinoda opet omogućila da se čuje glas mjesnih Crkava, da se bolje prosude situacije, da se razaberu poglaviti elementi evangelizacije, te da se, napokon, pridje k stvaranju odluka o tome, kojim bi se putevima i na koje načine evangelizacija trebala usmjeriti prema ljudima našega vremena. Držim stoga, da je bilanca Sinode već i po tome plodonosna. Ona naime pruža Petrovu nasljedniku, stavlja mu na dohvrat ruke, a na korist cijele Crkve, velik broj i solidno obilje savjeta i sugestija te prijedloga. Odmah sada povjeravamo to bogatstvo nauka i pastoralne mudrosti popratnoj Božjoj milosti: "Bog je onaj, koji proizvodi u vama . . . i htjeti i izvršiti po svojoj dobroj volji" (Fil 2, 13). Ne možemo međjutim, a da ne zahvalimo Bogu za mnoge izvrsne stvari koje nam je dala ova Sinoda.

U najzahvalnijem naime sjećanju držimo sve što smo na ovoj Sinodi iskusili, kao u neke vrste svakodnevnog i sigurnog iskustvu stvarnosti Crkve, njezinih čudesnih moći i mogućnosti, kao i njezinih preteških tereta i dužnosti. Slično kao nekoć ona prva jeruzalemska zajednica, sabrana oko Petra i apostola, i mi smo bili "ustrajni u nauci apostolskoj, i u zajedništvu lomljenja kruha i u molitvama" (DAP, 2.42). Razmatrali smo, kako bi bilo nužno dublje pronicati i širiti nauk apostolski, koji je Crkva tijekom stoljeća i kroz sve promjene ljudskih mnijenja i običaja sačuvala uvijek cjelovit. Duboko smo i oštro osjećali samu KOINONIJU, kako u bratstvu čudesnih razgovora i mnogostrukih susreta, tako u spokojnom protjecanju

pojedinih sjednica, a jednako u mnogoobličnoj prisutnosti onih koji su ovamo donijeli glasove raznih ljudskih kultura udružene u istini jedne Katoličke Crkve. Sakupljali smo se jednako na lomljenje kruha, kad smo koncelebrirali na svečanom otvorenju Sinode; jednodušno smo molili prije svake sjednice, te u velikom i dirljivom susretu u Zavodu "de Propaganda Fide"; i ondje smo spoznali kako je istinito obećanje Kristovo: "Gdje su dva ili tri sabrana u moje ime, ondje sam i ja među njima" (Mt, 18, 20). Zato sad, kad s bratskim osjećanjem odavle odlazimo, možemo otvoreno reći, da je Sinoda očevidno bila plodonosna.

Plodonosna, velimo, u prvom redu po tome što su pojedini episkopati pokazali da su potpuno svjesni potrebe da bez ikakva oklijevanja ispune apostolsku dužnost koja im je povjerena, naime, propovijedati Isusa Krista i to Raspetoga (1 Kor 2, 3; 1, 23), te s najvećom brižljivošću izići u susret potrebama svijeta.

Sinoda je osim toga bila plodonosna prvenstveno po tome što su se sva mišljenja slagala u više točaka koje treba držati veoma važnima:

1. Rasvijetljen je način kako treba razlikovati napredak čovječanstva i evangelizaciju Kristovih misterija, te kako se to dvoje mora uzajamno usavršavati, te ono prvo biti podloženo drugome; taj misterij Krista uključuje spoznavu Presvetog Trojstva, dioništvo božanske naravi, vječno spasenje sadašnjeg i budućega svijeta.

2.- Jasno je osvijetljeno na koga spada dužnost evangelizacije, koja je od Krista povjerena apostolima, a sada njihovim nasljednicima: to jest biskupima koji su u zajedništvu s Rimskim Prvosvećenikom, a koji su, zajedno sa sebi povjerenim posebnim mandatom, primili obilniji izljev darova Duha Svetoga. Njima pružaju suradnju svećenici, kao najbliži - i njihovu auktoritetu podvrgnuti - suradnici; ipak je jasno razjašnjeno da ta dužnost evangelizacije pripada i redovničkim osobama te ljudima laicima, među koje se broje mladi ljudi, a na poseban način roditelji.

3.- Jasno se ukazalo na tijesnu povezanost između evangelizacije i ispravnog odgoja onih koji se posvećuju tome poslu, kod čega je naglašena potreba i važnost odgovarajuće duhovne i doktrinarne priprave, kao i kršćanskog življenja koje će biti u skladu s evanđeoskim navještanjem, kako bi navještaj mogao biti vjerodostojan, te kako se ne bi postavljala zapreka tome da oni koji ne vjeruju prionu uz taj navještaj.

4.- Jasno se očitovalo jednodušno poštivanje prema istinskim ljudskim i religioznim dobrima koja postoje kod nekršćanskih religija i nekatoličkih vjeroispovijesti, a ujedno i dužna vrijednosna ocjena tih dobara, uz priznavanje prikladnosti da se ta dobra uključe u predmet evangelizacije i u molitvene oblike, dok se ujedno naglašavala potreba da se istodobno čuva čistoća i jedinstvo katoličke vjere i crkvenoga nauka.

5.- Očitovalo se da je Kristova Crkva, koja subsistira u Katoličkoj Crkvi, istodobno i objekt i subjekt evangelizacije; da se takodjer izvan nje, ako se Bogu svidi, može imati rasvjetljenje Riječi Božje; ipak da se pun i cjelovit navještaj Evanđelja, zajedno sa svima s njime povezanim sredstvima spasenja - a to su sakramenti, liturgija, potpuno tumačenje Evanđelja, bez primjese ikakvih zabluda - može imati samo u hijerarhijskoj Katoličkoj Crkvi, to jest u zajedništvu s Vrhovnim Pastirom, Petrovim nasljednikom, koji je postavljen kao vječno i vidljivo počelo i temelj jedinstva kako biskupa tako vjernika; ta je Crkva u punom smislu "u Kristu kao sakramenat odnosno znak i orudje tijesnog sjedinjenja s Bogom i jedinstva svega ljudskoga roda" (LG, br. 1).

6.- Ispravno je zaključeno, da na mjesne Crkve pada teret i dužnost djela evangelizacije, u čuvanju zajedništva s univerzalnom Crkvom, budući da se čitava Crkva nalazi u misijskom stanju, to jest ima misijski značaj.

7.- U pravo je svjetlo stavljeno djelovanje Duha Svetoga u djelu evangelizacije, budući da On, kao "duša Crkve" izlijeva milost i ljubav u srca onih koji vjeruju, posebno apostola, biskupa i svećenika.

Sve su to predmeti od goleme važnosti, predloženi na razmatranje: ako se to dogodi, svakako može održavanje ove Sinode postati veoma plodonosno.

No korist ove Sinode treba vidjeti i u tome što su biskupi, uvidjajući bezgraničnu širinu tih zadataka otvoreno priznali, kako je teško nekim dokumentom, koji bi se sad odmah izdao, rasvijetliti svestrano evangelizaciju, te definirati sve zadatke koji u nju spadaju. Žao nam je što su neki to protumačili, kao da Sinoda nije uspjela, dok to, nasuprot, ni najmanje ne umanjuje izvrsnost obavljenog posla, kao ni njegovu istinsku uspješnost.

Osim toga, odatle je proizašla i ova korist, da je na svjetlo izašla prikladnost da se usavrši metoda rada, svojstvenog ovoj novoj ustanovi nastaloj poslije Koncila; to ćemo veoma rado učiniti, posluživši se vašim napomenama, a oslonjeni na pomoć novog Vijeća Generalnog sekretarijata, koje je netom izabrano.

Zatim, Sinoda je bila plodonosna, jer su biskupi, zajedno s Marijom, Isusovom Majkom (DAP, I, 14) i sabrani oko Petra, kao u nekom novom Cenakulu, nastojali čuti glas i primiti poticaj Duha Svetoga; potpuno uvjereni da im prisutnost istoga Duha Svetoga u ispunjavanju zadaće naučavanja nikada neće nedostajati, pod sjenom njegovih krila (ps 16, 8; 46, 2) dali su se na razmatranje i stvaranje odluka. "Nijedno se umijeće ne pokušava učenjem drugima predati, ako se prije ono, što se ima u rukama, razmatranjem na nauči" (S. Grgur Veliki, Regula, p. 1, 2; PL 77, 14).

Plodonosna je ova Sinoda bila, nadalje, jer je Crkva postala osjetljivom za tolike zdrave misaone struje, koje su očividno od interesa za zadaću naučavanja episkopata, tijesno ujedinjenog s najvišim Učiteljstvom ove Apostolske stolice.

Plodonosna je bila ova Sinoda takodjer, jer se opet potvrdilo da prvenstvo treba dati dužnosti da se ljudima propovijeda Riječ Božja, radosna vijest vječnoga života, koja ljude uklapa u Vazmeno otajstvo (u uskrsni misterij), i kojoj smo mi, koji vršimo funkciju pastira, postavljeni kao, doduše ponizan i nedostojan, ali ipak siguran i istinit prenosnik: "Što bijaše od početka (...), i svjedočimo, i navješćujemo vam Život vječni, koji bijaše kod Oca i očitova se nama - što smo vidjeli i čuli, navješćujemo i vama, da i vi imate zajedništvo s nama, i da naše zajedništvo bude s Ocem i sa Sinom njegovim Isusom Kristom (...) da se radujete i da radost vaša bude potpuna" (1 Iv 1, 2 - 4).

Plodonosna je, napokon, bila ova Sinoda, jer danas u Crkvi postoji svijest, oštar osjećaj dužnosti, koja nas goni da upotrijebimo takodjer sva izvanjska sredstva, što nam ih danas pruža umjetnost, život i tehnički pronalasci, da radosnu vijest što više proširimo.

Jednom riječju, ovaj je sinodalni skup za sve nas bio zajednički poziv da odgovornije izvršavamo dužnosti i terete; poziv na dublje njegovanje molitve; na veće jačanje nutarnjega života, na veći duh siromaštva, samozataje, istinske ljubavi prema Crkvi i dušama, i napokon, poziv na potpuniju vjernost Riječi Božjoj. Taj je skup bio jedna harmonična pjesma hvale Presvetom Trojstvu, koje u Kristu poziva ljude na spoznavu i dioništvo

u nutarnjem svome životu, a ujedno pjesma hvale osobi i poslanju Spasitelja. Osjećaj kojim smo u ovaj čas prožeti, odjek je skrovite duhovne radosti, koja se prelijeva u himan zahvalnosti Bogu.

Pa ipak, ne čini se da bismo stvari baš pravično ocijenili, ako ne bismo svratili pozornost na to, da neke točke koje su se raspravljale, trebaju neko točnije pojašnjenje. U okviru toliko tema, koje su se obrađivale, ne možemo izostaviti to da ne pohvalimo slobodnu jednostavnost i otvorenu iskrenost; ali ipak nisu sve stvari koje su odatle proizišle, vrijedne da se zadrže. Neke od tih stvari, iako su opravdano istaknute, ipak moraju u nekim svojim dijelovima biti relativizirane. A druge opet stvari, posebno one koje su se pojavile kao djelo Manjih kružoka (circuli minores), treba da budu bolje definirane, nijansirane, nadopunjene, dubljim istraživanjem ilustrirane.

Spomenut ćemo neke: one, naime, koje ni na kakav način ne možemo prešutjeti.

U prvom redu, svraćamo pozornost na odnose između partikularnih Crkava i Apostolske Stolice. Sasvim iskrena srca radujemo se nad porastom snage i životvornosti partikularnih Crkava, i nad njihovom sve očiglednijom voljom da preuzmu sve zadatke koji na njih spadaju. Ipak istodobno želimo da se brižno pazi na to kako dublje istraživanje toga bitnoga vida stvarnosti koja se zove Crkve, ne bi ni na kakav način štetilo čvrstini "zajedništva" s ostalim partikularnim Crkvama i s Petrovim nasljednikom, kojemu je Krist Gospodin povjerio tu tešku, trajnu i ljubavi punu dužnost da "pase jaganjce i cvce" (Iv 21, 13-17), da braću utvrđuje (Ik 22, 32), da bude temelj i znak jedinstva (Mt 16, 18-20). Izvršavanje toga zadatka, dakle, ne smije biti ograničeno samo na izvanredne okolnosti. Da to nije tako, to mi kažemo uzdrhtala srca nad težinom zadatka koji nas pritište: On, Petrov nasljednik, jest i ostaje redoviti Pastir svih ovaca, svega tijela: "Silom svoje službe, naime Namjesnika Kristova i Pastira sve Crkve, ima punu, vrhovnu i univerzalnu vlast, koju može uvijek slobodno izvršavati" (IG, 22, 2). Nije ovdje riječ o slaganju ili suprostavljanju vlasti, nego radije tu postoji jedna jedina nakana: naime da svi - svaki u skladu sa svojom službom koju je primio i koju vjerno vrši - odgovore volji Božjoj, poticani najvišom ljubavlju.

Jednako držimo da treba nešto reći o potrebi da se nadje takav plodniji izražaj vjere, kakav će biti skladno prilagodjen uvjetima rase, društva i duha kulture. To je, čini se, svakako veoma potrebno, kako bi samo djelo evangelizacije postalo istinito i učinkovito; ipak, kod toga nije ni sigurno ni bezopasno govoriti o teologijama koje bi trebale biti tako brojne i tako različite, kako su brojni i raznoliki kontinenti i ljudske kulture. Jer ono što je sadržano u vjeri, ili je katoličko, ili to više nije. Uostalom, svi smo mi primili vjeru pomoću kontinuirane i potpuno konstantne tradicije: Petar i Pavao nipošto nisu vjeru obukli u tudje odijelo, kako bi je prilagodili starom svijetu Židova ili Grka ili Rimljana, nego su se najbudnijom brigom trudili oko njezine autentične iskrenosti, to jest oko istinitosti jednog te istog navještaja, koji je bio prezentiran u različitosti jezika (DAP 2, 8).

Osim toga, stvar čovječanskog oslobodjenja postavljena je u opravdano svjetlo, budući da je i ona dio one ljubavi kojom su kršćani dužni prigrliti svoju braću. No cjelovito i potpuno spasenje ne smije se brkati s ovim ili onim oslobodjenjem; treba raditi dakle na tome da Evandjelje svakako sačuva svoju narav i svoj značaj, to jest, da je to govor o Bogu koji čovjeka otkupljuje od grijeha i od smrti te ga uvodi u božanski život. Prema tome, svakako se ne smije, više nego što je opravdano, naglašavati, u vremenitom redu stvari, promicanje čovjeka i njegov društveni progres, kad bi to bilo na štetu onom bitnom značenju koja Crkve pridaje evangelizaciji, odnosno poruci čitavoga Evandjelja.

Pripominjemo povrhu toga, i to ne bez duševne radosti, da male kršćanske zajednice pridonose Crkvi mnogo nade, te da one imaju svoj početak u djelu Duha Svetoga kao u svome izvoru. Pa ipak će ta nada biti krhka ako eklezijalan život tih zajednica, t. j. unutar sredjenog sklopa jednoga Kristova tijela omlitavi, te ako se neumjerenom slobodom od zakonitoga crkvenoga auktoriteta prepusti samovolji pojedinaca.

Medjutim, da se na sve to odgovori, kao i na druge manje stvari, za čije nam navodjenje sad nedostaje vremena, Sveta je Sinoda dala neke sigurne naznake koje unose svjetlo. No potrebno je da sve te naznake budu sintetizirane i dublje istražene. Mi smo naznačili (spomenuli) samo one glavne: to radi toga, jer je naša dužnost stražara, to jest takvoga kome je vlastito, da bdije nad počecima puteva po kojima Crkva hoda kako bi nauk, koji ima sa sobom, što prikladnije izrazila. Stoga ne dopuštamo da vjernici krenu na krive putove; kad bi se to dogodilo, mi bismo smatrali da smo zatajili u poglavitoj svojoj dužnosti: utvrđivati braću!

Medjutim, u okviru svega što smo izložili, ima nešto što nadvisuje sve te partikularne napomene: volja svih i svakog pojedinog da se djelu evangelizacije jednoližno i živo utisne nov i univerzalan zamah. Crkva namine stječe spoznaju o toj svojoj zadaći, svakako najglavnijoj među svim zadaćama, na takav način i s takvom jasnoćom kako se to možda nije nikada dogodilo. Čovjek bi rekao: to je momenat posvema dostojan II Vatikanskog Sabora, odgovara naravi i pozivu Crkve, primjeren potrebama ljudi, prikladan za pružanje lijeka onim manama ovoga vremena koje su nam dobro poznate.

Časna i ljubljena braćo!

Crkve opet kreće na put, velikodušno i s velikom nadom, ponizno i širokim srcem, s punim povjerenjem da će moći postići Kristovu pomoć po zagovoru Djevice Marije; kreće na put s najvišom ljubavlju i žarkim nastojanjem oko svoga obraćenja, trudeći se svim silama za pomirenje duhova, prema zahtjevima ove Svete Godine, t. j. univerzalnog Jubileja.

Naše sjećanje, stoga, i zahvalna misao, obuhvaća sve biskupe koji po cijelom krugu zemaljskom nastoje oko ovog djela preporodjenja; obuhvaća njihove pomoćnike, svećenike, redovnike, redovnice, ta prikladna orudja za evangeliziranje suvremenih ljudi. Osim toga obuhvaća i roditelje, koji su prvi drugovi Crkve u iznošenju Evandjelja u svojoj vlastitoj obitelji, to jest u "domaćoj Crkvi" (Ilg, 11); proteže se na uzorne žene, pobožne i vjerne pomoćnice; na mlade ljude, na djecu, tu nadu radosne budućnosti; a posebno na učene muževe, na koje Crkva gleda s velikom simpatijom, očekivanjem i povjerenjem.

Pozdravljamo napokon pojedine mjesne Crkve, sokoleći očinska srca njihovu nadu, dok su zauzete oko propovijedanja Evandjelja; i sve sluge Evandjelja, naročito one koji radi Kristova imena u mnogim krajevima podnose progone; ali Riječ Božja nije okovana (2 Tim 2, 19).

Upravljam, napokon, svoje poticaje ljubljenim i zauzetim katehistima, a poglavito misionarima, koji su ponizni heroji evangelizacije svijeta: "Radujte se i kličite, jer je bogata vaša plaća na nebesima" (Mt 5, 12). Obuhvaćamo sve naše sinove i kćeri, potičući ih da budu orudja i svjesni suradnici u djelu misijske Crkve: da Riječ Božja, uz pomoć svijeta, trči i proslavljuje se (2 Sol 3, 1), da svijet uzvjeruje (Iv 17, 21) i da Bog bude sve u svima (1 Kor 15, 28).

U času kad se odavle razilazimo, želimo da još jednom na naše zajedničko učvršćenje odjekne onaj Kristov poziv: "Idite, naučavajte sve narode" (Mt 28, 19); a jednako i onaj: "Podignite svoje oči i pogledajte: njive se bjelasažu za žetvu" (Iv 4, 35).

Moramo poslušati volju Božju, on nas je sam poslao. Sav svijet, prostran i blistav, očekuje vijest o oslobođenju od grijeha i od zala što ih grijeh nosi sa sobom; vijest spasenja, po križu Kristovu. Doduše, riječ "križa... je ludost" (1 Kor 1, 18); ali "svidjelo se Bogu po ludosti propovijedanja spasiti one koji uzvjeruju" (1 Kor 1, 21); zato se pouzdajemo jedino u pomoć Božju. Teškoće su goleme, očekivanja ljudi brojna i raznovrsna, dužnosti koje moramo izvršiti teške, ali Gospodin veli: "Imajte pouzdanja, ja sam pobijedio svijet" (Iv 16, 33). Krist je s nama, dapače u nama: u nama i po nama on govori, i neće nam nikad uskratiti svoje potrebne pomoći.

Gospodine Isuse Kriste, Riječi Očeva, na križ pribijeni Spasitelju, ovaj čas, kad se raspušta obavljena Sinoda, opet se k Tebi obraćamo, kao što smo prije, na njezinu početku, Tebe zazvali. Bio si s nama, i srce je naše gorjelo u nama, dok si nam govorio na putu i otvarao nam Pisma (1k 24, 32); Ti ćeš čuvati naše odluke, podupirati naše služenje Crkvi, davat ćeš duhu svjetlo i riječima snagu, potvrdjivat ćeš naše napore i voditi naše korake, kako bismo pronašli prikladnije puteve i načine za navješćivanje tvoga Evandjelja, bit ćeš napokon milosrdan prema našoj slaboj sposobnosti. Mi smo Tvoji sluga, i to siromašni; jedinu čvrstinu imamo u sigurnosti Tvoga obećanja. Podrži Petra i Tvoje biskupe, i ojačaj srce njihovih stada! Evo, veliko je naše siromaštvo, ali mi ne stavljamo svoga pouzdanja u sebe, već u Tebe jedinoga: naše je bogatstvo u toj nadi. Ti nam snage ulij, Ti nas utvrdjuj, Ti nas podigni svojim blagoslovom, koji s Ocem i Duhom Svetim živiš i kraljuješ u nama i u svojoj Crkvi, u vijeke vjekova. Amen.

/L'Osservatore Romano, 27. X. 1974./.

2.- APEL SINODE BISKUPA 1974. O PRAVIMA ČOVJEKA I POMIRENJU.

Sveti Otac zajedno s Biskupima sakupljenima na Sinodi za studij teme o evangelizaciji, upravlja slijedeću PORUKU:

Poslije Sinode u g. 1971. dogodile su se dvije obljetnice pune posebnog značenja za Crkvu i za svijet: deseta godišnjica enciklike Pape Ivana XXIII "Pacem in terris" (1963 - 1973); dvadesetpeti obljetnica Deklaracije o pravima čovjeka Ujedinjenih Nacija (1948 - 1973). Jedan i drugi dokumenat dozivaju nam u pamet da ljudsko dostojanstvo zahtijeva obranu i promicanje čovjekovih prava.

Evo nas sakupljenih na novoj Sinodi, koja ima za temu Evangelizaciju: proglašavanje Radosne Vijesti Isusa Krista. Ako je točno da su istine koje se tiču čovjekova dostojanstva i njegovih prava zajedničko dobro svih ljudi, što se nas tiče mi nalazimo najpotpuniji njihov izražaj u Evandjelju. A iz Evandjelja dohvaćamo i najhitniji motiv da se angažiramo u obrani i promicanju čovjekovih prava.

Na ovoj^{se} Sinodi tijesan odnos izmedju takvog angažmana i crkvenog služenja očigledno pokazao u razmjeni naših pastoralnih iskustava, koja odražava transnacionalan značaj Crkve, njezinu prisutnost u dubini svijesti naroda, njezino učestvovanje u njihovu trpljenju postuda gdje su ta prava prezrena ili povrijeđena.

Razmišljajući o tim iskustvima u svjetlu Evandjelja, želimo uputiti jedan apel o pravima čovjeka i o pomirenju. Upućujemo tu poruku Crkvi i svijetu, posebno onima koji se nalaze na odgovornim položajima. Želimo podići svoj glas u ime svih ljudi koji su bez glasa i koji trpe nepravdu.

Čovječje dostojanstvo ima svoj korijen u slici i odsjevu Boga koji se nalazi u svakom čovjeku. Radi toga su sve osobe bitno medju sobom jednake. Cjelovit osobni razvitak je očitovanje te Božje slike u nama. U ovom času, koji sada proživljavamo, Crkva je zadobila najživlju svijest o toj istini.

Crkva takodje čvrsto vjeruje da je promicanje čovjekovih prava zahtjev Evandjelja, te da ono mora zauzimati središnje mjesto u njezinu služenju.

U želji da se potpunoma obrati Gospodinu, te da bolje obavlja svoju službu, Crkva želi pokazati poštovanje i brigu za čovjekova prava unutar same sebe. Crkva je takodje stekla obnovljenu svijest o mjestu pravednosti u njezinu služenju; onaj napredak koji se već u tom smjeru ostvario, ohrabruje nas da nastavimo sa svojim naporima kako bismo se uvijek sve više uskladili s voljom Gospodnjom.

Crkva zna po iskustvu da služenje promicanju čovjekovih prava u svijetu nju obvezuje na stalno ispitivanje i na neprekidno pročišćavanje svoga vlastitoga života, vlastitog zakonodavstva, vlastitih institucija, vlastitih akcionih planova. Sinoda g. 1971. rekla je: "Svaki onaj koji se usudjuje ljudima govoriti o pravdi, mora najprije biti sam pravedan u njihovim očima". Svjesni svojih granica, svojih nedostataka, svojih neuspjeha, možemo bolje razumjeti nedostatke drugih, bile te institucije ili osobe. U Crkvi, jednako kao i u drugim institucijama ili skupinama, treba raditi oko toga da se pročiste načini postupanja, procedure; da se pročiste takodje odnosi što ih možemo imati s društvenim strukturama ili sistemima koji podržavaju kršenja čovjekovih prava, a koja bi kršenja trebalo javno optuživati.

Nijedna nacija nije danas imuna od prigovora s obzirom na to što se odnosi na čovjekova prava. Svakako, na Sinodu ne spada da specificira partikularne slučajeve tih kršenja: to prije svega spada na mjesnu razinu.

Želimo, međjutim, svojim riječima i svojim činima ohrabriti sve one koji rade u prilog čovjekovih prava; pozvati one koji u rukama drže vlast, da promiču ta prava; pružiti takodje neku nadu ljudima koji trpe gaženje svojih prava. Ovdje želimo privući pozornost na neka prava koja su danas posebno ugrožena:

PRAVO NA ŽIVOT. To je jedno temeljno i neotudljivo pravo. Danas podvrgnuto teškim kršenjima: kontracepcija, sterilizacija, abortus, eutanazija, raširena praksa torture, nasilja koja se vrše nad nevinima, bič rata, genocidi, masovne kampanje protiv prava na život. Trka za naoružanjem je jedna skupa ludost za svijet; stvara instrumente koji mogu izazvati još veće uništavanje života.

PRAVO NA HRANU. To je pravo tijesno povezano s pravom na život. Milijunima ljudi prijeti danas smrt od gladi; potrebno je da nacije i narodi poduzmu dogovornu akciju solidarnosti na predstojećoj konferenciji Ujedinjenih nacija o hrani. Pozivamo vlade na duboko obraćanje u njihovom držanju prema žrtvama gladi; tražimo od njih da prihvate imperativ pravednosti i pomirenja, pa da hitno pronadju sredstva za ishranu onih koji su bez hrane.

POLITIČKA I KULTURNA PRAVA. Pomirenje unutar društva i prava osobe zahtijevaju da svaki čovjek može efektivno sudjelovati u odredjivanju vlastite sudbine. Svatko ima pravo da slobodno i odgovorno sudjeluje u političkom životu. Ima takodje pravo na slobodan pristup k informacijama; pravo na govor, pravo na slobodu tiska, pravo na drukčije mišljenje. Ljudi imaju pravo da budu odgajani, te da odredjuju kriterije odgoja svoje djece. Nitko, ni pojedinac ni skupina, ne smije biti u strahu da će biti uhapšen, podvrgnut mučenju, utamničen zbog političkih ili ideoloških motiva. I svima u društvu, uključujući tu radnike emigrante, mora biti zagarantirana juridička zaštita njihovih prava, osobnih, društvenih, kulturnih i političkih. Osudjujemo svako zabacivanje ili ograničavanje prava iz rasnih motiva. Molimo nacije i kontestatorske grupe da traže pomirenje, odričući se svakog oblika progona i nasilja, i amnestirajući milosrdno i pravično političke zatvorenike i progнанike.

DRUŠTVENO-EKONOMSKA PRAVA. Pomirenje zahtijeva pravdu. Goleme nejednakosti u moći i bogatstvu, koje postoje u svijetu, često takodjer unutar nacija, velika su zapreka pomirenju. Koncentracija ekonomske moći u rukama malog broja nacija i multinacionalnih skupina, strukturalna neravnoteža trgovinskih odnosa, nejednakost u razvoju cijena po kojima industrijske i neindustrijske nacije razmjenjuju svoje proizvode, nemogućnost da se ekonomski rast poveže s pravednom raspodjelom unutar nacija kao i na internacionalnom planu, nezaposlenost, diskriminacije u pitanjima namještenja, razine u trošenju sredstava, sve to zahtijeva reforme, ako se hoće da pomirenje bude moguće.

PRAVO NA VJERSKU SLOBODU. U ovom se pravu posebno odražava osobno dostojanstvo kako ga mi spoznajemo iz Riječi Božje i iz samoga razuma. Ta se sloboda danas niječe ili pogadja različitim ograničenjima u različitim političkim sistemima, koji postavljaju zapreke kultu, religioznom odgoju, i služenju s društvenim značenjem. Pozivamo sve vlade, da priznaju pravo na vjersku slobodu na riječima i da ga osiguraju činjenično, eliminirajući sve oblike diskriminacije, pružajući svima zaštitu njihovih uvjerenja i puninu prava građanina, a ne da nasuprot, vjernike svode na rang građana drugoga reda.

U ovaj čas mi proslavljujemo Svetu godinu obnove i pomirenja. Ona nas podsjeća na veliku godinu oprostjenja (Lev 25), kao i na dar i moć pomirenja koju nam daje Krist (Lk 4, 18-19; Ef 2, 13-17). Na taj način reafirmiramo, da Crkva mora biti znak i vrelo pomirivanja medju narodima. Ljudi imaju pravo na nadu; Crkva mora danas biti znak i izvor nade.

Zato ona hoće oprostiti svima onima koji su je progonili i klevetali; obećava otvorenost, simpatiju i razumijevanje prema onima koji je stavljaju u pitanje, izazivaju ili napadaju.

Pozivamo, napokon, svakoga muža i svaku ženu, da svatko prizna odgovornost koju nosi u savjesti, za sve što se odnosi na prava drugih, u svjetlu toga što shvaćamo kao svoju dužnost evangelizacije. Snagom naše obveze da proglašujemo Radosnu Vijest afirmirajmo svoju odlučnost da ćemo promicati prava čovjeka i pomirenje, posvuda, u Crkvi i u suvremenom svijetu.

/L'Osservatore Romano, 26. X. 1974./.

3.- DEKLARACIJA SINODALNIH OTACA G. 1974.

1. Osjećamo se utješanima u Duhu Svetome nad svime što nam je Gospodin udijelio na ovoj Sinodi. Želimo tu utjehu podijeliti sa svim Narodom Božjim, a prije svega s našom braćom u episkopatu koju smo ovdje predstavljali, a i sa svima onima koji se na bilo koji način osjećaju stavljenima u pitanje Evandjeljem Kristovim.

2. U bratskoj razmjeni naših iskustava, što smo ih imali u povjerljivu jedinstvu s Pavlom VI, nasljednikom Petrovim, imali smo mogućnost konstatirati intimno i snažno jedinstvo koje Duh Sveti ostvaruje u mnogostrukoj raznolikosti uvjeta, kojima se obogaćuje život Crkve.

Istodobno smo iskustveno spoznali plodnost raznolikosti koja se izražava u našim pokušajima da Evandjelje u njegovoj cjelovitosti ukorijenimo kod naroda različite kulture, produljujući na neki način metodu inkarnacije, kojom se Bog htio poslužiti u svome spasenjskom djelu preko Krista. Na taj način Spasiteljeva Radosna Vijest uspješnije odsijeva.

3. ~~Bujno bogatstvo što smo ga našli u tom uzajamnom komuniciranju~~ nije moglo biti lako objedinjeno a da kod toga ne nastrada njegova cjelovitost. Stoga smo, postavši bez sumnje bogatiji, radije izabrali da Vrhovnom Prvosvećeniku pružimo cjelovite plodove te razmjene, s velikim povjerenjem i jednostavnošću, te da od njega očekujemo nove poticaje. Istodobno hoćemo u našim partikularnim Crkvama proslijediti plodno iskustvo što smo ga imali na Sinodi u duhu dijaloga, posebno s prezbiterima, s redovnicima i redovnicama, s teolozima, i sa svima drugim svojim vjernicima. A sada, ovom našom Deklaracijom, želimo samo jasno pokazati neka temeljna osvjedočenja i neka hitnija usmjerenja, za daljne i dublje promicanje djela koje smo pokrenuli.

4. Nošeni našom vjerom u Krista, umrlog i uskrsnulog za naše spase-nje, i utvrđeni pashalnim iskustvom koje smo stekli u Crkvi, želimo ponovno potvrditi da mandat evangelizirati sve ljude tvori bitno poslanje Crkve. Dapače, što nam se dubljima i opsežnijima ukazuju današnje promjene, bilo u religijama i ideologijama, bilo u kulturi i običajima, to se očiglednijom i hitnijom pokazuje potreba proklamiranja Evandjelja svim nacijama i pojedinim ljudima, a posebno onima kojima Radosna Vijest Kristova još nije bila done-sena, pa bilo gdje se oni na zemlji nalazili, kako bi evangelizacija i uteme-ljenje Crkve bili provedeni u djelu u onim narodima i sredinama u kojima ona još nije ukorijenjena.

5. Ljubav Kristova i njegova zapovijed potiču i nagone sve vjernike da drugima podijele darove koje su sami besplatno primili. Zato zadatak proklamacije Evandjelja spada na sav Narod Božji, što ga je Duh Sveti sabrao u Crkvi posredstvom Riječi i Euharistije, i to tako da nijedan istinski kršćanin nije izuzet od te dužnosti, koju mora vršiti na način koji odgovara njegovom stanju, i u zajedništvu sa svojim pastirima. Uzdamo se da je ova Sinoda, zajedno s usrdnom pobudnicom Vrhovnog Prvosvećenika za Svjetski mi-sijski dan, pružila svim sinovima Crkve novu prigodu da obnove intimno i djelotvorno osvjedočenje o svom vlastitom sudioništvu u zadaći evangelizi-ranja. Na poseban se način obraćamo mladima, koje ne želimo promatrati samo kao predmet (objekt) evangelizacije nego također kao takve koji su posebno prikladni da evangeliziraju druge, a nadasve svoje vršnjake. Povrh toga, naše je uvjerenje da su mladi ljudi, ukoliko idu za osnovnim vrijednostima Evandjelja te traže istinsku autentičnost u shvaćanju vjere i u njezinu svjedočenju, izazov nama odraslima, te da nas potiču da trajno obnavljamo svo-je zalaganje u evangelizaciji.

6. Istovremeno smo duboko uvjereni da bismo bez milosti Božje, koju Otac izlijeva u naša srca po Duhu Svetome, bili potpunoma nesposobni razvija-ti to poslanje onako kako treba (Rim 5,5). To djelo zahtijeva trajno unutar-nje obraćenje pojedinih kršćana te neprekidno obnavljanje naših zajednica i institucija. Na taj način vjera postaje čvršća, čišća, unutarnjija, a mi postajemo prikladniji i vjerodostojniji svjedoci vjere, po posredovanju i koherentnosti našeg individualnog i društvenog života s Evandjeljem koje imamo propovijedati. Stječemo također sposobnost otkrivanja i razlikovanja znakova vremena, kao i sposobnost da poštujemo djelovanje Duha Kristova koji je svagda na djelu u životu same Crkve i u svoj ljudskoj povijesti, kako bi svi imali puninu života.

7. Odatle jasno rezultira potreba intimnog sjedinjenja s Bogom, koje se hrani ustrajnom molitvom, razmatranjem Božje Riječi, kontemplacijom, a učvršćuje ga i podržava često udioništvovanje u sakramentima, kako bi Božji narod mogao pružati efikasnije svjedočanstvo jedne istinske bratske zajedni-ce, pozorne na to da zauzeto odgovori očekivanjima ljudi dobre volje, u evandjeoskoj solidarnosti s njihovim najtjeskobnijim problemima. Na taj način Crkva samu sebe čini vjerodostojnijim svjedokom veselotvornog ~~novog~~ ~~svjetla~~ Spasitelja ljudskog roda, prikladnijim orudjem Duha Svetoga u službi proklamacije Evandjelja.

8. U svojim raspravama nismo ni jednog časa ignorirali poteškoće i zapreke, stare i nove, za koje se čini da se suprostavljaju djelu evangelizacije. Dapače, neke smo pojave našega vremena podvrgnuli pozornom ispitivanju. Tako sekularizaciju, koja doduše pruža pozitivne aspekte, ali je ipak sklona ideologiji sekularizma, koji potpunoma isključuje Boga s horizonta ljudskog života, pa prema tome isključuje intimni smisao egzistencije. Zatim, ateizam u njegovim mnogostrukim oblicima, a koji je u nekim zemljama široko rasprostranjen. Te pojave moraju biti pažljivo proučavane, njihovi uzroci moraju biti dublje istraživani, kako bi se i u tim pojavama mogao ctkriti poziv Božji, koji od nas zahtijeva veću čistoću u ispovijedanju i svjedočenju naše vjere. Nije nam promakla ispred očiju ni jedna druga velika poteškoća, koja proizlazi iz planova i nastojanja, a koji se provode lukavo i nerijetko takodjer nasilno, za ograničavanje vjerske slobode i života Crkve, čak dotle da se Crkvu stjera u šutnju.

Nismo zaboravili ni na to koliko ima onih koji su potlačeni, prije svega svi oni koji trpe progon za Evandjelje: noseći na samima sebi Radosnu vijest Križa, oni ispunjavaju izvršno djelo evangelizacije, te ne malo potpomažu svu Crkvu u ispunjavanju njezina poslanja.

9. Znamo takodjer za teškoće koje niču iz tako naglog i korjenitog mijenjanja uvjeta i okolnosti našega vremena, u vezi s time da se evandjeoska poruka učini razumljivijom današnjim ljudima. Ipak znamo da je priopćivanje Evandjelja dinamičan proces. To se priopćivanje događa po riječi, djelu i životu, najtješnje užajamno povezanima, a određuju ga i različiti elementi koji su na neki način konstitutivni za same slušatelje Riječi Božje: to jest, njihovi zahtijevi i želje, način govora, osjećanja, mišljenja, rasudjivanja i ulaženja u dodire s drugima. Svi ti uvjeti, međusobno veoma različiti prema različenosti mjesta i vremena, nagone partikularne Crkve na odgovarajuće "prevodjenje" evangjeoske poruke, i - po principu inkarnacije - na smišljanje uvijek novih ali vjernih "načina ukorjenjivanja". Osim toga, razvitak sredstava društvenog priopćivanja otvorio je nove puteve evangelizaciji, koji odgovaraju načinu mišljenja i djelovanja današnjih ljudi. U isto vrijeme čvrsto vjerujemo da Duh Sveti radi bez odmora u Kristovoj Crkvi kroz djelo onih koji pružaju svjedočanstvo svetoga života; kroz pastoralno iskustvo onih koje je Bog postavio da ravnaju Crkvom, te svih njihovih suradnika u crkvenim službama; kroz svoje darove, što ih on bogato razlijeva među vjernike kroz plodnu suradnju između pastira i teologa.

10. U izvodjenju svega toga imamo nakanu s više zalaganja suradjivati s kršćanskom braćom s kojima još nismo ujedinjeni u potpuno zajedništvo, s njihovim Crkvama i crkvenim zajednicama, uzimajući kao temelj krst i baštinu vjere koja nam je zajednička, kako bismo već od ovoga časa mogli u samom djelu evangelizacije pružati pred licem svijeta šire skupno svjedočenje za Krista, dok se još trudimo oko toga da od Gospodina postignemo potpuno ujedinjenje. Na to nas nagoni Kristova zapovijed, to zahtijeva samo djelo propovijedanja i pružanja svjedočanstva Evandjelju.

11. Imajući povjerenje u djelovanje Duha Svetoga, koje se rasprostire preko granica kršćanskih zajednica, želimo unapredjivati dijalog s drugim nekršćanskim religijama, kako bismo uspjeli da dublje shvate novost Evandjelja i puninu Objave, te kako bismo mogli njima obuhvatnije pokazati spasotvornu istinu ljubavi Božje koja se ostvaruje u Kristu. Imamo nakanu takodjer tražiti suradnju svih ljudi dobre volje koji - bez sumnje iz različitih pobuda ali iskrena srca - traže viši smisao života, ili se zalažu da postignu za svoju braću ljudskije uvjete života.

12. Među mnogim temama koje su se obradljivale na Sinodi, posebnu smo pozornost svratili na uzajamne odnose između evangelizacije i cjelovitog spasenja odnosno punong oslobodjenja ljudi i naroda.

U toj tako važnoj materiji iskusili smo da smo duboko jedinstveni u opetovanom tvrdjenju da postoji tijesna povezanost između djela evangelizacije i rečenog oslobođenja. Na to su nas potakli ne samo tijesni odnosi s našim vjernicima i s drugim ljudima, s kojima dijelimo zajedničko življenje i sudbinu, nego prvenstveno samo Evandjelje, koje nam je milostivo povjereno, koje za svakog čovjeka i za cjelokupno društvo jest radosna vijest o spasenju, koje se ima započeti i očitovati već sada na svijetu, ma da tek onkraj granica ovoga života može doseći svoje puno dovršenje. Potaknuti ljubavlju Kristovom i rasvijetljeni svjetlom Evandjelja, gajimo pouzdanje, da Crkva, ako što vjernije ostvaruje djelo evangelizacije, navješćuje totalno spasenje čovjeka, to jest njegovo potpuno oslobođenje, te ga već od ovog časa počinje oživotvoravati. Crkva kao zajednica cjelovito angažirana u evangelizaciji, dužna je da se uskladi s Kristom, koji je svoje vlastito poslanje rastumačio ovim riječima: "Duh je Gospodnji na meni, zato me posvetio pomazanjem i poslao me da navješćujem siromasima radosna vijest, da proglasim sužnjima oslobođenje, slijepima vid, da na slobodu pustim potlačene" (Lk 4, 18). Vjerna svojoj evangelizatorskoj misiji, Crkva, kao zajednica zaista siromašna, molitvena i bratska, može mnogo pridonijeti za postizanje integralnog spasenja, to jest potpunog oslobođenja ljudi. Ona može iz Evandjelja samog izvlačiti dublje argumente i uvijek nove poticaje za promicanje širokogrudnog predanja u službi svima ljudima, a posebno siromašnima, onima koji su slabiji, potlačeni, te za eliminiranje društvenih posljedica grijeha, koje se pretvaraju u nepravedne društvene i političke strukture. Crkva dapače, oslonjena na Kristovo Evandjelje, i ojačana njegovom milošću, može same nakane i napore oko oslobođenja sačuvati od skretanja, tako da oslobođenje ne ostane u čisto političkim, socijalnim, ekonomskim okvirima, - a to su nesumnjivi okviri oslobođenja - nego vodi prema slobodi u svim njezinim oblicima, slobodi od grijeha, od individualnog i kolektivnog egoizma, te prema punom zajedništvu s Bogom i s drugim ljudima kao s braćom. Tako Crkva, na svoj evandjeoski način, promiče istinsko i puno oslobođenje svih ljudi, skupina i naroda. U tom duhu ljudske i evandjeoske solidarnosti, mi smo ovih dana uputili svijetu poruku o čovjekovim pravima i pomirenju.

13. Naše nam poslanje nameće obvezu da budemo prisutni ljudima ovoga vremena, kako bismo među njih unijeli prisutnost Krista, Utjelovljene Riječi. Zato vraćajući se u svoje partikularne Crkve, mi se, kao nekoć učenici kad su bili ojačani iskustvom o Kristu uskrsnulom, osjećamo ojačani i zapažamo nove prigode za efikasnije promicanje evangelizacije svega svijeta i za njegovo autentično oslobođenje.

Dakako, svjesni smo da ćemo se morati sučeliti s brojnim poteškoćama. Ipak, krećemo prema bližoj budućnosti s velikom nadom. Ta nada izvire iz našeg intimnog ujedinjenja s Kristom Raspetim, koji nas na efikasan način vodi k dioništvu u svome uskrsnuću.

Tako će se dogoditi, da Crkva, većma ukorijenjena u trajnu aktualnost Duhova, doživi nova vremena evangelizacije. Dok se trudi da bude vjerna svome poslanju u današnjem svijetu, Crkva se potpuno angažira u službu svijetu koji nadolazi. Zaista, ako nam šanse takvog budućeg svijeta i ostaju nepoznate, Krist, Gospodin i središte ljudske povijesti, potiče nas da uvijek koračamo prema naprijed. Vrijeme koje protječe između Uskrsnuća i Paruzije jest vrijeme napetosti i težnje prema svijetu koji mora doći.

U toj vremenskoj periodi zadaća je Crkve da predoznačuje i pripravlja konačno ozbiljenje Kraljevstva Božjega. Znamo, da je Gospodin neprekidno uz svoju Crkvu i da nas prati na našem putovanju po tudjini. Bit će nam u sve dane (Mt 28, 20), jačajući nas darovima svoje milosti, uvodeći nas postepeno u svu istinu posredstvom djelovanja Duha Svetoga (Iv 16, 13), potvrđujući našu riječ svojim znakovima (Mk 16, 20), dok ispovijedamo da je Isus Krist Gospodin na slavu Boga Oca (Fil 2, 11).

U ovo predvečerje Svete godine, koja se ima naskoro slaviti u Rimu, gajimo čvrstu nadu da će sav Božji narod, iskorištavajući tu posebnu milosnu prigodu, preko obraćenja srca, potpune obnove i nutarnjeg pomirenja, moći efikasnije ispuniti svoju dužnost evangelizacije, te da će se Crkva moći s većom očitošću ukazati kao Crkva poslana svim narodima, da bude univerzalan znak spasenja.

Zaključujući svoje sinodalne poslove, podižemo svoje oči i svoja srca k Blaženoj Djevici Mariji, Majci Crkve, da primimo, po njezinu primjeru, Riječ Božju otvorena Duha i poučljiva srca, pa da je možemo pružiti svijetu pošto smo je razmatrali i vjerno preveli u proživljavanj život.

/ L'Osservatore Romano, 27. X. 1974./.

& & & & & &

B/ VIII. S V J E T S K I D A N M I R A 1 9 7 5.

1.- OSNOVNA TEMA: POMIRENJE - PUT K MIRU!

U izboru ove teme za Dan mira 1975. nadahnula su Svetoga Oca, između ostalih, dva razloga: u prvom redu njezina povezanost sa Svetom godinom, koja ima dva međusobno neodvojiva cilja: kršćansku obnovu i pomirenje, a zatim njezina povezanost s mirom.

Mislimo na mir u "vertikalnom" smislu, t.j. na povratak k Bogu, na obraćenje koje je svaki čovjek kao "podanik mira" pozvan da ostvari u sebi samom prigodom ove jubilarne godine. To je proširenje teme iz 1974.: "Mir ovisi također o tebi" i predstavlja novu kariku u nizu svjetskih dana mira.

Mislimo i na mir u "horizontalnom" smislu, t.j. na mir među ljudima. Taj se mir među osobama, društvenim skupinama i narodima ne može svesti na puku koegzistenciju. On nije samo trenutno pomirenje i pomirljivost, nego ponovno i trajno izmirenje koje dolazi nakon jednoga ili više raskida (ratova, društvenih, građanskih i ideoloških sukoba), dobrovoljni povratak k dijalogu, pravom razumijevanju i suradnji.

Do takva učinka ne dovodi samo zajednički interes za opće dobro ni sveopće osvjeđenje o anakronističkom i ludjačkom značaju suvremenog rata. Da bi mir bio istinit, trajan i čovječan, traži se uzajamno opraštanje. To je čin težak, pa čak i nemoguć za čovjeka grješnika bez milosti prosvjetljenja, poniznosti i ljubavi koju jedino Bog može dati i povratiti. Upravo je svrha Svete godine nadahnuti ljude takvim oblikom pokore i "pounutrašnjenjem" (interiozizacijom) mira kako bi se došlo do bratske zauzetosti u službi svijetu.

I - OSPORENI PUT

MIR SE SASTOJI IZ ČINA POMIRENJA

Osobno i pojedinačno pomirenje sigurno je teška stvar i čin velike kreposti, koji se može ili ne može ostvariti te predstavlja posebnu vrednotu kršćanske religije. Takvo osobno pomirenje povlači sa sobom praktične, ali i načelne poteškoće. Oproštenje uvreda i "dugova" moli se i proživljuje svaki dan u "Očenašu".

Bez sumnje se mnogi razdori i svadje mogu okončati običnim naporom dobre volje. Ta pomirenja imaju veliku odgojnu i duhovnu vrijednost za one koji su im počinitelji, korisnici ili svjedoci. Stoga takva mala svakidašnja pomirenja ne bismo smjeli zanemarivati, nego ih umnažati.

Ona su u neku ruku tkivo društva. Zajednički život, život među bračnim drugovima, među braćom, u kući, u poduzeću, u gradu i u narodu predstavlja neprekinuti niz prebrođenih ili čak "do 70 x 7 puta" (Mt, 18, 22) oproštenih zadjevica. Te sitne razmirice, ne tako spektakularne kao veliki razdori i tragedije, malo interesiraju štampu i literaturu, ali su zato mnogo važnije i u statističkom pogledu i po svojem unutrašnjem značenju.

IMA LI ČOVJEK PRAVO DA SE POMIRI?

Medjutim, kad prijedjemo na drugu vrst sukoba, na one kolektivne, problem pomirenja u očima mnogih drugačije se postavlja, naime kao pitanje savjesti. Ima li čovjek pravo da se pomiri?

Na prvi pogled to dovodjenje u pitanje može izgledati sablažnjivo. Nije li ono u direktnoj suprotnosti s Evandjeljem?: "Ako doneseš svoj dar na žrtvenik i tu se sjetiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi dar pred žrtvenikom i podji da se najprije pomiriš s bratom, pa onda dodji i prinesi dar svoj" (Mt 5, 23-24).

No, ako bolje promotrimo stvari, ne izgledaju li društveni, narodni i međunarodni sukobi u većini slučajeva sukobi "solidarnosti" pa, prema tome, i sukobi dužnosti? Kako bih ostao solidaran s raznim grupama kojima pripadam i kojima dugujem gotovo sve, kao što su na pr. moja obitelj, moja životna i radna sredina, moja klasa, moja religija, moja stranka, moja rasa, moja zemlja, moja klupaka boja, nisam li često obvezan da se, makar i preko volje ili protiv volje, borim s drugim grupama? To mogu biti grupe s kojima sam u drugim stvarima solidaran i u kojima imam i prijatelja, ali mi se čini da su one svojim djelovanjem, ili samim svojim postojanjem, zapreka ostvarenju najosnovnijih prava moje zajednice.

Odgovori na ova pitanja mogu se svrstati u tri kategorije:

- Za neke je mir neka vrsta primirja između dva rata, bez sukoba, koji se smatraju zlom u sebi, ili barem nenormalnim slučajevima što spadaju u područje zablude ili grijeha.

- Nasuprot tome, mnogi od naših suvremenika, među kojima i stanoviti broj kršćana, pridaju sukobima i nasilju vrijednost jedinoga progressa u povijesti te, prema tome, smatraju dobrima po sebi te konflikte, a pomirenje smatraju defetističkom utopijom ili škodljivim opijumom.

- Konačno, mnogi, usvajajući stavove Koncila i crkvenog Učiteljstva ovih posljednjih godina, imaju šire i realnije shvaćanje te problematike. Evo nekih njezinih osnovnih točaka.

II - PRAVA I LAŽNA POMIRENJA

1) Konflikt je činjenica koja se ne može odvojiti od problematike mira. Društvo se u stanovitom smislu javlja kao konfliktno društvo, ispunjeno borbama i sukobima na svim razinama. Rat i mir su na ovome svijetu nerazdvojivi poput kukolja i pšenice. Mir se neprestano stvara samo stalnim nadvladavanjem sukoba koji se uvijek iznova radjaju. Ti se sukobi mogu objasniti. Broj ljudskih sloboda koje djeluju na istom planetu postavlja neminovno pred svakog pojedinca i pred svaku zajednicu problem "drugoga" u njegovom dvojakom vidu: obrani i napadu. U svakom slučaju sukob je činjenica; inače ni pomirenja ne bi bilo stvarnost i stalna dužnost.

Kršćanski razbor treba da u svakom pojedinačnom slučaju procijeni što je tu nastalo radi prilagodjivanja životu društva, a što proizlazi iz grijeha, mržnje, oholosti i sebičnosti.

2) Priznavanje konflikta činjenicom ne povlači automatski sa sobom priznavanje činjenice pravom, a još manje dužnošću da se podržavaju sukobi u toku ili sistematski stvaraju novi sukobi. Jer konflikt nije svrha, nego sredstvo. On ima svoje granice i svoje kriterije zakonitosti i opravdanja.

3) Prva dužnost pomirenja jest nastojanje da se riješe pitanja što ih postavljaju sukobi tako da se čovjek bori ne toliko protiv njihovih posljedica koliko protiv njihovih uzroka, bili oni bliski i specifični ili daleki i općeniti.

4) Prema tome se granice pomirenja nalaze u nekim krivotvorenjima, lažnim pomirenjima, koja ovdje možemo samo nabaciti. Takve patvorine objašnjavaju zašto stanovit broj sukoba, djelomično i za neko vrijeme, izmiče pomirenju.

DVIJE VRSTE LAŽNIH POMIRENJA

- NEPRAVDA. Evo kako Pavao VI u jednome od svojih sličnih tekstova razotkriva nepravdu: "Mir može dovesti do teških odricanja,.... čak do velikodušnosti, opraštanja i izmirenja, ali to nikada neće biti zbog niskoga trgovanja ljudskim dostojanstvom, nikada zbog kukavičluka. Mira neće biti bez glada i žeđi za pravdom.... Nikada on neće, da bi se mogao održati, izdati najviše razloge života" (Poruka Pavla VI za Svjetski dan mira 1974., D.C. 1974, pp. 1-2).

- POMIRENJE BEZ ISTINE ILI PROTIV NJE. Čovjek nema prava da radi pomirenja izgubi svoju ravnotežu, samosvojnost i savjest. Nema pomirenja ako ono sprečava čovjeka da bude to što jest, ako ga ono dovodi do toga da u društvenoj skupini okrnji vlastitu osobnost, da se u njoj izgubi i da istodobno izgubi svoju slobodu, svoju vjernost i vjeru. Pavao VI podsjeća tu na riječ sv. Pavla: "Nemojte se prilagodjivati ovome svijetu" (Rim 12,2). Pomirenje se ne može poistovjetiti s moralnim ili religioznim indiferentizmom. U enciklici "Pacem in terris" Ivan XXIII to naročito ističe (nr. 157). Ekumensko pomirenje, kako se razvijalo i proživljavalo nakon Koncila, znalo je izbjeći tu opasnost uzevši kao pravilo zajedničko nastojanje oko što veće sličnosti i suglasnosti s Kristom - Istinom. To isto odnosi se i na bratski dijalog s drugim religijama.

5) U svim slučajevima, čak i kada poštivanje "zahtjeva nauka vjere" traži da se "čeka s povjerenjem" čas potpunoga zajedničkog pomirenja na tom području (usp. Pavao VI, alocucija na generalnoj audijenciji, 10.IV. 1974.), to ne smije prekidati ni usporavati dijalog, prijateljstvo i suradnju sa zainteresiranim osobama (Pacem in terris, nn. 157-160).

To razlikovanje kao i dužnost očuvanja kršćanske konzistencije još se mnogo umjesnije može primijeniti na suradnju s ljudima dobre volje koji ispovijedaju "krive filozofske nazore", pa prema tome i na osobno pomirenje s njima.

III. - POMIRENJE: DUŽNOST, RJEŠENJE

Pomirenje, koje se razlikuje od tih karikatura i patvorina, nije samo pravo, nego i dužnost.

DUŽNOST, POVIJESNO POTVRDJENA, provjerena i proživljena vjekovnom mudrošću naroda. Unutrašnja i vanjska politika država služi se odvajkada pregovorima, nagodbama i kompromisima u rješavanju sukoba i razmirica. Ona priprema konačni rezultat (na pr. savez ili mirovni ugovor) nizom postepenih zbližavanja, kao što su pregovori, primirja i obustave oružanih operacija. Gradjanski i međunarodni život bio bi nezamisliv bez takvih sporazuma koji zatim, brže ili sporije, ulaze u tkivo povijesti, civilizacije.

O tome svjedoče dva suvremena događaja: pomirenje zaraćenih strana nakon strahota posljednjega svjetskoga rata i ekumensko pomirenje. Tko bi, prije trideset godina, mogao predvidjeti ta dva neosporna rezultata? A koliko bi se sličnih primjera moglo navesti?

RJEŠENJE KOJE NAM NUDI SAM BOG

To rješenje bolje ćemo razumjeti kada se, podigavši se iznad nivoa razuma i iskustva, pokušamo vratiti k izvorima vjere.

Vidimo, dakle, da je pomirenje, prije nego dužnost, rješenje, i to osnovno rješenje, put k miru. Pomirenje ljudi između sebe proizlazi direktno iz pomirenja Boga s čovjekom, iz pomirenja koje nam je Bog dao po svojem Sinu. Iako je to pomirenje nezasluženi dar Božji, ono se ne podjeljuje automatski. Taj dar nije ni nametnut ni potpuno dovršen, on nije nikakvo magično pomilovanje. Svaki čovjek i svaka ljudska zajednica pozvani su da u sebi i na konkretan način ostvare taj tako stečeni i obećani mir. Uskrsli Krist nastavlja ga ostvarivati tokom vjekova po svojem Svetomu Duhu.

Riječ pomirenja kod sv. Pavla jest sinonim za otkupljenje, oslobođenje, posvećenje. Ona, dakle, doziva u pamet, kako to potvrđuje etimologija, ideju promjene, napretka i ojačanja.

Daleko od toga da bude povratak na staro, konzervativna i defetistička nepokretnost, apologija postojećeg stanja, kršćansko je pomirenje u svojoj biti istinsko poboljšanje u odnosu prema onome što je bilo prije spora, opredjeljenje i jamstvo za budućnost. Ono donosi nove misli, otvara putove na koje jučerašnji prijatelji, koji su zatim postali neprijatelji, nisu bili mislili. Ono dovodi do okončanja njihovih sukoba otvarajući pred njima nove putove koji mijenjaju pristup problemu. Pomirenje, dakle, ne stavlja u pokret samo srce i poniznost, nego i maštu i žive snage dojučerašnjih protivnika potičući ih da suradjuju u novoj i zajedničkoj akciji za izgradnju drugačijeg i pravoga mira.

ZA MIR, ZA BUDUĆNOST

Kada Pavao VI toliko inzistira na povezanosti obnove i pomirenja, on ne izražava samo ciljeve Svete Godine, nego i osnovne strukture mira.

Zaista, obnova i pomirenje oživljuju osnovnu stvarnost koju smo u opasnosti da zaboravimo u žestini borbe za pravdu, a ta je da ljudsko društvo ne karakteriziraju samo konflikti, nego da je ono i zajednica. Ono što ljude ujedinjuje, po naravi ili po milosti, jače je od onoga što ih rastavlja. Poticaj je na zajedništvo univerzalan; on je graditelj mira, kulture i civilizacije. Uzajamna pomoć, solidarnost, prijateljstvo i ljubav stvaraju i predstavljaju društvo, "ljudsku obitelj". Sve su to činjenice koje potvrđuje sociološka i povijesna znanost.

Toj iskustvenoj konstataciji Objava donosi objašnjenje i novu dimenziju Riječi, primjera i uskrsnuća Isusa Krista. Duh Božji djeluje u povijesti. Ljubav, rođena iz njega, jača je od mržnje i smrti. Pomiriti se u ime te Ljubavi, koja se ne može prilagoditi ni nepravdi ni laži, ne znači ni izdati ni sanjati, nego učiniti ljudsku ljubav pokretačem povijesti i napretka.

ZA PASTORAL MIRA PUTEM POMIRENJA.

Tu ima mjesta za čitav jedan pastoral, čitavu jednu odgojnu djelatnost i duhovnost pomirenja, jer Crkva je primila od Boga i povjerava svakome od svojih udova "službu pomirenja" (2 Kor 6, 16-20).

Daju li članovi Crkve o tome u današnje vrijeme svoje svjedočanstvo u građanskom životu i unutar Crkve? Kakvo značenje imaju sva ta "vertikalna" ili "horizontalna" osporavanja u krilu naroda Božjega? Sveti Otac u više navrata osvrnuo se na taj problem i osvjetlio ga odlučujućim kriterijem obnove: "Samo iz te unutarnje akcije može proisteći i pomirenje ljudi...; milosni Duhovi mogli bi tako postati Duhovi novoga bratstva" (Pavao VI, Pismo kard. Fuerstenbergu, predsjedniku središnjega odbora za proslavu Svete godine, 31.V. 1973.).

Rješenje, dakle, nije u tome da se čovjek zatvori u nesnošljivost i izolaciju, nego da udje u srž postojećih sukoba, da prevlada njihove zaplete i da im potraži rješenje na novim putevima. Pomirenje nije ni zaustavljanje ni izmicanje, nego hod prema budućnosti, put k miru.

D O D A T N A B I L J E Š K A

NEKE REFERENCIJE KOJE SE ODOSE NA TEMU SVJETSKOG DANA MIRA 1975.

Ove godine, za razliku od prijašnjih godina, najava Svjetskog dana mira dolazi nakon duljega razdoblja intenzivne duhovne, doktrinarne i pastoralne pripreme ove dvostruke teme za Svetu godinu. Ta se priprava odnosi u prvom redu na riječ i dokumente Pavla VI, koji predstavljaju na neki način pedagoški "advenat", zatim na mnogobrojne usmene i pismene inter-vente biskupa, svećenika i laika iz čitava svijeta, te vjerskih, teoloških, katehetskih i apostolskih ustanova.

Svi oni koji će sudjelovati u organizaciji i proslavi Dana mira našli su i naći će u tom dragocjenom, raznolikom i uskladenom pokladu obilatog materijala za razmišljanje o produbljenju same teme i njezinoj difuziji na svim područjima, unutar Crkve i u javnom mnijenju. Prethodni tekst upućuje na tu osnovnu temu, a nakon njega eto, slijede, odgovarajuće referencije biblijskih tekstova i papinskih dokumenata:

I. TEKSTOVI IZ NOVOGA ZAVJETA;

Mt 5, 9: "Blago mirotvorcima..."; 5, 24: "Ostavi dar tu pred žrtvenikom...". DAP, 7, 26.

Iz poslanica Sv. Pavla:

1 Kor 7, 11; 2 Kor 5, 20: "Pomirite se s Bogom".

Rim 5, 10: "Izmireni s Bogom smrću njegova Sina".

Kol 1, 20-22: "Po njemu pomiriti za nj sve što je za nj sve što je na zemji i na nebu, uspostavljajući mir krvlju njegova križa".

Rim 12, 9-21; 13, 8-10: Krist je došao da donese ljubav tamo gdje je mržnja.

Ef 2, 15-16: "... po križu on je pobijedio mržnju".

II. RIJEČI PAVLA VI.

9.V. 1973.: Generalna audijencija - Najava Sv. godine.

31.V. 1973.: Pismo kard. Fuerstenbergu, predsjedniku Središnjega odbora za proslavu Svete godine - Obnova i pomirenje.

28.XI. 1973.: Generalna audijencija - Pomirenje unutar Crkve.

8.XII. 1973.: Poslanica za Svjetski Dan mira - 1974.

21.XII. 1973.: Alokucija Zboru kardinala - Oспорavanje i obnova.

1.I. 1974.: Homilija pod Svetom Misom na Svjetski Dan mira - Mir u savjesti i u popuštanju napetosti između ljudi, a ne upornost jednih protiv drugih.

10.I. 1974.: Govor Diplomatskom koru - Razlozima sile suprostaviti silu razloga.

14.IV. 1974.: Generalna audijencija - Dužnost pomirenja.

23.V. 1974.: Bula o proglašenju Svete godine - Apostolorum limina - Pomirenje među kršćanima.

8.VI. 1974.: Zaključak plenarnog zasjedanja Bisk. Konferencije Italije - "Crkva je zajednica".

& & & & & &

% + \$ + %

& + &

DOKUMENTI BISKUPSKJE KONFERENCIJE JUGOSLAVIJE

1.- ODRŽAN SABOR BISKUPSKJE KONFERENCIJE U ZAGREBU

Biskupska konferencija održala je od 8. do 10. listopada o. g. u Zagrebu svoje redovito jesensko plenarno zasjedanje kojemu je kao promatrač austrijske Bisk. konferencije prisustvovao Msgr Stefan Laszlo, biskup Eisenstadta.

- Biskupi su raspravljali o proslavi Svete godine i hodočašćima u Rim. Član Nacionalnog odbora za Svetu godinu, biskup Gugić, izvijestio je o radu Središnjega odbora u Rimu, na čijem je zasjedanju sudjelovao u srpnju o. g., te o pripremama za hrvatsko nacionalno hodočašće koje se predviđa za početak svibnja 1975. Posebni program priredjen je za rimske hodočasnike, asvećenici-hodočasnici će u Rimu kroz Svetu godinu imati naročite ovlasti (ispovjednu jurisdikciju, ovlast odrješivanja cenzura i dr.).

- Vijeće viših redovničkih poglavara Jugoslavije uputilo je Biskupskoj Konferenciji svoje prijedloge o boljoj suradnji redovnika s biskupima u našoj mjesnoj Crkvi - u duhu koncilskih smjernica. U dopisu se posebno naglašava da redovnici ne žele biti "crkva u Crkvi", niti stvarati "paralelne strukture", nego se žele životvorno uključiti u našu Crkvu kao suradnici i pomoćnici biskupa, ostajući vjerni svojim redovničkim pravilima.

Biskupi su pozdravili ovu inicijativu VVRPJ te su izrazili nadu da će redovnici poraditi kako bi njihovi prijedlozi dobili konkretne oblike.

- Biskupi su, uz sudjelovanje Msgr Stefana Laszla, apostolskog vizitatora za Hercegovinu, razmotrili sadašnje stanje spora u Hercegovini oko podjele župa između redovničkog i dijecezanskog klera. Taj je spor ušao u fazu kad je, po sudu biskupa, potrebna intervencija Sv. Oca, kako bi se vratio mir u hercegovačkim župama. Očekujući skoru odluku Sv. Oca u tom sporu, biskupi su uputili javnosti posebnu izjavu o hercegovačkom slučaju u kojoj pozivaju sve vjernike da odluku Sv. Oca prihvate u zreloj vjeri i vjerničkoj poslušnosti.

- Radi daljnjeg i potpunijeg ostvarivanja liturgijske obnove u našoj zemlji, kao i radi suzbijanja nekih nereda koji su se opazili na području liturgijske prakse, Biskupi su s ovog zasjedanja uputili svećenicima posebni poticaj na obdržavanje liturgijskih propisa. Svi su dužni upotrebljavati reformirane liturgijske tekstove koji su kod nas prevedeni i potvrđeni od BKJ.

- U smislu odredbe Papine konstitucije "Laudis canticum" odlučeno je da od prve nedjelje došašća o.g. svi klerici hrvatskog jezičnog područja koji su obvezani moliti časoslov - trebaju upotrebljavati "Časoslov naroda Božjega" (izdanje KS) ili latinski reformirani brevijar "Liturgia horarum".

- Odobren je hrvatski prijevod liturgijskih tekstova Reda Pokore i vlastitih misa za karmelićane.

- Na molbu franjevačkog Provincijalata u Ljubljani Biskupi su, nakon potrebnih konzultacija, odredili program teološkog studija koji su dužni apsolvirati kandidati za stalni djakoniat. Od kandidata se traži završena srednja škola i posebni bogoslovski studij na Visokoj školi, no u manjem opsegu nego se to zahtijeva za svećeničke kandidate.

Stalni djakonat u nas se za sada predviđja samo u redovničkim zajednicama.

- Razmotrena su dosadašnja iskustva kod različitih ispita za svećenike i kod dosadašnjih inicijativa za permanentnu izobrazbu klera u raznim krajevima naše zemlje. Zaključeno je da se poradi na boljem koordiniranju i ujednačenju prakse na tom području.

- Razmotrena je inicijativa za učlanjenje naše Biskupske Konferencije u Svjetski katolički savez za biblijski apostolat čije je sjedište u Stuttgartu. Podupirući dosadašnja nastojanja oko razvijanja toga apostolata u nas, Biskupi su odlučili učlaniti se u spomenuti savez, a unutar našeg Vijeća za nauk vjere uspostaviti posebni odbor za biblijski apostolat.

- Odazivajući se želji Svetog Oca da u okviru proslave Svete godine na Petrovo 1975. on u Rimu podijeli svećeničko redjenje kandidatima iz raznih zemalja svijeta, Biskupi su odlučili da će naše dijeceze za tu prigodu uputiti u Rim određeni broj svojih kandidata.

- Predsjednici raznih Vijeća BK izvijestili su Sabor o djelovanju odgovarajućih vijeća kroz ovu godinu!

- Na prijedlog Vijeća BK za kler Biskupi su odlučili da će posvetiti dva dana idućeg plenarnog zasjedanja radnom susretu sa svećenicima, koji je predviđen za prvu polovicu travnja 1975. Glavna tema susreta bit će suvremeno pastoralno planiranje i posebno pastorizacija gradova. - Biskupi su takodjer prihvatili i inicijativu Vijeća za kler da se u rujnu 1975. održi treći tečaj za svećeničku duhovnost. Žele da se tom tečaju posveti što veća pažnja.

- Na temelju izvještaja nadbiskupa Oblaka razmotrena je djelatnost na pastorizaciji turista. Biskupi su usvojili prijedlog Odbora BK za pastorizaciju turista da se u travnju 1975. održi u Zadru Nacionalni pastoralni simpozij o turizmu.

- O misijskom apostolatu u nas izvijestio je predsjednik VBK za misije, nadbiskup Čekada. Opaža se jačanje misijske svijesti među našim vjernicima, čemu pridonosi i misijski informativni list RADOSNA VIJEST koji izlazi u Sarajevu. Zatim je nadb. Čekada izložio naše pripreme za proslavu Svjetskog misijskog dana - 20. listopada o.g.

- Msgr Držečnik, predsjednik VBK za ekumenizam, uz ostalo, izvijestio je o Ekumenskom simpoziju katoličkih i pravoslavnih teologa održanom u Mariboru 23. - 26. rujna o. g., koji je organizirao ljubljanski bogoslovni fakultet. Simpozij je pridonio većem razumijevanju i povjerenju među razdijeljenom braćom. Odlučeno je da se takav simpozij opet upriliči za dvije godine.

- O radu VBK za katehizaciju izvijestio je njegov predsjednik, Msgr Ćiril Kos. Posebno se osvrnuo na Katehetsku ljetnu školu održanu u Rijeci od 2. do 11. srpnja o.g., s temom "Odgoj djece u vjeri do 12. godine unutar kršćanske zajednice", te na savjetovanje o katekizmima koje je upriličilo HKD sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu 9. svibnja o. g. Raspravljalo se o modifikaciji i ažuriranju starijih sistematskih katekizama, te o mogućnosti njihove koegzistencije s novijim katekizmima.

- Msgr Stanković, ravnatelj za inozemnu pastvu Hrvata, prikazao je sadašnje stanje te pastve. U zapadnoj i sjevernoj Evropi sada imamo 96 misija sa 122 misionara i 125 suradnika. U cjelokupnu inozemnu pastvu uputili smo u posljednjih pet godina 100 svećenika i 99 suradnika, socijalnih radnika, župnih pomoćnika i pomoćnica. U preko 500 gradova zapadne Evrope naši vjernici imaju u nedjelju i blagdane hrvatsku sv. misu; posebno su obradovani češćim posjetima naših biskupa prigodom raznih hodočašća i dijeljenja sv. potvrde.

Francuska i njemačka televizija iskazale su posebnu pažnju našim vjernicima svojim programima o radu naših misija i kršćanskoj tradiciji našega naroda.

- Msgr Lenič, ravnatelj za inozemnu pastvu Slovenaca, izvijestio je o slovenskim misijama u Zapadnoj Evropi, koje vode 30 slovenskih svećenika.

Msgr Žanić, predsjednik VBK za obitelj, izložio je intervent delegata Sv. Stolica na Svjetskoj konferenciji o populaciji održanoj u Bukureštu 19 - 30 kolovoza o. g. On je istaknuo kako rješenje pitanja prenapučenosti treba ponajprije tražiti u novoj raspodjeli bogatstava u svijetu, a ne u ograničavanju plodnosti siromašnih nacija putem propagiranja kontracepcije i abortusa.

- Msgr Pichler, predsjednik VBK za liturgiju, izložio je svoje dojmove s Kongresa o crkvenoj glazbi održanom u Salzburgu od 26.VIII. do 2.IX.o.g.

- O sadašnjem stanju i potrebama crkvene statistike u našoj Crkvi izvijestio je tajnik BK dr. Vjekoslav Milovan, nakon čega su donesene smjernice za daljne poboljšanje djelatnosti na tom području.

- Nakon ostavke Msgra Prele u predsjedništvu VBK za katehizaciju, izabran je biskup Msgr J. Segedi.

- Za promatrača na jesenskom zasjedanju francuske Biskupske konferencije, koja će se održati u Lurdu od 9. do 15. studenoga o. g., Biskupi su delegirali zadarskog nadbiskupa Msgra Marijana Oblaka.

Zasjedanje je završeno u četvrtak u podne, 10. listopada.

Zagreb, dne 10. listopada 1974.

TAJNIŠTVO BK

& % \$ + \$ & %

2.- IZJAVA KATOLIČKIH BISKUPA JUGOSLAVIJE O HERCEGOVAČKOM SLUČAJU

Mi katolički Biskupi Jugoslavije, sabrani na redovitom saboru Biskupske Konferencije od 8. do 10. listopada ove godine, razmatrali smo svima poznato prežalosno hercegovačko pitanje. To je već punih šest godina teška otvorena rana na Tijelu Crkve u našoj domovini; ta rana duboko žalosti nas Biskupe; truje odnose između dijecezanskog i redovničkog klera; stvara zbunjenost i sablazan u duši vjernika. To je stanje postalo i osobna muka samog Sv. Oca.

Povijest naše Crkve ne pamti tako teške podijeljenosti uzrokovane otvorenim otporom zakonitoj odluci Sv. Stolica kojom se željelo u novim prilikama ravnomjerno i pravično raspodijeliti pastoralni rad dijecezanskih i redovničkih svećenika franjevac u mostarskoj biskupiji. Otpor se pretvorio u trajnu neposlušnost jedne manjine, a ta se neposlušnost očitovala činima nasilja, uvredama, optužbama i nezakonitom upravom u nekoliko župa. Rana se produbljivala prijeteci teškim posljedicama za vjeru, jedinstvo i ljubav među djecom iste Majke Crkve, među sinovima istoga naroda.

Strpljivo smo čekali u nadi da će se sporazumom doći do izmirenja i da će se Sv. Ocu moći predložiti na odobrenje dogovoreno rješenje za konačno pomirenje i mir, za buduću trajnu suradnju u ljubavi.

Ušli smo u Svetu godinu obnove i pomirenja s čvrstom nadom da će ozbiljna svetogodišnja razmišljanja nadahnuti raspoloženja za sretan izlaz iz te mračne situacije. Ali rješenje se, čini se, sve više udaljilo.

Veliki udarac našem nadanju zadao je i žalosni događaj od 28. srpnja ove godine kad je jedan franjevac u jednoj od pobunjenih župa dijelio samovoljno i nezakonito, bez ikakva mandata Sv. Oca, premda se to tvrdilo, sv. potvrdu stotinama djece.

Mi smo zbog toga duboko ožalošćeni. Taj čin pokazuje da kako tragičnih posljedica dovodi kada se nasiljem pokušava osporavati redovito vodstvo Crkve. Ne želimo ovu izjavu proširivati izlaganjem katoličke nauke i vjere o Crkvi, ali moramo ipak imati pred očima Evandjelje i cijelu Tradiciju Crkve, koja je ponovno tako očito izražena u dokumentima II. Vatikanskog Sabora koji svečano tvrdi da "u toj Kristovoj Crkvi Rimski Biskup... po Božjoj uredbi ima vrhovnu, punu, neposrednu i apcu dušobrižničku vlast", i da su "Biskupi postavljeni od Duha Svetoga, i kao pastiri nasljednici su apostola... Biskupi su prema tome, po Duhu Svetom koji im je dan, postali pravi i autentični učitelji vjere, svećenici i pastiri" (Dekret "Krist Gospodin" o pastirskoj službi biskupa, br. 2). Biskupi zajedno sa Sv. Ocem sakrament su istine i jedinstva Crkve u ljubavi. Prekid odnosa s Biskupom nužno teško ranjava jedinstvo Crkve. To Bog ne može blagosloviti.

Hercegovački slučaj, mi to s punom sviješću i odgovornošću izjavljujemo, nije samo pitanje prava i discipline. To je pitanje vjere i ljubavi, to je pitanje zajedništva Crkve; to je pitanje Božje volje koja na poslušnosti gradi suradnju svih u slozi i poštovanju. Ima tvrdnji koje su nespojive s katoličkom naukom.

To se bolno stanje ne smije produžiti u beskraj. Smatramo nužnim da sada konačnu odluku donese Sv. Otac Pavao VI. osobno kao vrhovni sudac svih sporova u Crkvi. U svjetlu vjere u tajnu Crkve, koju je sam Isus Krist hijerarhijski uredio, tvrdimo da je pravorijek Pape potreban za mir Crkve. Njegova odluka postaje norma za savjest vjernika. Papa će svojom odlukom, donesenom po najboljoj savjesti, služiti pomirenju izmučene mjesne Crkve u Hercegovini. Od nesloge svi trpe.

Iz bezizlazne situacije moguće je izaći jedino poslušnošću konačnoj odluci vrhovnog poglavara Crkve. Nasilje se može nikada biti prihvatljiva metoda u životu Crkve.

Stoga mi pozivamo i molimo sve kojih se tiče da iskrenom vjerom, odanošću i velikodušnošću prihvate odluku Sv. Oca. Ta će poslušnost biti nagrađena mirom i radošću; ta će poslušnost biti svjedočanstvo zaista zrele vjere i svijesti da Crkvu čuva od teških rana i osigurava joj slogu i ljubav samo vjerom rasvijetljena vjernost auktoritetu koji je sam Isus Krist uspostavio u svojoj Crkvi.

Sveta je godina. Pozivamo sve vjernike, svećenike i redovničke zajednice da mole za veliko svjetlo i mudrost Duha Svetoga, da ljudska slabost bude pomognuta na putu do velike radosti pomirenja s Bogom i s ljudima. Bit će to dolazak Božjega kraljevstva ljubavi i pravednosti. Molimo svi Presvetu Bogorodicu - Majku Crkve, da zagovara tu našu nadu, a "nada pak ne postidjuje" (Rim 5,5).

BISKUPI JUGOSLAVIJE

§ & % + & % §

3.- UPOZORENJE SVEĆENICIMA NA OBDRŽAVANJE LITURGIJSKIH PROPISA . PREDSJEDNIŠTVO BISKUPSKJE KONFERENCIJE

Broj: 508/BK - 1974.

Zagreb, dne 10. listopada 1974.

DRAGA BRAĆO SVEĆENICI,

Kao Pastiri Kristove Crkve u našoj zemlji imamo tešku dužnost i odgovornost voditi brigu oko javnog bogoslužja na području koje nam je povjereno (SC, 41). Sa zabrinutošću vidimo i čujemo kako neki svećenici, dijecezanski i redovnički, svjesno ili u neznanju, krše bogoštovne propise u liturgijskim činima.

Stoga, sabrani na redovnom zasjedanju u Zagrebu, smatramo potrebnim uputiti vam ove smjernice:

1) Liturgija je javno bogoslužje Kristova mističnog tijela. Zato "uredjenje svete liturgije ovisi jedino od crkvene vlasti koju posje-
duje Apostolska Stolica i, prema odredbama prava, biskupi (SC 22, 1).

"Nitko drugi, pa ni svećenik, ne smije u liturgiji ništa po svom
nahodjenju dodavati, ukidati ili mijenjati" (SC 22, 3).

2) Liturgijske knjige izdane poslije II. Vatikanskog Sabora, u
prijevodu odobrenom od BKJ i potvrđenom od Apostolske Stolice, obavezne
su za obrede kojih se tiču. Liturgijskim službenicima za te obrede nije
dopušteno upotrebljavati druge tekstove, bilo da potječu iz nekadašnjih,
nereformiranih, obrednih knjiga, bilo da su novostvoreni bez odobrenja BKJ
i bez potvrde Apostolske Stolice.

3) Odredbe (rubrike) liturgijskih knjiga obavezuju svakog liturgijskog
službenika onako kako je to označeno u samim knjigama, zatim u instrukcijama
Apostolske Stolice i Episkopata.

Tako u Misi treba uzimati ona čitanja koja su za dotično slavlje
određena prema odredbama u Predgovoru "Svagdanjih čitanja" t. 8, a - e.
Ne može svećenik tek iz vlastite pobude uzimati svetačka čitanja u dane
kad su određena svagdanja. Ima, dakako, i slobode u biranju čitanja, ali
ta sloboda ima ostati u granicama što ih liturgijske knjige jasno odredjuju
(Isp. Predgovor "Svagdanjih čitanja", t. 8).

4) Osobito se bolno dolma kad svećenici čak i u Euharistijskoj
molitvi ne poštuju odredbe Crkve pa na svoju ruku mijenjaju tekst.
Euharistija, otajstvo jedinstva Crkve, zlorabi se za nezakonito nejedinstvo
u bogoslužju! Isto tako nas zabrinjava što neki svećenici, osobito župnici,
nisu još nabavili neke propisane liturgijske knjige, nego se, na pr. za
sprovod, služe starim Rimskim obrednikom.

5) Takodjer upozoravamo da liturgijske funkcije nije slobodno vršiti
bez propisane liturgijske odjeće.

6) Ujedno potičemo svećenstvo da pamnije prouči liturgijske dispo-
zitivne tekstove u kojima će naći šire mogućnosti za vlastitu kreativnost
i inventivnost i na taj način obilatije crpsti bogatstva koja nam je Crkva
ponudila u obnovljenoj liturgiji.

Draga braćo svećenici, uložimo još malo truda da bolje upoznamo
liturgijske propise. Potrudimo se da vjernije poslušamo svetu Crkvu te
dostojno i pravilno vršimo svete obrede onako kako ih je odredio Kristov
namjesnik i vaš Episkopat u smislu II. Vatikanskog Sabora.

VAŠI BISKUPI

4.- OBVEZATNA UPOTREBA NOVOG, REFORMIRANOG BREVIJARA.

PREDSJEDNIŠTVO BISKUPSKJE KONFERENCIJE

Broj: 507/BK - 1974.

Zagreb, 17. listopada 1974.

"ČASOSLOV BOŽJEGA NARODA" POSTAJE OBAVEZAN

U smislu odredbe Apostolske Konstitucije "Laudis canticum" od 1.
studenoga 1970. BKJ proglašava "Časoslov Božjega naroda", izd. KS, Zagreb,
službenom liturgijskom knjigom i odredjuje da "Časoslov Božjega naroda" pos-
tane obavezan od 1. nedjelje došašća 1974 za sve koji su obavezni na
božanski časoslov, a žele ga moliti na hrvatskom jeziku.

Za one koji su obavezni moliti časoslov, a žele ga moliti na latinskom
jeziku, od 1. nedjelje došašća obavezni su moliti reformirani brevijar
"Liturgia horarum", typis polyglottis vaticanis, 1971.

Prema tome klerici obavezni na moljenje časoslova od 1. nedjelje
došašća ni kojim drugim časoslovom ne udovoljavaju svojoj obavezi.

+ FRANJO KUCHARIĆ, v. r.
predsjednik BK

5.- J U B I L A R N O H O D O Č A Š Ć E U R I M

Dne 19. studenoga 1974. održala su tri biskupa "delegata za Svetu godinu" u Zagrebu svoj radni sastanak.

Svoje su zaključke poslali svim Biskupima, da ih objave u svojim glasilima.

Evo njihovih zaključaka:

1. Naše narodno hodočašće polazi u Rim početkom svibnja 1975., kako je to odredila BK. Hodočasnici mogu ići raznim putevima u različito vrijeme. U Rimu moraju se naći dne 2. svibnja, u subotu, jer će se toga dana obaviti naša hodočasnička pobožnost u Bazilici Sv. Petra i - nadamo se - audijencija kod Svetog Oca.

2. Naše "hodočašće mladih" pridružiti će se "hodočašću katoličke mladeži, koje će okupiti mladež katoličkoga svijeta od 22. do 26. kolovoza 1975. O tome ćemo kasnije dati točnije informacije.

3. Potrebno je do kraja ove građanske godine (31. 12. 1974.) što točnije doznati broj hodočasnika. U Rim, Centralnom Odboru, moramo do 15. siječnja 1975. javiti definitivno koliko nas dolazi, koliko muških, a koliko ženskih, koliko svećenika i koliko časnih sestara. To je potrebno javiti zbog smještaja u Vječnom gradu.

4. Prilažemo Vam jedan dopis, što smo ga u zagrebačkoj nadbiskupiji poslali svim svećenicima - župnicima i njihovim pomoćnicima, kao uzorak da i Vi sličnim dopisom obavijestite svoje svećenike o svemu što je potrebno reći svećenicima koji organiziraju hodočašća. Dakako da se to može i mora primijeniti različito u raznim krajevima i prilikama.

5. Molimo sve Ordinarije da odrede jednog posrednika koji će našem Odboru za Svetu godinu u Zagrebu (Kaptol 31) davati i od njega primati sve nužne obavijesti.

6. Ostale pojedinosti možete upoznati iz priloženog dopisa.

Zagreb, dne 19. XI. 1974.

DELEGATI ZA SVETU GODINU:

Ivo Gugić, v.r. pom. biskup splitski,

Tomislav Jablanović, v.r. pom. biskup
sarajevski,

Mijo Škvorc, pom. biskup zagrebački, v.r.

Isti je Odbor uputio i slijedeći dopis:

SVIM ŽUPNICIMA I UPRAVITELJIMA REDOVNIČKIH CRKAVA

/ koji prihvaćamo i objavljujemo i za naše biskupije, t. j.
mostarko-duvanjsku i trebinjsko-mrkanjsku/

Draga braćo svećenici,

Šaljemo Vam neke obavijesti o našim hodočašćima u Rim. Potrebno je držati se slijedećih uputa kako bismo svetogodišnje hodočašće dobro spremili i uspješno vodili.

1. Naša Biskupska Konferencija, razmotrivši prilike i mogućnosti naših vjernika, zaključila je na svom jesenskom zasjedanju, da naše Narodno hodočašće u Rim povedemo za vrijeme svibanjskih praznika (od 30. travnja do 3. svibnja). "Hodočašće mladih" bit će od 22. do 26. kolovoza, kad se u Rimu održava Svjetsko hodočašće katoličke mladeži.

2. Naše Narodno hodočašće prijavljeno je u Rimu, kod rimskog Svetogodišnjeg središnjeg Odbora. Oni su nam obećali da će kroz najavljene dane uredno prijavljenim hodočasnicima izaći ususret koliko bude moguće. Napose je dragocjena pomoć toga Odbora u slučaju bolesti i smrti.

3. Molimo sve naše župnike, njihove pomoćnike i upravitelje redovničkih samostalnih javnih crkava, da što prije obavijeste vjernike o našem narodnom hodočašću. Prijavljenim hodočasnicima treba napomenuti ovo:

- svatko se mora odlučiti i prijaviti do kraja ove gradjanske godine, kako bismo do 15. siječnja 1975. mogli definitivno obavijestiti rimski Središnji Odbor o broju i sastavu naših hodočasnika;

- prijavljeni hodočasnici moraju se pobrinuti za potrebne ispravne dokumente;

- hodočasnici dogovorno sa svećenicima odlučuju kako će putovati (autobusom, vlakom, avionom, automobilom...);

- potrebno je na vrijeme znati da li žele hodočastiti kroz četiri spomenuta dana ili žele poći na dulji rok;

- hodočasnici mogu u Rim poći ili sami ili s drugim skupinama, no moraju se prijaviti kao hodočasnici, ako žele uživati eventualnu pomoć rimskog Središnjeg Odbora..

4. Gospodu župnike molimo da bi nam do kraja godine javili:

- hoće li i oni, ili koji njihov pomoćnik, poći na svetogodišnje hodočašće;

- da li će iz njihove župe hodočastiti ČČ. Sestre i koliko Sestara;

- koliko im se prijavilo muških a koliko ženskih za hodočaće.

Bit će dobro da se što prije u svim crkvama ove upute objave i ako je moguće napismenā izvjesje kako bi vjernici mogli uredno javljati se i dogovarati.

5. Za vez i poslovanje s turističkim agencijama, sa željeznicom i avionskim kompanijama mogu se župnici obraćati na naš Odbor za Svetu godinu (Zagreb, Kaptol 31). U našim pak biskupijama župnici će se dogovarati s dijecezanskim Odborom za svetogodišnje Narodno hodočašće, koji odbor sačinjavaju pomoćni Biskup-Koadjutor, Tajnik biskupije i mostarski župnik.

6. Dobro je da se na vrijeme održe savjetovanja u pojedinim dekana-tima i krajevima biskupije, kako bi se što uskladjeno provelo organiziranje hodočašća. Treba pronaći okretne svećenike ili laike, koji će se rado posve-titi tomu poslu i bit će stalno u vezi s našim dijecezanskim Odborom za Svetu godinu.

7. Rimski Središnji Odbor, preporučuje da bismo u Rim na hodočašće povelili uglavnom one ljude, koji su zauzetiji za kršćanski život u našim zajednicama. Njihovo duhovno osvježanje i obogaćenje dobro će doći u kasnijem apostolskom životu i pastoralnoj suradnji.

8. Svaki će hodočasnik dobiti na put u posebnoj vrećici VODIČ, MOLITVENIK i MEDALJU Svete Godine. U Molitveniku će biti otisnuti obrasci za glavne zajedničke pobožnosti.

Nadamo se da ćemo moći pripremiti dovoljan broj duhovnih vodiča, koji će putem u Rim i nazad pomoći da atmosfera bude hodočasnička, bratska, smirena, vedra i pobožna.

OKRUŽNICE BISKUPSKOG ORDINARIJATA MOSTAR

Broj: 1071/74.

DAN ZA MIGRANTE - ISELJENIČKI DAN

Ima se održati i ove godine kao i prošle na blagdan Sv. Obitelji, u nedjelju dne 29. prosinca 1974.

Kako saznajemo iz informativnog biltena AKSA, vijeće za migraciju pri BKJ i ove će godine pripremiti prikladnu gradju za proslavu iseljeničkoga dana, i to dostaviti preko Ordinarijata svim župskim uredima u ovoj zemlji.

Upozorujemo sve naše župnike na području naših biskupija, da čim dobiju pisanu gradju za proslavu iseljeničkog dana, da istu dobro prouče i što bolje organiziraju proslavu toga dana u svojim župama.

Mostar, dne 10. prosinca 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1072/74.

VIII SVJETSKI DAN MIRA - 1. SIJEČNJA 1975.

Za VIII svjetski dan mira - 1. siječnja 1975. određena je tema: POMIRENJE - PUT K MIRU!

U ovom broju dijecezanskog Vjesnika doposlimo o toj TEMI, što je Ordinarijat primio od Tajništva Biskupske Konferencije. Ukoliko na vrijeme Ordinarijat primi prijevod poruke Sv. Oca Pavla VI za VIII Svjetski dan mira, dostavit će se župnicima. A župnici će moći tu Papinu poruku u cijelosti ili u glavnim izvatcima saopćiti vjernicima preko svih svetih misa na 1. siječnja 1975.

Mostar, dne 10. prosinca 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1073/74.

BINACIJE I TRINACIJE U 1975.

Dozvola za binaciju i trinaciju vrijedi i za sljedeću - 1975 - godinu pod istim uvjetima, pod kojim je pojedinim župnicima podijeljena.

Binacije i trinacije po odredbi Sv. Stolica služe se "ad intentionem Episcopi".

Svećenici koji biniraju mogu svaku petu binaciju aplicirati na svoju vlastitu nakanu, ali ne smiju uzimati stipendiju, niti župnici time mogu udovoljiti dužnosti namjene Mise za puk.

Početkom nove gradjanske godine župnici, koji biniraju, trebaju javiti kancelariji Ordinarijata, koliko su puta tokom godine binirali ad intentionem Epipi.

Mostar, dne 10. prosinca 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1074/74.

POST I NEMRSA U 1975 GODINI

Prema Ap. Konstituciji "Poenitemini" od 17.II. 1966.:

a/ Zakon posta (jedanput na dan do sita jesti) i nemrsa (uzdržavanje od mesa) obvezuje samo na ČISTU SRIJEDU i SVETI (VELIKI) PETAK.

b/ Zakon samo nemrsa obvezuje na sve ostale petke u godini, osim ako u petak dodje zapovijedani blagdan.

Na temelju ovlasti, koje su podijeljene Biskupskim konferencijama citiranom Ap. Konstitucijom, naši su Biskupi na saboru BK u studenom 1969. g. odredili da pojedini vjernici mogu u petke izvan korizme mjesto nemrsa odabrati neko drugo djelo pokore, kao što su uzdržavanje od alkoholnih pića ili pušenja, kakvo karitativno djelo, milostinju u korist crkve ili siromašna.

Ovo ne vrijedi za petke u korizmi, kad ostaje obveza nemrsa, nego ta ovlast vrijedi samo za petke izvan korizme. I ovi nekorigizmeni petci - treba to vjernicima dobro protumačiti - ostaju i dalje dani pokore, samo pokora izražena i očitovana nemrsom može se zamijeniti nekim drugim pokorničkim djelom.

Za svećenike ostaje i dalje dužnost, da obdržavaju nemrsa i u petke izvan korizme, kad su kod kuće i nemaju gostiju.

Redovnici i redovnice neka se u tome pridržavaju odredaba svojih viših poglavara.

Ostaje i nadalje na snazi dijecezanska dispensa, ako se i u korizmeni petak negdje slavi kakva, pa i samo lokalna svetkovina cum concursu populari i sa pučkom misom, zakon nemrsa prestaje.

Mostar, dne 10. prosinca 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1075/74.

VRIJEME KORIZMENE SV. ISPOVIJEDI I USKRSNE SV. PRIČESTI

Traje u našim biskupijama kao i dosada, od prve nedjelje korizme pa do blagdana Presv. Trojstva uključivo.

Po dopuštenju Sv. Kongregacije za Evangelizaciju Naroda dosadašnja dozvola da radnici, koji već prije korizme odlaze na vanjske radove i vraćaju se kućama pred Božić, mogu udovoljiti dužnosti sv. ispovijedi i sv. pričesti počevši od prve nedjelje Adventa pa do svetkovine Spomena Krštenja Isusova uključivo, protegnuta je dozvolom iste Kongregacije na sve vjernike u našim biskupijama bez razlike.

Mostar, dne 10. prosinca 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1076/74.

IZMJENE U LITURGIJSKOM KALENDARU 1975.

"Notitiae" -bilten Sv. Kongregacije za bogoštovlje, u br. 89/74, siječanj 1974. na str. 40. donosi ove izmjene, odnosno Rješenja u liturg. kalendaru 1975. godine:

I. NAVJEŠTENJE GOSPODINOVO (BLAGOVIJEST), 25. ožujka), dolazi 1975. godine u utorak Velikog Tjedna. Zbog toga, na temelju normi liturgijske godine i kalendara (br. 60), ta će se svetkovina slijedeće godine - 1975. - slaviti 7. travnja (festum chori), u ponedjeljak iza II. uskrsne nedjelje.

II. MRTVI DAN (2. Studenoga) dolazi 1975. godine u nedjelju. Na temelju odredbe Rimskog Misala: "I onda kad 2. studenog padne u nedjelju, slavi se Spomen svih vjernih mrtvih (Mr. ed. 1970, pag. 635), slijedeće je godine Misa od Mrtvog dana iako je nedjelja. Oficij (Liturgija časova), naprotiv, govori se od nedjelje, izostavivši oficij za mrtve. Ukoliko pak na oficiju sudjeluje narod, Jutarnja i Večernja moli se od oficija za mrtve.

III. UZVIŠENJE SV. KRIŽA (14. rujna) i POSVETA LATERANSKE BAZILIKE (9. studenoga) 1975. godine dolaze u nedjelje "kroz godinu". Misa i Oficij tih dana su od spomenutih svetkovina, a ne od dotičnih nedjelja.

Prednje se dostavlja svećenicima na znanje i ravnanje.

Mostar, dne 10. prosinca 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1077/74.

BISKUPIJSKI ODBOR ZA HODOČAŠĆE U RIM

Radi bolje koordinacije radova na organiziranju našeg Nacionalnog Svetogodišnjeg hodočašća u Rim, a na sugestiju Centralnog Odbora u Zagrebu ovim imenujem članove biskupijskog Odbora, i to:
predsjednik: Mons. PAVAO ŽANIĆ, pomoćni biskup Koadjutor, generalni vikar dijeceze, članovi Odbora: Dr. Marko Perić, tajnik biskupije, i O. Fra Marinko dr. Leko, župnik u Mostaru.

U sklopu našeg Nacionalnog Svetogodišnjeg hodočašća u Rim, koje će se održati početkom svibnja 1975., iz naših biskupija bit će organizirana dva hodočašća u isto vrijeme, jedno od 4 dana, drugo od 8 dana. Ono od 4 dana radi radnika, koji su zaposleni, pa mogu iskoristiti prvomajsko praznike, a da ne izostaju s posla. Najvjerojatnije će se putovati našim autobusima do obale, a onda brodom trajektom preko mora i dalje nastaviti našim autobusima. Za boravak i smještaj i hranu u Rimu brinut će se onaj odbor, koji će voditi naše hodočašće, što će se kasnije odrediti. Teško je sada reći i predvidjeti, koliko će koštati bilo jedno bilo drugo putovanje u Rim, jer dosad nije se ništa ni s kim pregovaralo. Ono što se sada može sa sigurnošću reći jest to: da svaki, koji se prijavi na hodočašće, mora sam urediti pitanje pasasa i da se ODMAH prijavi svome župniku, koji će sve prijave do konca 1974. godine dostaviti našem Biskupijskom Odboru, a ovaj će ih dostaviti Centralnom Odboru u Zagreb, kako bi se moglo obavijestiti Središnji Odbor u Rimu.

Upozoravamo naše župnike, da ovaj poziv za organiziranje za hodočašće u Rim ozbiljno shvate i na vrijeme pošalju prijave našem Bisk. Odboru.

Mostar, dne 10. prosinca 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1078/74.

UPOZORENJE SVETE KONGREGACIJE BOGOŠTOVLJA

U sedmičnom "L'Osservatore Romano" od 16. kolovoza 1974. objavljen je članak tajnika Kongregacije za bogoslužje nadb. A. Bugninia o obavezi liturgijskog odijela za klerike i svećenike kod sv. funkcija:

"S više smo strana primili upite, da li je slobodno slaviti misu bez liturgijskog odijela ili samo sa štolom preko talara ili odijela. Obrazloženja tih pitanja su praktične naravi. Spominju se osobito posebne prilike: na putovanjima, hodočašćima, izletima i logorovanjima; no ima i drugih motiva kao što su veće prilagodjivanje okolici, kada na pr. radnički dušobrižnik u radničkom odijelu u tvornici celebrira ili kad se misa slavi među alpinistima u njihovoj uniformi.

Pita se što o tom misli Kongregacija za bogoslužje.

Odgovor nije ni težak ni čudan i mora se držati odluka koje su prošlih godina publicirane uz liturgijsku reformu.

Prije svega treba konzultirati dokumente u Rimskom Misalu pod br. 297 uputa glasi: "Različnost službi u izvršivanju sv. Kulte očituje se izvana u različnosti svetih odijela, koja, prema tome za svakog liturgijskog službenika moraju predstavljati znak. Dolikuje stoga da ta odjeća pri-donosi dostojanstvu i svetosti čina" (usp. Rimski Misal, str. 44, toč. 297). A u slijedećem - 298 - broju kaže: "Sveta odjeća zajednička svim poslužnicima kojega mu drago stupnja jest alba...". U br. 299 stoji: "Vlastito odijelo svećenika služitelja u misi i drugim svetim činima koji su izravno vezani s misom jest misnica, osim kad je drukčije odredjeno".

Te upute koje predstavljaju odjek Tradicije i u pojedinim točkama tradiciju modificiraju, praktički su osnova za norme u drugim dokumentima koji se odnose na ovu materiju. Tako se na pr. Instrukcija za slavljenje mise u pojedinim skupovima (t. 11) jednostavno poziva na gore spomenute tekstove Rim. Misala.

Ti isti tekstovi citirani su u III. Instrukciji (t. 8 c) gdje se još dodaje: "Koncelebrirati ili celebrirati samo sa štolom preko redovničkog odijela, talara ili građanskog odijela jest zloraba koju treba osuditi. Osim toga nije dopušteno ni kod drugih svetih čina kao što su polaganje ruku kod redjenja ili dijeljenje sakramenata ili dijeljenja blagoslova imati samo štolu nad odijelom".

Od te norme Kongregacija za bogoštovlje nikad nije odstupila niti ima namjeru da odstupi; niti u općim odredbama niti u pojedinim izuzetim slučajevima. Razlog je onaj koji je naveden u općim važećim dokumentima: Isticanje svećeničkog karaktera (neizbrisivog biljega), dostojanstvo svetog čina i jasno lučenje svetoga od profanoga. Zajednica želi da bude poštovana želi i sjetilima razaznati značenje obreda i udubiti se u otajstva

Sveti Pijo X napisao je jednom: "Molite lijepo". Tada se to više primjenjivalo na liturgijsko pjevanje, ali to važi i za cijeli okvir liturgijskog slavlja. Sveto odijelo je jedan od najvažnijih elemenata koji pri tom istovremeno ističu sakralni karakter liturgijskog čina.

Sve pojedinosti koji se tiču obreda, a odredila ih je nadležna Crkvena vlast imaju se čuvati i uvažavati. Jer se svaki razgovor zajednice s Bogom mora ostvarivati kroz službenike koji su za to odredjeni i to u jednom okviru koji nosi obilježje dostojanstva i svečanosti te je uzdignut iznad običajnog i svakidašnjeg.

Nadbiskup Annibale BUGNINI, tajnik"

"Notitiae", bilten sv. Kongregacije za bogoslužje, br. 90. 1974.
donosi slijedeće odgovore:

1. Može li se "ponoćka" slaviti uvečer iste svetkovine?

- "Ponoćku" valja slaviti oko pola noći, da se sačuva vremenska točnost (istinitost). A obzirom na anticipiranu Misu, da bi se zadovoljilo obvezi, valja uzeti formular "Mise bdjenja", kako propisuju misne rubrike: "Ova se Misa uzima uvečer dne 24. prosinca bilo prije bilo poslije I božićne večernje."

2. Može li se blagoslov pepela i pepeljanja (na čistu srijedu), i dijeljenje palma (grančica) na Cvjetnicu, i svijeća na Prikazanje (Svijećnica) obaviti bez Mise?

- Blagoslov pepela i pepeljanje može se obaviti, iz pastoralnih razloga i bez Mise (cfr. "Missale Romanum").

Ostali su blagoslovi povezani s Misom kao procesija ili svečani ulaz.

"Notitiae", br. 97 (rujan) 1974.

1. Da li je dopušteno da vjernici sami uzimaju presveto Tijelo i presvetu Krv, kao što to čini svećenik, odnosno i drugi službenici oltara?

- NIPOŠTO. - Davanjem ili pružanjem znakovitije se ponavlja ono, što je učinio Isus, pri ustanovljenju Euharistije (Acceptit... deditque...)

Crkva je radije povećala broj izvanrednih djelitelja Euharistije, nego li uvođenje prakse da se izgubi biblijski gest. Osim toga, kad je koja Biskupska Konferencija zatražila ovlast pričješćivanja na ruku, Apostolska je Stolica uvijek dajući takvu ovlast isticala, da se taj oblik nipošto ne može nametnuti, nego se uvijek mora ostaviti sloboda i mogućnost pričješćivanja na tradicionalan način.

Stoga se ovlast pričješćivanja vlastitom rukom ne podjeljuje, niti će se podjeljivati.

Prednja upozorenja sv. Kongregacije za bogoštovlje saopćuju se svim svećenicima na znanje i ravnanje.

Mostar, dne 10. prosinca 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1079/74.

JURISDIKCIONALNI ISPITI

Raspisom Biskupskog Ordinarijata br. AD 904/74 od 25. rujna 1974. saopćeno je svećenicima, da će se u narednom broju dijecezanskog Vjesnika objaviti datum naknadnih ispita za jurisdikciju onih svećenika franjevac, kojima je tokom 1974. godine istekla vremenski jurisdikcija.

Na prijedlog ispitne Komisije, drugi termin ispita bit će 26. veljače 1975., srijeda iza druge nedjelje Korizme.

Ispiti će se održati u franjevačkom samostanu u Mostaru, početak u 9 sati prije podne. Kandidati, koji imaju doći na taj ispit, dobit će u toku siječnja obavijest. Gradivo je za ispit isti, kako je ranije već obavljeno u Sl. Vjesniku Biskupije. Ispitna je Komisija također ista kao i za jesenski rok ispita.

Mostar, dne 10. prosinca 1974.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1080/74.

CALNEDARIUM MISSARUM PRO IUVENTUTE ET FAMILIA CHRISTIANA

Raspored subotnih sv. Misa za našu mladež i kršćanske obitelji u našim biskupijama tokom 1975. godine.

- Siječanj: 4. Biskupija, 11. Ravno i Trebinje, 18. Trebimlja i Neum, 25. Donji Gradac i Hutovo;
- Veljača: 1. Donje Hrasno i Stolac, 8. Rotimlja i Stjepan Krst, 15. Prenj-Dubrave i Domanovići, 22. Dračevo i Čeljevo;
- Ožujak: 1. Mostar i Nevesinje, 8. Čapljina i Gabela, 15. Potoci i Blagaj, 22. Drežnica;
- Travanj: 5. Konjic, 12. Jablanica i Glavatičevo, 19. Goranci, 26. Kruševo;
- Svibanj: 3. Čitluk, 10. Gračina i Ploče, 17. Čerin, 24. Gradina, 31. Medjugorje;
- Lipanj: 7. Humac, 14. Studenci, 21. Veljaci, 28. Šipovača-Vojnići;
- Srpanj: 5. Vitina i Grljevići, 12. Tihaljina, 19. Drinovci, 26. Gorica;
- Kolovoz: 2. Široki Brijeg, 9. Ružići, 16. Ledinac, 23. Raskrižje, 30. Rasno i Buhovo;
- Rujan: 6. Kočerin, 13. Izbično, 20. Ljuti Dolac i Jare, 27. Polog;
- Listopad: 4. Posušje i Posuški Gradac, 11. Rakitno i Sutina, 18. Vir i Herc. Vinjani, 25. Roško Polje;
- Studenj: 1. Duvno, 8. Bakovica, 15. Seonica, 22. Kongora, 29. Šuica;
- Prosinac: 6. Vinica, 13. Grabovica, 20. Rašeljke, 27. Prisoje.

Pozivamo župnike, da odmah po primitku svoga Direktorija za 1975. zabilježe svoj dan u Direktorij, kako ne bi na to zaboravili. Takodjer ih pozivamo, da i u nedjelju prije toga obavijeste s oltara svoje vjernike, kad će se u njihovoj župi služiti sveta Misa za našu mladež i kršćanske obitelji, neka ih pozovu, da u što većem broju sudjeluju u toj svetom Misi, i neka se na te nakane mole u svojim obiteljima u zajedničkim molitvama.

Mostar, dne 10. prosinca 1974.

+ P e t a r, biskup

& % \$ + & \$ & %

P r e p o r u č u j e m o: Priručnike za homilije u 1975. God. A)

- 1/ Dr. Josip Kribl, BOŽJA PORUKA ČOVJEKU, Propovijedi kroz cijelu godinu, ciklus A, Zagreb, 1974. Naručuje se kod pisca, 4000 ZAGREB, Kaptol br. 7; može se takodjer dobiti u kancelariji Ordinarijata u Mostaru. cijena 60 ND.
- 2/ O. Stanko Radić, "I KRUHOKRADICE GLADUJU", uz poruku riječi Božje za godinu A. Priručnik za propovjednike, komentari čitanja zavjernike. Misaona primjena čitanja na život ovog trenutka. Sve protkano slikama i događajima iz suvremenog života. Stil original i zanimljiv. Knjiga je tiskana na finom papiru, korice u boji, veličina 21 x 14, str. 296. Cijena 50 ND plus poštarina. Naručuje se:
Stanko Radić, 58330 GRADAC na moru, Dalmacija.

x
x
x
x OBAVIJESTI - DIJECEZANSKA KRONIKA
x
x
x x

1.- BOŽIĆNU PORUKU NAŠIH BISKUPA, koju donosimo na početku ovog broja Sl. dijecezanskog Vjesnika župnici su dužni u cijelosti saopćiti vjernicima preko svetih Misa na sam Božić, osim polnoćke.

2.- SASTANAK BISKUPA BOSNE I HERCEGOVINE.

Nakon zasjedanja sabora BK u Zagrebu od 8. do 10. listopada o. g., na kojem su sudjelovali i naši Biskupi iz Hercegovine, dne 12. listopada 1974. sastali su se bosansko-hercegovački biskupi u biskupskoj rezidenciji u Banjoj Luci, na kojem su među ostalim usvojili i novi taksovník za našu crkvenu pokrajinu, koji je već promulgiran i postao obvezatan i za naše biskupije u Hercegovini.

3.- OSNOVANA NOVA ŽUPA ČELJEVO

Biskupski Ordinarijat Mostar

Broj: 945/74.

DEKRET O OSNIVANJU NOVE ŽUPE ČELJEVO, U OPĆINI ČAPLJINA, NA PODRUČJU TREBINJSKO-MRKANJSKE BISKUPIJE

U IME PRESVETOGA TROJSTVA - AMEN!

Stalna je briga Crkve, da svojim vjernicima omogući što bolje ispunjavanje vjerskih dužnosti osnivajući u njihovim mjestima samostalne župe i šaljući im svećenika, koji će kao župnik voditi župu i brinuti se za duhovno dobro vjernika.

Stoga da bi se osigurala redovita i efikasna pastorizacija nekih sela dosadašnje župe Klepci-Dračevo, - a na molbu samih vjernika koju su podnijeli Ordinarijatu preko svoga župnika, - ovim, saslušavši prethodno mišljenje zbora dijecezanskih konzultora, kao i onih kojih se to tiče u smislu kan. 1428 § 1 CZ, te oslanjajući se na propise kanona 216 i 1427 CZ u ime Božje

ODLUČUJEM I KANONSKI OSNIVAM ŽUPU ČELJEVO U TREBINJSKO-MRKANJSKOJ BISKUPIJI!

Novu župu sačinjavat će sela: Čeljevo, Gnjlilišta, Tasovčići. Nova župa sa sjedištem u Čeljevu jest liberae collationis Ordinarii i pripadat će stolačkom dekanatu.

Da bi župa mogla redovito funkcionirati ona treba da ima svoje matične knjige, župski pečat, liturgijsko odijelilo i posudje.

Upraviteljem nove župe imenujem vlč. Don JOZU ANČIĆA, dosadašnjeg kapelana u župi Klepci-Dračevo. Njemu Ordinarijat povjerava, da odmah provede organizaciju nove župe i uz nastoji da se što prije izgrade potrebni crkveni objekti. Do izgradnje župskoga stana, novoimenovani upravitelj župe stanovat će u privatnoj kući, a za dnevno služenje sv. Mise služiti će se kapelicom na groblju u Čeljevu.

Župnici stolačkog dekanata, napose župnik župe Klepci-Dračevo, od koje je otcijepljena nova župa, dužni su pomagati pri organiziranju nove župe koja je osnovana na području njihovog dekanata.

Neka bude sve na veću slavu Trojedinoga Boga i na čast Presvete Bogorodice, sv. Mihovila Arkandjela, zaštitnika trebinjsko-mrkanjske biskupije, na procvat svete vjere i duhovno dobro vjernika nove župe.

Kao zalog nebeske pomoći zazivam na upravitelja nove župe i na vjernike te novoosnovane župe blagoslov Boga Svemogućega: Oca, i Sina i Duha Svetoga!

Dano u Mostaru, dne 16. listopada godine Gospodnje 1974.

+ P e t a r, biskup

ADRESA NOVE ŽUPE: župski ured Čeljevo,

zp. 79412 VIŠIĆI!

Neka Božji blagoslov prati upravitelja nove župe u pionirskom radu oko stvaranja zajednice nove župske obitelji!

4.- NAŠI BOGOSLOVI PREKO LJETA NA RADU OKO OBNOVE SJEMENIŠTA U SARAJEVU.

Na poziv Vrhbosanskog Nadbiskupa i Odbora za obnovu interdijecezanskog bogoslovskog sjemeništa u Sarajevu, naši bogoslovi, osim mladomisnika radili su u dvije smjene na obnovi sjemeništa u Sarajevu. Poslije rada jedno su vrijeme proveli u Hrv. Primorju na odmoru.

Akadska godina ove je godine zbog radova u toku prilično zakasnila, ali predviđa se da obim nastave i predavanja neće radi toga trpjeti, jer će se produžiti školska godina u ljeto 1975. godine.

Upravo pri završavanju ovog broja Vjesnika saznajemo, da će početak školske godine biti oko polovice mjeseca prosinca, te da će početkom godine biti redovite duhovne vježbe za bogoslove. Saznajemo također, da je Vrhbosanski Nadbiskup pozvao biskupa-Koadjutora Mons. Žanića, da on predvodi turnus duhovnih vježbi bogoslovima u Sarajevu.

5.-PUČKE MISIJE I DUHOVNE OBNOVE U SKLOPU SVETE GODINE

U župi GRADINA, i u župi DREŽNICA u programu su osmodnevne pučke misije u prosincu, od 15. do 22. U župi HUTOVO uoči blagdana Krista Kralja održana je trodnevna duhovna obnova. Saznali smo naknadno, da je velika duhovna obnova provedena i u župi DONJE HRASNO u mjesecu kolovozu na novi način. Budući da se u toj župi drži nedjeljom i blagdanom po 6 svetih Misa na raznim mjestima i selima župe, stoga su svećenici-misionari također držali na šest mjesta dnevno propovijedi i ispovijedali vjernike. Dnevno je na svim mjestima prisustvovalo od 900 -1000 vjernika, a podijeljeno je svetih pričesti preko 3.000 za vrijeme duhovne obnove.

6.- vlč. BOŠKO OBRADOVIĆ, ovogodišnji mladomisnik, koji je Dekretom Ordinarijata br. 867/74 od 7. rujna 1974. dobio dozvolu, da može poći u Italiju, da se spremi za misije, javio se iz TORINA, pozdravlja sve naše svećenike, i svima se preporučuje u molitve, da ustraje na započetom "teškom putu".

Adresa: Boško Obradović, Corso Ferrucci 14, 10138 TORINO, Italia.

Prenoseći pozdrave i molbu vlč. Obradovića, toplo ga svim svećenicima preporučujemo u molitve!

7.- Dne 13. i 14. studenoga 1974. održani su JURISDIKCIONALNI I TRIENALNI ISPITI, prema rasporedu koji je bio objavljen u Sl. Vjesniku br. III/1974. Ordinarijat sa zadovoljstvom konstatira, da su kandidati marljivo se spremili za ispit i svi su s uspjehom položili. Svećenici, koji su pristupili jurisdikcionalnom ispitu, primili su već dokumenat o vremenskom trajanju jurisdikcije u ovoj biskupiji.

8.- PRIVATNI POSJETI BISKUPA ŽUPAMA:

Biskup-Ordinarij na blagdan sv. Terezije, 1. listopada o. g. pohodio je župu Ledinac, služio pučku sv. Misu i održao prigodnu propovijed; na blagdan Krista Kralja posjetio je župu Potoci k/Mostara, pod svetom Misom održao prigodnu propovijed, a dne 8. prosinca o. g. na blagdan Bezgrešnog Začeca B.D.M. služio je pučku sv. Misu u župi Jare k/Mostara i održao homiliju; Biskup-Koadjutor na blagdan Sviju Svetih, 1.XI. o. g. služio je pučku sv. Misu u župi Jare k/Mostara uz prigodnu homiliju, a na blagdan Krista Kralja u župi Hutovo, a na 8. prosinca 1974. u župi Donje Hrasno. Osim toga i pod tjednom, najvećma subotom, posjetio je više župa, održao vjeronauk za mladež uz prikladne projekcije.

9.- Nadležne općinske vlasti dodijelile su lokaciju za župsku crkvu u HUTOVU, nakon čega bi imala uskoro uslijediti i građevinska dozvola za gradnju župske crkve, na koju dozvolu župnik godinama strpljivo čeka; premda je već davno prikupio potrebne dokumente i predao ih nadležnim organima gradjanske vlasti.

-Ovih dana trebao bi biti završen plan za župsku kuću i crkvu za novu župu Stjepan Krst kod Stoca.

10.- Vrhovna poglavarica Školskih Sestara č. majka Jozefina Tominec prigodom pohoda provinciji školskih Sestara sv. Obitelji u našoj biskupiji, posjetila je i naše Biskupe.

11.- Predsjednik Skupštine Općine Mostar g. Izet Brković u studenom o. g. uzvratio je kurtoaznu posjetu našim Biskupima.

12.- Svećenik naše biskupije, Don Josip Zovko, na službi duhovnika u bolnici Lujan, provincia Buenos Aires, početkom srpnja o. g. prigodom nošenja sv. pričesti na prvi petak jednoj starici, pao je na stepeništu na ulazu u stan, teško povrijedio koljeno, morao se podvrći teškoj i dugotrajnoj operaciji, ležao je preko 90 dana nepomičan u bolesničkom krevetu, preporuča se braći svećenicima u molitve!

13.-U nedjelju dne 1. prosinca 1974. umrla je u Ružićima LUCA ILIČIĆ, majka dijecezanskog svećenika Don Andrije. Pokopana je na mjesnom groblju dne 2. prosinca 1974. U sprovodu je sudjelovalo veći broj dijecezanskih i redovničkih svećenika. Pokojnicu preporučujemo u molitve. Počivala u miru!

14.- Upozorujemo župnike, da kod Biskupskog Ordinarijata u Djakovu mogu nabaviti: PROZIVNIKE ZA POLAZNIKE VJERONAUKA, takodjer knjižicu PRISTUPIT ĆU K BOŽJEM ŽRTVENIKU, poznata knjižica-molitvenik za školsku mladež, s molitvama prije sv. ispovijedi i za sv. pričest, popularna cijena 2, 00 ND; na istom mjestu mogu se dobiti kartoni za župsku kartoteku, i za druge župničke administrativne knjige.

15.- U našim biskupijama shodno odredbi zadnjega zasjedanja sabora BKJ, ne može se upotrebljavati kao katehetski priručnik za mladež knjiga: SNAGA SUSRETA -MUŠKO I ŽENSKO STVORI IH.

SLUŽBENI VJESNIK MOSTARSKO-DUVANJSKE I TREBINJSKO-MRKANJSKE BISKUPIJE.

Izdaje povremeno Biskupski Ordinarijat u Mostaru za isključivu upotrebu
svećenstva navedenih biskupija(čl. 15 Zakona o štampi).

Odgovorni urednik Dr PETAR ČULE, biskup, Mostar, Šetalište JNA 18

Umnoženo vlastitim ciklostilom.

Biskupski ordinarijat u Mostaru

Broj 1071-1080/74.

Datirano 24. XII. 1974.

Ordinarijat

Sl. Vjesnik

Biskupije IV/74